

༡༡། །ཆོད་མ་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་པ་
ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
།ལེའུ་བཞི་བ།།

ཐུ་འབྲུར་མཐོ་སྒྲོབ་མདོ་ཐུགས་རྒྱུད་པའི་འབྲུང་གནས་སྤྱིང་།

ཨ་མི་མ་བུ་པའི་རྒྱ་བའི་སྒྲོབ་ཆོན།

༼མེད་པའི་པ༽

ཅེ་བ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།
འབྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། གྲུ་མཁུན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོ།

དཔལ་ལྷན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་ལས། །ཀུན་ཏུ་པན་བདེའི་འཇིག་རྟེན་དག་མཛད་པའི།
 རྟོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་པཱི་ཉ། །དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས།།

མི་བཅས་པས་སོ།།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྒྲོར་བྱས།

Published by:NRCS

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོ་འཁོར་ལྷན་པུན་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོ་འཁོར་སློབ་ཆེན་
འབྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཐཱ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
རག་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་དོ་ཇེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཆོན་གྱི་ཆོག་ས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཀའ་ཁིས་རྗེ་བསམ་རྗོད།

ལས་རོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་ཤར་བ།

དག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱང་།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་རྩ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱམ་ཆོགས། རིག་འཛིན།

སློབ་ཐབས་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཆོགས།

ཐོགས་མེད་སློབ་ཐོས་རྩོ་ཀ་ཡ། དབྱུ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྩོ་རྗེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བཟང་རྟོག་པ། བྱང་པ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཆོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅ་མ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འབྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་
དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྐབས་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་
མ་ཞིག་ཞེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་
པའི་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་
ནི་དཔྱད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས། རྒྱུ་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བརྟན་འགྲོ་
སྤྱིའི་བདེ་ཅུར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྲ་
འགྱུར་རྟིང་མའི་བཤད་བྲ་ཆེན་མོ། སྲ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྲགས་རིག་པའི་
འབྲུང་གནས་སྤྱིར་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲ་འདིའི་སློབ་ཆེན་
དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀུན་གྱི་ཚུམ་གཞིར་གྱུར་པ་བདེ་སྦྱོད་རིག་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་

དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློན་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་
རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་
པའི་སྤྱོད་པ་ལ་གསང་ཆེན་སྤྱུང་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀྱན་མཁུན་རོང་
སྤོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོས་གཙུག་རིག་འཛིན་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་
སྤྱུགས་ཀྱི་བསྟན་བཙུག་རྣམས། དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མ་ཐུན་པར་རྩ་བ་
དང་ཡན་ལག་གི་སྦྱོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྤར་ནས་དཔེ་
རིང་ཐོག་པར་སྦྱོབ་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྦྱོབ་ཆོན་
རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འབྲེལས་གནང་སྟབས་ཆེ་དགེ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་
དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཕེབས་གཤིས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྤྱུང་བའི་གཙུག་མཛོད་
ཅིས་འཕྲུལ་སྤེལ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་སྤངས་
ཏེ་སྦྱོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག་དང་
འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་མ་འཁོད་པ་རྣམས་

གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཟུགས་ཐོག་པར་སྐྱོན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྲོང་གི་བྱོད་ཆད་
ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་འབྱུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེ་དཔས་ཡེ་ཤེས་སྐྱོན་ལྟ་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱོན་སྤར་བ་ཤེས་སྟོན་དང་གཟུར་གནས་
གཟེགས་པ་པོ་ཡོངས་ལ་འང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོན་པ་རྒྱུ་སྟོང་བྲལ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་
ཅ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྐྱོན་དར་ཁིང་འགོ་རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་
ཀྱི་དཔལ་ལ་ཏྲག་ཏུ་འཆོ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སྐྱབས་ཐེ་ཁིང་
གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འབྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འབྱུར་མཆོ་སྦྱོབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྟེ་ཆོན་ཏན།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་བ་ལེགས་
བཤད་སྒྲུང་བའི་གཏེར་གྱི་༼གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུ་༽འདི་ཉིད་ལྷ་
སྒྲིག་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་བགྱིན། ཐོག་མར་གཞུང་
གི་ཅ་བ་ནི་སྒྲུང་ཐང་དང་སྡེ་དགེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་རིང་པོ་དེ་ཅེ་
བ་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྐྱར་དཔེ་ཆོགས་(TBRC)ཡིག་ཡང་(W1KG1626)
འདི་ནང་གི་དཔེ་རིང་བཅས་ལ་ཞིབ་སྒྲུང་བགྱིས་ཡོད། འགྲེལ་བ་ནི་བོད་
ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་པར་མ་དཔེ་རིང་མ་བྱི་ཁུངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་བཟུང་།
གཞན་ཡང་སི་ཁྲོན་པར་མ་དཔེ་རིང་། ཤེས་རིག་པར་མ་དཔེ་རིང་། རྗེ་
ཡིག་པར་མ་དཔེ་གཟུགས། སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་པར་མ་དཔེ་གཟུགས་
བཅས་ལ་དཔེ་སྒྲུང་ཞིབ་ཆགས་བགྱིས་ཡོད། པར་མ་དེ་རྣམས་སུ་པན་
ཚུན་མི་མཐུན་བ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནའང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་

འགའ་ཞིག་ཨང་རིམ་ལྟར་ཞབས་མཆན་(Foot Note)དུ་གསལ་བཤད་
དང་བཅས་བྱུག་རྟགས་༼༽ནང་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་ཞོག་
ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བདེ་ཆེད་ཀ་ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་པོ་
བཀོད་ནས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དགྲུས་སུ་བསེས་ལྟར་གང་ཡང་
ཞོར་བཅུག་མེད། འོན་ཀྱང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཡིག་ཞོར་མཛོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་ཆིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྟར་
བཅོས་འགྱུར་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་ཐུག་ཡོད།

གཞན་ཡང་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་གཟབ་པའི་དོན་
གཉིར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཆེན་པ་
ལུང་ཆིག་ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཆེན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་
དེབ་སྤྲིག་སྐྱངས་བཞིན་བཅོས་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྱུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཐུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྱི་
བ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་པོར་སྦྱུང་བཞུགས་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྱུང་སྤེལ་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

ལྷོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འཕྲེན་
ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ལེན་གཅིས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཆེ་བའི་ལྷོག་པ་པོས་
ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་སོགས་རྟགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འཕྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱོད་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པདྟེ་རྩ་རྟག་ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲས། ཡོད་དང་ལོ། བོག་མང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

གཞན་དོན་ཟུང་སྒྲིག་པ་བཤད་པ་ལ།	1
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་བསྟན།	1
༡ རང་གིས་མཐོང་བ་སྒྲིག་པའི་དོན།	1
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་དགོས་པ་བསྟན།	1
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་འཕྲུག་ལ།	6
༡ རྒྱལ་པོ་བསྟན།	6
༡ རྒྱལ་པོ་བཤད་པ།	8
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་རང་འདོད་མི་འབྲུག་ལ།	8
༡ རྒྱལ་པོ་བཤད་པ།	8
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་ལ།	9
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་བྱེད་མི།	9
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་པའི་ཚུལ།	10
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་ལ།	11
༡ རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བ་ཅུ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ།	11

༡ སྐབ་བྱེད་ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས་པའི་ཚུལ།	11
༡ སྟོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག་པ།	12
༡ སྐབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འགྲུབ་ཚུལ།	16
༡ མདོར་བསྟན།	16
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ།	17
༡ རྟོན་ཡོད་དེ་ཤེས་ཆོགས་ན་འགྲུབ།	17
༡ རྟོན་མེད་གཉིས་ཀའི་ངོར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ།	19
༡ རྟོན་གསུམ་པ་ཚོད་སྟོང་ནི།	20
༡ གཉིས་པ་དོན་སྟོས་ལ།	22
༡ རྟོན་མདོར་བསྟན།	22
༡ རྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	23
༡ རྟོན་ལུང་ཅམ་རྟགས་སྐབ་བྱེད་མིན།	23
༡ རྟོན་བརྟན་ཅམ་སྐབ་བྱེད་མིན་པའི་ཚུལ།	25
༡ རྟོན་ཆོག་གཉིས་དངོས་སུ་སྐབ་བྱེད་མིན་པའི་ཚུལ།	25
༡ རྟོན་བརྟན་ནས་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་པ།	26
༡ རྟོན་ཆོག་བརྟན་ཁྱད་པར་སྐབ་བྱེད་མིན་ཚུལ།	26

༡ གཏན་ཆོག་ས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ།	27
༣ ་ཅོད་པ་སྒྲིང་བ།	28
༼༡༽ ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་བསལ།	28
༼༢༽ དེ་ལ་ཅོད་པ་སྒྲིང་བ།	29
༣ རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྒྲོས་པ།	31
༡ ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་ན་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ།	31
༢ ་དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་ཚུལ།	32
༼༡༽ རྩོགས་ལྔ་བརྒྱུད་པ།	32
༼༢༽ དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པ།	33
༣ ་ཅོད་པ་སྒྲིང་བ།	36
༼༡༽ རང་གིས་བཀོད་པའི་ཅོད་སྒྲིང་བསྟན་པ།	36
༡ རང་ལ་ཅོད་པའི་སྒྲིབ་མེད་ཚུལ།	36
༢ གཞན་ལ་ཐལ་བ་འབབ་ཚུལ།	37
༼༢༽ གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཅོད་ལན་བཀག་པ།	40
༢ གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ།	43
༡ ལོ་བྱ་འཕྲིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ།	43

༡ ་ རྩལ་ལྷན་པ་སྐྱབ་བྱེ་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ།.....	43
༡ ་ སྐྱབ་འཇུག་སྤྲ་མ་བཞི་པོ་བསྟན་པ།.....	43
༡ ་ སྤྱི་རུ་བཞི་པོའི་བསྟན་བྱ་བཤད།.....	43
༡ ་ རྟོགས་པ་རང་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ།.....	46
༡ ་ འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཉིད་བཤད།.....	46
༡ ་ འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་དངོས།.....	46
༡ ་ དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ།.....	47
༡ ་ རྟུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤོང་བ།.....	47
༡ ་ དེ་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་ཏུ་བསྟན་པ།.....	47
༡ ་ འགལ་བ་གཉིས་སྟོས་པ་མི་འཐད་སྟུང་བ་བསལ་བ།.....	48
༡ ་ རིགས་པར་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤོང་བ།.....	49
༡ ་ དོགས་པ་བསལ་བ།.....	49
༡ ་ གངས་ཅན་ཞི་འདོད་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ།.....	49
༡ ་ འདོད་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་ཡོད་ཚུལ།.....	50
༡ ་ དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཚུལ།.....	51
༡ ་ དེས་གཞན་ཁེགས་པ།.....	54

ཀུན་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་དངོས།	54
ཁུན་དེ་ཡི་ལན་འགག་བ།	56
༡ ལན་དགག་པ་དངོས་བསྟན་བ།	56
༡ རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་བསྟན་བ།	58
༡ འཇིག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་སྐྱོང་བ།	58
༡ རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ་ཐལ་བ་སྐྱོང་བ།	59
༡ འགལ་བར་ཐལ་བ་སྐྱོང་བ།	61
༡ གཉིས་པ་རང་ཉིད་སྒྲོས་པའི་དགོས་བ།	64
༡ འཐད་པར་གྱུར་པ་རང་ལུགས་བཞག་བ།	64
༡ རྟེན་འཐད་པར་གྱུར་པ་མདོར་བསྟན་བ།	64
༡ རྟེན་འཐད་པར་གྱུར་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	65
༡ རྟེན་གཞན་སྡེ་ལུང་དོན་བསྟན་བ།	65
ཀུན་དེ་འདོད་པ་བརྟོག་བ།	65
ཁུན་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་བ།	66
༡ རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་ལུང་མི་གཞིན་པར་བསྟན་བ།	66
༡ ལུང་གཞིན་སྟབས་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་བ།	66

༡ རྟེན་ལ་བ་བརྗོད་པ།	66
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ།	68
༡ རྟེན་ལ་གྱི་བྱ་བ་རིག་པ་ལ་བཞག་པ།	68
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	73
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	73
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	73
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	73
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	75
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	77
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	77
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	83
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	83
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	85
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	88
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	88
༡ རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་བཞག་པ།	90

༡ རེགས་པ་བརྗོད།	90
༡ རེ་ལ་ཚོད་སྤོང་བ།	92
༼༡༽ མ་གྲུབ་བརྗོད་དང་འདི་མི་མཚུངས་ཚུལ་བསྟན་བ།	92
༼༡༽ གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པ་མིན་པ་སྟོང་།	93
ཀ༽ གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་མིན་སྟོང་བ་དངོས།	93
ཁ༽ དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་བ།	95
༡ དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་དངོས་བསྟན་བ།	95
༡ དེ་ལན་བརྒྱད་མར་དགག་བ།	99
༼༡༽ ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་འདོད་པ་འགོག་བ།	102
ཀ༽ རྩོགས་སྔ་བརྗོད་བ།	102
ཁ༽ དེ་དགག་བ།	103
༡ དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ།	103
༡ ཐལ་བ་འགོད་.....	103
༡ དེ་ལན་དགག་བ།	105
༡ རང་སྤྱོད་སྤོང་བ་དོན་མེད་ཐལ་བ་བསྟན།	108
༡ ཐལ་བ་འཕེན་བ།	108

༡ ཉེས་སྒྲིང་དགག་བ།	108
༣ ་ རོན་བསྐྱ་བ།	111
༡ རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་རོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་བ།	112
༡ ་ འདོད་པ་བརྗོད་བ།	112
༡ ་ རེ་སྤྱོད་འབྱེད་པ་ལ།	113
༡ ་ རེ་མི་འཐད་པ་ཡི་གཞོད་པ་བསྐྱ་བ།	113
༡ ་ རེ་ཡི་ལན་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགག་བ།	114
༡ ་ རྒྱུ་མས་བྱུ་བ་ཟིན་ཆོས་ཅན་དགག་བ།	114
༡ ་ རྒྱུ་བ་རང་མཆན་སེལ་ལན་དགག་བ།	116
༡ རྒྱུ་གཞོད་སྒྲིའི་རོན་མེད་ཚུལ་བསྐྱ་བ།	116
༡ གཉིས་པ་དེ་འདྲི་སྒྲིའི་ཡང་སྒྲིའི་མིན་བསྐྱ་བ།	117
༡ གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་བསྐྱའི་དགོས་པ་བསྐྱ་བ།	119
༡ དངོས་བཤད་བ།	119
༡ རྒྱུ་བཅད་དབང་གིས་ལྷ་རུ་བསྐྱ་བ།	119
༡ ཡོངས་གཞོད་དུ་ནི་གཅིག་བསྐྱ་བ།	121
༡ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲིང་བཞི།	123

༼ ༡ ༽ བསལ་བ་བཤད་པ།	128
༼ ༢ ༽ མ་གསལ་བ་མདོར་བསྟན་པ།	128
༼ ༣ ༽ མ་གསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	129
༡ བསལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	129
༡ སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་བ་བཤད།	129
༼ ༡ ༽ བསལ་བ་སྤྱི་ཡིད་བྱེ་བ་བཤད།	129
༼ ༢ ༽ སྐབས་བབ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ།	132
༼ ༤ ༽ ཡིད་ཆེས་ལུང་བསལ་བསྟན་པ།	132
༡ ལུང་དང་རང་ཆོག་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ།	132
༡ རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།	132
༡ དགོས་པ་བསྟན་པ།	133
༢ དཔེ་བསྟན་པ།	135
༡ ལུང་བསལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	137
༡ ལུང་གསལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དངོས།	137
༡ ༽ གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ལུང་མི་གཞོད་ཚུལ་བསྟན་པ།	137
༼ ༡ ༽ ཆད་མས་མ་ངེས་འགལ་ཡང་གོགས།	137

༼ ༡ ་ རྟེན་མཁའ་ཡོད་ཕྱོགས་གཞི་དབྱེ།	139
༡ ་ རྟེན་མཁའ་མཁའ་དག་ལུང་བསལ་ལྟུག་པ།	141
༼ ༡ ་ ལུང་བསལ་ལའབབ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་པ།	141
༼ ༡ ་ རྟེན་མཁའ་ཕྱོགས་ལྟུག་པའི་དགོས་པར་བསྟན་པ།	141
༡ ་ རྟེན་མཁའ་ལ་ཚུང་བ་སྤྱོད་པ།	143
༡ ་ རྟེན་མཁའ་ལྟུག་པའི་དགོས་པར་བསྟན་པ།	143
༡ ་ ལུང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་གཞི་དབྱེ་བསྟན་པ།	143
༡ ་ རྟེན་མཁའ་ལྟུག་པ།	145
༡ ་ ལུང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྟེན་པསྟན་པ།	145
༡ ་ ལྟུག་ཀྱི་ལུང་ལ་དབྱེ་པ།	146
༼ ༡ ་ ལྟུག་ཀྱི་ལུང་ལ་དབྱེ་པ།	146
༼ ༡ ་ ལུང་པའི་ལུང་གི་ལུང་པར་བསྟན་པ།	148
ཁ ་ རྟེན་མཁའ་ལྟུག་པ།	149
༡ ་ རྟེན་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད།	149
༡ ་ མཁའ་ཀྱི་ལྟུག་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ།	149
༡ ་ རྟེན་མཁའ་ལྟུག་པའི་ལྟུག་པའི་ལྟུག་པ།	152

༡ གྲགས་བསལ་དེ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་གྱི་དགོངས་དོན་བཤད་པ།	154
༡ དཔེ་དེ་གྲགས་རུང་སྐྱབ་ཕྱིར་ཡིན་པ་བསྟན་པ།	154
༡ བྱང་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ།	157
༡ གྲགས་རུང་སྐྱབ་པའི་ལྷགས་སྤྱ་བཤད་པ།	157
༡ གྲགས་རུང་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	157
༡ གྲགས་ལས་གཞན་གཞོད་མི་མིན་བསྟན་པ།	157
༡ དེར་གཞོད་ཀྱང་མི་མིན་པ་བསྟན་པ།	158
༡ བྱང་བྱི་པའི་དོན་བསྟན་པ།	160
༡ གང་དང་ལགལ་བ་སྤྱོད་བསྟན་པ།	160
༡ དེ་ལགལ་བྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བསྟན་པ།	166
༡ བརྗོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷགས་སྤྱ་བཤད་པ།	167
༡ གཞན་གྱི་འདོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་བསྟན་པ།	167
༡ རྗེས་སྤྱོད་པའི་མེད་པའི་དོན།	167
༡ ཐུན་མོང་མིན་དགོངས་དོན་བསྟན་པ།	169
༡ རང་གིས་ཐུན་མིན་དགོངས་དོན་བཤད་པ།	169
༡ གཞན་གྱིས་གཞན་ཏུ་བསྟན་པ་དགག་པ།	170

༡ དགག་པ་དངོས་བསྟན་པ།	170
༡ དེའི་ལན་དགག་པ།	172
. ཉམ་ཤུང་ཕྱི་མའི་དོན་གཞན་ཡོད་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ།	174
༡ གྲགས་ཅུང་དོན་ནམས་ཀྱན་ལ་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།	174
༡ དེ་སྟོན་བྱིར་ཐོབ་དཔེ་བསྟན་པ།	175
༣ གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ།	176
༡ གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དོས་བཟུང་པ།	176
༡ ཇི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	179
༡ ཇི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་དངོས།	179
༡ ཇོ་དོན་གཞན་ཡང་བྱུང་པ།	180
༣ གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་བསྟན་པ།	181
༡ གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་དངོས།	181
༡ དེ་ཡི་ཞར་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	182
གཤམ་ཇོ་མཆོད་སྤྲུལ་གྱིས་བསལ་པ།	183
༡ ཅུང་བར་དོན་སྟོས་དགོས་པ་བསྟན་པ།	183
༡ འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྟོས་དོན་བསྟན་པ།	185

༡ ཚེས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་བསྟན་པ།	188
༡ རྟེན་རྒྱུ་ལ་གཞི་དབང་ལ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།	188
༡ རྟེན་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ནི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	188
༡ རྟེན་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས།	188
ཁ རྟེན་ཅོད་པ་སྤོང་བ།	189
༡ རྟེན་ཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	191
༡ རྟེན་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་བཟོ་བ་བྱེད་པ།	191
༡ རྟེན་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་བཟོ་བ་དངོས།	191
༡ རྟེན་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ།	194
ཁ རྟེན་ཆིག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ་ཚུལ་བསྟན་པ།	196
ག རྟེན་ཅོད་སྤོང་བ།	197
༡ རྟེན་དེ་དག་གི་མཁུག་བསྟན་པ།	202
༡ རྟེན་ལྟོགས་ལ་བསལ་བའི་སྒྲིལ་མིན་པར་བསྟན་པ།	203
༡ རྟེན་ལ་བསལ་བའི་དཔེ་སྟེང་མཚོན་ཚུལ།	207
༡ མདོ་ལས་གཞན་གསུམ་ཞུར་ལ་བསྟན་པ།	207
༡ རྟེན་ལས་གཞན་གསུམ་ལ།	209

༡ རྟེན་ཆེན་གྱི་བྱུང་བར་སེལ་བའི་དབེ་བརྗོད་པ།	209
༡ རྟེན་གོས་པ་དང་འབྲེལ་དམ་བཅས་བརྗོད་པ།	209
༡ རྟེན་སེལ་བ་དངོས་གྱི་ཚུལ་བཤད་པ།	209
༡ རྟེན་སེལ་བྱ་ཞེ་འདོད་དོས་བཟུང་བ།	209
ཁ རྟེན་གཉིས་པ་དེ་ལ་རྟགས་གྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལ།	213
༡ གཞོད་པ་སྟོན་པ།	213
༡ དེའི་ལན་དགག་པ།	215
༡ ལན་བསྟན་པ།	215
༡ དེ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ།	216
༡ རྟེན་མཐོང་བའི་དངོས་པོས་མ་དེས་པ་བསྟན་པ།	216
༡ རྟེན་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཇིག་པ་ལ།	219
༡ རྟེན་ཡི་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཇིག་ཚུལ་དངོས།	219
༡ རྟེན་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྟགས་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	221
༡ རྟེན་དེ་དེས་གཞན་ཡང་རྟགས་བྱར་གདམས་པ།	222
༡ རྟེན་ཡི་རྟགས་གཞན་ཡང་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ།	222
༡ རྟེན་དེ་བཞིན་དེ་བརྗོད་གཞན་ཡང་མཆོན་ཚུལ་བསྟན་པ།	223

༡ ་ གཞན་གྱི་ཕྱོགས་མཚན་དགག་བ།	226
༡ ་ གཞན་འདོད་ཕྱོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་དགག་བ།	226
༡ ་ རྫོང་བྱེད་ཆིག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་བ།	226
༡ ་ དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ་བ།	226
༡ ་ དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་བ་དངོས།	226
༡ ་ གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྟན་བ།	228
༡ ་ དེ་ཡི་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་བ།	230
༡ ་ གཉིས་པ་དོན་ལ་བརྟགས་བ།	234
༡ ་ དོན་ལ་བརྟགས་པ་དངོས།	234
༡ ་ ལན་དགག་བ།	236
༡ ་ ཉེས་སྤོང་ངེས་བཟུང་ནས་འདོད་ལན་དགག་བ།	238
༡ ་ སྤང་ངེས་བཟུང་ན་དོན་མེད་ཚུལ་བསྟན་བ།	238
༡ ་ ཕྱིས་ངེས་བཟུང་ཡང་མི་པན་པ་བསྟན་བ།	240
༡ ་ ཕྱོགས་སྤང་སྤང་བའི་དཔེ་དགག་བ།	241
༡ ་ ལགལ་བར་འདོད་ལ་དབྱེད་ནས་དགག་བ།	241
༡ ་ ཇི་བ་འགོད་བ།	241

༡ འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ།	242
༡ ་པན་པ་མེད་པ་ཅམ་མི་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ།	242
༡ ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ།	243
༢ ་གཏན་ཆིགས་དེ་ལ་དབྱད་པ།	243
༡ དེ་དག་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ།	243
༡ དེ་དག་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པ།	243
༡ དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།	244
༡ དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ།	246
༡ དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་དངོས།	246
༡ དེ་ཡི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ།	247
༡ ་དོགས་པ་བསལ་ནས་འཐད་པ་སྒྲུབ།	247
༡ ་དེ་ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ།	249
༡ ་ཐལ་བ་འགོད་པ།	249
༡ ་དེ་ལྟར་བཟོད་པར་ཅོད་སྒྲོང་བ།	251
༣ ་རང་བཞིན་ཉགས་སྤྱི་མཆུངས་ཅོད་པ་སྒྲོང་བ།	251
༡ རང་བཞིན་ཉགས་སྤྱི་མཆུངས་མདོར་བསྟན་པ།	251

༡ རང་བཞིན་ཉག་ས་སྤྱི་མཚུངས་ཚིན་སྤོང་གྲུ་ས་པར་བཤད་པ་ལ།	251
༡ རྩོག་པ་འདོད་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་ཚུ་ལ།	251
༡ ་བཏགས་ལ་ཚིན་པའི་གོ་སྐྱབས་མེད་ཚུ་ལ།	251
༡ ་གཉིས་པ་བཏགས་ཅམ་དེ་ལས་ཐ་སྐད་བྲུབ་ཚུ་ལ།	253
༡ ་གསུམ་པ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་བསྐྱའི་ཚུ་ལ།	253
༡ གཞན་དག་དེ་དང་མཚུངས་པ་མིན་ཚུ་ལ་བསྐྱབ་པ།	255
༢ ་རང་བཞིན་ཉག་ས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཚིན་སྤོང་།	256
༡ སྤྱི་ཉག་ས་སུ་བཀོད་ལ་ཚིན་པ་སྤོང་བ།	256
༡ སྤྱི་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཚིན་སྤོང་དངོས།	256
༡ བྱང་པར་ཉག་ས་བཀོད་ཚིན་སྤོང་།	257
༡ རྩོག་ས་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་མི་སྐྱོན་ཚུ་ལ་བསྐྱབ་པ།	257
༡ རྩོག་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཐད་པ་བསྐྱབ་པ།	258
༡ བྱང་པར་ཉག་ས་བཀོད་ཚིན་པ་སྤོང་བ།	259
༡ གོ་བྱེད་ཉག་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	260
༡ ་ རྩོག་ས་ཆོས་དགྲའི་དགོས་སྤྱི་ཅུ་བསྐྱབ་པ།	260
༡ ་ རྩོག་ས་ཆོས་ལས་བརྩམས་དབྱེ་བའི་དོན།	260

། ༡ ་ གཉིས་པ་སྟོགས་ཆོས་ལ་ཚུད་སྟོང་།.....	266
། ༢ ་ གསུམ་པ་སྟོགས་ཆོས་དག་རུ་དབྱེ་བའི་དོན།.....	272
༡ ་ རྟེན་འོག་བར་གསུམ་པོའི་དགོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	275
། ༡ ་ ཡང་དག་གཉིས་པོའི་དགོས་པ་བཤད།	275
༡ ་ ཐུན་མིན་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་།	275
༡ ་ ཐུན་མིན་སོ་སོའི་དགོས་པ་དངོས།	275
༡ ་ འབྲས་ཀྱིས་དཔེ་ལ་ཚུལ་བྱུང་སྟོས་དོན་བསྟན།	275
༡ ་ འབྲས་ཀྱིས་དཔེ་ལ་ཚུལ་བྱུང་སྟོས་དོན་དངོས།	275
༡ ་ དེ་ལ་ཚུད་སྟོང་།.....	278
༡ ་ རང་བཞིན་ཀྱིས་ལ་བྱས་སྟོས་དོན་བསྟན།	281
༡ ་ ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོགས་སྟོང་།	283
༡ ་ བཤད་ཟིན་རྫོས་པའི་དོགས་པ་སྤང་།	283
༡ ་ འཆད་འོས་མ་བཤད་དོགས་སྟོང་།	284
། ༡ ་ ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐུན་མཛོད་གི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	285
༡ ་ ཐུབ་པའི་དོན་བསྟན་པ།	285
༡ ་ དགག་པའི་དོན་བསྟན་པ།	286

མ་ངེས་པ་གཅིག་བཤད་པ།	287
༡ ་ རྫོག་ལ་རྫོག་ཁྲབ་བྱུང་བ་དག་པ།	287
༡ ་ རྫོག་ཁྲབ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད།	287
༡ ་ རྫོག་ཁྲབ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དངོས།	287
༡ ་ གཉིས་པ་ལུང་ལག་ལ་དོགས་སྤོང་།	289
༡ ་ རྫོག་ཁྲབ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་པ།	290
༡ ་ རྫོག་ཁྲབ་སྐྱབ་བྱེད་མཛོར་བསྟན་པ།	290
༡ ་ རྫོག་ཁྲབ་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	291
༡ ་ ་ དེའི་འབྲེལ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ།	291
༡ ་ ་ རྫོག་སྤྲུལ་དག་པས་མི་འབྲུབ་པར་བསྟན་པ།	294
༡ ་ ་ ་ བདག་ཆོས་ཅན་བྱས་ཕྱོགས་ཆོས་མི་བྱུང་ཚུལ་བསྟན་པ།	294
༡ ་ ་ ་ ་ བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་ཁྲབ་པ་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	295
༡ ་ ་ ་ མེད་ན་མེད་པའི་རྫོག་མི་འབྲུབ།	295
༡ ་ ་ བདག་རྫོག་པས་ན་རྫོག་རྫོག་མིན།	295
༡ ་ ་ ཡིན་པར་སྐྱབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་པ།	296
༡ ་ ་ ་ ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྫོག་འགྲོ་མིན་ཚུལ་བསྟན་པ།	298

ཁ རྟེན་གྱི་ཐོག་དང་མཉམ་བུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	300
༡ རྟེན་པའི་རྟགས་ནི་འགོ་དང་པ།	300
༡ དེ་ཡི་རྟེན་མཚན་བསྟན་པ།	301
༡ རྟེན་པ་ཅན་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ།	301
༡ རྟེན་པ་ཅན་མེད་པར་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་པ།	301
༡ རྟེན་པ་ཅན་མེད་པར་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་པ་དངོས།	301
༡ རྟེན་པའི་འཕགས་པ་བསྟན་པ།	302
༡ རྟེན་པའི་ལན་དགག་པ།	304
༡ རྟེན་པའི་སྒྲུབ་པ་བཟོ་དང་པ།	304
༡ རྟེན་པའི་འགག་པ།	305
༡ རྟེན་པ་ཅན་ལག་ལ་འདྲུང་ཐལ་བས་དགག་པ།	305
ཁ རྟེན་པའི་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུབ་ཐལ་བས་དགག་པ།	307
ག རྟེན་པ་ཅན་པ་གཏན་མེད་ཐལ་བས་དགག་པ།	309
༡ རྟེན་པ་ཅན་པ་ཐལ་བ་འགོ་དང་པ་དང་།	309
༡ རྟེན་པ་ཅན་པ་དངོས་བསྟན་པ།	309
༡ རྟེན་པ་ཅན་པ་དགག་པ།	309

༡ གྲོན་དེ་རང་ལ་མི་མཆུངས་པའི་ཚུལ།	310
༡ དགག་སྐྱབ་རྟེན་ནི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བསྟན་པ།	310
༡ ་དགག་སྐྱབ་རྟེན་སྐྱོན་ཡིན་པ་དངོས།	310
༡ ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་གྲོན་པ་ལ།	313
༡ ་སྐྱོན་དོན་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ།	313
༡ ་སྐྱོན་ཉིས་པ་སྐྱོན་ལས་གཞན་རྟེན་མི་འཐད་པ།	315
༡ དགག་སྐྱབ་རི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	317
༡ ་རྟེན་དོར་དགག་སྐྱབ་འཇུག་པའི་ཚུལ།	317
༡ ་བཏགས་ཙམ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ།	318
༡ ་བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ།	320
༡ ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ལ་བཏག་པ།	322
༡ ་ལོག་བྱེད་རིགས་པ་བསྟན་པ།	322
༡ ་ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་ཉིད་མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་པ།	322
༡ ་ཕྱོགས་གྲུབ་ན་ཡང་ལྟོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་བསྟན་པ།	324
༡ ་མ་དེས་ལྟོག་ཙམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་བསྟན་པ།	324
༡ ་དེས་པའི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ།	327

༣ ་ རྟོག་པ་བྱུང་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་འབྱུང་བ་བསྟན་པ།	328
༡ ་ གཉིས་པ་དོན་བསྟུ།	330
༣ ་ འབྲེལ་བར་དབྱང་པ།	331
གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མས་ངེས་པ།	331
. ་ གསུམ་པ་བདག་སྟོག་ལ་དེ་མེད་བྱིར་འཁྱུལ་བ་ལ།	332
. ་ དེ་བྱུང་འབྲེལ་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པ།	332
༡ ་ རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་བསྟན་པ།	332
༡ ་ རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་དངོས།	332
༡ ་ སྟོག་སྟགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མེད་པ།	332
༧ ་ གཉིས་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དག་ནམ་ཡང་འཁྱུལ་བ་མེད་ཚུལ།	333
༡ ་ རྒྱ་འབྲས་འཚོལ་བ་མེད་པར་བསྟུབ།	333
༡ ་ འཚོལ་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལན་དགག།	335
༡ ་ རྒྱ་མིན་སྐྱེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད།	335
༡ ་ རྒྱ་མིན་སྐྱེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དངོས།	335
༡ ་ དེ་ཡི་བྱུང་དོན།	338
༡ ་ དེ་ལ་མ་ངེས་ཚོད་པ་སྟོང་བ།	339

༡ ་དོགས་པ་འགོད་པ།	339
༢ ་དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པ།	340
༣ ་ལན་བསྟན་པ།	340
༤ ་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་ལ།	342
༥ ་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	342
༦ ་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁེགས་པའི་དོན་བཤད་པ།	343
གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ནི།	344
༧ ་གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་མཆོན་ཚུལ་ནི།	344
༨ ་དགག་ཉགས་ཀྱི་དཔེ་ཐད་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པ།	345
༩ ་རྒྱ་ཁྱབ་རང་གསུམ་དོན་གྱིས་མཆོན་ཚུལ་བསྟན་པ།	345
༡༠ ་སོ་སོར་དཔེ་ལས་དོན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ།	345
༡༡ ་རྒྱ་ཁྱབ་མ་དམིགས་དཔེ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ།	345
༡༢ ་རྒྱ་ཁྱབ་མ་དམིག་དཔེ་གྲུབ་ཚུལ་དངོས།	345
༡༣ ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསམ་པ།	347
༡༤ ་སྒྲིང་བྱུང་བྱུང་པར་མི་དགོས་པ་བསྟན་པ།	347
༡༥ ་ཉགས་གསུམ་འཆོལ་བར་རྟོག་པ་བསམ་པ།	348

༡ རྟེན་མིག་ས་ནས་སྤྱོད་ན་དེ་དོན་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ།	361
༡ རྟེན་མིག་ས་ཁྱད་ཅན་སྤྱོད་ལས་འདི་ག་ཞན་མིན་པ་བསྟན་པ།	363
༡ དོན་བསྟན་པ།	364
༡ དེ་ལས་ག་ཞན་དུ་མི་འཐད་པ།	365
༡ རྟེན་གྲུབ་ཉག་ས་སྟབས་མ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ།	366
༡ རྟེན་མི་སྤྱང་དག་ཁ་ལྟུང་གི་ཁྱད་ཅན་བསྟན་པ།	366
༡ ཡོད་ངེས་ཐ་སྟོན་འབྲུག་པ་འགག་པ།	366
༡ མེད་ངེས་སྟབས་བར་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།	367
༡ མེད་ངེས་སྟབས་བར་མི་རྒྱས་པར་དངོས་བསྟན་པ།	367
༡ དེ་ལ་དོགས་པ་སྤྱོད་པ།	368
༡ རྟེན་འགའ་དམིགས་སྤྱོད་དེ་ཅེ་ཅེ་དུ་བསྟན་པ།	368
༡ འགའ་གཉིས་དེ་ཅེ་བ་སྤྱི་དུ་བསྟན་པ།	368
༡ ཚད་མས་གཞོད་འགའ་ཁྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ།	371
༡ ལྟོས་བཅས་ན་ནི་ངེས་མི་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ།	371
༡ རྟེན་ཐལ་བ་འགོད་པ།	371
༡ རྟེན་དེ་ལེ་ལན་དག་པ།	372

༡ ལྷོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ།	375
༡ རྟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པ།	375
༡ རྟེན་ལ་ཚོད་སྤོང་བ།	376
༣ རང་ཆོས་ངེས་པར་མཐུག་བསྟུན་པ།	376
༣ ཚུམ་པ་རྫོགས་པ་མཐུག་དོན་བསྟན་པ།	377
༡ རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	377
རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ།	378
༥ མཐུག་དོན་ལ།	380
༡ མཐོང་བྱང་།	380
༡ འགྱུར་བྱང་།	380
འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་རྫོག་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་བྱང་།	380
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག	

༥ དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་བཅས་
 པའི་འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པར་སྟོན་དུ་སོང་ནས།

དཀྱིལ་རང་གིས་ངེ་ལྟར་ཉོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་བཞེད་པས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་
 པ་ལ། སྐྱབ་ངག་སྤྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་བསྟན། །ངེ་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་
 བྱེ་སྟེ་བཤད། །དང་པོ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོས་པའི་དོན། །དོན་
 ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། །རབ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྟོས་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། ལོག་རྟོག་སྟོང་བའི་དགོས་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་འཐད་
 པ་ལེགས་པར་བསྐྱབ། །དང་པོ།

གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་བྱིང།

བདག་མཐོང་མིན་ཡང་གཞན་དག་གིས།

མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་ཁ་ཅིག །

དེ་སྤང་བྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཆོག །

ཡང་དག་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ནོར་བའི་ལམ་ངན་པ་སུན་འབྲིན་
པའི་ངག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས་
གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་སེལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་སྤང་བ་སྦྱེད་པ་ནི་རི་
སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།

ཆོས་བཟང་རིགས་པས་རྣམ་དབྱེད་བསམ་པ་ཅན།

རྟག་ཏུ་བདུད་གྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད།

བྱད་པར་རྟེན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་འབྲིན།

མི་འཕྲོག་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པའི་མཆན་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མ་ཐུན་པར་སྐྱབ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི་
ཚུལ་ལས་བརྩམས་ནས་སྟོན་པ་ལ། སྐྱབ་ངག་སྤྱིའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞི-
བ། ཆད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གི་
མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྟོ་སྟོན་དོན་སྟོན་
སྟོ་སྟོན་གསུམ་བསལ་བའི་ཆོག་གི་དོན་རིམ་པར་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་འདིར་རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་ཏུ་

གསལ་བར་བྱེད་པ་དངོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་
 རྒྱ་རྒྱུ་གི་མིང་དུ་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་ན་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་སྟོས་ཞེས་
 བ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་མངོན་སུམ་ཡང་ཡོད་པར་འབྱུང་དེ། རྒྱ་རྒྱུ་དེས་
 འབྲས་བུ་རི་དྲགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་དོ་སྟམ་ན། ཆོག་ཙམ་
 ལས་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པ་ནམ་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་དཔུས་ལོང་ལ་
 དུང་དཀར་པོར་བརྗོད་པས་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རི་
 དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་སྟོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་
 སུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་རི་དྲགས་རྒྱག་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མངོན་
 སུམ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་དུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་
 དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་བར་ངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་ན་རང་གི་མཐོང་བ་སོགས་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོས་ཟེར་ན། ཐོག་མར་རང་
 གི་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་ཆོས་ཙམ། དགོས་པ་ཡོད་དེ། པ་རོལ་གྱི་
 ལོག་ཏོག་སྒྲོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན། གཞན་པ་རོལ་

བོ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བསྐྱུ་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟོགས་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་ཕྱིར་རྟོགས་བ་
 གཞན་དག་གིས་ཁས་སྒྲངས་པའམ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ལུང་ལས་
 གྲུབ་པས་ན། དེས་མཐོང་བ་ཡང་རྟོགས་བ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཅེས་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱབ་
 བའི་ལོག་རྟོག་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་མཁན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 རུང་བར་མཐོང་བ་མིན་ན་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཅི་ཡང་སྐྱབ་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ན་ལེ། རྟོ་དང་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 གཟུགས་སོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དེའི་
 རྟོགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་དཔའི་སྤྱིང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་
 ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། རྟགས་དེ་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་རྟོ་དང་བདེ་བ་ལ་

སངས་རྒྱལ་པའི་ལུང་ལས་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་པ་ཅན་སྐྱེས་བུ་ནི་ཉག་
པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་གངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་ལེན་ལ། དེ་
འབྲེལ་སྐྱེས་བུ་དེ་བཅིང་གོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་ལུས་འདོར་ལེན་གྱིད་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་སློང་དང་བདེ་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཏན་དུ་འཇིག་པ་ཅན་དུ་
སེར་སྐྱ་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱལ་པས་དེ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པ་
ཙམ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་རང་
གིས་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱབ་གྱིད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་ན་ཡང་དེས་སེམས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སེམས་
ལྡན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་དངོས་
པོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་པ་ཉིད་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཉག་པ་དེ་
འབྲས་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱབས་འདིར་རང་
གིས་མ་མཐོང་ལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའམ་འདོད་པ་ཙམ་རང་གི་ཞེ་
འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་གྱིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆན་སྐྱོན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་
 དེའི་འཐད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཚོད་སྤོང་
 གསུམ། །དང་པོ།

ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མེན་པའི་བྱིད།

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །

ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན།

དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྱུར།

རང་གིས་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་ན་ཅིའི་བྱིར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་
 སྟམ་ན། གང་རང་གི་ཆད་མས་མ་མཐོང་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་
 གགས་པ་ཅམ་ནི་དེ་དག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ།
 དེ་དེ་བཞིན་དུ་ངས་པའི་ཆད་མ་རང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཆད་མའི་
 སྟོབས་གྱིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མིན་པར་ལུང་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དང་པོར་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཆད་མས་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒློག་

གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱང་ཡིན་པར་ཁས་འཆེས་ནས་ཕྱང་དེ་ཡོངས་
 སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་གིས་ཕྱང་དག་པར་འགྱུར་གྱི་
 ཕྱང་ལས་རྗེས་དཔག་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱ་གསུམ་
 པར་དཔྱོད་པ་ན་དག་པའི་ཕྱང་ལ་ལྟོས་ཀྱི་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཕྱང་གི་ཆིག་ཙམ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 མིག་ལྟན་གྱི་མདུན་འདིར་བྱམ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་
 པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཡུལ་ལ་ཕྱང་གི་ཆིག་ཙམ་ཆད་མར་
 གྱུར་ན་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱང་སྣ་ཆོག་ས་ནས་བཤད་པ་མཐའ་དག་
 གི་དོན་དེར་ནི་འཐད་དམ་མི་འཐད་ཉོག་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། ཆིག་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འད-
 བྱེན་པ་སོ་སོའི་ཕྱང་ནི་དོན་སྣ་ཆོག་ས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱང་ནས་བཤད་
 ཆད་དོན་ལ་གྲུབ་ན་བདེན་རྒྱན་གང་ཡང་དབྱེ་བས་ལ་མི་སྲིད་པས་
 ཕྱང་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཅིང་། བྱམས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་

ལ་ལྷང་ཅམ་ཆད་མར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་སར་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལྷང་གིས་རང་འདོད་མི་
འགྱུབ། །རང་ལྷང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་
བརྗོད་དང་དེ་ལན་དགག། །དང་པོ།

ལྷང་ལ་གཞོད་ཕྱིར་གཞན་ལ་ནི། །སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཆོ།

དེ་ནི་ཆད་མིན་དེ་བས་ན། །དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན།།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་ལས་སྟོད་དང་བདེ་བ་སེམས་སུ་བསྐྱབ་
པའི་དོན་ལ་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་བ་སྟོབ་དེ་
སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་དེ་འབྲས་གངས་ཅན་
རང་གི་ཞེ་འདོད་སྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཆེ་གངས་ཅན་རང་གི་ངོར་ལྷང་ཡང་
དག་མིན་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷང་དེ་ནི་ཆད་མར་འོས་པ་
མིན་པ་དེ་བས་ན་ལྷང་དེས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། མི་རྒྱན་ཅན་དུ་ཁས་སྦངས་ནས་དེའི་དག་གིས་

སྐྱབ་བྱེད་འདོད་པ་བཞིན་གྱོ།

གཉིས་པ་ལ། མ་བརྟགས་ལུང་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་མིག། ཞེན་ངོར་ཡང་
ནི་མ་གྲུབ་ཚུ་ལ། གང་པོ།

གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་ལ་གྲུབ། ཅེན་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན།།

ཆད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི། ལུང་དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྡན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པོ་ཅེན། གང་ཟག་གང་
གི་ལུང་འདི་ལོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པ་གང་ཡིན་ཏེ་ལུང་
དང་སྐྱེས་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་
ལུང་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་གལ་ཏེ་ཆད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་
ཡི་ལུང་དེ་གང་ཟག་དཔྱོད་པ་པོ་དེ་ལ་རི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མ་གྲུབ་ལ། དེ་
ལྟར་དེ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་ཅེས་པ་དོན་མེད་དོ།

དེས་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ཆད་མ་མིན་པར་འདོད་པས་
ན་ཆད་མ་མིན་ན་དེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལྡན་ཞེས་སུ་འང་མི་རུང་དོ།

གཉིས་པ།

དེ་དང་ལག་ལ་བ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར།།

དེ་ལས་གཞན་བ་ཁས་ལེན་ན། །དེ་དོར་ཡན་ལག་ཆད་མ་མིན།།

ལུང་དེ་ཆད་མ་མིན་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཞེན་པས་ཁས་ལེན་པའི་དོར་ལུང་
 དེས་བྱུང་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་སྐྱེ་
 འཇིག་སོགས་ཞེན་པས་ཁས་ལེན་ན་སྟོབ་དེ་སེམས་མེད་ཡིན་པར་ཡང་
 ཁས་ལེན་བ་དེ་དང་ལག་ལ་བ་སྟོབ་དེ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྟགས་ལས་སངས་རྒྱས་པའི་
 ལུང་དེ་ཡི་དོན་ལས་གཞན་བ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་བ་ཁས་ལེན་ན་སངས་
 རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དོར་བྱ་ཡིན་པས་སྐྱུབ་པའི་ཡན་ལག་ཆད་མ་མིན་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེས་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲངས་བ་དེ་སྐྱུབ་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་
 ན་སྟོབ་དེ་སེམས་སུ་འང་ལུང་གིས་འགྱུར་ལ། ལུང་དེ་ཆད་མ་མིན་ན་སྟོ་
 བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་ལུང་དེས་མི་འགྱུར་བས། རྟགས་དང་བསྐྱུབ་བྱ་གང་

རུང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་
མེད་པར་པ་རོལ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཅ་མ་ལ་རེ་བ་ནི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་གསོད་ཀྱིས་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་མགོན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟར་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།

གཉིས་པ་རང་ལུང་དངོས་སྟོབས་མེད་ན་མིན་ལ། དོན་ལ་འཐད་ན་སྐྱབ་བྱེད་
དགོས། །སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ན་
སྟོན་པར་རིགས། །སྟོན་དུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག། །དང་པོ།

རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་བྱུར་བ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མ་བཟོད།

རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཇིན་བ།

དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཇིན།

གངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ངས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བར་བྱུར་བ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་ཅིས་མ་བཟོད་དེ། རང་གི་ངོར་ཆད་མར་མ་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་
པའི་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྲ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ལྟར་འདོད་ལ་ལུང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟོད་དོ་

ཞེན། བྱི་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་བྱིས་
 སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་མི་བདེན་ལ། སེར་སྐྱ་པའི་ལུང་བདེན་པའི་རིགས་
 བ་གང་གིས་གངས་ཅན་པའི་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པ་ཡིན་ན། རིགས་པ་
 དེ་སྟོན་ཅིག་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
 བ་འདིས་ཀྱང་ཅེས་མི་འཛིན་ཏེ། རིགས་པས་བྱུབ་པ་ལ་སྐྱས་ཀྱང་གཞན་
 ཏུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པ་མེད་ན་ནི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཏེ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྟོན་ཏུ་མེད་པའི་གཞན་ལན་དགག་ལ།

སྤར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གིས།

ཐ་མལ་པར་གྱུར་རྟོགས་པ་དང་།

དབང་པོ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་དེ་དག། དེའི་དོན་རྒྱས་ཤེས་ལ་རྒྱས་ཡིན།

གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་ཆད་ཅན།

སྤྱིས་ཀྱང་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི།

དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད།

ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ས་
 གཞན་དུ་བྱར་མེད་དོ་ཞིན། དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཚུགས་མོད་དེ་འབྲེལ་རྣལ་མངོན་
 དེ་ཚུ་མེད་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་ན། དེ་འབྲེལ་རྣལ་མངོན་མེད་
 པའི་སྤར་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་གང་དག་གིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་
 པ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཅུ་ལ་གནས་ཤིང་། དབང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་མི་
 རུས་པའི་སྐབས་ན་སྦྱབ་བྱེད་དེ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་པར་གྱུར་ནས་དབང་འདས་ཀྱི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དེ་དག་
 དབང་འདས་དེའི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལ་
 རྣལ་མངོན་གྱིས་དེ་འབྲེལ་དོན་མཐོང་བར་སྦྱབ་རུས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲེལ་
 རྣལ་མངོན་འབྱུང་དུ་བྱུང་བར་མི་དཔོག་པ་ལ་རྣལ་མངོན་གྱིས་དེ་མཐོང་
 རོ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མི་འབྱུབ་སྟེ། འབྱུབ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་
 པ་འང་ཡོད་དེ། རྣལ་མངོན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པས་འབྱུབ་

བར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ཡང་ཐར་བ་སློག་ཏུ་གྱུར་བ་འདི་ལའང་
 འཁོར་རྒྱ་མ་རིག་བ་དང་སྟེན་བ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བ་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་བ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཡོད་ན་
 རྣམ་འབྱོར་བའི་མཐུས་མཐོང་བ་ལ་གཞོད་བ་མེད་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་བསམ་
 གཏན་སོགས་རྣམ་མངོན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་དེ་སེམས་སུ་མངོན་
 སུམ་མཐོང་བ་འདི་ལ་ད་ལྟ་མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་དང་ཕྱིས་སུ་མཐོང་
 བའི་རྒྱ་མཆན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བ་མི་སྟོན་པས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་
 བུ་མཐོང་བའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱེ་མི་སྟོན་བ་བཞིན་འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
 མེད་པས་གཞོད་དོ།

ཆོགས་བཅད་འདི་གོ་སླ་བར་བསྐྱབས་ན། སྒར་ནི་ཐ་མལ་བར་
 གྱུར་པས། །སྐྱབ་བྱེད་གང་གིས་དབང་པོ་དང་། རྟོགས་པ་འབྱུང་བའི་
 སྐྱབ་དེ་དག །དེའི་དོན་རྒྱས་ཤེས་ལ་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།
 མངོར་ན་རྣམ་མངོན་སྐྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ན་སློབ་དེ་སེམས་

མེད་མཐོང་ངེས་སོ་སྣམ་པའི་ཆད་མ་ཡོད་ན་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ད་
 ལྟ་སྟོག་གྲུར་ཡིན་ཡང་རིགས་པ་དེས་འབྲུག་རྒྱས་མོད། ཅི་འབྲེེ་
 རྣམ་མངོན་གྲུབ་ཀྱང་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ནི་དངོས་པོའི་གཤེས་ལ་
 མེད་པས་མཐོང་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་ན་སྦྱབ་བྱེད་མེད་ཅེས་སོ། །སློབ་
 བདེ་སེམས་མེད་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འབྲེེལ་བ་བསྦྱབ་པའི་
 ཕྱིར་སྤྱི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་དུ་མེད་དོ་ཞིན། བསྦྱབ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ད་
 ལྟ་འབྲུག་རྒྱས་ཀྱི་རྟགས་སམ་ཕྱིས་སུ་མཐོང་རུང་གི་སྦྱབ་བྱེད་གང་
 དང་ཡང་འབྲེེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་དུ་གྲུར་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 རང་མཆོན་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟ་ཅི། སྤྱིས་ཀྱང་སྟེ་སྤྱི་མཆོན་གྱི་སྟོ་
 བས་ཀྱང་བསྦྱབ་བྱེད་དུ་བྲས་ནས་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྟོན་ལུལ་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བསྦྱབ་བྱེད་དང་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་སངས་རྒྱས་པའི་
 དོར་འགོད་པ་དོན་མེད་ལ། སྦྱབ་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་འབྲུག་མི་སྲིད་
 པས་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཤོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་ན་དེ་མི་འགྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་ནི་རྒྱས་བཤད་

གཉིས། །དང་པོ།

སྐྱེས་བྱུང་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛོག་ན།།

གཏན་ཆོག་ས་དེར་སྒྲུང་མེད་འགྲུར་ཏེ།།

དེ་ནི་དངོས་བརྟེན་མིན་སྤྱིར་རོ།

གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དེ་རི་སྤྱོད་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་
 པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ལུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་
 རོར་སྐྱེ་འཛོག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུང་དེས་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་སྐྱབ་ཏུ་རུང་
 བེང་། རྟོག་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ་ཞེ་ན།
 སྐྱེས་བྱུང་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་གྲུབ་པར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་
 དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བསམ་པས་རི་ལྟར་བཅད་
 པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་འཛོག་ག་རི་
 ལྟར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་
 དང་། གཏན་ཆོག་ས་དེར་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྐྱེས་བྱུང་

སྒོས་གཏན་ཆིགས་སུ་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
 དག་ཡིན་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་བརྒྱུད་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྒྲུང་བུ་འགྲུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲེས་བུའི་བསམ་པ་འཕམ་དེས་བཞག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་
 ཆིགས་དེ་ནི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མེན་པར་སྒྲེས་བུའི་སྒོ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཞག་པ་ལ། དོན་ཡོད་དེ་ཤེས་ཆིགས་ན་འགྲུབ། །དེ་
 མིན་གཉིས་ཀའི་ངོར་མི་འགྲུབ། །དང་པོ།

དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན།།

མེད་པ་ཤེས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན།།

ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི།།

ཉོགས་པ་ཉོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས།།

གཏན་ཆིགས་ནི་སྒྲེས་བུས་ཞེན་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཚུལ་
 གསུམ་ཚང་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་པས་དོན་

དེ་སྐབ་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་མིན་ལ། དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རི་བཞིན་མ་
 ཤེས་པར་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་
 བ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་རྫོམ་པ་ནི་རྟགས་པ་
 ཡིན་པར་སེམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྟགས་པ་མེད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ།
 བརྟགས་ན་རྟགས་དེ་ལས་དེ་རྟགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རང་གིས་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེས་
 པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དཔེར་ན་གཞུང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་
 པའམ་རྒྱལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱམ་པ་དང་རྒྱངས་པ་ལ་དུ་བར་བཟུང་ནས་
 དེ་ལས་མེ་རྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྫོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་དུ་
 རྒྱག་ནའང་སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ལས་དེ་རྟགས་པ་ནི་མངོན་རྫོམ་ཙམ་
 དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་དེས་དེ་འབྲུག་ཚུ་ལ་མི་
 ཤེས་པའི་ངོར་ནི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་དང་ལྟར་སྒྲུང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་
 འབྲེལ་ལ་རྟགས་ལས་རྟགས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་
 མངོན་རྫོམ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ།

རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བྱ་ལམ།

སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་ཉགས།

འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་གྲུབ་ཡིན་ན། །རང་ལ་ཅི་ཡི་སྤྱིར་མ་གྲུབ།

གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་། རྟོགས་པར། ⁽¹⁾མི་རིགས་་་་་་།

སློབ་དེ་སེམས་མེད་ལྟ་བུ་ལ་ཉགས་ཡང་དག་གི་སྦྱབ་བྱེད་ཡོད་ན། ཉགས་
 ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བྱ་སྟེ་སྦྱབ་པའི་གཏན་
 ཆོགས་གཉིས་པོ་ལམ། ཡང་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་མི་
 དམིགས་པ་དགག་པའི་ཉགས་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། སློབ་དེ་སེམས་
 མེད་དུ་སྦྱབ་པ་འདི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་ལ་སྦྱབ་ཉགས་ཡིན་ཞིང་།
 ཉགས་ཆོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་སློབ་བཏགས་ཙམ་མིན་
 པར་དངོས་པོ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅི་ཡི་
 སྤྱིར་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་དགོས་ལ། རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་ན་གཞན་སངས་རྒྱས་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༩༩༡-༩། རྟོགས་པའི།

བའི་ཡུང་ཁས་ལེན་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་གྲངས་ཅན་བའི་སྐྱབ་དག་
 བརྗོད་པ་དེ་ལས་རྟོགས་པར་མི་རིགས་ཏེ་རྟགས་དེས་དེ་འགྲུབ་བའི་བྱ་
 མཚན་མེད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚེད་སྤོང་ནི།

་་་་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས།།

ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བྱིད།།

གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་བྱིར་ཡིན།།

གཞན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་འགོད་མི་རུང་ན་ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་
 དཔོན་ནམས་གྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་པའི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བགོད་ནས་
 མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གཞན་གྱིས་ཀྱང་བརྟགས་པའི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བགོད་པ་
 ཡིས་ཁོ་རང་གི་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཐལ་བ་དེ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་
 ཁྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་པོ་མེད་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ཁྱབ་བྱ་རྟགས་

དག་གྲང་མི་འགྲུབ་པར་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན་གྲེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་
 བམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བ་
 ལང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་
 བ་དུ་མ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་
 པ་ན། ཉགས་དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྐྱངས་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ།

དེ་གྲུབ་ན་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆ་ཐ་དད་མེད་ན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཉགས་ཆོས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ན་དེས་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཞིག་སྐྱབ་པ་
 མིན་གྱི་ཆ་མེད་གྱི་སྤྱི་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁོ་རང་གི་ཁས་ལེན་
 གྱིས་གཞོད་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཐལ་བའི་ཉགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆ་དུ་མ་དེ་
 མེད་ན་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཉགས་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཐལ་
 བ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཁས་སྐྱངས་ཉགས་སུ་བཀོད་པས་མི་འདོད་པ་ཅ་མ་

འབྲུབ་བྱས་ཀྱི། སློབ་དེ་སེམས་མེད་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་བསྐྱབ་པ་ལ་ཁས་
སྤངས་ཅམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་དོན་སློས་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཚུད་སྤོང་
གསུམ། །དང་པོ།

དོན་སློས་དེ་ནི་སྤྲད་ག་དང་།

རྟོག་པས་སློབ་ཉག་ས་བདག་ཉིད་ཅན།

རྟགས་ཉིད་མིན་པར་འབྲུབ་དོན་ཏེ།

དོན་ལས་དོན་ནི་འབྲུབ་ཕྱིར་དོ།

མདོ་ལས་དོན་ཞེས་སློས་པ་དེ་ནི་གཉན་ཆིགས་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཆིག་ཅམ་དང་མིང་འདོགས་ལུགས་ཀྱི་སྤྲ་ཅམ་
འཇུག་པ་དག་དང་། རྟོག་པ་རང་གི་རྟོག་པས་སློབ་ཉག་ས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་
འབྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལས། རྩལ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ཅན་
 མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལུག་པ་པས་རིང་ཐུང་སོགས་ཆོད་མཛོན་
 སུམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། འེང་སེམས་པ་དང་སྤྲོ་ཏེ། ལུག་པ་བལྟས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར།
 ལྟ་བུ་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རང་གི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་
 པ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་རུང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སོགས་ཆོག་ཅམ་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཟུང་
 བ་ཅམ་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་མི་རུས་ཏེ། རུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འབྲུག་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་སྒྲ་ཅམ་དང་
 རྟོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དུ་བ་ལས་མེ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་རང་གི་
 དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ནི་འབྲུག་པར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལ། རྟོག་ལུང་ཅམ་རྟགས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །བརྗོད་ཅམ་
 སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་ལོ།

འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་།

དངོས་ལས་གཞན་དུ་སླིད་པའི་ཕྱིར།

བཏགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན།

ཅའི་ཕྱིར་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་དང་ལུང་དག་ཏགས་སུ་བཀོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 མིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཆོགས་སུ་རྟོག་པ་ཙམ་
 དང་བརྗོད་བྱ་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པའི་ལུང་མི་འབྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 རྟོག་པ་དང་ལུང་དེ་དག་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
 ཙམ་ལས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བར་འབྲུལ་སླིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ་མེད་
 པའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་ཏགས་དང་ལུང་གི་སྐྱ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་
 བཏགས་པ་དག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་འབྲུལ་ན་སྐྱེས་བུའི་རྟོག་
 པ་དང་ལུང་ནས་བཞད་ཆད་བདེན་དགོས་ན་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སླིད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་གཉིས་དངོས་སྤྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །བརྒྱད་ནས་
ཡིན་མིན་བྱད་པར་ཡོད། །དང་པོ།

དོན་གྱིས་དོན་རྟོགས་བྱིང་དོན་ལ།

ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ཅུས་⁽¹⁾མེད།

དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན།

ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་རྟགས་རང་གི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་
ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་འོང་བ་དེ་ཡི་བྱིང་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་
ཕྱོགས་ཏེ་དམ་བཅའི་ཚིག་ཅམ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཅམ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལ་
མར་མེས་སྤྱན་པ་སེལ་བ་ལྟར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཅུས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་ཕྱོགས་
དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དོན་གྲུབ་པས་
སྤྱ་ཡང་ཐོངས་པ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་དོ། །དེ་བྱིང་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་

(1) ཞིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༤༦༩-༩། ༡༩༥༣།

ཁྱུགས་པའི་རིགས་པ་ཁོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་ཉིད་
 གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་འོང་གི་སྐྱ་ཙམ་དང་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་བྱུང་བ་ཁོན་གལ་ཆེ་ཞེས་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ནས་ཡིན་མིན་བྱུང་བར་ཡོད་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོག་བརྒྱད་ཀྱང་
 སྐྱབ་བྱེད་མིན། །གཏན་ཆོགས་བརྒྱད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ།
 ཕྱོགས་གྱི་ཆོག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ེ། །⁽¹⁾
 ཆད་ཡིན་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག། །སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །
 བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རུས་པ་མེད། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་བྱུང་ཆད་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོག་འདི་ཡང་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་སོ་ཞིན། ཕྱོགས་གྱི་ཆོག་དེ་ནི་དེ་སྐྱད་སྐྱ་བ་པོའི་རང་
 གི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་བསམ་པ་དེ་སྟེ་
 བྱ་བརྗོད་པ་པོའི་རྒྱད་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༩༩༧-༡། ༩། ལ། ་།

ལ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོས་དག་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་དམ་བཅའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་པ་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་རུས་སོ།།

གལ་ཏེ་རུས་ན་སྐྱེས་བྱས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འབྲུབ་པ་གཅིག་
 གྱང་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའམ་དམ་བཅའ་ཅམ་བཟོད་
 བ་ཡིས་དངོས་སུ་མི་འབྲུབ་པར་མ་ཟད། བརྒྱད་པ་ཡིས་གྱང་བསྐྱབ་
 བྱ་འབྲུབ་པའི་རུས་པ་མེད་དེ། དོན་ལ་གཏུགས་གྱང་དེ་ལས་ལྷག་པ་
 གཞན་ཏྲིགས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།།

གཉིས་པ།

གཏན་ཆོགས་བཟོད་པ་རང་ཉིད་ལ།།

རུས་པ་མེད་གྱང་རུས་སྟོན་བྱེད།།

གཏན་ཆོགས་བཟོད་པ་རང་ཉིད་ལ་རུས་པ་མེད་གྱང་གང་གིས་རུས་པ་
 དོན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་བརྒྱད་ནས་དོན་གྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་ཐུག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པར་འབྱུང་དོ།།

དེས་ན་ཆིག་ཙམ་གྱིས་དོན་གང་ཡང་བྱུང་བ་མེད་མོད་མཐུ་བ་
 མོས་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆིག་གིས་མཆོན་ནས་དོན་རྟོགས་པ་ན་དོན་དེ་
 ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤྱང་ལ། ལུང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་
 བསལ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་ལོ།

གཏན་ཆིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས།།

རྒྱས་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད།།

སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས།

རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ།།

ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།།

ཕྱོགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག།

བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ།།

ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་
 དོན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྐྱབ་པ་ནི། །གཏན་ཆིགས་

དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཆང་
 བའི་གཏན་ཆིགས་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་
 ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་རང་ལ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་
 གཏན་ཆིགས་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱ་བའམ་བསྟན་བའམ་བརྗོད་
 བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དེ། གཏན་ཆིགས་ལས་དེ་གོ་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བོ།

གཉིས་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལའང་རྒྱས་ཡོད་དེ།

གཏན་ཆིགས་ཆིག་ནི་འཇུག་སྤྱིར་ན།

དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར།

འདོད་པས་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།

མི་མ་སྤྱན་སྤྱོད་ཁས་ལེན་ན་ཡང་།

དེ་མཚུངས་སྤྱིར་ན་སྤྱག་མེད་འགྱུར།

གལ་ཏེ་དམ་བཅའི་ཆིག་བརྗོད་པ་དེ་ལའང་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བརྗོད་

པ་དེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་ནི་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན།

གཏན་ཆིགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་དོན་དེ་
 རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐབས་ལ་འང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཐེ་ཆོམ་ཡང་སྐབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པ་
 དང་། སྐབས་སུ་བབ་པ་དང་། ཚོལ་བས་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱུ་
 བར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྐབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བས་དེ་མཐའ་དག་སྐབ་
 བྱེད་དུ་བརྗོད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཆིགས་འགོད་
 པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་དངོས་འབྲས་དམ་བཅའ་བ་ཆིག་
 ཏུ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ནས་དེ་སྐབ་བྱེད་དུ་འགྲོའི་ཟེར་ན། པ་རོལ་པོས་སྐབ་
 བྱེད་མཁན་པོ་དང་ཞེ་འདོད་མི་མ་སྐྱེན་པའི་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པར་བྱས་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་གོ་ཞིས་བརྗོད་པ་ན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབ་བྱེད་
 ཀྱི་ཆིག་འཇུག་པ་དེ་དམ་བཅའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབ་བྱེད་
 བརྗོད་པ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་དོན་སྒྲིམ་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་
ན་གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན། །དེ་ལ་ཚུད་
བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ།

ནང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་པ་ནི།

ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས།

དེ་ལ་བྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གནས།

དོན་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་དག་སྒྲུར་བ་དེ་ཡང་མ་ཆང་བ་དང་ལྷག་པོ་མ་
ཡིན་པར་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་དག་རྣམས་དག་གི་སྒྲིམ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་
སོགས་དང་རང་སྤྱེ་སྤྱེ་རབས་པའི་ཚུད་པ་བྱུབ་པ་ནས་ཀྱང་སྒྲུར་དག་
ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་འགོད་པར་འདོད་དེ། མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པས་དམ་
བཅའ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་དང་། ཆང་
མང་བཞིན་ཞེས་པས་དཔེ་དང་། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལའང་དུ་བ་ཡོད་པས་ཞེས་

བ་ཉི་བར་སྐྱོར་བ་དང་། མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བ་མཐུག་སྐྱུང་དེ་ལྟར་འདོད་ལ།
 རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་གཏན་ཆིགས་དཔེ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་
 ཏུ་འདོད་ཀྱང་དཔེ་ནི་བྱབ་བ་སྟོན་བའི་དཔེ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཟུར་ཏུ་རང་ལྟས་
 བྱུང་བར་བ་མེད་ལ། དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱབ་
 བ་བརྗོད་བ་འདི་ཅམ་ལས་གཞན་བ་དོན་མེད་དེ། བར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 དོན་གང་ཡིན་བ་དེར་རྟོགས་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའམ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་
 ལྟས་བ་ནི་དོན་རང་ལ་གྲུབ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་བར་
 གནས་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་བློན་བ་བསྐྱེད་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་
 བརྗོད་བའི་ཆིག་ལ་ཡང་དག་བར་གནས་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་
 མ་ཐུན་བར་ཆིག་གིས་བློན་ལམ་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་
 གསུམ་བརྗོད་བ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་དགོས་བ་མེད་དོ།

གཉིས་བ་དེ་ལས་གཞན་བ་གསལ་བྱེད་མིན་བ་ལ། ཕྱོགས་སྡེ་བརྗོད་དང་དེ་ཡི་
 ལན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྐྱོན་མེད་པར་ནི།

གཏན་ཆོག་ས་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱིར།

ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི།

རྒྱས་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་ཅེ་ན།

གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་
ཆོག་ས་རྒྱང་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། འཕེན་མེད་པར་མདའ་འཕེན་པ་དང་འབྲ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉག་ས་གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དག་གིས་དངོས་
སུ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི་སྟོགས་ཆོག་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་
འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་ཅེ་ན།

གཉིས་པ།

བྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྤྱི་བྱས་ཡིན་འདི་འབྲ་གྱ།

མི་ཉག་ཅས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་།

དོན་གྲིས་དེ་ནི་འཛིག་སྟོར་འགྲུར།

སྟོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་།

འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་བྱིར།

གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད།

མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྟེན།

བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་དེ་མ་
 ཆང་བས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་མེད་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
 བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་བ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་
 བཅའ་བའི་ཆོག་དེ་མེད་པར་དངོས་སུ་གསལ་གྲང་། ཕྱོགས་ཆོས་བརྟེན་པ་
 སྟོན་དུ་བྱས་པ། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ། །གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་
 བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་སམ། སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ་གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་བ་
 ཀྱན་གྲང་མི་རྟག་གོ་ཅེས་ནི་བརྟེན་པས་གྲང་དམ་བཅའ་མ་བསྟན་པར་ཡང་
 དོན་གྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འཛིག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྟོར་འབྱུང་ཏེ། སྟོས་སྐྱེད་པར་བྱས་
 ན་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཅི་ཞིག་ཤོལ་ལ། བསྟན་གྲང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་
 ཞིག་ཐོབ་སྟེངས་ན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་བརྟེན་གྲང་རྟགས་ཀྱི་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་

བས་ནི་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའི་ཆོག་དེ་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོགས་
 དོན་དེ་ལ་རྟགས་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་
 གསལ་བའི་དག་ཏུ་གྱུར་བ་དེས་སྐྱབ་པར་སོང་གི་དམ་བཅའ་བས་ནི་
 བན་བཏགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱལོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ནི་མེད་ན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་མཆོན་པའི་
 དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པ་ལ་ནི་དམ་བཅའ་མ་བརྗོད་པ་དེས་གོགས་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ།
 བུམ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐག་ཐོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲུབ་
 བྱས་སུ་གྱུར་བ་ཚུལ་གསུམ་པོ་ལས་ཚུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་མ་བསྟན་
 པ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འབྲུབ་པའམ་བྱུང་བ་གཉིས་གང་རུང་རེ་ཆོག་རྒྱང་
 བྲུབ་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཆང་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་
 དེ་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཆང་ན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་
 པའི་ངོར་གཉིས་ཀ་ནས་ཆང་བར་བརྗོད་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པས་

དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒོ་སྐྱོད་པར་བྱས་སོ།

ཨ་གཉིས་པ་⁽¹⁾ ཚྱོད་སྤྱོད་ལ། རང་གིས་བཀོད་པའི་ཚྱོད་སྤྱོད་
བསྟན། །གཞན་གྱི་འབྲེལ་མེད་ཚྱོད་ལན་བཀག། །དང་པོ་ལ།
རང་ལ་ཚྱོད་པའི་སྒྱུ་མེད་ཚུ་ལ། །གཞན་ལ་ཐལ་བ་ངེས་པར་
འབབ། །དང་པོ།

བསྐྱབ་བྱ་བརྩོད་པར་དམ་བཅས་ནའང་།

སྤྱི་ལ་སྒྱུ་མེད་མེད་ཉེ།

སྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས།

གཏན་ཆོག་སྤྱད་སྤྱད་ཐལ་མེད་བྱིར།

བསྐྱབ་བྱ་བརྩོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
བརྩོད་པ་དམ་བཅས་པ་ཡི་མཆན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་
སྤངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད། །ཅེས་སྤྱས་ནའང་སྤྱི་བ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་

(1) དཔེ་བྱུང་མ་བྱི་ཆོག་སྤྱོད་དཔེ་ཡིས། ༡༦༩༡-༥། ཞིང་ཆེན་དེབ་གཞུགས། ༤༩༩-༡༥། ཤེས་རིག་དཔེ་
ཡིས། ༤༩༩-༡། རྒྱ་ཡིག་དེབ་གཞུགས། ༡༡༡-༤། རྒྱ་གཉིས་ལ། ་ཞེས་བྱུང་། ཆུལ་གསུམ་ཆང་ནགས་ལ་
བྱེད་ཡིན། ་དེ་ལས་གཞན་པ་གསལ་བྱེད་མིན། ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་ཐུབ་པ་ལྟོ། ་ཞེས་པའི་མ་བཅད་ཀྱི་འགྲེལ་ལྟར་
ན། རྒྱ་གསུམ་ལ། ་ཡིན་དགོས། རྒྱ་དག་པའི་མཆན།

དང་ཉགས་ཀྱང་རྒྱུ་བའི་དོར་ད་དུང་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་སྐྱབ་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་དམ་བཅས་པའམ་སྟོགས་སུ་ཐལ་ཞེས་
 སྟོན་བརྗོད་པ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱང་སྐྱབས་དེའི་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཁོན་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་གཏན་ཆིགས་སྟར་སྒྲུང་བ་ནི་དམ་བཅས་ཐལ་བ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཡང་ན་སྐྱབས་ལ་ལར་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་
 བརྗོད་ཀྱང་རུང་དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཞེས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ།

བྱད་པར་མེད་པར་བརྗོད་ན་ཡང་།
 རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་འགྱུར་ཏེ།
 གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཀུན་།
 དམ་བཅས་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།
 གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིར།
 གཞན་དག་ལ་ཡང་སྟོན་མེད་ན།

དེ་ཅི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དག ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན།།

གཞན་དང་རང་གི་དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཆུང་ལ་བྱེད་པར་མེད་
པར་བརྟེན་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་
ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐབས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་གཅིག་པས་ན་
རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་དམ་བཅའ་མཆན་ཉིད་
དོ་ཞེས་པ་འདིས་འོ་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའང་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེ་ཅི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་
པས་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ལ་དམ་བཅའ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་
ནོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་
ཞིག་སྟམ་དུ་བསམ་པའི་ཆེ་འདི་ཅི་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ།
རང་ཉིད་གྲུབ་མ་ཐེན་པའོ་སྟམ་པ་ན་རྟགས་སྟར་སྟངས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་
བས་དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྐྱོད་ལའང་
མཆུངས་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་

ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འབྲ་བས་སོ་སྣམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་
སྐྱབ་བྱེད་རིགས་གཅིག་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པས་དོན་གྱིས་
ནམ་པ་ཆོད་ནས་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་དུ་ཆིག་གི་ནམ་པ་མཚུངས་པས་
འབྲུལ་པར་འབྱུང་ན། ར་མཁན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་རི་སྟེད་པ་ཀུན་ཏགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འམ་
དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འབྱུང་ནའང་དེ་འབྲེད་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་
དེ། སྒྲིང་བའི་ངག་འཁོད་བའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་གཏན་
ཆིགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འོ་སྣམ་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བ་འབྲུལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྐང་བའི་དམ་བཅའ་ནི་དམ་བཅའ་དེ་
ལྟར་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཞིག་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་མ་བྱུང་
པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་བྱང་བའི་ཕྱིར་ན་དམ་བཅའ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་
པ་གཞན་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གཏན་ཆིགས་མ་བྱུང་བ་སོགས་
དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་མ་

གྲུབ་པ་མེད་པས་སོ་ཞིན། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་
 པ་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བཟོད་པ་
 ཉིད་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀར་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ན་དེ་བཟོད་པས་སྤར་མ་
 གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱབ་སྟེ་ཅི་ཡང་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བེ་མཐོང་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དང་། སྤྲ་མཉན་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཏན་ཆིགས་ལ་རུས་
 པ་མེད་པས་དེ་བཟོད་པ་དོན་མེད་ལ། གཞན་ཡང་དམ་བཅའ་བེ་ཡང་
 དག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་བ་དམ་བཅའ་མིན་པར་འགྱུར་
 བེང་། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ལོགས་སུ་བཟོད་དགོས་ལ། མ་བཟོད་ན་
 དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དང་ཏྲགས་ལྟར་སྣང་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་
 གང་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་འདྲའི་ལན་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱེལ་མེད་ཚོད་ལན་བཀག་པ།

ལྟར་སྣང་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་།

∴ལན་ནི་⁽¹⁾འབྲེལ་མེད་བཞད་གང་དེ།

འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།

མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་སོགས་རིག་སྐྱེའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོག་
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའི་སྐྱད་དུ་ཕྱོགས་སྒྲེའི་དོགས་པ་བསུས་ནས་
འདི་སྐྱད་དུ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ལེ། ཕྱོགས་ཆོག་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ངག་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོག་ཕྱོགས་ལྟར་སྐྱད་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྟགས་དང་དཔེའི་ཆོག་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
ངག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། ཡང་དག་དང་ལྟར་སྐྱད་བཅས་པས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ནས།
ཡང་པ་རོལ་པོས་མངོན་སུམ་ནི་ཆོག་མ་ཡིན་ལ། འདིར་དམ་བཅའ་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་ལ་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐལ་བ་དེ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས། འོན་སུན་འབྲེན་གྱི་ངག་
ཡང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཏེ། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་ཡང་དག་ལྟར་སྐྱད་ཡོད་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༩༣༡-༣༡ རྟག་ཞན་ནི། ོ

བས་སོ་ཞིས་པ་རོལ་བོས་ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ། སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 སུ་ཉྩར་སྒྲང་བཅས་པ་སྟེ་ཡང་དག་ཉྩར་སྒྲང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་པ་
 དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་དེ་ཡང་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བཅས་
 གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་སུན་འབྲེན་གྱིས་མ་
 དེས་པར་བསྟན་པའི་ལན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞད་གད་གྱི་གནས་སུ་
 ཟད་དེ། དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་བཀོད་ནས་ལན་འབྲེལ་མེད་འདེབས་པའི་
 ངལ་བ་ཉྩར་ལེན་པ་ཅམ་དུ་གནས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་འབྲེལ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། འདི་ཉྩར་དེ་ཉྩ་བྱའི་རྟགས་འགོད་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞིས་
 སྒྲར་རིག་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཡང་པ་རོལ་དང་
 ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ཀས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
 རྟོག་བྱུང་བྱུང་པར་བཟུང་ནས་ཉྩར་སྒྲང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན་སྟམ་པ་ནི་གྱིན་སྟེ། དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཡང་
 དག་ཉྩར་སྒྲང་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་འདི་མ་
 དེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ལ་དེས་

བར་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་། བརྒྱུག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་
 མེད་པས་ན་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་བྱེད་མིན་བཞིན་དུ་ལན་གཞན་དག་
 གིས་མ་ངེས་པ་ཅོམ་དུ་སྟོན་པ་དམིགས་བྱ་བ་ལོང་བའི་རྒྱབ་ཏུ་འཇུག་པའི་
 དཔེར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་སྤར་རིག་བྱེད་ནི་ཐོག་མ་མེད་དེ། གཞན་གྱི་འདོན་
 བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིག་བྱེད་པས་སྐྱས་པ་ལ། ཟླ་ར་
 ཏ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་དང་མི་འབྲེལ་སྟེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་
 གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རིག་བྱེད་རང་
 གི་ཁྱད་པར་ཅོམ་ནི་གཞན་ལ་མེད་ཀྱང་ཁ་བྱའི་གཏམ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་དང་འགལ་བ་མེད་པས་ན་དེས་གང་ཡང་མི་
 འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། གོ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བཤད། །གོ་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་
 བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད། །གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་
 དགག། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་འཇུག་སྤྲ་མ་བཞི་པོ་བཤད། །སྤྲི་མ་མ་བསལ་

བ་ཉིད་བཤད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་རུ་བཞི་པོའི་བསྟན་བྱ་བཤད། རྟོགས་
 བར་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད། །ཕྱོགས་མཆན་དབྱེ་བསྟུང་དགོས་པ་
 བསྟན། །དང་པོ་

སྐྱབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད།
 ཡིན་ཡང་རྗོངས་མེད་བྱིར་མཆན་ཉིད།
 རོ་བོ་ཆིག་སྤང་བདག་ཉིད་འདོད།
 ཆིག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི།
 མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བརྗོད།
 རྟོགས་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཟུང་ངོ།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་ཀྱིས་མི་འདོད་ན་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
 བའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་བེར་ན། སྐྱབ་བྱེད་
 དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལོགས་སུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་སྟོས་པ་ནི་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་རྗོངས་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་

ཡིན་ཡང་མིན་པར་འདོད་པ་དང་མིན་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤོངས་པ་
 མཐོང་ནས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། རོ་བོ་ཁོན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་
 ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའམ་བསྐྱབ་བྱའི་
 མཆན་ཉིད་ལྟ་སྟེང་བོ་ཞེས་པ་དང་། ཁོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཤད་དང་། བདག་
 ཉིད་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ཅེས་པའི་ཆོག་བཞེ་པོ་དག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་
 བཞེ་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། སྤར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་བཅད་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་དཔེ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆར་
 གྱུར་པ་མིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་སྐབས་སུ་གང་བསྐྱབ་བྱར་
 བརྗོད་པ་དང་། རྟོལ་བས་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ནམས་ཆོག་དེ་
 དག་གིས་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་བཟུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མ་བསལ་བ་ནི་སྤྲད་ནས་
 ཉོན་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་མཆན་གཞི་གང་ལ་མཆན་ཉིད་ཞུགས་ཚུལ་
 དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་འདུག་བཞེ་པོ་སྟོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལའང་
 རོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་ཅུང་ཞིང་། ཁོན་སྟོས་པའི་དོན་ནི་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་སྟོས་

པའི་དོན་དམིགས་བསལ་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་བྱེ་བྲག་ལའང་ལ། འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཉིད་
བཤད། །རང་ཉིད་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང།

བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད།

སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་ཞེ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པས་བྱུང་བ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འདོད་ཅེས་སྟོས་ཏེ།
དཔེར་ན་མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་པ་ནི་
བདག་ལ་བསམ་ནས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་
ཏེ། དེས་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་གང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་ནས་སྐྱབ་པར་འདོད་
པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཀྱི་ཆིག་གཡོ་ཐབས་སུ་བཀོད་པས་གཞན་
དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་
པའི་ངག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། བྱང་དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང་། །རིགས་
བར་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་རང་སྤྱོད་མེད་
དང་། །འགལ་གཉིས་སྤོས་མི་འཐད་སྟམ་བསལ། །དང་པོ་

གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་ན་ཡང་།

འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་སྤྱོད་བཤད་པ།

དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ།

འདི་ནི་དེ་དོན་བྱས་པ་ཡིན།

རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པ་ཆོལ་བ་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཅ་མ་ཡིན་པས་
དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་བཅད་ཐུག་མེད་དེ། འདོད་ཅེས་པས་ཆོལ་བ་རང་གིས་མི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པའི་བྱུང་རོལ་ན། འདོད་ཅེས་པས་གཞན་གྱི་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱུང་ན་ཡང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་
འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་ཅེས་སྤོས་པའི་སྤྱོད་པ་འདད་པ་ན་ཆོལ་བས་
སྐབས་དེར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་ཡང་དེའི་ལུང་གི་སྤྱོད་པ་
གཅིག་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་

མཐའ་དག་གོལ་བ་དེའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་
གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ། དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་འདི་ནི་རྣམ་བཅད་དེ་ཡི་
དོན་དུ་བཀོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གུན་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར། རང་དང་
འདོད་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིབ་པ་འདིས་ནི་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟོས་ནས་ཁས་
ལྷང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ།

དེ་ནི་སྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་།

ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད།

གོལ་བས་ཞེ་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་བྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདུས་བསགས་ཀྱི་
རྟགས་ལས་བསྐྱབས་པ་དེ་རེས་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། རེས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་
བྱད་པར་དང་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཟེར་ན་མི་འགལ་
ཏེ། བྱངས་ཅན་པའི་ཟོལ་སྦྱོར་ཀྱི་རྟགས་དེ་ནི་སྤྱི་འདི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་
རེས་འགལ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དག་དང་། རེས་འགལ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་

དུ་སྒྲོར་བྱང་བས་ན་དེ་ལྟ་ན་ཉགས་དེ་དང་ལགས་བ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
བརྗོད་དེ། འགྲེལ་པའི་དཔེར་བརྗོད་པལ་ཆེ་བར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་
ལགས་བ་ཉིད་དུ་འང་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པར་ལགས་བར་དོགས་བ་སྒྲོང་བ་ལ། དོགས་པ་བསལ་དང་
དེས་གཞན་ཁེགས། །དང་པོ་ལ། བྱངས་ཅན་ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱིས་
ཤེས། །འདོད་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་ཡོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།
མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི།

སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གོལ་བས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་
པ་རིགས་པ་དང་ལགས་ལོ་ཞིན། མི་ལགས་ཏེ་ཁས་སྒྲངས་པར་དོན་ཀྱིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཇི་ལྟར་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེ་ལ་
དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རྗོད་པའི་ཆེ་བདག་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་བྱིས་པའི་
སྐབས་སུ་དེ་འགོད་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དབྱེད་

བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ།

དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །སྒྲིན་ཡང་རི་སྐད་བདག་གཞན་ན།།

དེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ།།

དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན།།

དེ་ལྟར་རྟག་བདག་གི་དོན་མིག་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་
མེད་པ་ཡི་སྒྲིན་ཡང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉན་སོགས་ཀྱི་གསུང་
ལས་རི་སྐད་དུ་ཞེ་འདོད་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བྱའི་མིང་ཅན་རྟག་བདག་དེ་
ལ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་རྟག་བདག་དེ་འདྲ་མོ་གསལ་གྱི་བྱ་བཞིན་
དུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དོན་མིག་སོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བྱེད་དེ། དཔེ་མལ་ཆ་
སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་དེ་འདྲའི་དོན་བྱེད་པ་གང་ནའང་མ་མཐོང་བས་ཅི་
ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། སྐབས་དེར་ནི་དེ་འདྲའི་ཞེ་འདོད་ལ་
རྟགས་དེ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བསམགས་མིན་པ་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་
ལ་འདུས་བསམགས་ཀྱིས་དོན་བྱ་བ་མི་སྲིད་དེ་པན་གདགས་བྱ་འདོགས་

བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་འགལ་བའི་ཕྱིར་བོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏང་ཟུག

གལ་ཏེ་གང་ལ་ཚོད་པ་ཡི། །⁽¹⁾སྐྱབ་བཀོད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན།

བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན།

མི་འདོད་པ་འཕམ་འབྲས་མེད་འགྱུར།

བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཅི་ལ་འགྱུར་
སྐྱམ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཚོད་པ་ཡི་སྐྱབས་སུ་བདག་
ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན་རྟགས་
འདིས་བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གིས་བསྐྱབ་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་
པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའཕམ་ཡང་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་ཅའམ་ལས་
ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བོ། །དེ་རི་ལྟར་
ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ན་ལེ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ།
འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན། ཞེས་སངས་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༩༡༡-༦། ༡ ཡིས། ་། ལྷན་ཐོ་དཔེ་འདིར། ༡༩༡༨-༡། ༡ ཡིས། ་།

ཀྱས་པའི་ངོར་འགོད་དེ། ཏྲག་བདག་གི་དོན་བྱེད་དོན་ཞེས་དངོས་སུ་སྤྲས་ན་
 སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་ཟོལ་སྦྱོར་གྱི་དག་སྦྱར་བའོ། །འདི་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་ཤེས་
 གྲ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉིར་ལྷ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས། མིག་སོགས་ཉིར་བཞི་པོ་
 ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཆེ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ལས་འོས་
 མེད་ལ། དེ་ནི་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་མེན་ཞིང་མིག་སོགས་ནི་རྒྱལ་དུ་མ་
 འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡིན་ལོ།

སྦྱིར་མལ་ཆ་སོགས་ཀྱིས་རང་ལས་གཞན་པ་གང་ཟག་སོགས་
 ལ་པན་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་སངས་ཀྱས་པ་ལའང་གྲུབ་པས་
 བྱབ་པ་འགྲུབ་ལ། རྟོགས་ཆོས་ཀྱང་མིག་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་
 རྒྱས་ཤིང་། དེ་གྲུབ་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 པའོ། །འདི་གྱི་ན་སྟེ། མིག་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་སོགས་
 ཀྱིས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་
 བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བདག་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཏྲགས་
 འདི་རྒྱས་པ་མེད་དེ། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་། ཞེ་འདོད་མེན་པར་

གྱུར་ན་སྤྲུལ་ཆོས་ལ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ཞེ་འདོད་དང་
 སྐབས་འགར་དངོས་སུ་འང་མིག་སོགས་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་མིན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་བྱིབ་
 ཞེས་འགོད་པས་ན་ཞེ་འདོད་ལ་སྟེགས་པར་གྱུར་ན། འདུས་བསགས་
 མིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྟེས་བྱ་ལ་བསམ་
 པ་ཡིན་ཡང་དེ་མི་སྤྲུབ་པར་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་
 བསགས་མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ལ་
 ཡར་སྐྱར་རམ། ཆོས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མར་སྐྱར་བ་ཡིན། དང་
 བོ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་བྱུང་གཞི་དང་འདུས་བསགས་མིན་པ་དེའི་
 བྱུང་ཆོས་བྱས་ན། ཉགས་འདུས་བསགས་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་
 བྱུང་དགོས་པས་ཉགས་དེ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་འགལ་བའི་ཉགས་
 སུ་འགྱུར་ལ། འདུས་བསགས་བྱུང་གཞི་དང་མིག་སོགས་བྱུང་
 པར་དུ་བརྒྱུད་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་ཉགས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མར་སྐྱར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་གཞི་

ཁྱད་ཆོས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཉག་ས་དེ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་ལ་འགལ་བའི་ཉག་ས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཉག་ས་དེ་ཉིད་ཆོག་ས་དོན་ལ་
 གྲུབ་དགོས་པ་ས་ན་དེའི་ཆོས་དང་ཉག་ས་དེ་ལྟར་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །སྐྱབ་ཉག་ས་ལ་འདི་བཞིའི་རྣམ་དབྱེ་རུང་ངམ་སྣམ་ན། དེ་འབྲའི་
 ཀུན་རྟོག་བྱས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་མོད་དགོས་པ་ཚུང་བས་རྣམ་དབྱེ་
 མ་མཇུག་ལ། གྲངས་ཅན་པའི་ཐོལ་སྒྲོར་ལ་ཆེད་དུ་གཞོན་པ་སྟོན་པའི་
 སྒྲིབ་འགལ་བའི་དབྱེ་བ་མཇུག་པ་ཡིན་རྟོ།།

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཁེགས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་
 བལོ། །དང་པོ།

འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྒྲོར་བ་ལ།།

རྗེས་འབྲེམ་མེད་དང་འགལ་བ་དག །

བསྟན་པ་ཡིན་རྟོ།།

གྲངས་ཅན་པའི་ཐོལ་སྒྲོར་གྱི་ཉག་ས་བཀག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱང་
 འཕེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོན་པ་གཉིས་

བཅས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་ཞེ་འདོད་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་དང་། སྤྲུལ་ཆོས་
 ལ་འགལ་བ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷ་ར་ན། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་ལེ། ལུས་
 པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་བུའམ་བུམ་
 པ་གང་རུང་གི་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 གོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཅིག་ལྟར་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར། ཡང་
 བ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་
 གཉིས་བཅས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འགོད་ཀྱང་འདྲའོ། །དེ་ལ་འདི་པའི་ཞེ་འདོད་ལ།
 ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའམ། འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་མ་
 འོངས་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཉིས་བཅས་དངོས་སུ་སྤྲུལ་ན། སྐབ་མི་རུས་པར་
 བསམས་ནས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བུམ་པ་དང་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་
 ཞེས་བཀོད་ནས། སྐྱོར་དངོས་གོ་ཡིན་ན་གཅིག་ལྟར་མ་དེས་པས་
 གཞན་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཅམ་གྱི་བྱུང་བ་བྱུང་བས་ན། སྐབས་སུ་
 ལྷ་ལྷ་ལ་མིན་པའི་དངོས་གོ་ཡིན་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བུམ་པའི་སྐྱོར་དུ་བྱུང་
 ལ། དེ་བྱུང་ན་སྐྱོར་གཉིས་བཅས་ཅམ་དུ་བྱུང་བེད། སྐྱོར་དག་ཏུ་སྐྱོར་

འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཡིན།

ཅེ་སྟེ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་ལ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོ་བྱར་བའི་སྟེས་
 བྱའི་ལུས་དང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བྱང་པར་བྱེས་ནས་གང་གི་གཉིས་བཅས་
 ཡིན་ཞེས་དབྱང་མི་དགོས་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 བྱེ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་བྱང་པར་མ་བྱེས་པར་སྒྱིར་གང་རུང་གི་གཉིས་
 བཅས་ཅམ་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་བཅས་ལ་གཉིས་བཅས་ཅན་བུམ་
 པ་དང་། གཉིས་དང་བཅས་རྒྱ་ལུས་ཡིན་དགོས་ན། གང་རུང་གི་གཉིས་
 བཅས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ལུས་བུམ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བུམ་པ་ལ་ལྟན་
 པར་བསྐྱབ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་བུམ་པ་རང་ཉིད་གཉིས་བཅས་སུ་
 འགལ་ཁེད་སྟོ་བྱར་བའི་སྟེས་བྱའི་ལུས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་ན་བུམ་པ་
 དེའི་གཉིས་བཅས་སུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པས་དབྱང་ན་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱས་
 རྟོང་པ་འབྲེལ་མེད་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ལ་ངོ་ཆ་མི་ཤེས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་འདྲའི་སྒྲ་བ་དེ་ངོ་མཐོན་དུ་སྒྲ་བ་ནི་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་གྱིས་
 ཡིད་བསྐྱད་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་རིགས་པ་ཤེས་པས་འདི་ལྟ་

བྱ་སྐྱ་བ་ལ་བཙོན་བ་ཅི་སྟེ་བྱེད།

གཉིས་པ་འང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། འཛིག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་སྤང། །རྗེས་
འགོ་མིད་ལ་ཐལ་བ་སྤང། །འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ།

སྤྱོད་བྱམ་པ་ལི་བྱད་པར་གྱིས།།

རྟོག་ན་འཛིག་ལ་འང་མཚུངས་ཤི་ན།།

མ་ཡིན་འཛིག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིས།།

སྤྱི་དེ་ལྟར་བྱུང་བྱིར་བོ།།

དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་བྱུང་ན།།

བྱམ་པ་འང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར།།

ལུས་བྱམ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཏེ་སྤྱི་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་
བར། ལུས་དང་བྱམ་པ་གང་གི་གཉིས་བཅས་ཞེས་དབྱེད་དགོས་ན། ཆོས་
ཙན་སྤྱོད་དཔེ་བྱམ་པ་ལི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་
བྱས་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་ཁྱོད་འཛིག་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལ་འང་མི་
འགྱུར་པར་མཚུངས་སོ་ཤིག། དེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཙན་སོ་སོའི་

བྱད་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་འཛིག་པ་ཙམ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
 པ་ཡིས་ཆོས་ཅན་སྤྱི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དང་
 འཛིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་སྦྱར་གྲུབ་པས་བྱས་པ་གྲུབ་ན་སྤྱི་
 ལ་འང་འཛིག་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་དཔེའི་བྱད་པར་བྱེད་
 མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བྱམ་གང་རུང་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 བྱམ་པ་དང་ལུས་བཟུང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གཞན་ཞིག་སློང་རྒྱུ་འཆར་
 དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ལྷན་པ་མིན་པའི་རྟགས་དེས་བྱམ་པ་འང་དེ་དང་ལྡན་
 པར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་གང་རུང་ཞེས་པ་ལུས་བྱམ་
 ཀྱི་བྱད་པར་མ་བཟུང་ན་ངེ་ལྟར་བྱམ་པ་སོགས་ལ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་ཚུལ་ཤེས་
 པར་མི་རྒྱས་སོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་མིད་ལ་ཐལ་བ་སྤྲད།

མི་རྟག་སྤྱི་ཡི་བྱད་པར་ཅན། །རྗེས་འགྲོ་མིད་ན་མ་འབྲེལ་བ།།

བསྒྲོག་ཕྱིར་མ་ཡིན་མི་ལྡན་དང་།།

གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་རྣམ་པ་གཉིས།།

མི་ལྡན་གཙོད་ཕྱིར་གཞན་དང་ནི།

རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན།

བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉག་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱས་ན་མ་ཐུན་
དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱབ་ན་ཤེས་འདོད་མེད་པས་འབྲས་
བྱ་མེད་པ་རང་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞིན། ཆོས་ཅན་སྤྱི་བྱུང་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྣམ་གཙོད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་རང་ལ་མི་ལྡན་པ་
ཅེས་གཙོད་ཀྱི་གཞན་ལྡན་མི་གཙོད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་
ལ་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་ལ་མི་ཉག་
ཉིད་མི་ལྡན་པ་གཙོད་ཀྱི་གཞན་ལྡན་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབ་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དཔེར་གྱུར་པ་བྱམ་པ་སོགས་དང་ནི་ཆོས་དེ་གཉིས་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། མི་ཉག་པ་དེ་ཡི་སྤྱི་སྤྱོད་ག་
པའི་ཆ་སྤྱི་ཉིད་དུ། སྤར་སྤོང་མ་གྲུབ་པ་ཉག་ས་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པས་ན་མི་ཉག་པ་བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་བྱད་གཞིར་
བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཙུག་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
ལྷོག་ཆ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་མི་ཉག་ཅམ་དང་སྤྲ་ཅམ་
སྐྱབ་པ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཅན་སོ་སོའི་བྱད་པར་གཟུང་མི་དགོས་
པར་སྤྱིར་བྱས་པ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་ཉག་པ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན་སྤྲ་
ལྷ་བྱུང་སྤྱིར་བའི་ཆེ་བྱུང་བའི་སྤྱབ་པ་འང་མེད་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།

ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། །རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་ལྷན་མིན། །

འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན། །

འགོག་པ་དག་ནི་བསལ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱབ་བྱིས། །

ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཆོགས་པ་དག །བསལ་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

གང་བྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་མིན། །

འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་གཞན་ལ་
 རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་དང་ལྡན་པ་མིན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་
 ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་དང་། ཆོས་མི་ཏྲག་པ་དག་
 གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ཆོས་
 ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་འབྲའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་
 དང་རྟགས་ཆོས་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ས་ལུགས་དེ་འགོག་པ་དག་
 ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་རང་གི་སྤུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སུ་
 བཟུང་བ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་དེ་ལྟར་རྟགས་གྱིས་མི་
 བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་གངས་ཅན་པ་དག་ན་རེ། བྱས་རྟགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་སྐྱབ་ཆེ་མི་ཏྲག་སྤྱི་ཅ་མ་སྐྱབ་ན་དེས་རྟག་པ་སྤྱི་ཅ་མ་འགོག་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱའི་སྤྱི་ཏྲག་པ་ཡང་ཁེགས་པས་སྤྱི་ཁེགས་ན་
 རྩེ་བྲག་སྐྱ་ཡང་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་

བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ། ལན་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། འགལ་བར་མི་
 འགྱུར་ཏེ་སྤྱི་རྒྱལ་པ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་འདོད་མེད་པས་ཞེ་འདོད་ལ་
 ཅི་སྟེ་འགལ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བྱ་ལ་ནི་སྤྱི་
 དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་འཇ་ཆོག་ས་པ་དག་བྱས་རྒྱས་ཀྱིས་བསལ་
 བན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱགས་དེ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་སྤྱིར་ན་སངས་རྒྱས་པས་སྤྱི་རྒྱལ་པ་དང་། ཆོག་ས་པའི་ཆོས་
 ཅན་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་མིན་པས་ན་འདོད་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་ཆོས་མི་རྒྱག་པ་འབའ་ཞིག་སྟེ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དེ་ཅུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་རང་རྒྱ་བ་
 གང་ཡང་མི་སྐྱབ་པོ།

དེས་ན་མི་རྒྱག་པའི་སྤྱི་ཅུ་མ་ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་དངོས་དེ་
 མ་ཡིན་གྱི་ལྟོག་པ་ཅུ་མ་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་སྟོང་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་མཆན་
 དེ་སྐྱེ་ལ་སྤྱིར་ཏེ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། བཟུང་བ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་ཅིག་
 གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་པ་ཡན་གར་བ་གང་ཡང་མེད་

དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་དོན་ཞེས་པ་སྤྱད་དང་མི་རྟག་དོན་གཞན་སྟོན་ཅིག་
 ཆོག་ས་པ་མེད་ལ། མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཞེས་དང་།
 སྤྱོད་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་
 འདོད་མེད་པས་ན་དེ་བས་ལ་བའི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ལ། འཐད་པར་གྱུར་པ་རང་
 ལུགས་བཞག །མི་འཐད་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལུགས་དགག །དང་པོ་
 ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ་

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས།

ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་གཞག་གྱུར་།

བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྟུབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱོད་སྟོས་སོ།

རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ན་དེ། རང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བར་སྐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱར་
 བྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་དོན་གང་རུང་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་
 བསྟུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལུང་ཆད་མར་ཁས་

སྒངས་པ་ཡིན་ལ་ལུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་
 ཡིན་པས་ལུང་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁེགས་པས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པ་
 ཁེགས་ལ། ལུང་སྤྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་རང་
 གི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་སྟོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་མི་
 རུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཀྱན་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་བཟུང་སྟེ། སྐོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་
 དུ་ལྷ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་མི་སྤྱོད་སོ།

གཉིས་པ་ལ། གཞན་སྤེལ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །རང་སྤེལ་
 དེ་འདོད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་དང་མི་འཐད་
 སྟོན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒངས་ཕྱིར།

ཐམས་ཅད་བརྩམས་པའི་གཟིག་ལ།

རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་།

དམ་བཅའ་བ་དག་སྒྲིལ་འགྱུར་ན།

གལ་ཏེ་གྲོལ་བས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བརྩམས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ལི་
སྤྱོད་གཟིག་ལ་དམ་བཅའ་ལམ་གཏན་ཆིགས་དེས་རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་
གཏན་ཆིགས་དང་དམ་བཅའ་བ་དག་གི་སྒྲིལ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞིན།

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ཡུལ་ལ་ལུང་མི་གཞོད། །དེ་ཕྱིར་
འགལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ་ལ། ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ལ་ཐལ་བ་
འཕེན། །ལུང་གིས་གཞོད་མི་གཞོད་ཡུལ་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་
བརྗོད་དང་དེ་ལན་འཕོག། །དང་པོ་

སྒྲིལ་ཏུ་བར་སྐྱབ་པ་ན། །དེ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཆིགས་འགལ་འགྱུར་།།

འདི་ལྟར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཏུ་བར་སྐྱབ་པ་ན་སྒྲིལ་མ་ཁའི་

ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕུང་ཁས་ལོན་པའི་ཕུགས་ལ་གཏན་ཆིགས་དེས་
 ཕུང་ནས་བཤད་པ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཉགས་དེ་དང་
 དམ་བཅའ་འགལ་སྐྱུ་པ་གྱིན་སྟེ། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
 པས་གཞན་མཁའ་ཡོན་དང་འགལ་བས་སྐབས་གྱི་གཏན་ཆིགས་འགལ་
 བར་མི་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་འགྱུར་ན་བྱས་པའི་ཉགས་འདི་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་
 བཅོས་ནས་བཤད་པ་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བའམ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་
 དེའི་སྐོན་ས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་
 ཉགས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་འོན་ཏེ་མི་རིགས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའོ།

དེ་ཡང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་བྱས་པ་འདི་ཉག་པ་དང་
 འགལ་བས་ཉག་པ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་སྐྱུ་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་མེ་རོ་རྒྱ་དེ་སའི་ཡོན་
 ཏན་ལྔ་ལ་ཡང་ཉག་པ་དང་འགལ་བ་མཚུངས་སོ། །མཚུངས་བཞིན་
 དུ་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕུང་དོན་དང་བྱས་པ་འགལ་བའི་
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་གཏན་ཆིགས་འགལ་ཞེས་བརྗོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་

འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འདི་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་པ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་བྱས་
 ཏྲགས་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཕྱང་ནས་ཏྲག་པ་མཁའ་ཡོན་དུ་
 བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་མི་རྟེན་པས་ན་སའི་ཡོན་ཏན་
 ཏྲག་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཏྲག་པ་དང་འགལ་
 བ་གཉིས་སྒྱིར་མགོ་མཉམ་པ་ཅམ་ལས་བྱད་མེད་པའི་དོན་རྟོ།

གཉིས་པ་དེ་ལན་འགོག་པ་ལ། ལན་གྱི་བྱད་པར་རིགས་པས་
 བཀག་། དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྐྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ།

་་་སྐབས་མིན་བྱིར། །མིན་ན་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས།།

ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་འདིར་སྐབས་ཡིན།།

དེ་ལ་བསྐྱེན་བཅས་དོན་གཞོད་ཉིད།།

ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐབས་བྱེད་ཀྱིས།།

ཅི་སྟེ་གོ་ལ་འདོད་ཡིན་བརྗོད་ན།།

གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འབྱུར་ཞིང་།།

དེ་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས།།

ནམ་གྱིས་བྱོད་ཡིད་འདོད་ཅེས་པ།
 གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་པ་ཡིན།
 འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཅན་མིན་བརྗོད་དེ།
 འབྲས་པ་ཡིས་ན་གཞོད་པར་འབྱུང།

དེ་སའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་ཆོས་ཡིན་པས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་རྒྱ་སྤྱོད་སོགས་དབྱེད་ཅིང་པ་བཞིན་
 ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་མི་འགལ་དཔྱོད་པ་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
 སྤྱོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་གཞན་ནས་མཁའ་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་
 ཏེ། སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ་དཔྱོད་པ་ལ་མཁའ་ཡོན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 དེ་དབྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྟ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ་
 ཏྲག་པ་ལས་འོས་མེད་པས་སྤྱོད་པ་བབ་བོ་སྤྱོད་པ་། གོ་འབྱེད་པ་ལས་
 སྤྱོད་པ་ཅམ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོགས་པ་ཆང་ཞིང་སྤྱོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་
 ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཆ་ལ་ནམ་མཁའ་བཏགས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་

(1) སྤྱོད་པ་དཔེ་རིང་། ༡༩༩༧-༡༡ རྩམ་ཞི།

རྒྱུ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་མཁའ་ཡོན་དེ་
 སྐོལ་བས་མ་སྤྱད་སྤྱད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་དེ་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་མིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་
 གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་སོགས་ལུང་ནས་བཤད་མེད་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཆོས་
 སུ་བཤད་པ་མིན་ལ། སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པ་འདིར་མཁའ་ཡོན་སོགས་
 སྤྱི་ཆོས་སུ་ལུང་ནས་བཤད་པས་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲི་སའི་
 ཡོན་ཏན་ཡང་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཞོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་ཡང་སྐྱབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བར་ཅི་སྟེ་
 མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པ་ཅམ་ལས་མཁའ་ཡོན་
 ལ་གཞོད་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་ལྷག་པོར་བསྟན་དུ་
 མེད་པའི་བྱིར་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ།

སྐྱབས་འདིར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་འགོག་ཚུལ་འདི་
 ལ་ཆོས་ཅན་གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་རྟག་པ་འགོག་པ་ཞེས་རྟག་པའི་བྱུང་
 བར་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྱི་སྟེང་དུ་གྲི་སའི་ཡོན་ཏན་འགོག་
 ཅེས་དང་། རིགས་པས་འཕུལ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཚུལ་

ལས་གཞི་དཔ་སྟོན་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱས་ཏྲགས་འགལ་
 བ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་བཞིན་སྐྱེ་མཁའ་ཡོན་ཡིན་པ་ལ་ཏྲགས་དེ་འགལ་
 བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་སྟོན་དུ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོན་སྟོན་པ་
 སོགས་རིགས་པའི་འདུག་མཆམས་ཀྱི་གོ་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་འབྲེལ་
 བ་རྣམས་ན་ཡོད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་གནད་མི་མཐུན་པ་ཆེན་
 བོ་མེད་མོད། གང་ལྟར་ཡང་དོན་དུ་པ་རོལ་གྱི་སྐྱབ་པ་འབྲེལ་མེད་སྟོན་
 པའི་སྐད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པར་གོ་བ་གལ་ཆེན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་
 ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་དེའི་བྱེ་བྲག་དང་སྐྱི་ཡིན་
 པ་དག་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་སྟེ་རྒྱུ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་
 པར་བརྗོད་དོན་ཅི། དེ་མི་འཐད་དེ། བྱར་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཅིས་
 པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་རྒྱུ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དེས་ཁས་
 གཏུངས་པའི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་དངོས་སུ་སྐྱས་པ་དང་

སྐབས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་གིས་ཤེས་ཀྱི། དཔག་འདོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཙམ་
ལས་ནི་དཔག་བྱའི་བྱེ་བྲག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་བུ་
སྐྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་ནན་གྱིས་པ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་
མ་སྦངས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འདི་འདོད་དོ་ཅེས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཕྱིར་
ཁོལ་བས་པར་བཞག་པ་ནི། གསལ་བར་དབང་ལྷག་གི་སྤྱོད་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་རིགས་སོགས་དབང་ཆེ་བས་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་
བཞིན་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་མངོན་པ་
ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ཁོལ་བས་འདོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་
སྐབས་སུ་བབ་པའམ་ངག་གི་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་འབྲས་བུའི་ཉགས་
ཡོད་པ་ཙན་མིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་པ་དཔོག་
རྒྱས་ཀྱི་ཉགས་མེད་པར་ཕྱིར་ཁོལ་བས་པ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཁོ་
རང་གི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆོགས་དེས་གཞོད་དོ་སྙམ་པ་ནི་རང་

ཉིད་ལ་འབྲུམ་བ་ཡིས་ན་གཞོད་པར་འབྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དཔྱོད་
བ་ལྟར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་བ་དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྐྱུ་བ།

མེད་ན་མི་འབྱུང་མིན་དོན་ལ།

གཞོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་གཞོད་ན་བསྐྱུ་བ་བྱ་
དེ་འབྲུམ་པའི་གོགས་བྱེད་དེ། སྐྱེ་ཉག་པ་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཐར་བ་སྐྱུ་བ་
བ་ལ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་
དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གཞོད་ཀྱང་གཞན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་
གཞོད་ལ་གོགས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་ཀུས་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་བ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་ཡུལ་སྤེ་སྤེ་བསྐྱུ་
བ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་པར་ལུང་མི་དགོས། །ཡང་དག་ལུང་གིས་
གསུམ་པར་གཞལ། །དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

རྗེས་དཔག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ།

ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད།།

དེས་གྲུབ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ།།

དེ་ཆེ་བསྟན་བཅས་ལྟོས་མ་ཡིན།།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་བཤད་དེ། རིགས་པས་བསྐྱོད་རྒྱས་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ལས་ལུང་གིས་སྦྱབ་པ་དང་དགག་པ་མི་དགོས་
 པས་ན་རྗེས་དཔག་དེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཅུ་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་གྱི། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཆོག་ཅུ་གྱིས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་བྱ་
 མི་རྒྱས་པས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རང་ཡུལ་དབྱེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བསྟན་
 བཅས་དང་འགལ་མི་འགལ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་
 གྲུབ་ན་ལུང་མི་དགོས་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལུང་གིས་སྦྱབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་རང་སྟོབས་ཁོ་ནས་དབྱེད་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་འཇུག་
 མ་རྒྱས་པ་དག་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལུང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྦྱེས་པ་ནས་རྗེས་དཔག་གིས་གཅོད་རྒྱས་

བར་སོང་བ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་བར་བྱ་བ་ལས་ལུང་གིས་
 བསྐྱབ་མི་དགོས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་
 འགོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་སོགས་
 རྗེས་སུ་དཔག་པས་འབྱུང་བ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལུང་
 ལ་སྐྱུངས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཤེམ་ཆ་རྒྱས་པ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་
 དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པས་སྟོབས་
 གང་ཞིག་ལུང་དེ་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་གི་དོར་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ།

མགོན་པོ་བྱམས་པས།

རི་ལྷར་སྟོན་སྟོག་འོར་བུ་ཉི་ལྔ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྗན་པ་
 ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་སྟོབས་བྲི་མེད་འོད་མཛད་པ། །བྱབ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ།

དེ་ཆེ་ཚོད་དོར་འགྱུར་ཞེན། །དེ་ཆེ་ཁས་སྤངས་མེད་ཕྱིར་མིན།།
 འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན།།

ལུང་ལ་མི་བརྟེན་བ་དེ་ཆེ་ལུང་གི་ཕྱོགས་མི་འབྲ་བ་བརྒྱང་ནས་ཞེ་འདོད་
 མི་མ་སྤྱན་བའི་དབང་གིས་ཚོད་བ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུང་དོན་ལ་
 ད་ཕྱོད་བ་དེ་ཆེ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དང་གཞོན་བྱེད་དག་ཏུ་ཁས་སྦྲངས་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོད་བ་དོར་བ་མིན་ཏེ། དོན་གང་ལ་འཐད་མི་འཐད་དངོས་
 ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་ནས་
 བཤད་པའི་དོན་དག་ལ་དངོས་ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་བ་འདི་ནི་
 ལུང་གང་ཞིག་གཞུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ལུང་ཡང་དག་
 ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཆེ་སྒྲ་ཕྱི་ཡོད་བ་
 དང་མེད་པར་བསྟན་བ་ལྟ་བུའི་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་གཉིས་ཡོད་
 བ་གཉིས་ཀ་མི་སྐྱ་བའི་ལུང་ཡིན་མི་སྲིད་པས་ན། དབྱུད་པས་མ་དག་བ་
 དེ་ལུང་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་
 དབྱུད་བ་ནི་ལུང་ཉིད་ལུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་
 གི་ཡུལ་ལ་དངོས་ལྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་བ་བྱེད་བ་དེ་ཡི་ཆེ་སོ་
 སོའི་ལུང་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དེ་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་

འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པར་འགལ་བའི་དོན་
མཐའ་དག་གྱང་འགྱུར་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་ལྷང་གིས་གསུམ་པར་གཞུག་པ་ལ། ཤིན་ཏོག་ཁོ་ནར་ལྷང་སྒྲུབ་
བྱེད། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཏེ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན།

དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར།

འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར།

དེས་སྒྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི།

འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བྱིར།

གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན།

བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན།

དེར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་ཉིད།

སྒྲུབ་པར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ། །སྒྲུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བྱིར་རོ།

འོན་ཕུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་གིས་
གཞོད་ན་མི་འགྲུབ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལྟར་ཕུང་གི་དོན་ལ་
རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱད་ནས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དང་པོ་གཉིས་
བསྟན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་རྣམ་པར་དག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་མཐོང་
བ་དེ་ནི་བསྟན་བཅས་དེ་ཡིད་ཆེས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་
དུས་ཡིན་ལ་དེ་ཡི་ཆེ་བསྟན་བཅས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅས་
ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅས་དེས་གྲུབ་པའི་
དོན་ལ་བསྟན་བཅས་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གལ་ཏེ་འགལ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བྱོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་གནས་
མིན་པ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞལ་བྱའི་གནས་
དང་པོ་གཉིས་ལ་བསྟན་བཅས་དེ་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པས་བསྟན་
བཅས་དེ་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ན་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་
གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི་ཕུང་གིས་གཞོད་ཅེས་བརྗོད་མི་དགོས་ལ།

གཞུང་གི་ལོ་ལྟར་གསུམ་པ་འདི་དཔྱད་པ་འཕོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱེད་པ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་ན་མཛོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མས་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་
 ལེན་སྒོག་གི་དོན་གཞུང་ལ་ལ་ཡང་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་ནི་
 རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཞིན་སྤྱི་མཐའ་དོན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་སྤང་སྤང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་
 པར་མི་འོས་ལ། རང་གི་རིགས་པས་གཅོད་མི་རྒྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་
 དག་པའི་ལུང་ལ་བཞེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལུང་ལ་བཞེན་
 བས་གསུམ་པ་དཔྱད་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དངོས་དང་ནི། ཡང་ན་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་ཆོས་འབྲེལ་
 བ་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་ཉགས་འགོད་པ་སྤང་བར་
 བྱ་ཡི་གཞན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་འགལ་མི་
 འགལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཐུག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ལུང་གི་དོན་མཐའ་དག་རྟོག་པར་དཀའ་ཞིང་
 དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་སྒྲོལ་བ་བྱུང་ནས་དབྱེད་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཆོན་བརྒྱུང་
 ཞིང་དང་འདུན་བསྐྱེད་ན་ཞིང་དེར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་དེས་སོ་
 སའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་བ་ལྟ་བུ་ཡུང་
 གིས་སྐྱབ་བ་ན། ཞིང་དེ་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་
 གསུངས་བ་ལྟ་བུའི་ཡུང་དེས་བསྐྱབ་བའི་ཆོས་ལ་གཞོད་དོ་སྟམ་བ་
 དང་། འཕགས་ལམ་འཛོལ་བ་ལ་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་
 མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱབ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་ན་མི་འགྱུར་
 གི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡུང་གཞན་གྱིས་གཞོད་དོ་སྟམ་བ་ལྟ་བུ་ཡུང་དེས་
 བསྐྱབ་བའི་མི་འགྱུར་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཡུང་དེ་དག་དང་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་དེ་འགལ་བ་
 མེད་པར་སྐྱབ་མ་རྒྱས་ན་ཡུང་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་བ་དེ་བ་ཅན་
 དུ་སྐྱེ་བར་ཡུང་གིས་སྐྱབ་བ་དེ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བ་དེ་བ་
 ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་གསུངས་
 བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཆེ་བརྗེས་མ་ཐག་ཏུ་དེར་སྐྱེས་པས་ཡུང་དོན་དེ་

ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པར་ཆད་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
 རོགས་པར་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་སྒྲན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་ངེས་པ་དང་
 ལེན་ས་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 ལེང་གི་དབང་པོའི་དྲུང་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་ལ་
 བ་ན་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིག་
 རུལ་དང་བྲལ་བ་འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ལ་
 རྒྱ་མོས་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་རིམ་སྟོང་སྟོན་དུ་སོང་ངེས་པ་ཅན་མི་དགོས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་འཆི་བའི་ཆེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མཐོང་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་
 བརྒྱའི་སྐབས་སུ་ལོ་ལྔ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་མཐོང་མི་རུས་པའི་སྐྱིབ་
 པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འདིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་
 གཞོད་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་བསྐྱོད་པར་མཛད་ལ། གཞན་
 ཡང་ཆོས་སྤངས་པ་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས་
 དམིགས་བསལ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་

ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་གིས་དུས་མུང་དུས་འབྲས་བུ་ཉིད་རྒྱས་
 བ་བཞིན་དུ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དུས་མུང་དུས་རྫོགས་རྒྱས་
 བར་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་ལས་དེ་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་
 མི་འདུག་ལ། ལུང་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་ལ་གཞོད་
 བའམ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པའང་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་
 བ་ལྟ་བུ་དཔེར་བྲས་ནས་ལུང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་ཁོང་དུ་
 ཚུད་པར་བྱལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་ཚུང་
 དུས་བདེ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱལ་བའི་ཚུལ་ལུང་ལས་བསྟན་བ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བྱལ་བ་ཡིན་
 ལ། ཕྱག་འཆེལ་བ་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མང་པོར་
 འབྱུར་ངེས་སོ་ཞེས་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལུང་ལས་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་མི་མ་ཐུན་སྤྱོགས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་
 བར་གསུངས་པས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་
 བེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ལུང་གིས་ཁས་སྦངས་ལ་གཞོད་

བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་བྱེན་གནས་གསུམ་པ་ལུང་གིས་གཞལ་ཡང་
 ལུང་དོན་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་མི་གཞོད་དངོས་སྟོབས་ལ་རག་ལས་
 བས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མཐོང་སྟོ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཁོན་ཏོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དབྱེད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་
 དགོས་དང། །བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་བྱར་དགོས་སྟོན་བརྗོད། །དང་པོ།

དབྱེད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག།

བཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས།

དནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་ནམས་གྱིས། །དུ་བས་མེན་ཉོགས་མི་འགྱུར།

སྟེ་བོ་རིང་བུར་སྟེས་གྱུར་ཅིང། །ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ།

གྲུབ་མཐའ་མི་བཟད་གདོན་འདི་ནི། །ཁྱེ་མ་སུ་ཡིས་བསྟོས་པ་ཡིན།

ཤིན་ཏུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་དབྱེད་པ་ལ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ལུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་དབྱེད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་
 དག་བཟུང་ནས་དབྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་རྒྱ་མཚན་གང་
 གིས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ངེས་པར་དགོས་པ་དེ་

ལྷ་ཡིན་ན་དེ་གི་གྲུབ་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་མིང་ཅ་མ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
གནག་རྩི་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བ་མཐོང་བས་མེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་མེད་པར་དཔྱོད་
པ་མི་འབྱུག་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་སོ། །དེ་ལྷ་ནའང་དུ་བས་མེ་རྟོགས་པ་
བསྐྱེ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ།

དེས་ན་ལུང་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པས་
ན་སྐྱེ་བོ་རིང་བར་ཏེ་ལུང་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཁེར་རྒྱུ་དུ་སྐྱེས་པར་
གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྷར་སྐྱེས་ཅ་མ་ནས་ལུང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་མོད།
བྱིས་ལུང་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལུང་དེ་ཤེས་པའི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ཆད་མས་མ་མཐོང་ལ། དེ་ལྷར་ལུང་འདོར་དུ་མི་
བཟུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་རང་གི་ར་ཞེན་ནས་བདག་
གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུང་ངོ་སྟོམ་དུ་གཏོང་བའི་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པའི་
བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་བཟད་པའི་གདོན་ལྷ་བུ་རྒྱུད་
བརྒྱུམས་ཤིང་སྤང་བར་དཀའ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་བྱེད་པ་སོ་སུ་ཡིས་ཁྱོད་

ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱིད་ལ་ཆད་པའི་ལས་སུ་རྒྱུར་བ་
བནག་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ།

གཉིས་པ།

གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྐྱོན་བཅོས་ཀྱིན།
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ།
བསྐྱོན་པ་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་ཞེན།
འདི་ནི་འདིག་ཉེན་འདས་ལྷགས་ཡིན།
འབྲེལ་མེད་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས།
མ་གྲུབ་པར་ནི་ངེ་ཉླར་འགྱུར།
དེ་གྲུབ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱབ་བརྗོད།
གཏན་ཆོགས་སྐྱོན་ལྡན་ངེ་ཉླར་ཡིན།
ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལྷས་པ། །དཔེར་སྒྲངས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི།
སྐྱེ་བོས་ཆོག་དང་དྲུད་སོགས་ལས།
སེམས་ལྡན་མེ་སོགས་རྗེས་དཔོག་བྱེད།

གལ་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་དབྱེད་པ་ཀུན་ལ་ལུང་འཛིན་མི་དགོས་ཀྱང་། བྱ་བ་
 བའི་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་
 བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཆོས་སུ་
 བརྗོད་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཉགས་གཅིག་ཕྱ་དེའི་ལ་
 འགལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཅུས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་
 དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་སུན་ཅི་ཕྱིན་
 བཅ། སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཏུ་འགྱུར་རེ་ཞིག་། སྐབས་སུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པར་བྱ་བ་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་དགོས་པ་
 མིན་ལ། དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་
 ལུང་ཡང་དག་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དབང་བཅན་ཏུ་བྱས་ཏེ་དབྱེད་
 པའི་སྐབས་ན་ཉགས་ཆོས་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དབྱེད་ཅིང་
 བསྟན་དགོས་ཀྱི། སྐྱེས་བྱའི་ཤེས་འདོད་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་
 གི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཆད་གཟུང་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ལུང་གི་
 དོན་མཐའ་དག་དང་མི་འགལ་བར་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དཔེ་ལ་བརྟེན་དགོས་

ན། ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་འབྱུང་བ་ལ་འང་མཐའ་ཐུག་པའི་ཆད་
 ཉིད་དཀར་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལུགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྱི་བ་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལོ།

རི་ལྟར་ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉགས་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་མ་བྱུང་ཁོན་དཔྱེད་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སོགས་
 གཞན་ནི་ཉགས་དེས་མ་བྱུང་བའམ་བསྐྱོག་པས་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 མ་བྱུང་བར་ནི་རི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། གཞུ་མེད་ན་མདའ་འཕེན་པ་ཤོལ་ཀྱི་
 འཕང་མེད་པས་དེ་ཤོལ་བར་སྐྱ་རུས་སམ། བྱས་པས་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་
 དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་
 འབྱུང་རུས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་གཞན་
 དང་འགལ་བས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་སྒྲིམ་ལྟར་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
 ཟུ་ནི་མེ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་སྐྱེས་བུའི་སྐྱོམ་པ་མི་སེལ་བར་སུ་ཞིག་
 བརྗོད་པར་རུས་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྐྱ་བའི་ཀྱི་ནལོ།

འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་རི་
 སྟེང་དག་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེར་བྲངས་ཏེ་བཟུང་བ་དང་བསྟན་པ་
 མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི། སྐྱེ་བོས་གཞན་དག་གི་ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་དུད་
 པ་སོགས་ལས་པ་རོལ་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་མེ་སོགས་ཏྲགས་
 ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སུ་
 ཞིག་གིས་བསྟོན་འདིང་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུབ་
 པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་བྱུབ་ན་ལུང་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མིན་པ་
 ལ། ལུང་འགལ་ཡང་རྗེས་དཔག་མི་ལྟོག། དེས་ན་དེ་འགལ་སྤྱོད་སྐྱོན་
 མིན། །དང་པོ།

མི་འབྱུང་བས་ན་རང་བཞིན་དང་།

སྐྱེད་གསུམ་པར་བྱེད་པའི་དོན།

འགལ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་པས། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟོག་མ་ཡིན།

དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར།

རྟོགས་པ་གཞན་དག་གཏན་ཚིགས་དེས།

ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་བས་ན་རང་བཞིན་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོ་
 མེ་ལྟ་བུ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱིས་
 སྐྱབ་པ་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་འགའ་ཡི་
 ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱེན་མ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཏུ་བ་ཕྱོག་མཁར་ལས་ཀྱང་
 འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞོད་པས་རྟོགས་དེས་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་འགྱུབ་
 རུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་བྱང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་
 ཀྱང་ཆ་བ་མི་ལྷོག་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི་དོན་
 དང་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་རྟོགས་པ་ཡི་ཚོལ་བ་དེས་
 གཞན་སྤར་ཚོལ་བ་དག་ལ་འང་གཏན་ཚིགས་དེས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
 པར་བྱེད་རུས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷགས་
 པའི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤར་མར་མེ་ལག་ན་ཐོགས་པས་ཐུན་ཁང་ནང་
 གི་དངོས་པོ་སྟོན་རུས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་དེར་ཚད་སྤྱོད། །དང་པོ།

གཏན་ཆོག་ས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་།

འགལ་ན་ཆོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས།

དེས་བརྗོད་ཉེས་པས་བསྟན་བཅོས་ལ།

གཞོད་བྱེད་དུ་མི་དེ་སྤྱིས་མི།

གཞོད་བྱེད་བརྗོད་ཕྱིར་སྤྱོད་ཞེན། །གལ་ཏེ་མ་བརྗོད་ན་དེ་ཅི།

གཞོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད།

མིན་ཏེ་ཅིས་ན་⁽¹⁾སྤྱོད་ཅན་ཡིན།

སྤར་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ལུང་དེ་དང་འགལ་བའི་
 ཉགས་བརྗོད་པས་ན་ཆོལ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ལུང་དོན་པལ་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་མི་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་
 ཀྱང་རུང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཏན་ཆོག་ས་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཉེས་པ་ཅི་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར་། ༡༩༡༨-༡། ༩་ཅིས་ནས། ་།

བྱས་ཏེ། གཏན་ཆིགས་དེ་ཤོལ་བ་དེས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་བསྟན་
བཅོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་གཏན་ཆིགས་དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ།
ངོ་བོས་གཞོད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནུས་པ་ཀུན་ཏུ་གཞོད་
པ་བརྗོད་མི་རིགས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་གཏན་
ཆིགས་བརྗོད་པ་པོ་དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་
དགའ་བ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤོལ་བ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་དེ་
བྱས་པ་སུན་འབྱེན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། གལ་ཏེ་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་
པའི་གཏན་ཆིགས་དེ་ཤོལ་བས་མ་བརྗོད་ན་གཏན་ཆིགས་དེ་ནི་ཅི་
བསྟན་བཅོས་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནམ། མིན་ན་བརྗོད་ཀྱང་མི་གཞོད་
ལ། ཡིན་ན་ཤོལ་བ་དེ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་གནས་
ཆོད་ངེས་ལྟ་བུ་བཞིན་བརྗོད་པས་ན་ཅིས་ན་ཤོལ་བ་དེ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་
ཏེ། སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་བ་ལ། མ་གྲུབ་བརྗོད་དང་འདི་མི་
མཚུངས། །གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པ་མིན་པ་སྤང་། །དང་པོ།

གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ།

①རང་འདོད་ཉིད་ནི་སྤྱབ་བྱེད་བྱེད།

དོན་མེད་བརྗོད་པས་སྤོན་འགྲུར་ན།

དེ་སྤྱབ་བྱེད་ན་འདིར་མ་ཡིན།

འོན་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་བརྗོད་པའང་གོལ་བའི་སྤོན་མིན་པར་ཐལ་
ཏེ་ཏགས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟར་སྤང་ཡིན་གྱི་གོལ་བས་བརྗོད་པས་དེ་
ལྟར་སྤྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ལྟར་
སྤང་རང་གི་ངོ་བོས་ལྟར་སྤང་དུ་གནས་པ་ཡིན་མོད། གཞན་པ་རོལ་པོ་
དག་ལ་གོལ་བ་རང་གི་འདོད་པའི་བསྤྱབ་བྱ་ཉིད་ནི་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་
བྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ལྟར་སྤང་སྤྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་བསྤྱབ་བྱ་འགྲུབ་
པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བརྗོད་པས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྱབ་བྱེད་འགོད་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་རིང་། ༡༩༧༨-༩། ༩། དག་ལས། ་

བ་པོའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱང་གཞན་དང་འགལ་ཡང་
 རུང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པའི་གཏན་ཆིགས་བརྗོད་བ་དེའི་རང་གི་ཞེ་འདོད་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་འདིར་ཆོས་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་གཉིས། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་འགལ།

རིགས་མིན་པས་ན་རིགས་སྐྱབ་བ།

གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཅེས།

བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལུགས་ཡིན་ནོ།

དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་རྗོད་པར་ཀྱས་མ་ཡིན།

དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་།

སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར།

བྱས་པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པས་ལུང་ནས་རྟག་པ་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་

བ་ལ་གཞི་དུ་ན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཡུང་དོན་དེས་མི་རྟག་པ་ལའང་གཞི་དུ་
 བས་གཉིས་ཀའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞིན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
 པའི་སྤྱོད་བསྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་
 དག་པའི་རིགས་པས་གཟེགས་ཟན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ལ་ལར་
 བཤད་པའི་སྤྱོད་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་རིགས་
 པ་མིན་པར་གྲུབ་པས་ན། སྤྱོད་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པའི་རིགས་པར་སྤྱོད་བ་གཞན་པ་དག་ཀྱང་འཕོག་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་
 བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཁ་
 ཅིག་མི་རིགས་པ་བྱེད་བ་གཅིག་ལ་ཁྲོས་ནས་གཞན་ལེགས་པར་བྱེད་པ་
 དུ་མ་ལའང་ཆད་པ་གཅིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་
 དུ་ཡུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་སུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་མི་རྟག་
 ལྟ་བུ་སོགས་སོ་སོའི་ཡུང་གི་དོན་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་
 མེད་པར་ཡུང་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡུང་གང་ཡིན་ཡང་སྟོབས་མི་མཉམ་པ་

ཆིག་ཅམ་ལ་མེད་ཅིང་། ལུང་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་ཆོས་ཅན་
 དེའི་ཆོས་སུ་བཤད་ཆོད་བསྟན་པར་དཀའ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་
 པར་གཞག་པ་འདི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྦྱོན་མེད་པར་གྱུ་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྙེད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་བརྒྱད་མར་

དགག། །དང་ལོ།

ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག །མི་རུང་བྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ།།

གཞོན་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འབྲ་བའི། །འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ལུང་དོན་ཁེགས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་སྦྱོན་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ན་འགལ་བ་ལ་
 མི་འཁྲུལ་བའི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་སྦྱོན་ཅན་དུ་རི་ལྟར་
 འགྱུར་ཏེ་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟག་དང་མི་རྟག་སོ་སོར་གཞི་གཅིག་ལ་གྱུ་
 པར་སྐྱ་བའི་སྦྱོན་ས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་སྦྱོན་ཡིན་ན། འདིར་ནི་པལ་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་སྐྱེ་བོ་སྦྱོན་རབས་

བ་དག་གི་ཕྱང་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་གཞིར་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་པར་དེ་དང་
 འགལ་བ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། སྐྱ་
 ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཉག་མི་ཉག་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་དག་གཞི་མ་ཐུན་
 ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་
 མི་སྲིད་པས་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་ཀྱི་
 ཕྱང་ལས་བཤད་པ་ཅམ་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་མི་ངེས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཞི་
 འདོད་འཇུག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་སྐྱ་ཉག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱང་དོན་དེ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་རུ་ལ་
 ཅམ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་གཞིར་
 བཞག་ཏུ་རྒྱུ་མ་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱ་བ་འདི་བྱས་ཀྱི། གཏན་ཆིགས་
 བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྲིད་ཏུ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མི་
 ཉག་པ་དང་འགལ་ངེས་པ་ཉག་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞིར་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱ་
 ཉག་པ་གཏན་མི་སྲིད་པར་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱང་གིས་ཉག་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱབ་
 མི་རུས་པས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་

འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་ལ་འགལ་
 བ་སྟོན་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་ལ་འགལ་བ་སྦྱབ་མི་རྒྱས་ཞེས་
 ཀྱང་བཤད་དེ་ཆོག་འབྲུག་ཉེར་ལུགས་ཅམ་ལས་དོན་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་
 རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ལུང་ཁས་
 སྒྲངས་ནས་ལུང་དེ་དང་ལྡན་པར་གཞལ་བུའི་གནས་གསུམ་ག་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱན་པའི་རྟགས་ཏེ། རིགས་པས་གཙོད་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རིགས་པས་གྲུབ་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་ལུང་དེ་ལུང་
 ཡང་དག་མིན་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་རིགས་པ་སྦྱན་འབྲིན་
 མི་རྒྱས་ལ། ལུང་པལ་གྱི་དོན་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་དཔ་སྤིང་པའི་
 ཕྱིར་རིགས་པས་གཞི་དཔ་ལུང་འདོར་དགོས་ཀྱི་ལུང་གིས་གཞི་དཔ་
 པས་རིགས་པ་འདོར་མི་རུང་སྟེ། གཤེད་བྱེད་ཤོམ་པ་སྟོན་པའི་ནང་
 ཡན་པ་གསོད་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་རང་གི་སྒོ་སྒྲིལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་མིན་པར་
 ཡང་དག་པའི་རིགས་ལམ་གྱིས་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་
 ཚུལ་བཞིན་ངེས་ཀྱས་ན་དེ་དང་འགལ་ངེས་པའི་ལུང་ཁས་མི་སྤང་
 ལ། གནས་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལ་སྟོས་པ་ལས་རིགས་
 པའི་འཇུག་ཡུལ་མིན་ཞིང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའང་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་རྩེ་བས་རྩེ་བས་དུ་སོང་བས་ཐེག་པའི་རིམ་
 པ་དང་བསྐྱེད་པར་རྟོན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཐྱིན་པར་འཇུག་
 དགོས་ཀྱི། ཉི་ཆེ་བའི་སྒོ་མིག་ཁོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་འདོར་བ་ནི་
 ལྷགས་དུས་སུ་མང་བར་འདུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་
 བཏགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་པ་སྐྱབ་བཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་རྫོམ་
 པས་བསྐྱེདས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོད་མས་གཞོད་ཀྱང་འདོར་
 དུ་མི་རུང་སྟེ་རང་གི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན། རང་གི་ལུང་ཞེས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་
 རིགས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་ཐེན་པ་དག་

ལམ་དུ་གཞུག་པ་ནི་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཀར་
 བའི་གནས་སུ་དགོངས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པའི་འོས་ཡིན་ན་
 བལ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་
 འི་མ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་པས་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཇི་བས་ཇི་
 བཟང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་སྤྱབ་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་
 ཅིའི་བཅུད་སྟོང་བར་བྱས་པས་ན་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་
 པས་རྟོན་པ་རྣམས་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་པ་མཐར་སྤྱག་པའི་
 བར་དུ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་སྒྲུབ་པར་
 ཀྱིས་ཞེས་འཕྲོས་དོན་དུ་སྟོས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལན་བརྒྱད་མར་དགག་པ།

དེ་དག་གཞིན་བྱ་གཞིན་བྱེད་ནི།

མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་དོན་བསྐྱེད་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞིན་ཅེན།

ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞིན་འབྱུང་།

འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། གཞོད་འགྱུར་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ།

རྟགས་ཀྱི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ།

སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་ཕྱིར་བོ།

མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི།

འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟགས་མེད།

འདིར་ནི་བསྐྱབ་བཅོས་གཞོད་འབའ་ཞིག །

སྒྲིན་ཡིན་དེ་གཞན་བྱས་ལ་འང་མཚུངས།

དེ་དག་ལས་མི་རྟག་བ་གཞོད་བྱ་དང་མཁའ་ཡོན་དུ་བཤད་བ་གཞོད་བྱེད་
 བྱི་མིན་ཡང་མི་རྟག་བར་བསྐྱབས་ནས་མཁའ་ཡོན་བཀག་ན། རང་གི་ཁས་
 བླངས་བའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱད་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱབས་དང་
 མཁའ་ཡོན་ལྟ་བུའི་ཕྱང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་བ་ལ་
 གཞོད་དེ་ཅེ་ན། འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱང་དོན་གྱིས་གཞོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོའི་ཕྱང་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་དེ་ཅོག་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 གཞོད་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་དངོས་སྟོབས་ལ་གོགས་

བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཞོད་ཀྱང་རང་གིས་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་དེས་གཞོད་སྟུང་ནའང་། ལུང་དོན་གྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་གི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གཞོད་
 པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་པས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་པ་མི་
 སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་མཁའ་ཡོན་དང་སྐྱ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོས་ཡིན་
 པ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་དེའི་ལ་གཞོད་པར་འབྱུང་རོལ་ན། དེ་མ་
 ཡིན་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ནི་རྟགས་དེ་དང་བསྐྱབ་
 བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཀྱང་རང་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་སྐྱོན་ཅན་
 ལྟར་སྤང་དང་། འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོད་ན་སྐྱབ་རུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་པའི་
 འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྐབས་འདིར་དབྱེད་དགོས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་མཁའ་ཡོན་མེད་ན་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་ཆད་མས་རྟོགས་

བ་མེད་གྱི། མཁའ་ཡོན་ལ་གཞོད་པ་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ་གཞོད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རིགས་པའི་
 དོན་ལ་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་ལུང་དོན་ལ་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་པར་
 གྱུར་པ་ནི་གཞན་དེ་སའི་ཡོན་ཏན་རྟགས་དེས་བཀག་པར་བྱས་པ་ལའང་
 མཚུངས་པས་ན་དེ་འབྲེལ་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་གིས་
 བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སྒྱུར་ཏེ་མཁའ་ཡོན་མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བ་མེད་དེ། དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཆ་རིག་མེད་ན་གང་རིག་མི་འབྱུང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 འབྲེལ་མེད་འདིས་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ། མི་ཆ་
 བར་གྲུབ་པ་ལ་གང་བས་གོགས་བྱ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་རང་སྡེ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་
 འདོད་པ་འཁོག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་དང་དེ་འཁོག་པ་ལོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྦངས་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྐྱབ།

ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། གཤམ་ཏེ་བསྟན་བཅས་ནི་
 རང་གིས་ཆོད་མར་ཁས་སྒྲུངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་ལས་གང་
 བསྟན་ཅིང་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་ནི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་དང་འགལ་ན་གཏན་ཆོག་གས་དེས་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྟན་
 འབྲེལ་པས་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་པས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཉགས་དེ་དང་ལུང་གི་དོན་ཀུན་
 མཆོངས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དོན་མིན་ཡང་བསྟན་བཅས་ན་བསྐྱབ་
 བྱར་འདོད་པ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཉགས་སྐྱར་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་དམ་བཅར་ཐལ། །རང་སྐྱ་སྟོས་
 པ་དོན་མེད་ཐལ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ལན་འགོག། །དང་པོ།

དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་གས་མ་གྲུབ་སྟེ།

དམ་བཅར་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།

གོལ་བ་རང་གི་འདོད་ལུལ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་ཅམ་ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པ་ལས་བསྟན་བཅས་ན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་

བྱར་བྱེད་དགོས་ན། ལུགས་དེ་ལ་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲི་
 བའང་དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་
 ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་
 གཟུང་བར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟ་
 བ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལ་དག་ནས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བཀོད་པའང་ཡོད་
 པས་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་
 པས་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་རུས་ལ། མ་
 གྲུབ་ཏུ་བེན་ཀྱང་སྒྲོན་བཅའ་བས་ནས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་
 བ་རྒྱུ་ལ་བ་དེ་འབྲ་བ་རིགས་པར་སྒྲི་བའང་ངེ་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་བསྟན་
 བཅོས་སྒྲོན་མེད་པ་དག་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་པ་
 དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱར་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱངས་ཅན་པའི་ངོར་
 སངས་རྒྱས་པས་སྒྲི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་
 དེ་ལའང་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ཅིང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་

ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར་གྲོལ་བས་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བོ། །དེ་
ལྟར་སོང་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་འགྱུར་བོ།

གཉིས་པ་དེ་ལན་འགོག་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བཟོད་པ། །མ་ཡིན་འདོད་པ་སྒྲོལ་བྱིར་ན།
བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། །ཆོག་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།
མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཞེ་ན། །གྲོལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་།

བསྐྱབ་མིན་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ།

མིན་ལ་གཞོད་པས་ཅི་ཞིག་འགལ།

དེ་ལྟར་ཐལ་བ་སྐྱིར་འཕངས་པའི་བྱ་བ་དོན་གྲོལ་བས་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་
བྱར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་དགོངས་ནས་པ་རོལ་གྱི་ལན་
འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱན་བཅོས་ན་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་སྐྱབ་
བྱེད་ཉིད་དུ་བཟོད་པ་དཔེ་ཉགས་མ་བྱུབ་པ་སོགས་ནི་དམ་བཅའ་ཐལ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲོལ་པའི་
རྣམ་བཅད་ཀྱིས་དེ་ཞིགས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་

དོན་ཀུན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་ཆོག་ཙམ་
 ལས་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གི་རྣམ་བཅད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་བ་རང་
 གི་འདོད་ལུ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བྱུང་གྲང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་
 དོན་ཀུན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ན་བསྟན་བཅས་ན་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 གྲང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་དོན་གྱིས་འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་
 སྒྲིན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་ལག་འཁེབས་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། རང་གི་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དག་གྲང་གཞན་གྱི་དོར་སྐར་ཡང་བསྐྱབ་
 དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་པས་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྲང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་སྐབས་པ་རོལ་པོས་ཁོ་ན་སྒྲིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་བཅད་ཅེས་མི་
 བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྒྲིན་པ་ནི། ཁོ་ནའི་སྐྱས་སྒྱུར་བ་སྒྲོར་གཅིག་གི་སྐྱབ་
 བྱེད་བཅད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ནས་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལུགས་དེ་ལ་མི་
 ཆོད་པའི་བྱིར་མ་སྐྱས་པ་ལམ། རྣམ་ངེས་ལས་ཆོག་པ་དང་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་
 མེད་ཅེན་འང་རིགས་པས་ཐོབ་པ་བསྒྲོག་མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། །གལ་
 ཏེ་དཔེ་ཉགས་མ་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱུ་བས་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པས་

ན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནོ་ཞིན། དེ་ཞོལ་བ་རང་གི་འདོད་ལུལ་དབང་བཅན་
 བར་སོང་བས་ན་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞོལ་བ་རང་གིས་
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པ་མིན་པ་དེ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་
 རྟགས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅེ་ཞིག་འགལ་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གིས་རང་
 གི་བསྐྱབ་བྱ་ལུང་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྲ་བ་ངེས་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་རང་
 གིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་ལུང་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་འདི་དང་
 འགལ་ལམ་གཞོད་ཀྱང་རུང་སྟོས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་པའི་ཞོལ་བའི་སུན་ཅི་ཕྱིན་
 ཡིན་པས་དེ་འབྲེལ་ཏུ་མི་འོས་ཀྱང་། ལུང་ནས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡང་
 རུང་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་
 བ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་ལེགས་པར་བྱུབ་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 འབྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱུབ་པ་ན་དོན་གཅིག་
 ལ་སྤྱིར་འགལ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡང་དག་ནི་མི་སྲིད་ལ། གཤུག་
 བྱའི་སློ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་བྲང་ངེས་ཀྱི་ལུང་དོན་

འགལ་བ་ལྟར་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པར་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི་
 འཛིན་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཐེན་པ་ལྟར་འཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རང་སྐྱོས་པ་དོན་མེད་པ་ལ། ཐལ་བ་འཕེན་དང་ཉེས་
 སྒྲོང་དགག། དང་པོ།

སྟོགས་མཆན་སྟེ་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན།།

རང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འགྱུར།།

དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་
 སྟོགས་ཡིན་ཀྱི་ཆོལ་བ་རང་གིས་འདོད་པ་སྒྲེར་དུ་བཀར་བ་ཅེས་སྟོགས་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལས་སྟེ་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྟོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་སྐྱོས་པའི་བྱར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཡང་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་བཅད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་གོ།

གཉིས་པ་ཉེས་སྒྲོང་དགགས།

བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞིན།།

འོན་དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན།

དེ་ནི་ཆོད་མས་བཀག་མེད་ན།

འདི་ན་པ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱས།

གལ་ཏེ་ཆོད་མས་བཀག་ན་ཡང་།

ཆོག་ལས་གང་གིས་འབྱུག་པར་འབྱུག།

དེ་དག་ཨིན་ཡང་⁽¹⁾གྲུབ་མཐའ་ནི།

རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ན།

དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །གཞན་འདི་ན་པ་ནི་ཅིས་མི་འཕྲོག།

དོན་མེད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ་བསྐྱུར་བཅོས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་རང་གིས་མི་

འདོད་པ་སྤངས་ནས་གང་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ལ་འབྱུག་གོ་ཞིས་པའི་

དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་ཞིག། འོན་རང་ཉིད་འདོད་པས་འབྱུག་པ་

ཡིན་ནམ་མེན་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུར་བཅོས་

གང་འདོད་ཀྱང་རྒྱོད་བ་རང་ཉིད་འབྱུག་པས་བྱུང་བ་ལ་རང་ཉིད་འདོད་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༩༧༡-༡། ༩། སྐྱུར་ཡང་། ་།

ཅེས་བས་བསལ་བྱ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་སྤྱ་ལ་ཡོད་དེ་མི་སྲིད་དོ། །རི་ལྟར་ན་
 བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་བས་འབྱུག་བ་ལ་དབང་རྣམ་དང་དབང་རྣམ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་དབང་རྣམ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་དོན་དེ་ཆད་
 མས་བཀག་བ་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་རང་གིས་འདོད་བས་འཛིན་བ་རྒྱ་
 མཚན་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱས་ལ་གལ་ཏེ་ལུང་དོན་དེ་ཆད་མས་བཀག་
 བ་ཤེས་བ་ན་དེ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་ཆོག་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཚན་
 གང་གིས་ལུང་དེར་ཡིད་ཆེས་བས་འབྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་ན་
 གོལ་བ་རང་གིས་འཛིན་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ལུལ་ལ་དོགས་བ་མི་སྲིད་
 དོ། །གོལ་བ་དབང་རྣམ་དེ་དག་སྤར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྤར་མ་ནི་རང་གི་འདོད་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་བ་ཅམ་ལས་རིགས་བས་ངེས་བ་རྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མེད་ལ། དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རང་འདོད་ན་ཅི་ཞིག་སྤར་གྲུབ་མཐའ་གཞན་འཛིན་
 བ་ནི་ཅེས་མི་འཐོབ་སྟེ་འདོད་བ་ཅམ་ལ་རག་ལས་བས་སོ། །དེས་ན་རང་
 གིས་མི་འདོད་པར་ཐོག་བབས་ཀྱིས་འདོད་དགོས་བ་དེ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
 ལྟ་བུ་ལས་གྲུབ་མཐའ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་ན་དེ་ལས་

གྲང་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་ལ། དོགས་པ་མེད་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
 ངག་ནམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་སྦྱར་བས་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ལ་ཞེ་འདོད་མེད་ཀྱང་གཞན་ངོར་གཞན་གྱི་བྱ་བ་
 མཐའ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའང་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་པ་རོལ་ཉམས་སད་པ་
 ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཅེད་མོར་འགྱུར་གྱི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུ་ལ་བཞེན་ཅོད་པ་
 མིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་འང་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦྲངས་པ་དེ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྐབས་དེ་ན་རང་གིས་མི་འདོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་བཞི།

འདོད་གཞོད་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མིན།

སྤྲུག་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པས་ན།

འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྦྱ་མཛད་དོ།

སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་
 སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་དང་། ཕྱང་ཁས་སྦྲངས་

སུ་ཟིན་ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་
 ཤེས་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པས་
 བ་ལུང་དོན་མཐའ་དག་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་
 པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་སྤྱོད་པ་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ་སྒོས་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱའི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ།
 འདོད་པ་བརྗོད་དང་དེ་སུན་འབྲིན། །དང་པོ།

གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་བྱུང་པར་དག །

ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རབ་བྱགས་པའི།

ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་དོན་དུ།

གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་བརྗོད་ཟེ།

ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་
 པའི་བྱུང་པར་དག་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཀྟོས་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་རབ་བྱ་བྱགས་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་བའི་དོན་དུ་

ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ།

གཉིས་པ་དེ་སྒྲ་འབྲིན་པ་ལ། མི་འབྲད་པ་ཡི་གཞོན་པ་བསྟན། །དེ་ཡི་
ལན་གྱི་བྱེད་བྱུང་དགག། །དང་པོ།

དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནི། །རབ་བྱགས་རྟེན་ནི་བྱུང་བྱུར་ཏེ།

རང་འདོད་བརྟགས་པའི་བྱེད་པར་ཅན།

དངོས་སོ་རྣམས་རྩོད་མེད་བྱིར་རྒྱུ།

གྲོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་པ་
དེ་ཅུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་མེད་དུ་རབ་བྱུང་བྱགས་པའི་རྟེན་ཆོས་
ཅན་ནི་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱུར་ཏེ་གཞི་མ་བྱུང་པར་རྟོགས་ཟེན་ལ་དེའི་བྱེད་
པར་དབྱེད་པ་སྒྲ་ཡང་མེད་ཅིང་། གནག་རྗེ་མའི་བར་དུ་བྱགས་ཤིང་བྱུང་
ཟེན་པའི་དོན་ལ་འང་རྩོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱུང་བྱགས་ཤིང་བྱུང་པའི་
ཆོས་ཅན་སྒྲིགས་ཡིན་གྱི་རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་མི་འབྲད་བས་བརྟགས་
པའི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་

ཉེ་ཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཙམ་ནི་
 བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ཆོས་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་འདོད་
 འཇུག་དགོས་པས་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོག་ས་དོན་དེ་རྟགས་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛིན་པར་རབ་བྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཙམ་བསྐྱབ་བྱར་
 རི་ལྟར་འཛིན་ཉེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ནི་སོ་
 སོར་ཆད་པས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཁས་སྦངས་ལ། མི་རྟག་པའི་སྤྲུཆོས་
 ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཞེས་སོགས་སུ་འགོད་མི་སྲིད་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་ཞེ་
 འདོད་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ཉེ་མི་ཅོད་ན་ཞེ་འདོད་མཐུན་པ་དག་ཅོད་པ་མི་
 སྲིད་པས་ཅོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ངོས་མི་ཟེན་རྟོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་གྱི་ཐེ་བླག་དགག་པ་ལ། ཆད་མས་གྲུབ་ཟེན་ཆོས་ཅན་
 དང་། །མ་གྲུབ་རང་མཆོན་སེལ་ལན་དགག། དང་པོ།
 ཅི་སྟེ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་བརྗོད་ན།།
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ། །ཞེས་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟགས་།།
 གྲུབ་དང་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོར་ནི། །བསྟན་པ་དག་ནི་ཡོད་ཡིན་ན།།

བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་ལྗན་འགྲུལ།

ཅེ་སྟེ་རང་ཉིད་སྟོས་པས་རང་གིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་སྤར་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཟེན་པར་བསྟན་པ་ཡིས་གཉིས་ཀར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་
 ཡན་གར་བ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་མེན་པར་བརྟེན་དེ། བ་རོལ་ལ་གསར་དུ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པ་རོལ་པོ་ལའང་གྲུབ་
 ཟེན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཞེས་དང་། ཆོག་སྤང་ཉིད་དམ་ཁོ་ནའི་སྤྱད་སྟོས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཁོ་ན་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟེན་པ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 ཉོགས་ཀྱས་པས་དེ་ཉོགས་བཞེན་སྤར་ཡང་དེའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་
 སྟོས་པ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་བྱ་བ་ཟེན་གཙོད་
 པའི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་སྟེན་བསྐྱབ་བྱ་གང་ཞིག་སྤར་ནས་གྲུབ་ཟེན་
 པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་ནི་བསྟན་པ་དག་ཀྱང་ནི་ཡོད་དམ་
 སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་དང་ཆོག་སྤང་གཉིས་པོ་འདི་སྟོས་པ་ནི་རྣམ་གཙོད་

གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མ་གྲུབ་རང་མཆན་སེལ་ལན་དགག་པ་ལ། རྣམ་གཅོད་སྤྱི་ནི་དོན་མེད་
དང་། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ཡང་ཕྱོགས་སྤྱི་མིན། དང་པོ་

རྗེས་སུ་དཔག་བ་སྤྱི་ཡི་ནི། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་བ་ཡིན།

འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་ཀྱང་།

ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།

བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པས་གཅོ་བོ་སོགས་རང་མཆན་མ་གྲུབ་
བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་བཅད་སོ་
སོར་ཡོད་དེ་བེད་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྤར་རྗེས་སུ་དཔག་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
ཡི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་ཟེན་བ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་
པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རང་མཆན་མེད་བ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་
མ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་ནི་མ་ཁྲབ་བ་དང་ཁྲབ་ཆེས་པའི་འགལ་བ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་དམ་བཅའ་བ་སྤིང་ཅིང་སྟོང་རྒྱབ་བསལ་
མེད་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་འབྲེ་སྐྱོན་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་པ།

གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས།།

དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་མི་བྱས།།

ཅི་ཕྱིར་ཏྲགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱིར། །འདི་དེ་དག་གི་སྐྱོན་མིན་ནས།།

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ། །ཕྱོགས་སྐྱོན་འདོད་མིན་དེ་ལྟ་ནས།།

གཏན་ཆོགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་།།

ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ།།

ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་ཕྱིར་བོ།།

དེ་ཕྱིར་དེ་ཅུང་དང་འབྲེལ་བ།།

ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ།།

མདོན་སྤུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་

སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གང་རང་མཆོད་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་

དེ་ནི་སྐྱབ་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཅི་ཕྱིར་མི་བྱས་ཞེས་དྲིས། །དེ་ཆོས་ཅན་དུ་

བཟུང་བའི་ཆེ་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞི་ན། རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐབ་བྱེད་དེ་དག་གི་སྐྱོན་
 མིན་ནམ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་སྟེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དང་རྟགས་རང་ལ་སྟོས་
 པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་
 རང་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབ་བྱེད་སྐྱོན་ཅན་དེས་ཕྱོགས་
 འགྲུབ་མི་རུས་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནོ་སྟུམ་ན། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡང་
 ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐབ་
 བྱེད་སྐྱོན་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམ་བཅའ་སྐབ་མི་རུས་པ་ཡིན་པས་
 དེའི་སྐྱོན་གྱིས་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་ཅན་
 པའི་ངོར། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྐྱ་
 མི་རྟག་པ་དེ་བསྐབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཆིགས་མ་
 དེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཕྱིར་ཕྱོགས་ནི་ཡན་ལག་ཕྱི་མའི་སྐྱོན་ལ་མི་སྟོས་པར་དམ་བཅའ་བ་

རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་སྐྱོན་གང་ཡོད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
 ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་བསྐྱབ་བྱུར་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱ་མཉན་བྱ་མིན་པའི་དམ་བཅའ་མངོན་སུམ་དང་
 འགལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བདག་གི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་
 པ་རང་ཆིག་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ནས་སྐྱོན་ཏུ་
 འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་སྐོར་ཕྱོགས་སྐྱས་སྐྱིར་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱ་
 མིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་མི་འཐད་པར་སྐྱོན་པའི་
 ཚུལ་ཏུ་འཆད་པའང་སྣང་སྟེ་རྩལ་མི་བདེ་ལོ།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དབྱེ་བསྐྱའི་དགོས་པ་ལ།
 དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་དབང་གིས་ལྟ་
 རུ་བསྟན། །ཡོངས་གཙོ་དུ་ནི་གཅིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

རྒྱ་སོགས་མཆོན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ།

སྐྱོས་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་དང་།

ཕྱོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན།

རང་ཉིད་ཆོག་སྤང་ངོ་བོའི་སྤྱ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །

ཕྱོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

འདོད་སྤྱས་མ་བྱུང་སེལ་བར་བྱེད།

རྒྱ་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་ས་ཏེ་ཏེ་ཏེ་སྤྱ་སྤྱིར་རྒྱ་དང་སྤྱབས་ཀྱི་དབང་གིས་
 གཏན་ཆོག་ས་སུ་ཡང་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་བོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆོག་ས་དང་སོགས་སྤྱས་དཔེ་ཡང་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་བསལ་བྱ་སྟེ་སྤྱོན་བསལ་
 བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོན་བསལ་བར་བྱ་བ་
 མ་བྱུང་བ་དང་ཕྱོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ལྟ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རང་ཉིད་དང་ཆོག་སྤང་དང་ངོ་
 བོའི་སྤྱ་དང་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་དག་ནི་ཕྱོག་པ་བྱུང་ཆེས་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་མིན་པ་གཞན་བསྐྱར་བཅོས་མཁན་

པའི་འདོད་ཡུལ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཡིན་པ་བསལ་
 ཏོ། །འདོད་ཅེས་པའི་སྐྱབ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་བྱུང་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དངོས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 སྐབས་སུ་བཀོད་པའི་ཉམས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པ་བསལ་ནས་
 ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར་བོ།

གཉིས་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་ཁྱིམ་ཅིག་བསྟན་པ།

བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་ཕྱོགས་མཆོན་ཉིད།

དེ་ནམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད།

བསལ་བ་གཞོད་དང་སྟག་མ་ལ།

མཆོན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་བྱིར་བོ།

རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་པའི་
 སྟོར། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྦངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་མེད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཁས་སྦངས་པའམ།
 སྐབས་ཀྱི་ཉམས་དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱའི་

མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་མཆན་ཉིད་འདི་གཅིག་ཕུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་ན་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་ཆང་སྦྲུང་ན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
 ལ་འབྲུལ་བ་མ་སྐྱེས་པར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་
 ཕྱོགས་སྐྱོན་མེད་པར་མཆོན་ཏེ། བསལ་བྱ་ལྟ་གང་རུང་ཡོད་པ་དེ་
 རྣམས་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་མཁས་པས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་རུང་བ་
 ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མེད་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་
 བྱ་སོགས་ཆད་མས་བསལ་བ་ཡི་དམ་བཅའ་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་
 ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་སོགས་
 བཞི་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འབྲུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་
 པ་ལ་ཉགས་ཀྱིས་སྦྲར་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཉགས་དེའི་རུས་
 པ་འབྲུག་ཡུལ་མིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། གང་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་བཞོད་པ་དེ་ནི་དངོས་སུ་མ་སྦྱས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་ལ་འདོད་ཡུལ་
 མིན་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགོ་བའི་དོན་མེད་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་འདོད་ཡུལ་མིན་
 པ་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཉགས་

བཀོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་དཀར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསལ་བྱ་བཞི་པོ་
 དེ་ལ་སྟོགས་སུ་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན་སྟོན་བས་བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་བ་སྟོངས་པའི་དོགས་པ་བྱང་བ་
 བསྐྱོག་པའི་སྐད་དུ་ལྟར་སྟོན་གྱིས་འདིར་གནད་གཅིག་སྟེ་རྣམ་
 པར་སྟོན་ཏེ་བཤད་པ་དང་མགོ་སྟོན་པས་གོ་བ་ཟེར་བའི་དཔེ་བཞིན་སྟེར་
 བསྟན་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་བསྐྱུས་སྟེ་ཆོགས་པ་
 དེའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་སྟོངས་པ་ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་
 ལ་ནི་དོན་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་འང་རྣམ་བཅད་ཤིན་ཏུ་མང་དགོས་པར་
 མངོན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བའི་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་བྱུག་དང་། ཚད་མ་བྱུག་
 ལ་སོགས་པ་བཞག་གྱང་མཐའ་མ་རྫོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་སྟོང་ནི།

རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས།།

ངས་བཟུང་དོན་ནི་རྟོགས་ན་ཡང་།།

བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།།

དུས་གཞན་གཅོད་ཕྱིར་བཤད་བ་ཡིན།།

འདོད་རྒྱུན་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན།།

འདོད་བར་བྱུར་བའི་ཆོག་དག་ལ།།

ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི།།

གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག །

རྗེད་བྱེད་མིན་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས།།

དེས་ན་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་འདོད།།

བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ལ་ལྟོས་མེད་བར།།

དེ་འདོད་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད།།

དེས་ན་མི་འདོད་དང་འབྲེལ་བའི།།

འདོད་བ་ལ་ཡང་གཞོད་བ་ན།།

རི་ལྟར་སྐྱབ་ལ་གཞོད་མེད་ཕྱིར།།

ཕྱགས་དང་གཏན་ཆོག་སྐྱོན་མེད་ཉིད།།

རིགས་སྐྱོར་བཤད་བའི་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་བའམ་འདོད་བ་ཞེས་བ་

དེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་ན་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེའི་ངོར་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་བྱབ་བསལ་མེད་པ་དང་ཚོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་ཡིན་པར་གོ་
 བྱས་པའི་རྣམ་བཅད་བཞི་ཆང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། འདོད་པ་ཞེས་པ་དེས་ཁོ་ན་
 སློས་མི་དགོས་པར་དེའི་རྣམ་བཅད་སྟོན་བྱས་ན་ཀྱན་བརྟུས་སུ་ཡང་སློས་མི་
 དགོས་ལ། དགོས་ན་རིགས་སྒྲིང་ཡང་དཔེ་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པའང་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་མཆན་ཉིད་དེས་མི་ཆོད་པས་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་
 ཆིག་སྐད་སློས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞིན། ཀྱན་བརྟུས་སུ་རང་ཉིད་ཅེས་དང་
 འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་བརྗོད་པ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་དེས་པར་བཟུང་བའི་
 དོན་ནི་ཉག་ས་པ་བདེན་ན་ཡང་ཀྱན་བརྟུས་སུ་བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་དུས་གསུམ་
 ཀྱིས་བྱད་པར་བྱས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་དང་ཆིག་དེ་དག་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་ཡང་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་
 འདོད་པ་དཔེ་ཉག་ས་མ་གྲུབ་པའང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
 སྒྲེ་སྒྲེ་ ལྟས་བྱེན་འོང་བ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ལྟས་བྱེན་འོང་བ་བལྟ་

བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཅམ་ཁོ་ནར་གོ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་སྣང་བྱིན་གཞིན་འོང་བ་
 བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་སྣང་པ་བཞིན་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་རང་གིས་
 འདོད་ལུལ་དུ་བྱས་པན་ཆད་གཞིན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱབ་
 བྱར་འགྱུར་རོ་སྣང་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་
 བྱར་བྱེད་ཀྱང་དེ་སྐབས་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་
 ཁྲབ་ཆེས་པ་གཙོན་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ནའི་སྐྱབ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱམ་ཏྲག་སྟེ། བྱས་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཏྲགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་ལ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཅ་བའི་གཏུན་ཆོགས་འགོད་
 བའི་སྐབས་སུ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་
 སྒྲོར་ཡང་ནམ་བཅད་དེ་ཅིས་མི་དགོས་སྣང་ན། ཨི་ཤུ་འདོད་པའི་བྱིངས་ལ་
 རྒྱེན་ཏྲ་སྐྱར་ནས་མུ་རྗེས་འབྲེལ་དང་ཀ་ཏྲགས་དོན་ཡིན་པས་བྱིས། ཏུ་ཚུ་
 རོལ་གྱི་ཏ་ཏ་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་བྱངས་པས་ཨི་ཤུ་ཞེས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
 བྱིངས་ལ་རྒྱེན་ཏྲ་སྐྱར་བ་དེ་ཀུན་བཏུས་འདིར་ནི་མ་འོངས་པའི་བསྐྱབ་བྱར་
 འགྱུར་བ་གཙོན་ལུས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ་ཆོག་གོགས་གྱི་དབང་

གིས་སྒར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་སྒྲོར་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་
 དག་ལ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་རང་དབང་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་
 གོ་རྒྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་བྱིན་འོངས་སེཞིས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་སྤང་སྒྱུར་མི་དགོས་སོ། །འདི་སྐབས་
 དགག་སྒྱུབ་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱོད་ཏེ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་འཆད་ཚུལ་
 འདྲ་བར་མཛོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་རབ་ཐགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་
 དང་རང་ཉིད་འདོད་པས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཕྱིར་
 ཡང་ནམ་པ་གཞན་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་མི་རིགས་སོ། །ཡང་གི་སྒྲ་
 ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་བསྐྱབ་བྱར་མི་དགོས་
 པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་འཐད་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལ་
 གཞོད་པ་མཐོང་བས་ན་འདིར་བཤད་པ་ཁོ་ནར་གནས་སེཞིས་པའི་དོན་
 ནོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཡུལ་
 དུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པའི་དོན་ཏེ།

ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲོལ་བ་དེ་
 རང་གིས་གང་བསྟུབ་བྱར་འདོད་པ་ཅམ་ནི་བསྟུབ་བྱ་ཉིད་ལོ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲོལ་བས་སྒྲུབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་
 བའི་བསྟན་བཅོས་མཁའ་པོའི་འདོད་པ་མཁའ་ཡོན་སོགས་ལ་ཡང་བྱས་པ་
 ལྟ་བུའི་ཉགས་དེས་གཞོད་པ་ན་རྗེས་ཡང་དེས་དེ་སྟུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསྟུབ་བྱ་སྟུབ་བྱེད་དེ་འབྲེལ་
 བའི་སྟོགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་
 པར་བཤད། །དང་པོ།

ཁས་སྒྲངས་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི།
 དག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད།
 གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར།
 བསལ་བ་གཏན་ཆོགས་ཉོན་མ་ཡིན།

ཆད་མ་མདོལ་ས། མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་

ཆེས་གྲགས་པས་རང་ཉེན་ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་པ་ལ།
 དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒངས་པ་དེ་ཡང་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆད་མ་ནི་
 གཉིས་པོ་དག་གིས་བཀག་པ་སྟེ་བསལ་ཟིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 དེ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རུས་པ་འདུག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ།།

བསལ་བར་གྱུར་ན་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན།
 གཏན་ཆིགས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དེར་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པ་ལ་དེ་བསལ་བའི་
 སྒྲིང་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆད་མས་བསལ་བ་ཡི་ཆོས་ཅན་དེ་
 བེ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཉེན་དེ་བསྐྱབ་བྱར་
 རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། བསལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད། །བསལ་བའི་དཔེ་
 ཡིས་མཆོན་ཚུལ་བཤད། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་སེལ་བ་
 བཤད། །ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསལ་བ་བཤད། །དང་པོ་ལ། བསལ་བ་
 སྤྱི་ཡི་དབྱེ་བ་བཤད། །སྐབས་བབ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད། །དང་པོ་

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས།།

གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་བཤད།
 དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ།
 འགྲོ་ལ་: གྲགས་པ་⁽¹⁾རང་བཞིན་རྟགས།

བསལ་བ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཆད་མ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་
 དེས་བས་ན་དེའི་བསལ་བའང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་རྗེས་སུ་དབག་
 བའི་སྐབས་ལ་དངོས་སྟོབས་དང་། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་
 ཡིས་མངོན་སུམ་དང་བཅས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའམ་བསལ་བ་དེ་ནི་
 རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་ཆོག་དེ་བརྗོད་བྱ་མ་ནོར་
 བར་འཇལ་བྱེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 བརྗོད་བྱ་མངོན་སུམ་མིན་པ་དེ་དག་ཆོག་དེས་ལེགས་པར་རྟགས་པ་ཡོད་
 བ་ཆོག་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བརྗོད་དོན་དེ་མེད་ན་དོན་
 ལྡན་གྱི་དག་དེ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲས་རྟགས་
 ཡིན་ཞིང་། མི་སྤྱི་བའི་ཆོག་མིན་ན་དེ་ལྟར་མ་དེས་ཏེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་

(1) སྤྱིར་བཏགས་དཔེ་རྒྱུ་ ༤༧-༡ ། རྟགས་པ། ་

ནམས་བརྗོད་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་མེད་པར་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཟིན་
 ཏོ། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཏེ་ཆོས་ཅན་རི་བོང་ཅན་ལ་
 ཟླ་བ་ཞེས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་ཅུང་གི་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་ཤིང་གྲགས་ཟིན་པའང་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པར་གྱུར་པ་མེད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ།

དེ་ཡང་གྲགས་པ་ཞེས་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡོད་
 ཆད་དང་འགལ་ན་གྲགས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙང་མི་གཙང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་མའི་ངོར་
 གྲགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅུ་གྱིས་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་
 གཞོད་པ་མིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་རང་ལ་སྟོས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྙད་དཔྱོད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་
 ཚུལ་ལུགས་གང་ཞིག་བརྟགས་ཀྱང་རིགས་པས་གཞན་དུ་བྱེད་མི་
 རུས་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་གཞོད་མེད་དམ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་
 དང་འགལ་ན་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་དཔེ་བརྗོད་བཅས་རྒྱས་པར་

ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྐབས་བབ་སོ་སོའི་ངོ་མོ་བཤད་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་
མངོན་སུམ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་རང་ཆོག་བསྐྱས་
ཏེ་བཤད། །ལུང་གིས་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད། །དང་པོ་ལ།
རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་དཔེ་དང་གསུམ། །དང་པོ་

ཡང་དག་ངེས་ལྡན་བརྗོད་འདོད་པ།

བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི།

ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་ནི།

བསྐྱར་བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསལ་བ་བཞི་ལས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་
བཤད་ཟིན་པས་སྐབས་འདིར་གཞན་གསུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཅེས་འཆད་
པ་ལ། རོག་མར་ཁས་སྤངས་གྱིས་བསལ་བ་ལ་རང་གི་ཆོག་དང་ལུང་
གི་ཆོག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་སུ་ཡིད་ཆེས་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་
སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པར་མངོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོག་གང་ཞིག་

བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་
 ཉོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཚོས་བའི་
 ཆོག་དང་གཞན་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་གཉིས་ཀར་བདེན་པའི་
 དོན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་མཚུངས་པ་ཡི་བྱིར་ན་ཚོས་བ་རང་གི་ཆོག་དང་ནི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཞེས་གཅིག་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་གཉིས་ཀ་རྩས་པ་མཚུངས་
 ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འང་མཚུངས་ལ། འགལ་ན་རང་
 གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོགས་བྱེད་པའང་མཚུངས་པས་དེས་བསལ་བ་ནི་ཁས་
 སྒྲངས་ཀྱི་དབང་ཅུང་ལས་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་བའི་བྱིར་བོ།

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བདག་ནི་ཆོད་མིན་ན། །ཆོག་ནི་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བརྟེན་ན།

དེར་གྲགས་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་།

མཚུངས་པར་བསྟན་བྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའོ།

སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅེས།

དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི།

རང་གི་ཆོག་དང་སྟན་ཅིག་བཤད།

དེ་ལྟར་ཆོག་སྟེ་བ་པོས་བདག་རང་ཉིད་ནི་དོན་དེ་ཚུལ་བཞིན་སྟེ་བ་ལ་ཆད་
མར་འདོད་པ་མིན་ན་དོན་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་ཆོག་ནི་འཇུག་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ངེས་ཀྱང་བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟེ་
བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མི་
བརྟེན་ན་བསྟན་བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ལུང་གི་དོན་དག་ལ་དེ་ནས་དེ་ལྟར་
བཤད་པས་དེ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་དཔྱོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་རང་
གིས་དམ་བཅའ་བའམ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་
བ་ཡིན་ཡང་རུང་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ཆོག་དེ་འཇུག་པ་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཆོག་དང་འགལ་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གོགས་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྐྱེས་ནས་དེ་དང་འགལ་ན་བསྟན་
བཅོས་དེའི་སྐབས་གྱིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་ནམ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་

གཞོད་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་གྲིས་
 བསལ་བ་འདི་རང་གི་ཆིག་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 སྟོབས་མེད་ན་ལུང་དུ་འདོད་ཀྱང་རང་ཆིག་ལས་སྟག་པར་སྟོབས་ཆེ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། ཁས་ལེན་པ་ཐོས་བདེན་ནོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་
 ཅམ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་བ་དཔེ་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཆོད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན།།

བསྟན་བཅོས་ཆིག་མི་རུང་བྱིར་བོ།།

རང་ཆིག་འགལ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ།།

ལུང་ལ་བྱོགས་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འབྱུང་བཅས་བྱ་ཡིན།།

ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས་ལུང་སྟབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་ཆིག་
 འཇུག་པ་དང་ཚུལ་གཅིག་པ་དེས་ན་འདི་གཉིས་ཐོ་ལ་དཔེ་དག་ཀྱང་

མཚུངས་པ་ཉིད་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དཔེར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། གཞལ་བྱ་མཐོར་བར་འཇལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་
 མིན་ན་བསྟན་བཅས་དང་རང་གི་ཆོག་གིས་གཞལ་བྱ་སྟོན་པ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་དེས་དོན་མཐོར་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་རང་གིས་མི་སྦྱ་བའི་
 ཚད་མ་སྤྱིར་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ནའང་དཔེ་དེ་རང་ཆོག་གི་འགལ་བས་བསལ་བ་ལ་ནི་
 གསལ་བའི་དཔེ་སྟེ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། ལུང་ལ་སྤྱོད་གསུམ་ཅུ་མ་
 ཞིག་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་
 བསལ་དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་སྤྱི་བྱིད་རྩ་འབྲས་འདོད་
 པའི་ལུང་ཁས་སྐྱེས་ནས་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་
 ནི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་བདེ་བའི་སྦྱིབ་བྱེད་མིན་པར་འདོད་ཅེས་བྱ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ལུང་དེས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལུང་བསལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་ལ། དངོས་དང་ཚོད་
 སྤོང་དོན་བསྐྱུ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ལ་ལུང་མི་
 གཞོད། །གསུམ་པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འདྲུག། །དང་པོ་ལ། ཚད་
 མས་མ་ངེས་འགལ་ཡང་གོགས། །དེས་ན་ཚད་ཡོད་སྤྱིགས་གཞོད་
 བྱེད། །དང་པོ།

དེ་ལ་བརྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ།།

བསྐྱུ་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་།།

གཞོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །

བྱས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གོགས་བྱེད་འགྲུབ།།

དཔེར་ན་རང་གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཆོ་རང་ཆོག་བདག །

ལུང་གིས་བསལ་བ་དངོས་ནི། གནས་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་
 གཞན་དུ་བྲས་པ་ལ་འབབ་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལུང་དང་འགལ་ཡང་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགལ་བར་ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མཛོན་རྗེས་ཀྱིས་

འངལ་བར་རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་ངེས་པ་མེད་
 བར་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས། སྤྱི་མི་ཉག་སྟེ། གཞལ་
 གྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་སམ་བྱས་པ་བཀོད་ཀྱང་དེའི་
 དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཡིན་ཆོམ་ཅམ་གྱི་ཆེ་ན་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་གྱིས་རང་ཆིག་
 ལ་ངེས་པར་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ན་རང་ཆིག་དེ་དང་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་ཆིག་དེ་གཉིས་པོ་དག་པན་ཚུན་རྒྱས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 འདི་ལས་གང་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ཞིང་། གང་རུང་རེ་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུབ་པ་མེད་པར་པན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་འབྲུར་
 ཏེ། དཔེར་ན་ངའི་མ་ཚོ་གཤམ་མོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རང་གི་ཆིག་བཞིན་
 ཏེ། རང་ཆིག་འགལ་བ་དེས་མ་ཡིན་པ་དང་ཚོ་གཤམ་ཡིན་པ་གང་དུ་འང་
 ངེས་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་རྟོ།།

དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆེ་

རང་གི་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དེས་ན་ཆད་ཡོད་ཕྱོགས་གཞོད་བྱེད།

དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འབྲུབ།

དེ་ལྟ་མེན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི།

དམ་བཅའ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིས།

དམ་བཅའ་རི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། རྗེས་དཔག་ལ་ནི་རི་ལྟར་གཞོད།

ལུང་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི།

སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོགས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་རང་གིས་ཁས་སྦངས་པའི་དོན་དང་བསྐྱན་བཅོས་ནས་བཤད་
པའི་དོན་གྱི་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ན་དེ་གཉིས་པོ་དག་ལས་གང་ལ་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་འབྲུར་ཏེ། བསྐྱོག་ཕྱོགས་མི་འབྲུབ་ལ་རང་ཉིད་འབྲུབ་པར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། ཆད་མ་དང་ལྡན་པས་ཆད་མ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟ་མེན་པར་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ན་ལུང་པལ་གྱིས་བསྟན་དོན་པལ་
 ཆེར་ལ་རིགས་པ་དང་བལ་བ་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་
 གི་ཆེག་ཅམ་དང་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་དེ་ཡིས་དམ་བཅའ་བ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞོད་ཚུལ་སྒྲུས་ཤིག་དང་།
 རིགས་པས་མི་རིགས་པ་སྟུན་འབྲེན་པ་འཐད་ཀྱི་བསྒྲགས་པར་སྦྱ་བ་ནི་མི་
 མཁས་པའི་རང་ཉགས་སོ།།

རང་གི་ཆེག་དང་བསྟན་བཅོས་མི་མཚུངས་ཏེ་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་སྟུམ་ན། དབྱེད་པས་མ་དག་ན་ལུང་ཡིན་པར་གང་གིས་བྱུབ་སྟེ།
 འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་དེའི་ཆེག་ཡིན་པས་ཆེག་ཅམ་ལ་བྱེད་པར་
 གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དབྱེད་པས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པར་
 ཅན་མེད་པར་བདེན་སྒྲུབ་གྱིས་ལུང་དུ་བཟུང་བ་རྣམས་ལུང་ཞེས་པའི་
 མིང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒྲགས་
 ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་དོན་
 ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་རྣམ་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་གསུམ་པར་ཡང་དག་ལུང་བསལ་འབྲུག་པ་ལ། ལུང་བསལ་འབབ་པའི་
ཡུལ་ངོས་བཟུང། །དེ་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་བསྟན། །དང་པོ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁས་སྦངས་ནས།།
དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྐྱོན་འདི་འདོད།།

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞིན་བྱེད་མིན་ཞིང་རིགས་
པས་ལུང་དག་དགོས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དང་པོར་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་རྣམ་
པར་དག་པའི་ལུང་དུ་ཁས་སྦངས་ཟིན་ནས་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་སྒྲུང་
ལ་ལུང་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་གིས་གཞིན་པའི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པར་
འདོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་དཔྱད་ནས་ལུང་ཁས་ལེན་
པ་ལ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་རང་གི་ལུང་གིས་མི་གཞིན་ལ། དང་པོར་ལུང་
ཁས་སྦངས་ནས་ཕྱིས་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་རང་གི་ལུང་དང་འགལ་
པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ།

དེས་ན་གཞིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས།།

ཁས་སྒངས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་།།

ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ཡི། །ཕྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ།།

གསལ་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར།།

ལུང་ཁས་སྒངས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་བའི་
 དམ་བཅའ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དེ་ཕྱིར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་
 རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལས་ལུང་ཆད་མར་ཁས་སྒངས་པ་
 ཕྱི་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་། ལུང་གིས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་
 ཡིན་པ་ཅན་གྱི་བྱང་པར་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྗེས་དཔག་ལས་ལུང་གིས་
 བསལ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེ་
 ལྟ་མིན་ན་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པས་བསལ་བ་ཞེས་རྗེས་
 དཔག་ཀུན་ལ་དབྱེ་དགོས་པས་ཐལ་ཆེས་པའམ། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་
 གིས་བསལ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ལོགས་
 ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལུང་བསལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རང་ཆོག་ལོགས་སུ་
 སྦྱོས་དོན་ཡོད། །ལུང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཀུན་གཞོད་མིན། །དང་པོ།
 རང་གི་ཆོག་ཀྱང་ཐ་དད་པ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན།།
 དེགས་པའི་སྒོ་ལས། བདག་གི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་ཆོག་གིས་
 བསལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའམ་ལུང་གིས་བསལ་བའི་དཔེར་བྱེད་བྲག་པས་
 སྒྲ་ཏྲག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས།
 རང་གི་ཆོག་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་
 པ་མིན་ན་ཡང་རང་གི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ལ་གོགས་
 བྱེད་ཅུས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པར་
 བྱེད་པའི་གོགས་ནི་ཁས་སྤངས་པའི་རང་ཆོག་གམ་ལུང་གིས་བྱེད་པར་
 མཚུངས་པས་གཅིག་དུ་སྦྱོས་པའམ་སོ་སོར་བྱེད་ཡང་མི་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ།

དེ་ཡིས་བསྐྱར་བཙུག་ཆོད་མར་ནི།

ཁས་སྤངས་བྱེད་ན་དངོས་ཀུན་ལ།

གཞོན་བྱེད་ཅེན་གལ་ཏེ་དེ། ⁽¹⁾མི་འདོད་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི།

རང་ཆོག་ཟེ་འགལ་ན་⁽²⁾རང་ཆོག་དང་།

བསྟན་བཅོས་འགལ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར།

སྤྱི་ཕྱི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདྲི། ⁽³⁾ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད།

ཆོལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་གཞལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྒྲངས་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་གཞོན་བྱེད་
 ཏུ་འདོད་དེ་ཅེན། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ཆོལ་བས་མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་
 གཞོན་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི། ཡིན་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་
 སྒྲ་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཞོན་ལ། མིན་ན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་མི་གཞོན་
 པས་རིགས་པས་གཅོད་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་བྱང་མ་སྒྲངས་
 ཀྱང་བྱང་ལུང་གཞོན་བྱེད་ཏུ་འབྱུག་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤར་ཁས་སྒྲངས་
 པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་ཆོལ་བ་རང་གི་ཆོག་འགལ་བས་གཞོན་

(1) རྒྱན་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡༥༠༧-༡༡ ཉིན་ལོ།

(2) རྒྱན་ཐང་དཔེ་མཛོད། ༡༥༠༧-༡༡ ཉིན་ལོ།

བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། དེ་ལྟ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་ཆིག་དང་བསྟན་བཅས་
འགལ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ཐ་དད་མེད་པར་གྲོལ་བ་དེའི་ཆིག་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞོད་མི་རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

གལ་ཏེ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞོད་རྒྱས་སོ་སྟམ་ན། ཆད་
མར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ཆད་མར་གྲུབ་
ནས་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་འགྱུར་ན་བསྟན་བཅས་
འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེན་
ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་དོན་གྱིས་ཡང་དག་པ་དང་
ལོག་པར་གནས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆད་མར་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཆད་མར་གྱུར་ན་རང་ཆིག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་
གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་ལ། ལུང་དགོས་མི་དགོས་བྱེ་སྟེ་
བསྟན། །སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ལ་དབྱད་པ་ལོ། །དང་པོ།

དེས་ན་རབ་བྱགས་དོན་དག་ལ།

བསྟན་བཅས་ཤིང་ནའང་⁽¹⁾ཉེས་པ་མེད།།

སྒྲིག་གྲུང་དག་ལ་བསྟན་བཅས་ནི།།

མི་འདོད་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག །

དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་ཀྱས་མིན་པ་
དེས་ན་ཆོད་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དག་ལ་
བསྟན་བཅས་སྐབ་བྱེད་དུ་མ་བཟུང་བར་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད་ལ།
ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྲུང་དག་ལ་བསྟན་བཅས་ནི་མི་འདོད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་
པར་དཔྱོད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ་འཇུག་བྱེད་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ། སྐབ་བྱེད་མི་རུང་ལུང་དང་ནི། རུང་བའི་ལུང་གི་
བྱེད་པར་བཞག། དང་པོ།

འདི་ལ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་ནི། འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་རྩ་བ་དང་།།

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༠༧-༡། རྒྱ་བཞི་པ་ལོག།

ཁྱུ་ཁྱིམ་: ཆོས་དག་འགྱུར་བ་ལོ།⁽¹⁾

ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྟོན་པའི་ལུང་འདི་ལ་བསྐྱེད་མ་མི་སྐྱེ་བརྟག་པ་པལ་ཆེར་
 བེ་ལུང་རང་གི་ཆོག་སྒྲུ་ཕྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་མི་འགལ་དབྱེད་པ་ཡིན་
 ལ་ལུང་དེ་བསྟན་དོན་ལ་མི་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་
 དེ་ནི་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལས་ཆགས་སྤངས་སོགས་ཆོས་མིན་མི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པ་དང་། སྤངས་ཡང་ཚུ་ལ་ཁྱུ་ཁྱིམ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མིན་དེ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཁས་སྤངས་པ་ལྟ་བུལོ། །དེ་
 ཡང་ཁྱུ་ཁྱིམ་ནི་ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱ་དུག་གསུམ་དང་མི་འགལ་བས་ན་དེས་
 ལུས་ཅན་གྱི་ནང་གི་སྒྲིག་པ་ཇི་ལྟར་དག་སྟེ། ཁྱུ་ཁྱིམ་ལས་ཆོས་འདོད་པའི་
 ལུང་དེ་ཤིན་ཏུ་གྲོག་ལ་མི་འཁྱུལ་བར་མི་འགྱུར་བོ། །ཚུ་ལ་ཁྱིམ་སྟངས་འཛིན་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་སྟོང་རན་པ་དང་དེའི་
 རྒྱ་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་དང་དེའི་ས་བོན་བག་ལ་ཉལ་བ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་
 གཞོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆོས་མིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་འདིར། ༡༥༠༧-༡། རྒྱུ་ཁྱིམ་དག་འགྱུར་བ་ལོ། །

རིགས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ།

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ།

རིགས་པས་བྱུབ་དང་རང་ཆོག་གིས།

གཞོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ།

གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འབྱུང།

མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་མས་མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་
 སྟེ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཀྱི་དོན་དག་ལུང་གང་ནས་ངེ་ལྟར་
 བསྟན་པ་དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རིགས་པས་གཙོད་རུས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ་དེ་
 ལྟར་རིགས་པས་བྱུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གསུམ་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་
 རང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་དཔྱད་པ་གསུམ་
 གྱིས་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་གསུམ་པའི་དོན་མ་ཞོར་བར་འཇུག་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལུང་དེ་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཞལ་བྱ་ཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་

འགྲུང་གི་ལུང་དུ་གྲགས་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གྲགས་བསལ་ལ། གྲགས་བསལ་རང་གི་ངོ་བོ་
བཤད། །དེ་སྐབ་དཔེ་བཟོད་དགོངས་དོན་བཤད། །གྲགས་བསལ་
ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན། །དང་པོ་ལ། སེལ་བྱེད་གྲགས་བའི་རང་བཞིན་
དང་། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་བཤད། །དང་པོ།

སྐྱེས་བྱའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ།

འདོད་སྐྱའི་བཟོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ།

བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་ངག །

སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན།

ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་བའི་སྐྱ་ཡིས་བཟོད།

མཛོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་།

འཇལ་བྱེད་སྐྱ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བཟོད།

མདོ་ཡི་རང་འབྲེལ་དུ། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་

དོན་སྤྱིར་བཞི། རི་བོང་ཅན་ནི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་བོང་ཅན་རྩ་བ་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་འདི་ལ་འཛིག་ཏེན་ན་རྩ་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། རིགས་སྟོན་མའི་ཐོད་པ་གཙང་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུང་ཆོས་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་ཐོད་མི་གཙང་
 བར་གྲགས་པས་བསལ་བའི་དཔེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཙོ་བོར་དཔེ་
 གྲུ་མ་ཉིད་འགོད་པ་དང་། དེའི་རྟགས་དང་། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྐབས་འདིའི་
 སེལ་བྱེད་གྲགས་པ་ཞེས་པ་དེ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
 བཤ། གྲགས་པས་བསལ་ན་དམ་བཅའ་མི་འབྲུག་པའི་ཚུ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་
 པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་འདིར་
 གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་
 ལས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་ཀྱལ་བའི་སྐྱེའི་
 བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་

དོན་དེར་སྐྱ་གང་འདྲག་པ་ལ་མི་འདྲག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་གམ་སྐྱ་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གི་སྤྱོད་བས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གཏིང་
 ཚུགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། དོན་གང་ལ་གསར་
 དུ་མེད་འདོགས་པ་ན་མེད་དུ་རུང་བ་ཅེ་བཏགས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་
 འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་གོགས་མེད་པར་རང་གི་སྤྱོད་བས་བྱུབ་པས་
 སྟོ། །འདིར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱས་ཏེ། གང་
 ལ་ན་གང་བཏགས་ཀྱང་འདོགས་སུ་མི་སྟེར་བའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ངག་
 ལ་ལོ། །རི་ལྟར་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ལ་གང་འདོད་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་
 བྱར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོ། །དེ་གང་གིས་ན་སྐྱེས་བུ་བརྟ་འདོགས་པ་པོ་
 རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རྗེ་
 དག་གི་བཞོད་པ་རི་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་འབོད་པ་པོའི་རང་དབང་ཆེ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེས་ན་ཏྲོག་ཡུལ་ན་གནས་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཐ་སྟངས་ལས་ནི་སྐྱེས་
 པ་སྟེ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་

རང་མཚན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡི་ཚོས་དེ་ལ་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་
 གྲགས་པ་འི་སྒྲུ་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གྲགས་པ་ནི་སྒྲུར་གྲགས་ཟེན་པ་
 ཁོ་ནའི་དོན་མིན་ཏེ། གྲགས་རྩང་བ་ཅེས་འདི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་དེ་ལྟར་
 གནས་པ་འཇམ་གྱུ་བ་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། སྒྲུར་གྲགས་པ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པའི་མིང་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལོ།

དངོས་སུ་མ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་པར་བརྗོད་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན།
 མི་འཐད་པ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་ངོ་བོས་རང་མིན་པ་གཞན་བསལ་བ་ལ་ཡང་འཇམ་བྱེད་ཡུལ་
 ཅན་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་བསལ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་
 བཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་གྲགས་རྩང་འདི་སྐབས་
 འདིའི་སེལ་བྱེད་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་རི་རྩེ་སེལ་རྩེ་ལ་བཞག་པ།

དེ་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན།

འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ།

བྱས་དང་མ་བྱས་པ་ནམས་སྟུ།

སྣ་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་།

དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །བྱང་བ་འཕམ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་བ།།

སྐྱ་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །མི་མ་སྤྱན་པ་དག་གཞོད་པར་འབྱུར།།

རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་མི་འཇུག་པར་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་པས་
སྤར་བར་དེ་བྱས་ཟེན་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་དོན་དེ་ནམས་
སུ་མིང་གི་སྐྱ་སྣ་ཆོགས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་གདགས་རུང་བ་ཡིན་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་གྱི་བར་དེ་དོན་དེ་ལ་སྤར་བྱང་བ་འཕམ་ནི་ད་ལྟ་བར་དེ་མ་ཐོགས་
ཀྱང་སྤར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡི་བར་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་བྱར་
རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས་མི་མ་སྤྱན་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་བ་དག་ལ་
གཞོད་པར་འབྱུར་ལོ།

གཉིས་པ་གྲགས་བསལ་དེ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་
བཤད་པ་ལ། དཔེ་དེ་གྲགས་རུང་སྐྱབ་ཕྱིར་ཡིན། །དེ་སྐྱབ་ལུང་གཉིས་
དགོངས་དོན་བཤད། །དང་པོ།

གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །རུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས།།

དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འབྲེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན།།

གཞན་དུ་འདྲིར་ནི་གཞོད་པ་ཡི།།

གཏན་ཆོག་གསུང་། སྐྱ་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར།⁽¹⁾

གྲགས་བསལ་ཀྱི་དཔེ་རི་ཐོང་ཅན་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་
པ་ནི་གྲགས་རུང་གིས་གཞོད་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་
བརྗོད་པ་དག་སྐྱ་དོན་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་འདོད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་
ལ་རི་ཐོང་ཅན་རྒྱ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ཀ་བ་
སོགས་རྒྱ་བའི་མིང་དེས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། མིང་དོན་ངོ་བོས་འབྲེལ་བར་
འདོད་པ་ལ་རི་ལྟར་རི་ཐོང་ཅན་རྒྱ་བས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བེད་ན། གྲགས་

(1) སྐྱར་བང་དཔེ་འདིར། ༡༥༠༧-༢། །སྐྱ་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར།།

བས་བསལ་བ་འབབ་པ་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཀ་བས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཟེར་
 བཤད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ད་ལྟ་སྤྲེལ་བུའི་སྒྲོས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་བཟུང་ཟེན་པའི་
 སྒྲོ་ངོར་རང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་རུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་མི་རུང་བ་ལྟར་སྤྲང་
 ཡང་དེ་ནི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ།
 རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་བས་ན་མིང་གང་དང་
 སྤྲེལ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རི་བོང་ཅན་སྤྲེལ་བས་བརྗོད་
 དུ་མི་རུང་ཞེས་བ་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་དོན་རི་བོང་ཅན་ལྟ་བུ་ལ་བྱམ་བ་
 ཞེས་སོགས་སུ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྲ་ཀུན་ཀྱང་དངོས་
 པོ་ལ་རྗོད་བྱེད་དུ་འདོགས་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ལ་
 སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྤྲ་ཀུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མིན་ཡང་འབྲེལ་དུ་
 མི་རུང་བ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྤྲེལ་བའི་སྤྲ་
 འབྲེལ་བ་ལྟར་དོན་དེ་ལ་སྤྲ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་
 ཅན་ལ་སྤྲེལ་སྤྲ་གྲུབ་པ་དང་སྤྲ་གཞན་མ་གྲུབ་པར་ཉི་བ་དང་བསྐླམ་བའི་བྱེད་

པར་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་། དཔྱད་ན་གྲགས་ཟིན་ཀྱང་
 དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ལ་མ་གྲགས་པ་ཡང་གྲགས་སུ་བརྟག་ན་གྲགས་
 པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལོ།

དེ་ལྟར་བྱའི་གྲགས་རུང་ལ་གྲགས་པར་བྱས་ནས་དེས་གཞོན་
 པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་མིན་པར་གཞན་དུ་གྲགས་ཟིན་ཁོ་ནས་
 གཞོན་པའི་དོན་ཡིན་ན། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ་ཞེས་ཡིན་པར་འདོད་
 པ་འདིར་ནི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་སྒྲ་དུ་བཀོད་པའི་གཏུན་ཆོག་གས་
 ཡོད་པ་འདི་ཐུན་མིན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བར་མ་གྲགས་པ་བྱུང་
 པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲུག་པས་ན་སྒྲ་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་
 ཀའ་འབྲུག་ཕྱིར་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རྟོག་། དེ་ལྟར་འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རྟོག་། དེས་ན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མིན་ཏེ། རྟོག་
 དུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའང་རྟགས་དེ་ཐུན་མིན་འགྱུར་
 བ་རྟགས་གཞན་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གྲགས་རུང་སྐྱབ་
 པའི་ལུགས་སུ་བཤད། །བསྐྱོག་སྤྱོགས་དགག་པའི་ལུགས་སུ་
 བཤད། །དང་པོ་ལ། གྲགས་རུང་ལ་ནི་གཞོད་བྱེད་མེད། །གྲགས་རུང་
 དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད། །དང་པོ་ལ། རྟགས་ལས་གཞན་གཞོད་མི་སྲིད་
 ལ། །དེར་གཞོད་རྟགས་ནི་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ།

དེ་ལོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ།

སྒྲ་དོན་: དབང་སོགས་⁽¹⁾འདུག་མེད་ཕྱིར།

སྒྲིར་བཏང་འགྲེལ་པའི་ལུང་དང་པོ། གང་ཡང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ། ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་
 གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོགས་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་སྤྱོགས་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དགག་
 སྤྱོགས་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུང་དང་པོ་དེ་ནི་
 གྲགས་རུང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་མི་སྲིད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་

(1) རྒྱ་བཟང་དཔེ་ཅིང་། ༡༥༠༧-༨། ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུང་། ༥༠༧-༥། རྒྱ་དཔེ་དཔེ་ཅིང་། ༥༠༧-༨། ༩་ལ་
 དབང་། །

བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་གྲགས་རུང་དེ་འགོག་པར་བྱེད་ན་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཆོད་
 མས་འགོག་དགོས་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པར་མི་ཁེགས་ལ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་
 ལས་འགོག་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འདི་སྤྱོད་ན་ཡིན་པས་སྤྱོད་
 ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་འབྱུག་པ་མེད་པའི་བྱུར་ཏེ། དེའི་
 དུལ་སྤྱོད་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པའི་དུལ་སྤྱོད་ནི་མངོན་སུམ་
 ལ་མི་སྤང་བར་རྒྱས་པར་སྤར་བསྐྱབས་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྗེས་དཔག་ལས་ཆོད་མ་གཞན་ཀྱིས་འདི་མི་ཁེགས་སོ།

གཉིས་པ་དེར་གཞོད་རྟགས་ནི་མི་སྤྲོད་པ།

གང་ལ་ཡོད་རྗེས་འགོ་མེད་དེ།

⁽¹⁾རྟགས་ན་མས་བྱུན་མོང་མིན་ཉིད་ཅེས།

དེ་ལྟར་གཏན་ཆོག་པ་དཔེར་བཞིན་པ།

འབྲས་བུ་དང་ནི་ལྟན་པར་འདོད།

རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་རུང་འགོག་ན་ནི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་རྟགས་

(1) ལྟན་པར་དཔེ་ཅིང་། ༡༥༠༧-༢། ༩་མེད་དེར། ་།

ཡོད་པ་བཀོད་ཀྱང་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ཅིང་ལ་འང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་
 བྱི་རྟགས་གཞན་བཀོད་ན་སྐྱུན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་དེ་
 འགོག་གི་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྐྱུན་མིང་མིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་ཟད་དོ་ཅིས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པ་དཔེར་
 བརྗོད་པ་དེ་བྱི་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་དང་བྱི་ལྟར་པར་གྱུར་པ་འདོད་
 གྱི་གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ལོ།

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གང་ལ་སྐྱབས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱབས་ཡིན་ནོ་
 ཅོག་གིས་བརྗོད་རུང་དུ་རང་གི་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་པར་གྲུབ་པས་ན་
 རྟགས་འདི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་
 བརྗོད་མི་རུང་ལ་ཡོད་པ་དེ་འང་ལྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ། བརྗོད་མི་རུང་བར་
 རྟགས་དེ་འགོད་ཆེ་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ལ་མེད་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་བརྗོད་
 རུང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་གོ་ལ་བའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་
 བས་སྐྱུན་མིན་དུ་འཇོག་སྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྐྱབས་དེ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་

འགྲུབ་དགོས་པས་ན་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འགོད་པ་ན་སྦྱར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་རི་
 བོང་ཅན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་འགྱུར་ན། རི་བོང་ཅན་གྱི་
 ཆོས་ཚུ་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁར་གནས་པ་སོགས་བཀོད་ན་ཉྱ་
 ཅེ་སྟོས། དེ་བཞིན་རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བ་ཁོ་ནའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། ཡོད་པ་སྦྱར་སོང་ན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རི་
 བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

སྒྲ་གསལ་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར།
 རི་བོང་ཅན་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ཐུན་མིན་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཡོད་ན་སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་བྱང་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 གྱིདེ་ལས་གཞན་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་དང་འགྲུབ་པ་སྒྲ་
 བྱང་བཤད། །དེ་འགྲུབ་ཕྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངས། །དང་པོ་

སྒྲ་ནི་བརྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཅམ་བརྟེན་པ་ཡིན།

161

རྒྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་གྲགས་པ་འདི་དབང་ཙམ་ལས་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་
 འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་རི་བོང་ཙན་ལ་ཀ་བའི་སྤྲུམ་བཟོད་ཀྱང་
 རུང་བས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 སྟམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། ཉོག་གི་བའི་གཙུག་གི་འོར་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་ཀྱས་
 པའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩལ་ཙམ་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་འགལ་བ་
 ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཆོད་མ་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
 པས་བྱུབ་པ་ལ་གཞོད་ཀྱས་པའི་འགྲན་རྒྱ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ན་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་འགལ་
 བའི་གོགས་བྱེད་པ་རུང་ཟད་མེད་ཀྱི་བདེའི་རྣམ་པ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ཙམ་
 གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་འང་དངོས་པོ་དང་མེད་
 ན་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སྤྲེས་བུའི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་
 ན་སྟེ། ཆོས་ཙན་སྤྲ་གཅིག་ལ་འང་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཉྱལ་བ་དང་མི་ཉྱལ་
 པར་གྲགས་པ་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཙན་རྒྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་

སྤྱི་མཉན་བྱ་མིན་པར་དམ་བཅས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་བཞིན་
 དུ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་སྤྱོད་བར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་
 གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དཔེར་བཞིན་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་དེ་དམ་བཅས་
 བ་པོ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་མཉན་བྱ་མིན་
 པར་དམ་བཅས་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ན་སྤྱོད་པ་ལ་གྲགས་
 བས་ལ་འབབ་ཅིང་ཡོད་པའི་རྟགས་དེ་འཛིག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོར་འགོད་
 དགོས་ལ་དེས་བྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་བོང་
 ཅན་ལ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དེ་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་
 མིང་གཞན་ཀ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཞིན་དུ་མི་རུང་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་ཆེ་
 བ་ཞེས་པའི་བདུས་ཀྱང་བཞིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱི་འདི་རྫོང་
 རྩེད་ཀྱི་འདི་བྲག་ཞིག་ཡིན་ལ། ཅན་མཁའི་དཀར་རྒྱུ་རྟོག་ཡུལ་ན་སྤང་
 བ་འདི་བཞིན་བྱའི་འདི་བྲག་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཀ་བའི་སྤྱིས་དེ་བཞིན་དུ་མི་
 རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱོད་བས་མི་འབྱུང་ལ། རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་གང་
 བཀོད་པ་དེ་ཆེ་སྤྱི་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་མིང་གཞན་ཀྱིས་

བཟོད་པར་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་དེ་རི་བོང་ཅན་
 རྩ་བ་མིན་པའམ་རྩ་བར་མ་གྲགས་ཞེས་པར་ཁས་རྒྱང་བར་འགྱུར་པོ། རི་
 ལྟར་ན་འདིར་རི་བོང་ཅན་རྩ་བས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ནི་འཛིག་ཉན་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་གྲགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྲགས་པར་གྱུར་པ་
 དེས་གྲགས་རུང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་སྟེ་མི་རུང་བ་ལ་དེར་གྲགས་པ་མི་
 སྟིད་དེ། སྐྱ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་མི་རུང་བས་སྐྱ་མཐོང་ངོ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་
 གཏིང་ཚུགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བར་གྲགས་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་
 ཉེ་སྐྱ་ཙམ་ལས་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།

དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 སྐྱ་དེ་དང་དེར་གྲགས་པ་ཙམ་ལ་གྲགས་ཞེས་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པ་གཙོད་པའི་ཐ་ཆིག་གོ། དེས་ན་སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་
 ཞེས་པས་བད་ཙམ་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་གྲགས་པ་ཞེས་འཛིག་གི་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། བྱུང་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱུང་བ་ལྟ་

བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་བཞག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་
 གི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གྲགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 བྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱའི་འདོད་པ་ལས་བྱང་བས་ན་སྐྱ་ཐམས་
 ཅད་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་མིང་དུ་བྱལ་བ་ལས་
 དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ན་གྲགས་
 དབང་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་རི་བོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་ཞེས་ཁས་
 གྲངས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། གྲགས་རྒྱུང་མིན་ན་གྲགས་པར་མི་སྲིད་པས་
 འདི་ལྟར་གྲགས་པ་འདིས་གཞོད་ཡུལ་ནི་སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟེན་
 རྒྱུང་མིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་
 རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྐྱས་བརྟེན་མི་རྒྱུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་བ་སུ་ཡིན་
 དང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་ཡི་དོར་འགོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་
 མགོ་རྗེས་པ་མཐོང་ནས་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་
 ལེགས་པར་བྱེ་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཡུལ་མཐའ་དག་དོས་
 ཟེན་ཅིང་དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་དང་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་རྣམ་མ་སྐྱེ་

བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་དཀར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ལག་ལ་ཕྱིར་ན་གཞི་ཏུ་འཇུག་པ་

རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབ་ནམས་ལ། །ལག་ལ་བ་ལུལ་བ་མེད་པ་ཅན།

མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་ལྟ་བུའི། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཕྱིར་དོ།

ཁ་ཅིག་འཛིག་ཏེན་གྲགས་པ་དང་ལག་ལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱ་ལྟུང་མི་རུས་སམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དེ་ནི་ཀྱིན་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་
པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནམས་ལ་རིགས་པས་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
གནས་ཀྱི་ནམ་པ་གཞན་དུ་བྱེད་པའི་ལག་ལ་ལྷ་མི་སྲིད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་
ལག་ལ་བ་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ལུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ནི་ནམ་
པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྲིད་ཅིང་གང་རུང་ལུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་གྲགས་པ་དང་ལག་ལ་བའི་དོན་གྱིས་
བསལ་བ་དེ་ནི་གྲགས་པ་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་མིན་པ་ཞིག་གིས་རྗེས་དཔག་
གི་བསྐྱབ་བྱ་བསལ་བ་མིན་ཞིང་། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་
བརྗོད་རུང་མིན་པ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ།

སྐྱ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་རུང་ཡིན་པ་ནི་གྲགས་ཟིན་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་གྲགས་པའི་དོན་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་
 ཡང་རི་མོང་ཅན་སྐྱ་བ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་གྲགས་པས་བསལ་བས་
 རྟོགས་མིན་པར་གྱུར་ནས་ཉགས་ཀྱི་འབྲུག་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་གྲགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཅང་བར་
 དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་གཅང་བར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཡང་མི་གཅང་བར་
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པས་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་བ་
 གནད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་བརྒྱུག་ཕྱོགས་དགག་པའི་ལུགས་སུ་བཞད་པ་ལ།
 གཞན་ཀྱི་འདོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མེད། །དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པའོ། །དང་
 བོ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་དོན། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོན་
 བོ། །དང་པོ།

ཡང་ན་འདིག་ཉེན་བརྗོད་པ་ལ།

རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན།

།དེས་ན་⁽¹⁾རྒྱུ་དཔག་པ་ལས།།

གྲགས་པ་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་ཉིད།།

།དེ་ཕྱིར་⁽²⁾དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི།།

རྒྱུ་སྤྱད་ཅན་རྒྱུ་དཔག་ལས།།

ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ།།

དེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཞེས་བསྟན།།

ལུང་གཉིས་པོའི་དོན་འཆད་ཚུ་ལ་སྤྲ་མ་ལས་ཡང་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། དེ་
ལ་ལུང་དང་པོའི་རྒྱུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྟོབས་
དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་བརྗོད་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་
ངེས་པའི་རྒྱུ་སྤྱད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་
ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ལྷ་བར་གྲགས་པས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་མིང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལ་གྲགས་པས་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་དཔག་མེད་པར་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདྲི། ༡༩༡༡-༡། རྩོམ་ཞུ།

(2) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདྲི། ༡༩༡༡-༡། བྱིང་པར་དཔེ་རྒྱུང་། ༤༠༡-༢། རྩོད་གཤེད་པེ་འདྲི། ༤༡༡-༡།
རྩོམ་ཞུ།

བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དང་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དང་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
 དེ་ཡི་དབང་གིས་མི་འབྲུག་པ་གྲགས་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཅ་མ་ལས་
 སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སོར་
 མོའི་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་དུག་སྐྱ་སྐྱར་བ་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་དང་མཆིག་
 གུའི་ལུས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འདིས་གཞོད་
 མི་རྒྱས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་རང་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པ་ཉིད་དབང་བཅན་དུ་
 བྱེད་ན་མི་ཐོད་མི་གཅང་བར་བརྗོད་པས་གཅང་བར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་
 ལྟ་བུའོ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་སྟོབས་དང་མ་སྐྱབ་པར་གྲགས་པ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞན་སུན་མི་འབྱིན་ཏེ་རྗེས་དཔག་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་སུན་མིན་དགོངས་དོན་བཤད། །གཞན་
 གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དགག། །དང་ལོ།

རི་བོང་ཅན་ལྷར་མི་འདོད་ལ།

དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར།

དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད།

རི་བོང་ཅན་རྒྱར་མི་འདོད་པ་དེ་ཡིས་གྲགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་འདོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བར་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་
ན་དེ་མི་འདོད་པ་དེས་རྒྱ་བར་གྲགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་
བ་མིན་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་དེ་ལ་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པ་
ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མིན་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པས་རྒྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་བསལ་ཟེན་པས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་བ་མིན་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་ཅུ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་བ་མིན་པའི་མ་ཐུན་དཔེ་གཞན་སྟེ་
གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
པས་རྟགས་གང་བཞོད་པ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བར་གཤམ་པའི་
ཆེད་དུ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་དེའི་ལན་དགག། །དང་པོ།

དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི།

དེ་སྐད་བཤད་མིན་མཆན་ཉིད་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་ད་ཕྱིག་ཤིང་མིན་ཞེས། །བརྗོད་བ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ།

འདིར་ཡང་ག་སྐར་དངུལ་སོགས་ལ།

འདིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

བརྗོད་ལས་འདུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །སྐར་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི།

རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། འདིག་རྟེན་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་
བའི་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཅན་བྱས་ན་རྟགས་གང་བཞོད་ཀྱང་མ་སྐར་དཔེ་ལ་རྗེས་
འགོ་མེད་པས་སྐར་མོང་མིན་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་
སྐད་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རྒྱ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་
ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་
བཤད་བ་མིན་ཏེ། གྲགས་བསལ་སྒྲིའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་དཔེར་བཤད་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ད་ཕྱིག་ཤིང་མིན་ཞེས་
བརྗོད་བ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདིག་
རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཁོན་ལ་རྒྱ་བར་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ།

གྲགས་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ག་བྱར་དང་དུལ་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་ལ་
 རྩ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་ག་ཉེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱས་བདུ་བྱས་
 བ་ཙམ་ལས་འདྲུག་པར་འགྱུར་བ་ཡི་གྲགས་པ་ལ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ནའི་བྱན་
 མོང་མེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྟེ་གང་ཡང་མ་གྱུབ་བོ།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྱུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྱུབ་ཡིན།།

གྲགས་གྱུབ་ཁས་ལེན་རི་བོང་ཅན།།

མ་ཡིན་པ་ལའང་བརྗོག་མེད་ཕྱིར།།

དངོས་པོ་ལ་ནི་གྱུབ་པ་དེ། །རི་བོང་ཅན་ལའང་བརྗོག་པ་མེད།།⁽¹⁾

དངོས་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ། །བརྗོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱའི་བྱད་པར་ལ་ལར་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྩ་བའི་མིང་དེ་
 གྱུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ག་བྱར་སོགས་ལ་སྟོས་སྟོར་མཁན་སོགས་ཀྱིས་
 བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་མིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་རི་བོང་ཅན་

(1) རྒྱུ་བཞི་དཔེ་འདིར། ༡༥༡༡-༦ ། བརྗོག་མེད་ཕྱིར། །

ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞིན། རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་
 ལྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་བར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་
 བྱད་མེད་བཞིན་དུ་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་མིང་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རིགས་པས་རྟོག་དགོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རི་
 བོང་ཅན་ལའང་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ལས་དངོས་ལྟོབས་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་ན་རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་སུར་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་
 གྲུབ་པ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ག་རྟོག་ན་སྒྲ་བར་གྲགས་པ་ནི་གཅིག་
 ལྟར་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ག་སུར་སོགས་ལའང་དཀར་
 བ་དང་བསིལ་བ་དང་ཡིད་ཚིམ་པ་སོགས་ཡོད་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་
 བའི་མིང་འཇུག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲ་བ་དང་འབྲ་བས་བཏགས་
 མིང་ཡིན་ཀྱི་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་གྲགས་པ་ནི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལྟར་
 ཟད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལའང་དཀར་བསིལ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་
 བྱས་ནས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་མིང་དུ་བརྒྱུག་པ་མེད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་བོང་ཅན་ལ་བྲང་པོར་འཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་

བས་འབྲུག་གོ་ཞིན། དེ་འབྲུའི་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་དངོས་བཏགས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་གྲགས་པར་འབྲ་བས་ན་རི་བོང་ཅན་གྱི་མིང་ཐུན་
 མིན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་གྲགས་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་
 དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པ་བསྟོན་ཏུ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མིང་ལའང་
 དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་
 བསྟོན་གྲང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ག་བྱུར་
 སོགས་སྒྲ་བར་གྲགས་གྲང་དེ་སྒྲ་བ་མིན་ཏེ་སྒྲ་བ་གཅིག་ལས་མེད་དོ་ཞེས་
 རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད་པར་ཁྱོད་འདོད་བཞིན་
 བ་འདི་བཞིན་རོ།

གཉིས་པ་ལུང་གི་མའི་དོན་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བཤད་
 བ་ལ། གྲགས་རུང་དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་ཁྱབ། དེ་སྟོན་གྱིར་ན་སྒྲ་དཔེ་
 བསྟན། གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

དེའི་གྱིར་དངོས་ངས་མེད་བན་ཅན།

སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི།⁽¹⁾

རྩང་བ་དོན་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

འདོད་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་ཕྱིར་རོ།

སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་པ་འདི་གང་ཞེ་ན། གྲགས་
པ་དངོས་དབང་གིས་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་སོ་སོ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་
གིས་ངེས་པ་མེད་པའི་བརྗོད་ཅུ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་སྐྱ་ཙམ་ལས་བྱང་
བའི་ཆོས་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རྩང་བ་ནི་དོན་གང་ཡང་རྩང་བ་
རྣམས་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་གང་ཡང་རྩང་བ་བརྗོད་བྱ་གང་
ལ་བཏགས་ཀྱང་རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་མི་བརྟུབ་པའི་
གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་མཐའ་དག་གིས་བརྗོད་དུ་རྩང་
བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་འོང་བའོ།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་ཕྱིར་ན་རྒྱ་དཔེ་བསྟན་པ།

གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན།

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༧༡-༦ ། རྣམས་ཀྱིས། ་།

གྲགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་བརློག་མེད་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཁྱེ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲེའི་བརྩོན་བྱེའི་བྱང་པར་ཀུན་ལ་བཏགས་མི་རུང་བར་
ག་བྱར་སོགས་ལ་ལར་དེ་བྱབ་པ་ཁོན་ཡིན་ན་དེ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་
དེ་ལྟར་བྱབ་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཉན་བྱ་ནི་སྤྲད་གཤམ་གཞན་ལ་བྱབ་པ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལང་དེ་འདྲའི་དངོས་སྟོབས་མེད་པས་ན་དངོས་
དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་པས་དེའི་མིང་དུ་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ན་རི་
བོང་ཅན་ལའང་དངོས་དབང་གིས་མིན་པར་གྲགས་པ་ཅུམ་གྱིས་བྱབ་པ་
བརློག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆེས་གྲགས་པ་རི་བོང་ཅན་ལའང་དངོས་དབང་
གིས་མིན་པར་འདོད་པས་བཏགས་ནས་བྱབ་པ་ཅུམ་མོ་ཞེས་ཞེས་པའི་
ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བརློག་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཁྱེ་བ་མིན་ཞེས་
པ་དེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་གྲགས་པ་དེ་ཡིས་བསལ་ཚུལ་ལ། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་འོས་
བཟུང་། །རི་ལྟར་གཞོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།
རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་ལ། །བརྟ་འགོག་མེད་ལས་སྤྱིས་པ་ཡི།

གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་རྗེས་སུ་དཔག །

རུང་བ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞོད་བྱེད།།

འི་ཐོང་ཅན་ལྷ་བ་མིན་པར་ཁས་སྒངས་ན་འཛིག་ཏེན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་
 དངོས་སུ་ཟད་མོད་དེ་ཉིད་བད་སྟོད་པ་སོགས་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འབྱུག་
 པ་ལས་གྲགས་དབང་མི་འདོད་པ་ལ་རྩེ་ལྷར་གཞོད་སྟུམ་ན། གྲགས་དབང་
 མི་འདོད་པ་དེས་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷར་མིང་
 ཏུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་དབང་ཅམ་ལས་དངོས་དབང་གཅིག་
 གྱང་འབྱུབ་མི་སྲིད་པས་ན་གྲགས་དབང་ཐོར་ནས་གྲགས་པ་འབྱུབ་ཚུལ་
 གཞན་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་
 བྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ཞིག་སྒྲ་གང་གིས་གྱང་བརྗོད་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་
 དེ་འགོག་པ་ནི་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་གཞོད་
 བ་བྱུང་པར་བཞེད་པ་ལྷན་པའི་གྲགས་པས་སོ། །གང་ཞེ་ན། རྒྱ་མཁོན་
 བཅས་རྒྱ་ཡི་བྱུང་པར་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྦྱེས་བྱས་གང་འདོད་ཀྱི་
 བད་བྱས་པ་ན་དེ་འགོག་པ་མེད་པའམ་དགག་མི་རྒྱས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡི་

བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྤྲེལ་ས་རྒྱུད་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་
 མོ། མིང་གི་བྱུང་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱའི་མིང་ཅན་མོ། །དེ་བའི་བྱུང་པར་
 བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་ཟོད་བྱེད་མཐའ་དག་གིས་བཟོད་མི་རུང་བ་ལོག་ག་པར་
 རུས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བའོ། །རྣམ་པའི་བྱུང་པར་དོན་གང་
 ཞེག་སྤྲེལ་གང་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་བཟོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་
 རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི་བསལ་བྱ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་
 དུལ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོག་སྒྲོགས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དི་ལྟར་
 དེ་བོང་ཅན་སྐྱབ་པ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་ན་སྐྱབ་པས་
 བཟོད་རུང་མིན་པ་ལ་ཅིས་མི་གཞོད་དེ། དེ་བོང་ཅན་སྐྱབ་པའི་སྤྲེལ་བཟོད་
 བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་བཟོད་མི་རུང་ན་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡང་ཡོད་
 བར་མི་སྲིད་ལ། སྐྱབ་པས་བཟོད་དུ་རུང་བ་དེ་བཞིན་སྤྲེལ་གཞན་གྱིས་བཟོད་
 རུང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྒྲོབས་གྱིས་བྱུབ་ལ། མི་རུང་ན་སྐྱབ་པས་ཀྱང་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་རུང་བར་བྱུབ་པ་འདིས་གྲགས་དབང་མི་འདོད་
 པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པར་བྱུབ་པས་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསལ་བ་

ལས་མ་བྱས་པ་འང་སེལ་བ་བཞིན་རྒྱོ།

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དེས་དོན་གཞན་ཡང་བྱུག། དང་པོ།

འདིས་ནི་བརྟུན་མེས་འབྲུག་པ་ཡི།

སྤྱ་རྣམས་ལ་ནི་དོན་དེས་པ།

ཡོད་མིན་ཞེས་བརྟུན་དེ་དག་རྣམས།

དེར་འགོག་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན།

སྤྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གྲགས་དབང་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་
 དེགས་པ་འདིས་ནི་བརྟུན་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་ཡི་རྗེད་བྱེད་གྱི་སྤྱ་
 རྣམས་ལ་ནི་འདི་ཁོ་ནའི་སྤྱ་ཡིན་མོ་ཞེས་དོན་གཅིག་གི་མིང་དུ་དེས་པ་
 ཡོད་པ་མིན་ཞེས་དོན་གྱིས་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྤྱ་དེ་དག་རྣམས་
 དངོས་སོགས་ཡང་རུང་བ་དེར་འབྲུག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་འགོག་པ་ལ་ནི་
 སྤྱ་བྱུང་གྲགས་པ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟུན་མི་རུང་ན་གྲགས་ཟེན་
 དེ་ཡང་དེར་འབྲུག་པར་མི་རུང་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་དེ་ལྟར་འགལ་
 བ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཀྱས་སོ།

གཉིས་པ།

དེས་ནི་རྒྱ་མཆན་ཅན་སྤྲིལ། འོན་ནམ་སྤྲོ་ནམས་ཀྱི་ནི་དོན།

དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། གཞིན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན།

སྤྲོ་འདོད་པས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་དབང་ལས་འདི་
 ཉམས་སྤྲོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཁོ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་
 ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་མེད་ན་སྤྲོ་མི་འཇུག་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་སྤྲོ་ཆེ་བ་
 ཞེས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཆ་དང་ལྡན་པ་སོགས་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་
 བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱི་བྱམ་པ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱ་མཆན་མེད་
 པས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅན་ནམ། རྗོད་བྱེད་འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྲོ་ནམས་
 ཀྱི་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རི་བོང་ཅན་ལ་བྱམ་
 སྤྲོ་མི་འཇུག་ལ་ཆེ་སྤྲོ་འཇུག་པ་ནི་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོའི་དབང་
 གིས་དེ་འཇུག་པར་དེས་ཏེ་མེའི་ཆ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གི་
 ལུགས་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞིན་པ་མེད་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་རྗེས་གྲུབ་གང་ཡིན་ཡང་དོན་དེ་དང་དེ་

མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བཟང་གང་ཡང་རུང་བས་དེ་བཟོན་དུ་རུང་སྟེ་ཡུལ་སོ་
 སའི་སྐད་གྱི་བྱང་པར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡི་གའི་ཆོག་ས་པ་ལ་དོན་འདི་
 དང་འདིའི་བཟོའི་ཞེས་སྐྱེས་བུའི་བཟང་འབྲེལ་བྱས་པན་ཆད་དེ་ལྟར་ངེས་
 པ་ལྟར་ཞེན་པ་སྐྱེས་པ་ལས་མིང་ཆོག་ཀུན་བཏགས་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པ་
 རྗེས་བྱུང་དང་། བཤད་དུ་མེད་པ་འདོད་རྒྱལ་བའི་མིང་གི་ངོ་བོས་དོན་ལ་
 རང་དབང་དུ་རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། དངོས་དབང་ལ་རག་མ་ལས་པར་འདོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བོ།

གསུམ་པ་གྲགས་བསལ་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་དོན་ལ། དངོས་དང་
 དེ་ཡི་ཞར་ལ་ནི། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་བཤད་དོན། །དང་གོ་
 དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི།

བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས།

བྱི་རོལ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྔ་མ་བཞིན།

གྲགས་པ་ནི་བཟོན་འདོད་ལ་སྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱས་པ་
 འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་

ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་སྤྱི་མ་རྗེས་དཔག་ལས་ཡིད་ཆེས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱན་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱས་པ་མི་འཇུག་གི་འདོད་པ་
ཅམ་གྱིས་བརྟུང་འཇུག་རུང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་
གིས་བསལ་བ་འབབ་པ་སྟེ། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ནི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་
སྤྱིར་བཏགས་ལ་དེ་ལས་བྱེ་བྱག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡང་ལ་བརྟེན་ནས་
རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་རུང་རྗེས་སུ་དཔོག་
པའི་སྤྱིར་དེ་དང་དེ་འགལ་བར་དམ་བཅའ་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་བསལ་བ་འབབ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཞར་ལ་ཡིད་ཆེས་གྲགས་བསལ་རྒྱས་པར་བཏགས་པ།

གྲུབ་པ་ཐ་དད་བཏགས་པ་ལ། །དགོས་པ་བསྟན་སྤྱིར་འདི་གཉིས་ནི།

རྒྱ་དང་བཅས་པར་རབ་བརྟེན་དེ།

མཛོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཞོད་ལ་མིན།

མཛོན་སུམ་མིན་པའི་ཆད་མས་བསལ་བ་མཐའ་དག་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་པ་

ཡིན་པས་གྲགས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་གཉིས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཀྱང་ཐ་དད་
 དུ་བཤད་པ་ལ་རང་ཡུལ་སྐྱོན་མིན་ལ་གཞིན་ཚུལ་གྱིས་དགོས་པ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་གྲགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བཟོད་ལ་ནི་ཀུན་བཏུས་
 འགྲེལ་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་ཏུ་བཟོད་དེ། ཚད་མས་གཞལ་
 བར་བྱ་བའི་དོན་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དང་
 འགལ་བ་དང་། གང་ཡང་སྐྱོན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་རྒྱ་མཚན་དང་
 བཅས་ནས་བསྟན་ལ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གཞིན་པ་ལ་ནི་
 དཔེ་བཟོད་ཅམ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་མཉན་དུ་
 མི་རུང་དོ། །སུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཅམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ལ། །ཅ་བར་དོན་སྤྲོས་
 དགོས་པ་བཤད། །འགྲེལ་པར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྤྲོས་དོན། །དང་པོ།
 མངོན་སུམ་གྱིས་གཞིན་འདི་ལ་ཡང་། །སྤྱི་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་ལ།
 གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག། །སྤྱི་ཆོགས་སུ་ནི་སྤང་བ་ཡི།
 སྤྱི་ནི་སྤྱི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་བྱུང་བ།

དེ་དོན་དོན་བཤད་འདི་ཉིད་ནི།

སྒྲོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་འགྱུར།

ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དོན། །ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན།

སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།

མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཆོག་གི་མངོན་སུམ་དོན་དང་
 ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་འདི་ལ་
 ཡང་དོན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་
 དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ལྷོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་སྤྱུལ་གྱི་གདེངས་ཀ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་
 ཆོགས་སུ་ནི་སྤང་བ་ཡི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དོན་དུ་དོན་
 ཞེས་བཤད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་
 བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་སྒྲོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གིས་སྤྱབ་སྤྱོགས་ནས་

རང་མཆན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ག་ཟུང་བའི་དོན་ཞེས་བརྗོད་པས་དེ་ཡི་རྣམ་
 བ་སྣང་བ་བ་ཟུང་ལ། དགག་ཕྱོགས་ནས་ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་
 གྱི་སྤྱི་ནི་རྣམ་བཅད་ཅམ་གྱི་དབང་ལས་རྟོག་པས་ཐ་དད་པར་སྒྲོ་བཏགས་
 གྱི་རང་ཉིད་དངོས་མེད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུལ་
 མིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རང་མཆན་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་གྱི་དབང་
 ཤེས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྷེལ་བར་མཉན་བྱ་དཔེར་སྟོན་དོན།

དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི།
 མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱོད་ཡང་གཞོད་པ་ཡོད་མིན་ཞེས།
 མཉན་བྱ་སྟོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན།
 རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་མིན་ཕྱིར།
 གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

མཉན་བྱས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུལ་བཤད།།

མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ཅེས་བརྗོད་པས་
 ཆོག་མོད་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་མཉན་བྱ་མིན་ཞེས་བཀོད་པ་ཅི་ཡིན་
 ཞེན། སྤྱོད་ཅེས་པ་ཅམ་ནི་སྤྱིར་གཏན་མེད་པའམ། ཏྲག་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
 པའམ། ལུལ་དུས་འདིན་མེད་པ་སོགས་སུ་དོགས་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བསལ་བ་སྟོན་པ་ལ་ཆོག་བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་མཉན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་
 ན་ཡང་མཐར་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་
 ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་མི་འཐོབ་
 པས་མཉན་བྱ་སྤྱོད་པས་ཆེས་གསལ་པོར་གོ་བ་སྤྱེད་དེ། རི་ལྷར་ན་སྤྱི་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་མིན་པ་དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་
 གཞལ་བྱ་མིན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྤྱོད་པའི་ཆོག་དམ་བཅས་ན་ཡང་
 གལ་ཏེ་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པ་ཞིག་ན་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་
 འབབ་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཏེ། སྤྱོད་ཅེས་བརྗོད་
 པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་

གྲིས་བསལ་བ་གསལ་པོར་རྟོགས་པའི་སྤྲད་དུ་དབེ་བརྗོད་དུ་མཉན་བྱ་
 སྟོས་པས་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་ནི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ངེས་
 ཀྱི་སྤྱི་སོགས་ལ་མི་འབྱུང་ལོ། ཁོ་ན་མཉན་བྱ་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་མཉན་བྱའི་
 སྤྱི་ལ་གོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱིས་སེལ་མི་རུས་པས་སྤྱིའི་རང་མཆན་མེད་
 ཅེས་སྟོས་དགོས་སོ་བེད་ན། རང་མཆན་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 རང་མཆན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲས་སྤྱི་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་མེད་ཀྱི་སྤྲང་བརྟགས་བསེས་ནས་རང་མཆན་
 བརྗོད་པར་འགྲོ་བས་ན། སྤྲ་དེ་ལ་མཉན་བྱའི་ཆོས་མ་གྲུབ་ཅེས་བཀག་པས་
 ཉན་ཤེས་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྲུབ་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཀྱི་རང་མཆན་
 མེད་ཅེས་སྟོས་ཀྱང་སྤྱི་མེད་ཅེས་པ་དང་དོན་མཚུངས་སོ། དེས་ན་སྤྱི་རང་
 མཆན་ནི་སྤྱིའི་ཡུལ་མིན་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་པའི་
 ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་ན་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་ཐ་
 སྤྲ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འགལ་པའི་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་

བརྗོད་པ་མཉན་བྱས་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དམིགས་བསལ་ཏེ་བཟུང་
བས་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་གསལ་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གང་ལ་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ། རང་རྟེན་ལ་གཞོད་
བསལ་བ་ཡིན། རྟེན་མ་གྲུབ་སོགས་སྤྱོད་མིན། །དང་པོ་ལ།
ཡོངས་གཙུག་གི་ནི་དགོས་པ་དང་། །རྣམ་བཅད་གྱི་ནི་དགོས་པ་
དང་། །དེ་དག་གི་ནི་མཚུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྩྭ་བའི་
སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས།

བསྐྱུ་བ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན།

ཆོས་དེ་ལྟར་ལ་གཞོད་འགྱུར་གྱི།

ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་མིན།

གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི།

གཞོད་ཀྱང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀའ།

མདོ་ལས་བསལ་བ་བཞི་པོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྟེན་ལ་འཁོར་

བ་འདི་སྒོས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་བསལ་བས་བྱགས་ལ་བྱུང་བོ་ཟེར་
 བ། འདིའི་ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ནི་ཚད་པའི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྐོལ་བ་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ཡི་ཆོས་དེ་དང་
 ལྡན་པ་ཡི་རྟེན་ནམ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གཞོད་ན་རྟེན་བསལ་བས་བསྐྱབ་བྱ་མི་
 འགྱུར་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་མིན་པ་ཆོས་གཞན་
 གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ཀྱང་བསལ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་
 ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་
 བའམ་བསལ་ཏེ་བསལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་རྟེན་ལ་འོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་བསལ་
 བ་འབབ་ན་ཕྱོགས་མི་འགྱུར་ཅས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚད་པ་རྫོང་ག།

དོན་འདི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་།།

རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒོས་བས་ནི།།

ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་།།

གཞོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་དོན་ཏེ།

རྟེན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །དེ་བརྟེན་པ་ནི་འགལ་བའི་བྱིས།
 གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས། །བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིས།
 དེ་གཞོད་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ། །དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྟོས།
 དེ་བསལ་བའི་སྐྱབས་སུ་སྟོས་ཅི་ལ་དགོས་ཏེ། ཟླགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ་ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་བྱེད་པར་ཡན་གར་བ་རེ་རེ་ལ་ཞེས་
 འདོད་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་ཆོས་དེའི་རྟེན་ཞིག་ན་དེ་ལ་ཆོས་དེ་འགྱུབ་ཐབས་
 མེད་པ་དང་། ཆོས་དེའི་རྟེན་མིན་པ་ནི་དབྱུང་དོན་མེད་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་
 བུམ་པ་དབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོག་འདི་རྣམ་བཅད་མེད་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་གི་འདོད་ལུལ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་འདི་
 ཟླགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་མོད་ཀྱང་རང་གི་རྟེན་
 ལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་འདིར་ཡང་སྟོས་པས་ནི་སྐྱབས་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྟེན་
 ཆོས་ཅན་ནི་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས་དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་
 དགོས་པ་ཡི་ཆོས་གྲུབ་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རང་རྟེན་
 ཞེས་མ་སྒྲིམ་ན་རྟོག་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ཆོས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་འགལ་
 ཞིག་དུ་བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེས་ན་རང་
 གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་དམ་བཅའི་སྒྲིན་སྒྲིན་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྒྲོས་སོ། །འདི་
 སྐབས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ཁོ་ནའི་དོན་ཏེ་བསྐྱབ་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་གཞོན་པ་ལས་
 ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ཀྱང་སྒྲིན་མིན་ནམ་སྒྲིམ་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་རང་
 རྟེན་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དཔེ་
 བརྗོད་བཅས། །ཆིག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ། །དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་མིན་ནམ།

བདེན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ནི།
 འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི། སྐྱོན་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།
 དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས།
 སྐྱོན་མེད་རང་བཞིན་སྐྱེད་མེད་མིན།
 ཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་⁽¹⁾ རྒྱ་མིན་བྱིས།
 ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྤྱན་འབྲིན་པ།
 དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི།
 རོ་བོ་འང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན།

དེ་འདྲའི་རང་རྟེན་ཞེས་ཡོངས་གཙོ་དུ་ངེས་གཟུང་མི་དགོས་ཏེ།
 ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་ན་
 བསྐྱབ་ཆོས་ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 བདེན་ཏེ་ཆོལ་བ་མཁས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་གཞན་མི་མཁས་
 པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་

(1) རྒྱ་བང་དཔེ་འདིར། ༡༥༣༡-༣༡ ༼སྐྱ་སོགས། ༽

དག་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དེས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་
 རོ་བོ་ནི་འབའ་ཞིག་པའམ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི་སྐབས་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པའི་སྒྲིན་དང་ལྷན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
 པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྐྱ་དང་ནམ་
 མཁའ་སོགས་ཉག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བརྗོད་
 པ། ནམ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྒྲིན་གཞན་དག་
 གིས་སྒྲིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེད་དུ་མེད་པ་མིན་པར་ཐལ། ཅིག་
 ཅར་དུ་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 པ་སོགས་གྱིས་གཏན་ཆིགས་དེ་སུན་འབྲིན་པ་ན་གཏན་ཆིགས་
 དེས་སྒྲིན་མེད་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཉག་པ་སུན་འབྲིན་པ་དེ་བཞིན། མཁའ་
 སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་འང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ཅན་བཀག་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་ཆོས་མི་
 འགྲུབ་པས་གཏན་ཆིགས་དེ་ཆོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་འདོད་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ།

གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད།

ལུན་འབྲེན་སྐྱབ་པ་པོའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། བང་པ་སངས་རྒྱས་
 པས་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་འགོག་ཅིང་ཐོགས་རེག་སོགས་མེད་
 པར་དགག་པ་ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་ན་དངོས་
 མེད་ལ་སྒྲོན་མེད་སྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་གྲུབ་པས་ན། བསྐྱབ་ཆོས་
 དེའི་རང་རྟེན་རྟགས་གྱིས་བསལ་བ་མེད་པས་ན་སྐྱབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། རྟག་པས་བསྐྱེད་ན་
 ཅིག་ཅར་སྐྱེད་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་ཆོགས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱེད་
 པར་ཡོད་དགོས་པས་ན་རྟག་པ་ནི་རྒྱ་མིན་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་
 བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་བཀག་པ་མེད་དོ། །མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་གྱི་ནམ་མཁའ་
 རྟག་པ་བཀག་པས་གཞོད་སྐྱམ་པ་ནི་སྐྱབས་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་གྱི་རྟེན་

མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་འདིར་གཞན་སྒྲིལ་པ་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཉག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 བརྗོད་པ་ན། སྒྲ་ཉག་པ་ཆོས། ཆོས་ཅན་རྣམ་མཁའ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་
 དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་སྟེན་མེད་པའི་བྱུང་པར་སྐྱེད་དུ་
 མེད་པའི་རྣམ་མཁའ་ནི་ཉག་དངོས་དེ་མ་ཡིན་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་ཆོས་
 རང་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཏེ་
 འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ན་གཏན་ཆོག་ས་དེས་གཤམ་ཏེ་རྣམ་མཁའ་རྒྱ་ཡིན་ན་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་པས་བྱུང་པར་བྱར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེས་རྒྱ་ཡིན་ན་མི་ཉག་པར་གྲུབ་པ་
 འཕངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དངོས་གྱུར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན་དུ་
 འགྲོ་བས་རང་རྟེན་བཀག་པ་མེད་ལ་ཉག་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁའ་
 བཀག་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱན་སོགས་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
 པ་ནི་དངོས་སུ་ཐལ་བ་མིན་ཡང་དོན་གྱིས་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་

འདྲ་བར་སོང་བ་ཡིན་གྱི་སྐབ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཡིན་པར་པ་རོལ་གྱིས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་འབྲས་
 བྱ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ཅིག་ཅར་མི་བྱེད་པའི་ཉྐགས་ཆད་
 མས་བྱུབ་པས་ན་རིམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཤུགས་ལ་བྱུབ་པ་དང་། རྩོན་
 མེད་པའི་བྱེད་པར་བྱར་མེད་པ་ཉྐགས་དེས་བྱུབ་པས་བྱེད་པར་
 བྱར་ཡོད་ཤུགས་ལ་བྱུབ་པ་ལྟར་འབྱར་ཏེ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་
 བས་སོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སོགས་ཉྐག་པ་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་
 ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་སྐབ་པ་ན་སྐབས་ཀྱི་རང་རྟེན་ལ་
 གཞོད་པ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་དེས་ནམ་མཁའ་
 མི་ཉྐག་པའི་དངོས་པོར་སྐབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཆིག་འདིས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ།

འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད།

ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་གང་།

བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས།

དེ་ལ་གཞོན་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་མིན།།

རང་རྟེན་ལ་འོ་ཞེས་པ་འི་ཆོག་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཆོག་གས་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པ་གང་དེས་སྐབས་
 གྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་ཆོས་ཀྱང་འགོག་པས་ན། ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་
 བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོན་དོ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ཡིས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པ་འི་ཕྱིར་གང་རུང་ལ་གཞོན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་
 བྱ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་འི་ཆོས་
 ཅན་ཡན་གར་བའམ་འབའ་ཞིག་པ་ནི་འདིའི་རྟེན་མིན་པས་དེ་ལ་གཞོན་ཀྱང་
 བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་གཞོན་པ་མིན་ཞེས་ངེས་པར་བརྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚེད་སྤོང་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདིར་གཞོན། །ཅིག་ཅར་སྤྱོད་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར།།

བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་སྤྱིད་ལུས་མིན།།

མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྒྲ་མ་བཞིན།

གལ་ཏེ་འདི་ལ་གཏན་ཆོག་པ་ནི།

ངེས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད།

ངེས་བཞིན་བྱེད་དང་མི་ཏྲག་ཉིད།

འགལ་བ་མེད་བྱེད་མི་མ་ཐུན་སྟོགས།

ལྟོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བས་ན། །འདི་ནི་ལྟག་ལྟན་བྱེད་པར་འདོད།

གལ་ཏེ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་ཏྲགས་དེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་
 སངས་རྒྱུས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྱུར་བ་འདིར་ཆོས་ཅན་
 འགོག་པར་ཐལ་བའི་གཞོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་
 པས་གངས་ཅན་པ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་
 ལྟོག་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་གྱིས་སྐྱེད་ཀྱས་མིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
 ན་བདེ་སོགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དངོས་
 མེད་ནི་ངེས་བཞིན་བྱེད་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་

འགལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན། གཙོ་བོ་རྟག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་གཞན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱར་མེད་པའི་རྟག་པ་མིན་ཞེས་གྲངས་
 ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པ་སྦྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ལུགས་གྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་
 དུ་སྦྱབ་འདོད་མེད་པས་རང་རྟོན་ཆོས་ཅན་བཀག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྤྲ་མ་
 དག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་པ་ལྟར་
 བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་བདེ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྦྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་འདི་ལ་གཏན་ཆིགས་ཅིག་ཅར་
 རྒྱ་མིན་པ་འདི་ནི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱས་པའི་གཏན་
 ཆིགས་དེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་
 བསྦྱབ་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྦྱབ་པ་ཞིག་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ།
 དངོས་པོ་མིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཆོས་ཅན་བཀག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་འགལ་བ་སྦྱབ་པའི་གཏན་
 ཆིགས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟགས་འདིས་ཆོས་ཅན་དངོས་མེད་དུ་འགོག་
 པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འདི་མི་རྟག་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱངས་

ཏེ། སྤྲུལ་ཆོས་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏྲགས་ཀྱིས་ཤུགས་བསྟན་རིམ་
 བཞིན་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་ཆོས་མི་ཏྲག་པ་ཉིད་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་
 ཙམ་ལ་བསམས་ནས་རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཙམ་གྱུ་བ་ཏུ་ཚུགས་སྟེ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ན་འདི་ནི་སྟག་ལྡན་གྱི་བྱང་
 པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཀྱི་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
 གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་ནོ།།

རི་ལྟར་ན། གཙོ་བོ་འཕམ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཙན། རྒྱུན་གྱིས་བྱང་
 པར་བྱར་ཡོད་པའི་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཙར་སྤྱོད་སོགས་མི་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན་ཏྲགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཆད་མས་གྱུ་བ་ལ།
 མཐུན་ཕྱོགས་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཅིག་ཙར་མི་བསྐྱེད་པ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བར་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏྲག་པ་ལའང་ཅིག་ཙར་སྤྱོད་
 སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཏྲགས་དེ་ཞུགས་པས་ལྡོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
 པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཅིག་ཙར་མི་བསྐྱེད་ན་ཡང་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པས་
 མ་བྱུང་སྟེ་རིམ་དང་ཅིག་ཙར་གཉིས་ཀར་མི་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་

སོ་སྣམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་མི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་
པར་ངེས་པ་མིན་ནོ།།

དེས་ན་རྟགས་འདིས་པ་རོལ་གྱིས་གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱར་འདོད་
ཅིང་དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་ཆད་མའི་སྟོབས་གྱིས་གནོད་པ་
སྐྱབ་ཀྱི་རང་ཉིད་གྱིས་དེ་རྒྱར་ཁས་ལེན་པ་ནམ་ཡང་མིན་ལ། དེ་
ལྟ་ན་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྐྱོད་ན་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་སྐྱབས་འདིའི་
བསྐྱབ་བྱའི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་དེ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་
ལ་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་དོ།།

སྐྱབས་འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མདོར་བསྡུས་ལས་མ་
གསུངས་ལ་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་བཤད་ཀྱང་
འདི་ནི་འཆད་ཚུལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱང་འདི་
བཞིན་བྱས་ན་གོ་བ་བདེ་ཟླ་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་འོལ་སྦྱི་ཅམ་
ལས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོ་ལྟན་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་
དཔྱོད་ལ་ཁུད་པར་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཞིག

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ།

གང་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པའི་ཆོས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཕྱིར་དེ་རྟེན་ནི།

གཞོད་ཡིན་འབང་ཞིག་པ་ཉིད་དམ།

གཞན་རྟེན་ལ་མིན་ཞེས་བསྟན་ཏོ།

རང་ཉིད་སྤྱི་ཡིས་ཆོས་གཞན་ལ།

གཞོད་པས་གཞོད་མིན་ཞེས་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱིས།

ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད།

གང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་

དེ་ཡི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པ་ན་དམ་བཅའ་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། རང་རྟེན་

མིན་པའི་ཆོས་ཅན་འབང་ཞིག་པ་ཉིད་དམ་བསྐྱབ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་ལ་

གཞོད་མི་གཞོད་དབྱེད་དགོས་པ་མིན་ཞེས་རང་རྟེན་གྱི་ཆོག་འདིས་བསྟན་

ཏོ། །དཔེར་ན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་

ཡིས་གྲོལ་བ་རང་གིས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ལ་གཞོད་པས་སྤྱོད་གས་ལ་

གཞོད་པ་མིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་བསལ་བའི་སྐབས་སུའང་
 རང་གི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིའི་བྱར་གྱིས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་ན་ཡང་བསལ་བ་མིན་ཞེས་སུ་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ལ་བསལ་བའི་
 སྒྲིན་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གཞོད་འགྱུར་བ།

དེ་ལྟར་ཡང་དམ་བཅའ་བ། ཅུམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན།

ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་སྒྲིན། གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་།

རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར།

:རྟེན་སོགས་⁽¹⁾མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྒྲིན་མིན།

བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་དམ་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འཛིན་། ༡༥༡༧-༡༩ ། རྟེན་ཕྱོགས། ་།

བཅས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་བྱ་དང་པར་ཅན་ནམ་ཉིན་བདག་མ་
 གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་གངས་ཅན་པ་ལ་སྤྲོ་མི་ཉག་པར་
 སྤྲོས་ན་གངས་ཅན་པའི་དོར་སྤྲོ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་བྱ་དང་པར་གྱི་ཆོས་སུ་
 བཀོད་པ་འཛིག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པས་བདག་འཕྲོད་པ་འདྲ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བྱ་དང་པར་ཅན་དང་བྱ་
 པར་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲིལ་ཡིན་
 བེ་ཞེས་དགའ་བྱེད་བདག་པོས་བཤའ་ཀྱང་ཀུན་བདུས་སུ་དེ་ལྟར་མ་
 བཤའ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 བྱེད་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཕྱོགས་དེ་འགྲུབ་
 མི་རུས་པས་ཡང་དག་མིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྐབས་དེར་སོང་བ་ཡིན་ན་
 ཡང་སྤྱི་བྱེད་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམ་བཅའ་བ་ཅེས་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་
 ཕྱོགས་རང་གི་སྒྲིལ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་སྤྱི་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲིལ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིལ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་། སོགས་པའི་
 སྒྲས་ཁྱད་ཆོས་དང་གཉིས་ཀ་གྲོལ་བའི་དོར་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ནི་སྟོགས་
 གི་སྟོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤོད་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲ་ཡིན་པས་རྟགས་དེས་སྒྲ་བས་དེར་སྒྲ་མི་
 རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་མི་འབྱུབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པ་ལྟར་
 སྒྲ་ཡང་དམ་བཅའ་རང་ལ་སྟོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་རྟག་པར་
 དམ་བཅས་ནའང་བསལ་བ་ཇི་ལྟར་འབབ་སྟམ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་པའི་དོར་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་བསལ་བ་མིན་ཡང་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དེས་པ་དག་གི་དོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ་བའང་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པས་མ་དེས་པའི་བར་དུ་བསལ་བ་མེད་དེ་དཔག་གཞིར་
 རུང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ལའང་ཞེས་པར་
 བྱའོ། །འོ་ན་བདག་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 དམ་བཅས་པ་ན་བདག་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལའང་རྗེས་དཔག་

གིས་བསལ་བ་འཇུག་གོ་སྟུང་ན། བདག་གི་སྤྱོད་ཅུང་ཅི་སྤྱོད་ལའང་
 གྲུབ་པས་དེ་སྤྱོད་པ་ཅུང་གིས་བསལ་བའི་དོན་མེད་ལ། དེའི་བྱེད་པར་
 ཉག་པ་དང་བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱད་པ་བཅས་པ་དེ་ཆད་མས་
 བསལ་བེན་ཅིང་དགག་པ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་འགོད་
 བ་ཉག་ས་དེས་རྒྱས་ལུལ་མེན་པས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

མོན་ཀྱང་བྱེད་པ་སོགས་རང་གི་དོར་བསལ་བ་མེད་པས་ན་དེ་
 དག་གིས་ནང་པའི་དོར་སྤྱོད་བྱེད་འགོད་པའི་ཆེད་པ་བཅས་པ་ཅུང་
 གིས་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཡང་སྤྱོད་བྱེད་འགོད་པ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཆང་
 བ་མི་སྤྱོད་པས་དེའི་སྤྱོད་བཞིན་པར་བྱ་བར་བྱེད་དོ།

དེ་བཞིན་སྤྱོད་མི་ཉག་པར་ཆད་མས་གྲུབ་བེན་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཆོས་
 གི་གྲགས་པ་ལྟ་བུས་གངས་ཅན་པའི་དོར་བྱས་པའི་ཉག་ས་གིས་སྤྱོད་
 མི་ཉག་པར་སྤྱོད་པ་ན་གངས་ཅན་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པས་མེད་
 དེ། ཞེན་དོར་ཉག་པ་གྲུབ་པ་དེ་ཅི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་སངས་
 རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མས་བསལ་བའང་མེད་པས་དེ་ལ་བྱས་པས་

གི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསལ་བའི་དཔེ་བཞི་པོ་འདིས་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་ཞེས་ཆོགས་དོན་བསྟུན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཆ་
 ལས་བྱུང་གཞིའམ་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་འགལ་བར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པ་དང་།
 ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པ་ཡི་དམ་བཅའ་སྒྲིན་ཅན་གསུམ་པོ་
 དག་ནི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བར་། འཇིགས་འདིས་ནི་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་རང་གི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ཡང་མཆོན་པར་རིག་
 བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་
 ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་སུམ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་གྱི་རྗེས་དག་རྗེས་དང་རྗེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འདིར་ནི་དེ་ལས་གཅིག་པ་འདྲ་བ་ལ། ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར་སེལ་དཔེ་
བརྗོད། །དེ་ཡིས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱར་གདམས། །དང་པོ་ལ།
དགོས་པ་དང་འབྲེལ་དམ་བཅས་བརྗོད། །བསལ་བ་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་
བཤད་པལོ། །དང་པོ།

དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་བརྗོད།

གཞོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་
པར་བསལ་བའི་དོན་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆོན་ཞིང་བསྟན་པ་ཡི་དོན་དུ་བྱེ་
བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཚོས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅམ་
བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས།

གཉིས་པ་བསལ་བ་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བསལ་བྱ་ཞེ་འདོད་ངོས་བཟུང་
ཞིང་། །དེ་ལ་རྟོགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ལྟན་དོན་རྗེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན།

མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན།

མ་མཐོང་བྱང་པར་ཅན་མིན་ལ། །དམ་བཅས་བ་ལ་དགོས་པ་མེད།

མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ།

∴མཐོང་ནས་⁽¹⁾ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་འདོད།

བྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །སྐྱབ་ན་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད།

ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྲང་དམའ་བའི་
བྱད་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་
པའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་ཞེས་
འགོད་ན་འང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཅམ་
འགོག་པ་མིན་ཀྱི་དེའི་བྱད་པར་ལྗོད་སོགས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེ་
བྲག་པ་དག་གིས་མཐོང་མི་མཐོང་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པས་
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྗེས་ཐད་དུ་འདོད་ལ། ཡན་ལག་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྲང་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་
འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་
ངོ་བོ་ལྗོད་སོགས་གཞན་གསུམ་ཆོས་དེའི་བྱད་པར་དུ་དམ་བཅས་པས་དེ་

(1) ལྟར་བའ་དཔེ་མིང་། ༡༥༡༨-༩། རྩམ་ཐོང་ན། ༽

འབྲེམ་བྱ་དང་པར་ལ་རྟགས་འདིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། གཞན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་འགོད་
 གྲང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་རྟགས་དེས་བྱེ་བྲག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་
 ཡིན་ཞིང་གང་ལ་གཞོད་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱ་དང་པར་ལ་གཞོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་པས་འབྲུང་བཞིའི་རྩལ་སྤ་རབ་སྤང་པའི་
 ཆེ་རིགས་མི་མ་སྤུན་རྣམས་སྤང་ན་ལྷན་པ་ཅ་མ་སྦྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཀྱི་རྣམས་མི་ཚོམ་ལ། རིགས་མ་སྤུན་རྣམས་སྤང་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་
 ལྷན་པ་དོན་གཞན་སྦྱེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣམས་འོགས་སུ་
 སྦྱེ། རྒྱང་མཐའ་རྩལ་སྤ་རབ་གཉིས་སྤང་པ་ན་ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་
 སྦྱེ་ལ། དེ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ད་
 ཏུང་རྩལ་སྤན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་གོ། །རྩལ་སྤན་མང་དུ་སྤང་པའམ་
 ཡན་ལག་ཅན་དང་པོ་སོགས་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་དུ་མས་བསྦྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་སྤང་དུ་རྒྱང་བཞི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་

གཉིས་ཀ་དོན་དུག་ལས་རྩས་ཁོན་སྟེ་གཞན་ལྔས་རྩས་ཚུལ་མི་རུས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ནི་ཡན་ལག་ཁོན་ཡིན་པའི་ལྷོད། །ཡན་
 ལག་ཅན་དང་པོ་དང་རགས་པ་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་
 ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷོད། རགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྲོ་རབ་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྲོ་རོ་ཞེས་ཟེམ། དེ་ལྟར་རྩལ་རིགས་མ་ཐུན་
 སྤང་ཅིང་ལྡན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཞིག་རྩས་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། རྩས་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་ལྡིང་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།
 དེས་བྲངས་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་། དེ་གཉིས་
 འཕྲོད་འདུའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྩས་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མངོན་སུམ་མཐོང་
 བ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་དམ་བཅས་
 པ་ཡིན་གྱི། འདིར་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ལྡིང་སོགས་བྱུང་
 པར་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་
 གཞན་དུ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གིས་འདོད་པ་ལ་པན་པའི་

དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་བྲག་པ་དེ་དག་གིས་མ་མཐོང་
 བ་ཡན་ལག་སྤར་བ་ཀྱི་རྩལ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐོགས་པ་སོགས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་མེད་པ་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་མཐོང་སོགས་
 ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡན་ལག་ཅན་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་བྲད་པར་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཅམ་ཡན་
 ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ལྷོག་པའམ་བཏགས་
 པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འགྱུར་བས་ཡན་ལག་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་རང་
 མཚན་སྒྲུང་རུང་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་
 བྱབ་ཟིན་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེས་ན་གྱི་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡིན་ན་
 ཇེས་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྒྱགས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་ལ། གཞོད་པ་སྟོན་དང་དེའི་ལན་

དགག་པར་གྲོ་

གལ་ཏེ་འདི་ཕྱི་ལོག་འགྲོར་འགྱུར། །སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།།

དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། དེ་ཕྱིར་འདྲ་བ་ཅན་རྒྱ་མིག་།

དེ་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དོ་བོ་དག། མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིག་།

དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིག་།

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་ཡན་ལག་ལས་སྡེ་ཞིང་འོག་ཏུ་འགྲོར་ཏེ་འགྲོ་བའི་
བྱ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ན། ཡན་ལག་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམས་མ་བརྩམས་
བའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་འཛིན་རིལ་རྣམས་སོ་སོར་གནས་པ་སྣོད་གཅིག་ཏུ་
བཞག་སྟེ་སྤང་ལ་གཞལ་བ་ལས་ཕྱིས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུ་བའི་ཆོའམ་འཛིན་
གོང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་གཞལ་བ་ན་སྤང་གཞལ་བའི་ཆོད་ལས་སྤང་ནི་
དམའ་བ་དག་ཏུ་འབྱུང་རིགས་ཏེ། དེའི་ཆོེ་སྤང་ལས་ལྷག་པར་ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་རྣམས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་སྡོད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། དེས་ན་སྤང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་
མི་འཛིན་པར་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་དེས་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་
རྣམས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མཛོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དེས་ན་སྡེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་

འགོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་དེ་འཕྲོད་པ་འདྲ་
 བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡང་མིན་ཏེ་འདྲ་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ཕྱིར་
 འབྲས་བྱ་ལྷིད་སོགས་ཆོས་གསུམ་དང་དེ་ལྡན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྗེས་གྱི་ངོ་བོ་དག་མངོན་སུམ་ཆད་མས་མཐོང་བའམ་བལྟར་རུང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མིན་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 དེ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡི་ཁྱད་པར་ལྷིད་སོགས་གཞན་གསུམ་སོ་
 དེ་ལ་སྤང་དམའ་བར་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་གཞོན་གྱིད་ཡིན་པས་ཆོས་
 གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཞོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགོད་ཚུལ་གཞན་ཙམ་ལས་
 སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་གྱི་ཆོས་གསུམ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 གཞོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན། །དང་སོ།

ཕ་མོ་ནས་བརྩམས་རྗེས་སྤེང་དག །

གཅུལ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྗེས་གཞན་གྱི།

ལྷི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་གྱི།

འདབ་བཞག་བཞིན་ཞེས་གཞན་དག་ཟེད།

རྒྱལ་པོ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་པ་དང་བ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་རྣམ་གྱི་སྤེང་བ་དག་ཅི་མང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་སྤང་ལ་
 གཅུལ་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་ན་རྣམ་སྤེང་དུ་མའི་ནང་ན་གནས་པའི་རྣམ་གཞན་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ལྷག་པོར་འདི་ཞེས་མི་རྟོགས་ཏེ།
 དཔེར་ན་རས་བལ་གྱི་ཁྱུར་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཆུང་དུ་
 བཞག་པ་ན་སྤང་དམའ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྱི་བྲག་པ་དག་
 གིས་ལན་དུ་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་རྩོན་པ་ལ། མཐོང་བའི་དངོས་པོས་མ་ངས་
 བསྟན། །དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་འཇིག་། དང་པོ།

དེ་ཡི་ཅིག་ཅར་ལྷན་པ་དང་།

སོ་སོར་ལྷན་པའི་རྒྱལ་ཆོགས་⁽¹⁾དག །

སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་གཅུལ་བ་ན། །དེ་སྤྱིར་སྤྱིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༥༡༣-༤༡ ། རྒྱལ་སྟོན། ་

མ་ཤ་ལ་སོགས་རིམ་བ་ཡིས། གྲངས་མཚུངས་བཞི་མི་རུང་ངོ།

ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྷིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་རྟོགས་མི་རུས་པར་འདོད་པ་དེ་
 ཡི་ལུགས་ལ་འཛིན་གོང་ཆད་མཉམ་བ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་ཅིག་ཅར་
 ལྷན་བ་སྟེ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་བ་དང་། གཅིག་ནི་རིམ་བྱ་བཅུ་ལྔ་བྱར་སོ་
 སོར་ལྷན་བའི་རྩལ་གྱི་ཆོགས་བ་དག་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་མདའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་སུ་བཞག་ནས་ལྷན་ཅིག་གཅུལ་བ་ན་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 ལྷིད་ལྷག་བ་དེ་ཕྱིར་ལྷིད་ཆེ་ཆུང་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རིགས་སོ།

དེས་ན་གསེར་མ་ཤ་རེ་རེའི་ཆད་དུ་མ་བྱར་གནས་བ་ལྔ་དང་། དེ་
 ལྔ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་བའི་གོང་བྱ་དང་། འོས་མོ་སེ་ལ་སོགས་བ་རིམ་བ་
 ཡིས་བསྐྱེས་ཏེ་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཆ་གཅིག་གི་ལྷིད་དང་མཉམ་བ་དེ་གཉིས་
 སྤང་གྲངས་མཚུངས་བཞི་མི་རུང་ངོ། ཁྱིའི་ཕྱིར་ཞེན། སྤྱིར་གོང་བྱའི་
 ལྷིད་ཇི་ཅམ་བ་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྲ་རྩལ་
 ལ་དེ་རྟོགས་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དང་
 སོ་དུ་མའི་རྩལ་སྤང་གཞལ་བ་ཡིན་ན་གསལ་དུ་རིགས་མ་ཐུན་བའི་

རྩལ་སྤང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་བྱང་བ་ན་དེ་ལ་ལྷིད་ལྷག་
 བོ་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་དེ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པས་ན་དེ་
 ལ་ལྷིད་ལྷག་བོ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་གསེར་མ་ཤ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་
 ན་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་གཞིར་བཞག་གི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེ་
 རྒྱུ་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་གསེར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་
 ཀྱིས་ལྷག་པས་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་འཕར་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཅིག་
 བསྒྲུན་པ་ན་སྤྲ་མ་ལྷའི་སྤྱིང་དུ་གཉིས་འཕར་ནས་བདུན་གྱིས་ལྷག་པ་
 སོགས་རི་སྤྱིད་འཕེལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ཅན་སྤྲ་
 མ་སྤྲ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་ན་ནི་རྩས་སྤྱིང་གཞུག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ།
 བ་མའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་འཛིན་རིལ་བཅུ་
 བསྐྱེས་པ་དང་མ་བསྐྱེས་པའི་ཆོན་གཉིས་ལས་མ་བསྐྱེས་པ་ལྷིད་ཆེ་
 བར་འགྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དགུས་ལྷག་པས་སོ། །དེས་ན་ཆ་གཅིག་
 དུ་མར་རི་ཅམ་སྤྱེ་ནས་རིམ་བསྐྱེས་བཞིན་ལྷིད་ཆེ་བའམ། སོ་སོར་
 དུམ་བུར་རི་ཅམ་བྱས་རིམ་བཞིན་ལྷིད་ཆེ་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྤྱིད་

བས་ཡན་ལག་ཅན་ནི་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་དུ་
རྒྱས་སུ་མེད་པ་གསལ་པོར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡིས་གཞན་གྱི་ཞེ་འོད་འཛིག་པ་ལ། །དངོས་དང་དེ་ཕྱིར་དེ་མེད་
ཏྲགས། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ།

ཆོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི།

འཕེལ་ལྡན་འབྲས་བུའི་ཐོང་བ་ཡི། །ཕྱི་བརྟོགས་པ་ེ་མ་ཡིན་ན།⁽¹⁾

ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ལྷིད་དག་ཀྱང་།

རྩེ་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀར་བས།

འབྲས་བུའི་ལྷིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འབྱུང་།

དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་ཡན་ལག་ལ་མེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་
བྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ལྷིད་སོགས་རྩེ་ཐད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་བཞིན་

(1) ལྟར་བར་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༡༧-༢༡ ། རྩེ་ལྷིན་ཉིད། ་།

དེ་མཐོང་བས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་
 བརྟགས་པ་ན་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཅམ་ནས་བཅུམས་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཚོགས་
 ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པ་ན་དེ་དག་སྤང་བ་ལས་
 བྱང་བའི་འབྲས་བུའི་སྤང་བ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་དུ་མ་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡི་ལྷི་བ་ནི་འདི་ཞེས་སྤང་གིས་ནམ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་
 རྩལ་སྤང་བ་ནས་ཡུངས་ཀར་དུ་ལོངས་པའི་བར་གྱི་ལྷིད་དག་ཀྱང་བཤད་
 མ་ཐག་པ་ལས་ཆེས་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས་ན། སྤང་བ་
 དང་རགས་པར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གང་ཞིག་ཡན་ལག་གི་
 ཚོགས་པ་སྤང་བ་ཡི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྷིད་ནི་ནམ་ཡང་
 མི་རྟོགས་པའི་སྤྱར་སྤང་གིས་རྟོགས་བྱ་འདི་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡན་
 ལག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྩལ་སྤང་བ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མང་
 ཉུང་གི་བྱུང་བར་ཁོ་ནས་སྤང་མཐོང་མན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྩལ་སྤང་བ་ནས་ཡུངས་ཀར་ཅམ་གྱི་བར་སྤང་གིས་
 མི་རྟོགས་ཀྱང་རྩལ་སྤང་བ་དུ་མ་འདུས་ན་རྟོགས་བྱང་བ་དངོས་

པོའི་ཚུལ་ཉིད་དེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་ཕྱ་མོ་བཞག་པས་སྤང་
 དམའ་མ་རྒྱས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་ཁུར་དུ་ལོངས་པ་སོགས་བསྐྱན་ན་
 རྒྱས་པ་བཞིན་རྒྱ།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་མེད་རྟགས་ལ།

དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་འདབ་བཞིན།

དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འདྲ་ཆོགས་པ་མེད།

འདི་ལྟར་རས་བལ་གྱི་ཕྱིར་མ་རྟགས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་གཟུགས་རྟགས་པས་
 དེ་རས་བལ་གཞན་གྱི་སྟངས་དུ་བསྐྱན་པ་ཡོད་ཅེས་འདོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་དོན་དེ་ནི་ཁོ་རང་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དེ།
 ཡན་ལག་གི་ཆ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་སོ། །དེ་རང་ཉིད་མ་
 དམིགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་དེ། རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་
 རྒྱང་དུ་བསྐྱན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་འདྲ་ཆོགས་
 པ་མེད་པས་ན་དེ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མོ་གཤམ་གྱི་
 བུ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཞིན་རྒྱ།

གཉིས་པ་དཔེ་དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་བྱར་གདམས་པ་ལ། ཡོན་
 ཏན་གཞན་ཡང་འགོག་ཚུལ་དང་། ཉེ་བཞིན་དཔེ་བརྗོད་གཞན་ཡང་
 མཆོན། །དང་པོ།

མྱེད་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མེད་ཕྱིར།

མ་ཤལ་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། །དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཆོན་ཏེ།

གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་རི་བཞིན།

རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར།

སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མཐོང་བ་མེད་པས་མཐོན་སྲུང་གྱིས་
 གཞོད་པའི་དཔེ་འདིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མྱེད་ཉིད་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་
 པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལྷག་ཚུལ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱར་གསེར་མ་ཤལ་ཀའི་
 ཆོད་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་མྱེད་ཁོན་ལས་ཡན་ལག་
 ཅན་ལ་མྱེད་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་དེ་འཇལ་བྱེད་སྤང་དམའ་བ་མེད་

བ་དེན་ཉི་མཚོན་ཏེ་གཞན་ཉི་བར་མཚོན་པ་ཅམ་དུ་ཡིན་པས་གཟུགས་
 དང་བྱི་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་ལས་ཡན་ལག་ཅན་ལ་
 ལྷག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཀུན་
 གྲུང་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དཔེ་བཞེད་གཞན་ཡང་མཚོན།

ཁས་སྒངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་གྱིས།།

གཞོད་པ་དགའི་སྲིད་པས་ན།།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་གྱིས་ནི།།

དཔེར་བཞེད་གཞན་ཡང་ཉོགས་པར་བྱ།།

ཁས་སྒངས་པ་སྒྲ་ཕྱི་དང་རང་གི་ཆོག་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་མངོན་སུམ་
 དང་རྗེས་དཔག་དང་གྲགས་པ་གང་ཉིད་གྱིས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ལ་གཞོད་
 པ་དགའི་སྲིད་པས་ན་གྲེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་འགོག་པའི་
 དཔེར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་གི་

དཔེར་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱལོ། །དེ་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་
 གང་ཞིག་ཁས་སྦྲངས་སམ་ཆད་མས་གཞི་དཔེ་དེའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་གཞི་དཔེ་ཚུ་ལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞི་དཔེ་མི། རྣམ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་
 དང་ཡོན་ཏན་དག་རྣམ་དང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 པ་སྟེ། འདི་ཡང་གཙོ་བོར་ཁས་སྦྲངས་པས་འགོག་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས་
 རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་མཁར་གཞིར་ལ་རྒྱ་བྱག་གི་ཚུ་ལ་དུ་བརྟེན་
 པར་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གང་གིས་ན་
 དེ་ལྟ་བུར་ཡོད་ན་རྣམ་ཡོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་ཀྱང་རྣམ་མིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་སོགས་དེ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་མ་ཡིན་པ་གཞན་
 ཡོན་ཏན་སོགས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་ལ་མི་བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་སོགས་རང་གི་རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞག་པ་
 འབྲུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དུང་ལས་དཀར་པོ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་
 ན་དུང་དཀར་པོ་མིན་པ་དང་། དཀར་པོ་དེ་དུང་གི་མིན་པར་ཐལ་བ་བཞིན་

ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ལྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཐ་དད་པས་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ཞེ་འདོད་
མི་འགྲུབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་
རྗེས་ཡིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པ་དེས་གཞོད་དོ། །དེ་
ཡང་ཆོས་ཅན་རྗེས་གྱིང་ཐོ་ལ་གཞོད་པའོ།

ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡང་ན་ཆོས་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
སྤང་དམའ་བའི་སྐྱབས་དང་འདྲ་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་ནམ་ཡན་ལག་
ཆོས་ཅན་དུ་བསྐྱུང་ན་ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་དུ་མཐོང་
བ་དེ་འགོག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པར་འགྲོ་ལོ། །དག་
ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཆོས་ཅན་
གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་དཔེ་སྟེ། དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོངས་སུ་བདག་སྤྲོ་
བ་པའི་དག་ཀྱང་འདུས་པས་བདག་གི་དག་དེས་དོན་སྟོན་པ་ཞེ་འདོད་
ཡིན་པས་དེའི་ཁྱད་པར་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་བཟོད་བྱ་སྟོན་པ་ལ་
གཞོད་པའམ་སྤྱིར་དག་དང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྟོགས་མཆན་དགག་པ་ལ། གཞན་
འདོད་སྟོགས་གྱི་མཆན་ཉིད་དགག། སྟོགས་ལྟར་སྤང་བའི་
དཔེ་བཟོད་དགག། འདྲ་པོ་ལ། ཟོད་བྱེད་ཆོག་ལ་བཏགས་ནས་
དགག། བཟོད་བྱེད་དོན་ལ་བཏགས་ནས་དགག། ཉིས་སྟོང་ངེས་
བཟུང་འདོད་ལན་དགག། འདྲ་པོ་ལ། འདེམ་ཏགས་མ་གྲུབ་དམ་
བཅར་ཐལ། འདྲ་པོ་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག། འདྲ་པོ་ལ། འདོས་
དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྟན། འདྲ་པོ།

བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་བྱིར།

དེ་ལྟའི་བདག་མིན་གཞན་དག་ལ།

དེ་ལྟར་བཀོད་དེ་དེ་ཡི་ཆོ། མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

ཀུན་བདུས་སུ་གཞན་གྱི་སྟོགས་མཆན་དགག་པའི་སྐབས་སུ།
རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་པེ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་པ་ཞེས་འདི་ལ། གྲུབ་
པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས། འདྲ་པོ་ན་ནི་ཏགས་དང་དཔེ། མ་གྲུབ་པ་
ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པས་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་གཞན་ལ་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སྤར་ཆོད་མས་བྱུབ་པ་མེད་པར་ཆིག་དེའི་དོན་
 གྲིས་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེས་བྱུབ་ཟེན་མིན་པར་སྟོན་པས་མ་བྱུབ་
 པ་ཞིག་ཏུ་རྟོགས་མོད། འོན་ཀྱང་མ་བྱུབ་པ་གང་ཞིག་དེ་རྟགས་གྲིས་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

དེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཅམ་མིན་རོ་ཞིན། དེ་
 འབྲེལ་དོགས་པ་ཆོད་པ་བྲིད་རང་གི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ལ་མེད་
 དེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་སྐྱེན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྲ་རྟག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྤྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་རྟགས་པ་རོལ་ལ་བྱུབ་པ་དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་མིན་
 པ་མ་བྱུབ་པ་ཞིག་གཞན་པ་རོལ་སོ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལ་
 འགོད་བཞིན་པ་དེ་ཡི་ཆེ་དེ་འབྲེལ་སྐྱབ་བྲིད་དེ་དམ་བཅའ་མི་འདོད་

ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་དོན་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་བསྐྱབ་
བྱར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་བྱར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྐྱབ་ག

ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་གྲུབ་ག།

ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲ། །འདོད་པའི་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་མིན།

དེས་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་དག །

མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན།

གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས།

མ་གྲུབ་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་མེད་དེ། རྩ་མཁན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
ཞེས་པས་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་གོ་ཞིང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་མི་གོ་བ་སྟར་ཡིན་
པས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་ཞེས་འཕེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་

བ། དེ་ཞིན་ཏུ་འཐད་དེ། འདིར་ཡང་ཤེས་བྱེད་ཉག་ས་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉག་ས་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྤར་མ་བྱུབ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཚྭ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཆོག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་
 དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི་
 སྤྱིར་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་འཇུག་གི་རང་གི་ཞེ་
 ལ་འདོད་པའི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་ཁོན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དམ་བཅའ་
 དང་ཉག་ས་མ་བྱུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཀློལ་བའི་དོར་ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་དུ་བྱེད་མེད་པས་སོ།།

ཉག་ས་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་ཀར་ཡང་དག་ལྟར་སྤར་ཡོད་པས་
 ཡང་དག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཅིག་ཤོས་ལ་མེད་མོད། བཀོད་ཆོད་
 ཅུམ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དཔེ་
 དང་གཏུན་ཆོག་ས་དག་མ་བྱུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིག་ས་
 པ་ཅན་པའི་ཕྱོགས་མཆན་བྱུབ་ཆེས་པའི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་དུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་

ན་རི་ཐོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་ན། ཉགས་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་སྒྲོན་
 འཇུག་ཚུ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་མཐའ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཕྱིར་རྫོང་བྱེད་ལ་བཏགས་ན་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་གཙོད་མི་
 ལུས་པའི་སྒྲོན་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་རྣམ་ལགས་མ་གྲུབ་ཕྱིར།

དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི།

བྱང་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི།

ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་ལུས་མ་ཡིན།

སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིར།

བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཅས་རུང་མིན།

གང་གིས་ཁས་སྒྲངས་མཆན་ཉིད་འགྱུར།

:དེ་ཡང་⁽¹⁾བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས།

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཐའ་དེ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་པོ་རྩ་མཁན་ལྟ་བུ་རྟགས་འགོད་པ་པོའི་ཞེ་ཕྱག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་རྩ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་ལོ་དང་དབྱིག་གྲུ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་ལྔའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བས་ཁས་སྦྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུད་དམ་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའམ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཁས་སྦྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་རིམ་བུ་ལྟར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་མེད་པ་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ནི་དང་པོ་

(1) རྒྱུད་ཐང་དཔེ་མེད་། ༣༥༣༡-༦། ཉི་ཞེ་ཡི། ༽

དང་། རྒྱུད་མ་ཐུན་པ་ལ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ནང་
 མི་མ་ཐུན་པའི་ཁས་ལེན་གཉིས་པ་དང་། གང་གྲུབ་པ་ན་གནས་སྐབས་
 གཞན་གྲུབ་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དེས་མེད་ན་མི་
 འབྱུང་བ་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །མ་བརྟགས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་
 ལས་གཏོད་དེའི་བྱང་པར་བརྟག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་མཛོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་
 འདི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་
 གྱིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་
 མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་སོགས་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ནི་
 བ། སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱེད་
 གྱི་རྟགས་ནམ་པ་འགས་ཀྱང་དེ་སྔ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱར་འགྲོ་ཚུལ་
 ལ་བྱང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ལས་སུ་གྱུར་པའམ་འགྱུར་བ། དམ་
 བཅས་པའམ་བཅའ་འགྱུར། ཁས་སྒྲངས་པའམ་སྒྲང་འགྱུར་ཐམས་ཅད་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་ཡི་བྱང་པར་ཡོད་དོ་

ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་མི་ཤོར་བར་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་
 རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལན་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲེར་དུ་འགོག་པ་ལ།
 རོག་མར་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་འགོག་པ་ནི། སྒར་དང་པོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 བྱི་དམ་བཅའ་བའོ་ཞེས་པས་སྒར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཉགས་གྱིས་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་ཅམ་མོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་
 ལའང་དེར་དོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བྱི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སམ།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཉིད་དོ་ཅེས་འཛིན་ནོ་སྟམ་པའང་རུང་བ་མིན་ཏེ།
 བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའམ་འགྱུར་རུང་གཉིས་ཀ་ཕྱོགས་མཆོན་
 གྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་ཁྱོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་ཆེས་པ་མི་ཆོད་དེ། ཁྱོལ་བ་གང་གིས་བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྒྲངས་པས་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
 དུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཆོངས་
 སོ། །ཡང་ན་ཉགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའང་ཁྱོལ་བས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པས་དེས་ཁྱད་མི་འབྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྐབས་དེར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་འདས་
 བའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེའི་དཔེ་
 སོགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དམ་
 བཅའ་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་པས་མ་འདྲེས་
 བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡང་
 སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་
 ཅམ་ཞིག་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཀོད་པས་ན་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་གཅིག་
 གིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་འདྲེས་པར་དབྱེ་བསལ་མི་རུས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་ལ་བརྟག་པ་ལ། དངོས་དང་ལན་ཉིད་འགོག་པ་
 ལོ། །དང་ལོ།

ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནའང་།

གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན།

བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོ་གཏན་ཆོགས་དང་།

དཔེ་ཡི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་འགྱུར།

ཀུན་བརྒྱུ་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད།

ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཉག་ས་དོན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་
 ཉག་ས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ ཆོས་མི་ཉག་པ་
 ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནམ། དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་དེ། མི་ཉག་པ་
 རྟོགས་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་མ་བཟུང་ཆེ་མཐུན་ཡུལ་མེད་
 པ་ལ་བུམ་པ་སོགས་དཔེར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱ་
 ཅམ་གྲུབ་ཟེན་པས་དེ་ལ་ཉག་ས་འགོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་
 ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་ཉག་ས་འགོད་པ་མི་སྲིད་
 དོ། །གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞིན། གཉིས་ཀའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 བ་དང་པ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་དག་གིས་
 རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྐྱ་དང་ཆོག་གི་འཇུག་པས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 སོགས་སུ་བྱེ་ཞིང་རང་མཆོན་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར་
 སྐྱ་རང་མཆོན་ལ་སྦྱི་གཞན་བ་དང་དུ་བསྐྱབ་སྐྱམ་པ་དང་སྐྱ་ལས་བ་དང་

བའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སོགས་བསྐྱབ་སྐྱམ་པའི་ཞེ་འདོད་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་
 བའོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་མི་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་
 བྱེད་དོ་ཟེར་ན། ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲི་ཉམས་ན་བརྗོད་
 འདོད་ཅེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 འདོད་པར་ཆོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡི་ཆེ་ན་རྟག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྲུལ་
 སྤྲུལ་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་ན་དེ་སྤྲུབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་གང་བཞོད་པ་དང་། དཔེ་གང་བཞོད་པ་དེ་ཡི་སྟེང་ན་སྤྲུབ་བྱས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་
 མི་སྤྱིད་པ་དང་རྟགས་བཞོད་པ་ཐུན་མིན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ངོ།།

གཉིས་པ་ལན་འགོག་པ།

མི་སྤྱིད་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད།།

བསྐྱབ་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་པམ།།

རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།⁽¹⁾

དེ་ལྟར་པན་ཚུན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱེ་ནི་ཉག་ས་དེ་ལ་བྱུང་ཚུལ་དཔྱད་པའི་ཆེ་གལ་
 ཉེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཕྱོགས་ཞེས་འདོགས་པ་བཞེན་ནོ་
 ཟེར་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། དེར་བསྐྱབ་བྱའི་
 མཚན་ཉིད་བསྐྱན་པ་དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་མི་དགོས་པར་སྐབས་
 སུ་བརྗོད་སྟབས་གང་བདེ་བདེར་ཅི་རིགས་པར་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་
 པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱུ་པ་
 དག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བསྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་དང་། དེས་བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་སྒྲངས་པ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་པས་པན་
 ཚུན་འབྲེས་པ་མེད་ལ། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་དེའང་ཆོག་ས་དོན་ཡིན་
 མོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དུ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་

(1) རྗེ་དགོ་དཔེ་འིང་། ༥༡༡-༡། རྩིས། །

སྒྲོན་བརྗོད་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཅིང་ད་དུང་ཡང་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་ངེས་བཟུང་འདོད་ལན་དགག་པ་ལ། སྤར་ངེས་བཟུང་ན་དོན་
མེད་ཅིང་། བྱིས་ངེས་བཟུང་ཡང་མི་པན་པལོ། །དང་པོ།

སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱུན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས།

དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་རྟོགས།

གཏན་ཆོག་སོགས་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བྱིས།

སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད།

སྤར་ངེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི།

དམ་བཅའ་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་དོན་མེད།

བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཁོན་ཞེས་པའི་ཆོག་སྤར་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་གཙོད་
པ་དེ་བཞིན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱེད་གྱིས་བྱུང་ཆེས་
པ་གཙོད་དོན་ཞིན། ཆོད་མ་མདོ་ལས། གོང་དུ་ངེས་བཟུང་དོན་མེད་

(1) མིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༥༣༧-ཡ། །བྱེད་པ། །

འགྱུར། །ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་ངེས་པར་
 བཟུང་བའམ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྤེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱ་སྟོས་
 གྲུང་དོན་མེད་དེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་གང་
 ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པའི་དོན་ལ་དེ་གྲུབ་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་ལ། གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 དུ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སྟོས་
 པའི་དོན་གྱིས་ཁྱབ་པའམ་གོ་ཆོད་པའི་སྤར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པའང་མེད་ན་ངེས་བཟུང་གིས་གསར་དུ་ཅི་ཞིག་
 གཅོད་དེ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤར་ངེས་བཟུང་གི་སྐྱ་
 སྟེས་ན་ངེས་བཟུང་དེ་ཡིས་ནི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཁོན་བརྗོད་པ་དོན་
 མེད་དེ། མ་སྟོས་གྲུང་རྟོགས་པའི་སྤར་རོ། །འོན་དཔེ་རྟོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 དོགས་པ་ཟ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བཤད་ཟེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་

དུ་མི་འཛིན་ན་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བ་མི་སྤོང་ལ།
 སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་བཞིན་དུ་འང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་རུང་བས་དུས་གསུམ་
 གྱི་མཐའ་ཅན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་
 སྐྱབ་བྱེད་གཞི་མ་ཐུན་པ་མི་སྤོང་སྟེ། རང་ཕྱོག་མ་འབྲེས་ཀྱང་སྤྱི་མཆོན་
 ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་
 ཀྱང་ཡིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤྱི་མཐའ་བཟུང་ཡང་མི་འགྲུག

དེ་སྤྱིར་འུགས་གྱིས་དེར་བརྗོད་པས།

ཁྱབ་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས།

སྒྲ་མ་ལས་ཅིག་ཤོས་སྤྱི་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན་རང་གི་འདོད་པ་ལ་མན་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཅུ་དུ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་
 གཞན་པ་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ།

རི་རྩུར་ན་དམ་བཅའ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྒྲ་ཆོག་སྤང་ཁོ་
 བའམ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན་དོན་མེད་པ་དེ་སྤྱིར་འོས་མེད་གྱི་

རིགས་པ་འཕམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྱིས་ངེས་བཟུང་ཅན་དེར་བརྗོད་དགོས་
 པས་དེ་ལྟ་ན་ངག་དེ་དམ་བཅའ་ལ་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་པར་
 ཉོགས་ཏེ། དམ་བཅའ་ལ་བསྐྱབ་བྱས་བྱུང་བ་ཙམ་སྟོན་པའི་མི་ལྟན་
 རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་
 བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་པས་སྤྱི་མཐོན་སོན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤྱོགས་སྟངས་སྟངས་བའི་དཔེ་དགག་པ་ལ། འགལ་བར་
 འདོད་ལ་དབྱེད་ནས་དགག། གཏན་ཆོགས་ཉིད་འདོད་དབྱེད་ལ་
 དགག། །དང་པོ་ལ། འཛི་དང་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག། །དང་པོ།

འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ།

པན་མེད་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ།

རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ལེ། ཉོགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་ན་གྲོལ་བས་འདོད་
 དུལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ན་དམ་བཅའི་སྟོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཉག་
 ཉེ། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཉོགས་དང་དམ་བཅའ་

འགལ་བས་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་ལྟ་བུར་རྟགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ། རྟགས་དེས་འདོད་ཡུལ་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ། རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟན་ཅིག་
 མི་གནས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་ངི་བ་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། ཕན་པ་མེད་པ་ཅམ་མི་འཐད། །ལྟན་
 ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་མི་འཐད། །དང་པོ།

དེ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན།

ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར།

ཕྱོགས་སྐྱོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ནི།

མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཟེར་རྟོ།

རྟགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་ཕན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཡིན་ན་ནི་
 རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་
 འགྱུར་དགོས་ན་འང་། ཕྱོགས་རང་གི་སྐྱོན་ནི་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཀྱང་སྔར་བསྟན་ཟེར་རྟོ།

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་མེད་ཀྱང་མི་འཐད་པ།

།འདོད་པ་མེད་ན་⁽¹⁾མ་གྲུབ་ཡིན།།

བྱས་ཏྲགས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མེད་ན་ཡང་ཏྲགས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་འཇགས་
ཡང་ན་ཏྲགས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཏྲགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་
དམ་བཅའི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་དབྱེད་པ་ལ། དེ་དག་གཏན་ཆོགས་
སྟུ་མི་འཐད། །དེ་འདྲ་བཟོད་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་
དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་གཉིས། །དང་པོ་

མི་ཏྲག་གཏན་ཆོགས་དང་ལྟན་པས། །སྐྱ་ལ་དེ་ལྟར་ཟོད་བྱེད་ན།།
དེ་ལྟར་དེ་ཅི་བསྐྱོག་པར་འགྲུབ། །འདི་ལ་དཔེ་བསྐྱར་པ་ཉིད་ལས།།

དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད།།

ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡོད་དོ་ཅིག་མི་ཏྲག་པར་བརྩུང་

(1) ཤིང་པར་དཔེ་རྒྱུ་ ༥༡༧-༡། ༼འདོད་ལ་མེད་ན་འདྲ་༽

ནས་དེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏན་ཆིགས་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་
 ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སྦྱོར་ངག་དེ་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་པ་
 ཞིག་ན། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་བཟུང་ནས་སྐྱ་རྟག་པ་དེ་ནི་བརྒྱུག་
 པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལང་འདི་གཏན་ཆིགས་དང་སྐྱ་
 རྟག་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་དགོས་ན་སྦྱོར་ངག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་
 སྦྱོར་བའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ཅམ་བསྟན་པ་ཉིད་ལས་
 དོན་གཞན་ཅི་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གཏན་
 ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་ཀྱང་འབྲུལ་ངོར་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་
 ཀྱི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཁོངས་སུ་སྐྱ་ཡང་འཛིན་ན་དེ་རྟག་པར་དམ་
 བཅའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་བོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོག་

ཁྱད་པར་ལ་ནི་གཞན་བརྫོང་ནས།

:སྤྱི་ཡི་⁽¹⁾རྗེས་སུ་འབྲུག་པས་ན།

(1) ལྷན་བཟང་དཔེ་འདིར་། ༡༥༡༨-༡༩ ། རྩོམ་ཅི། །

དེ་བྱུང་མ་ཡིན་སྲིད་རྗེས་སུ། །འཇུག་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་གནས་པ་ཡི།།

མི་ཏྲག་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་ཞེས་གསུངས།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 པའི་སྐྱེ་ཡིས་བརྗོད་བྱའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་སྐྱེ་ལ་ནི་ཏྲག་པ་ཞེས་ཆོས་
 གཞན་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྗོད་ནས། ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ཡི་
 ཆོག་ནི་དེའི་རྗེས་སུའང་འཇུག་པར་བརྗོད་པས་ན་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་ཅེས་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་བྱུང་
 པར་སྐྱེ་ཏྲག་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་ཅེས་པའི་སྐྱེ་ཡི་ཆོག་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲས་བུའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྒྲིན་པའི་དག་བཞེན་
 རོ། །འོ་ན་ངའི་མ་ཚོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བ་མིན་ནམ་
 ལྷན་ན། དེ་དག་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་དང་འབྲ་ན་སྐྱེ་ཏྲག་
 ལ་ཡང་མི་ཏྲག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སུ་བཞོད་པས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཅེས་དངོས་འགལ་ངེས་ནས་དེ་འབྲ་དངོས་སུ་སྐྱེ་

ན་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་
 སུ་བརྗོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པས་རྟགས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་
 བསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྟག་པ་སེལ་བར་འགྱུར་ན་ནི་སྤྱི་རང་མཚན་ལ་
 གནས་པ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་
 གིས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་མེད་པར་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པ་ན་དེས་
 བསལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་འདྲ་བརྗོད་པ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་དེ་
 ཡི་འཐད་པ་སྟུག། །དང་པོ།

ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྤྱི་བས། །སྤྱི་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན།།

སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མི་སྟོང་ཕྱིར། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཐམས་ཅད་ཅེས་སྤྱི་ལས་ཡུལ་གཞན་བུམ་སོགས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སྤྱི་ཡི་
 ཆོས་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱི་བར་གཟོ་བས་སྤྱི་ནི་ཐམས་
 ཅད་མི་རྟག་ཅེས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བམ་ཟེ་ཀུན་འེ་བུ་ལ་དར་བ་བྱེན་ཅིག་བྱས་ནས་བམ་ཟེ་

དག་ལ་ཞོ་བྱེན་ཅིག་ཅེས་སྐྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཅེས་
 བའི་སྤྱི་ཡི་སྐྱས་ནི་རང་གི་བྱང་པར་སྤྱད་ཡང་མི་སྤོང་བར་སྤྱིར་བརྗོད་པ་
 ཅེས་ཏུ་བྱས་པའི་བྱིར་དེ་འདྲི་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་
 བའི་སྐྱ་བ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། དོགས་པ་བསལ་ནས་འཐད་པ་སྐྱབ། །དེ་ལས་
 གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་སྟོན། །དང་པོ།

དཔེར་ན་སྐབས་འགར་ཤིང་ཤ་བ།

ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་པ་བཞིན།

ཐམས་ཅད་མཉན་པ་གཅིག་ཉིད་ལ།

འདུག་པ་འགོག་འགྱུར་དེ་ཅེས་བྱིས།

ཐམས་ཅད་མིན་མིན་བྱང་པར་གྱུ་ན།

དེ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར་བྱིས།

འདི་ལྟར་སྤྱི་སྐྱས་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གྱུར་ཏུ་མི་སྤོང་བར་མ་ངས་ཏེ། སྐབས་
 འགར་ཤ་ཁོན་ལ་ཤིང་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ཆེ་མ་ཡིན་

ཞེས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་
 བའི་དབང་གིས་སྐྱབས་འགར་ཤིང་ཤ་བ་ཉིད་ནི་ཤིང་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་
 བ་ཤིང་གི་སྤྱི་བཟུང་ནས་ཤིང་ཞེས་པ་ཤ་བ་ཁོན་མིན་ཏེ། རྒྱག་པ་སོགས་
 ཡོད་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ནི་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དེས་ཤ་བ་ཤིང་མིན་པ་དང་། བྱམ་པ་འདུས་
 བྱས་མིན་པར་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་མིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྤྱི་ཡི་སྤྱི་འདི་ཡང་མཉན་པ་སྟེ་སྤྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་
 འཇུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཁོན་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 དུ་སོང་ན་ཡང་དེ་ཅུ་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས་སྤྱི་སྟོང་བ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་ཐམས་
 ཅད་མིན་པའམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་
 སོ། །གལ་ཏེ་མ་འདུས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱུང་བར་དུ་འདོད་པ་བྱམ་སོགས་
 ཀྱན་ལའང་ངེ་ལྟར་སྤྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱི་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་འཇུག་
 པ་མེད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་ནི་སྤྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་གང་

ཞིག་དེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་
 བྱས་སྟོང་པ་མོ་གཞུགས་ཀྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་ང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྤྱད་དེ་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་མ་ལུས་
 པའི་དོན་ཅན་སྤྱི་བྱུང་གི་སྤྱར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པ་འོང་ངོ། །དེ་
 ཡང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་གཏན་ཆོག་སུ་བྱས་ནས་སྤྱད་ཀྱི་པར་སྤྱབ་
 པའི་ཆེན་དོན་གྱིས་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ཡི་ཕྱོགས་གཅིག་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ཞི་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟག་ཅེས་དོན་གྱིས་ཐོབ་ལོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་
 གི་ཁོངས་སུ་སྤྱད་འདུས་པས་ན་ངག་སྒྲིལ་ཅན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་འདོད་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་ཚོད་པ་
 སྤང། །དང་ལོ།

ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་ཕྱིར།

ཆོས་ཅན་གཏན་ཆོག་ས་དངོས་གྱུར་ནི།

ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་རང་སྤྱབ་བྱེད་མ་གྱུབ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་པོའི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས་རི་ཅམ་པ་ལ་བསམས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
 འབྱུག་པས་ན་སྐྱེ་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བརྗོད་དོ་སྟུམ་
 བ། དེ་ལྟར་ན། སྐྱེ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དོན་གྱིས་རྟགས་དེས་སྐྱེ་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་སྐྱེ་ཉིད་ལས་
 གང་ཡང་མེད་པས་ན། སྐྱེ་རྟག་སྟེ། སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་དོན་ལ་
 བྱུང་པར་མེད་པས་སྐྱེ་མིན་ཀུན་མིན་པ་དང་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་རྟགས་སུ་མི་འབྲད་དེ། འདི་ལྟར་རྟགས་ཀྱིས་
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཐ་དད་པར་སློབ་པ་འཆར་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་རང་གི་ལྟོག་པ་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་
 བ་ནི། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་མི་དད་པས་རྟགས་དེ་ཤེས་བྱེད་ཉིད་ཏུ་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་རང་ལ་རང་ཉིད་སྐྱུབ་བྱེད་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་ཚུད་སྤྱོད་ལ། རང་བཞིན་ཉག་ས་སྤྱི་
མཚུངས་ཚུད་སྤྱོད་། །བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི། །ཆོས་ཅན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་ལ་ཉེས་མཚུངས་ཤེན་མིན། །ཕྱོག་པ་བྱད་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བྱུང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་བྱོད་ལྟར་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་ས་
འགོད་པའི་ཆེ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཉེས་པ་
མཚུངས་པར་གནས་སོ་ཤེས། དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱས་
དང་མི་ཉག་སྤྱི་ལྟར་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱད་
པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕྱོག་པ་འདོད་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད། །གཞན་
དག་དེ་དང་མཚུངས་པ་མིན། །དང་པོ་ལ། བཏགས་ལ་ཚུད་པའི་གོ་
སྐབས་མེད། །བཏགས་ཅོམ་དེ་ལས་ཐ་སྣད་བྱུང། །བཏགས་ཀྱང་

དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཚུ་ལ། །དང་པོ།

དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྱུབ་ཕྱིར།

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ།

དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར།

ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་གྱུབ་ན་དུ་བས་
 མེ་མཆོན་པ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་སྒྲི་ཉིད་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རོ་བོར་མི་
 འགྱུར་ལ། རོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ན་གཅིག་རྟོགས་པས་ཀུན་རྟོགས་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་འང་ངེ་ལྟར་གྱུབ་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ལ།
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་བཏགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་
 པའི་ཆ་ནས་ལྷོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་ཡང་ལྷོག་པ་དེ་ལྷོག་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་
 དེ་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཞེས་བརྟག་ཅིང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་

བཏགས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་ཚུང་
པའི་སྐབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་བཏགས་ཅམ་དེ་ལས་ཐ་སྟོད་གྲུབ་པ།

དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྟོད་གནས་པ་འདི།།

ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཡིན།།

བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
སྒྲིན་མེད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཟེར་ན། དཔག་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་དཔོག་པར་བྱེད་པ་
རྟགས་ཞེས་པ་ཡི་དོན་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་ཐ་སྟོད་
བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་ཅིང་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ཐ་སྟོད་ཅིས་མི་སྲིད་
དེ། ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་བརྗོད་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ་
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདེགས་པའི་ཐ་སྟོད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཚུལ།

བདག་ཉིད་རྩི་ལྟའི་ཐ་དད་ཀྱི། །མཐར་ཐུག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པ་ལ།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ།

བརྟགས་པ་ནི་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དེས་སྒྲོ་བརྟགས་
 པ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་
 འགྱུར་རོཞེན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོས་བརྟགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དོན་མ་ཐུན་
 རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

རིམ་ལྔ་ན་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་བདག་ཉིད་རིམ་ལྔའི་
 རང་བཞིན་ལ་རང་མིན་མ་ཐུང་དག་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 གནས་པ་ཅན་སྒྲོས་བརྟགས་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
 གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དོན་རང་མཆོན་གྱི་
 གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པའི་ངོར་སྒྲ་དེ་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་སོགས་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་
 རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་
 གྱི། རྟེན་མེད་པར་སྒྲུ་ལ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་འབའ་ཞིག་གིས་སྒྲོ་བརྟགས་

བ་མིན་པས་ན་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དང་མཚུངས་པ་མིན་པ།

འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ།

ཐ་དད་སློང་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན།

ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ། །བྱས་པ་དེས་ན་མ་གྲུབ་བསྟན།

འོན། སྐྱེ་ཉག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་པ་མིན་པ་འདི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེའང་
སྐྱེ་ཉིད་ཉག་ས་སུ་བཀོད་པ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་རུང་བར་
འགྱུར་རེ་ཞིན། ཉག་ས་འདི་ནི་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡི་
སྟོན་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་སློང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་
དང་སྐྱ་བ་ཞིན་དུ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པར་འཆར་དུ་མེད་དེ་སྐྱ་མིན་པ་མིན་པ་ནི་
སྐྱ་ལས་ཐ་དད་པར་རི་ལྟར་འཆར་ཏེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བས་
ན་ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་རྣམས་གངས་པར་འགྱུར་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་མེད་
དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་ཤེས་བྱེད་དུ་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཉགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཚོད་སྤོང་ལ། སྤྱི་ཉགས་
 སུ་བཀོད་ལ་ཚོད་དང་། །བྱང་པར་ཉགས་བཀོད་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་
 ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཚོས་ཐ། །དང་ཕྱིར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་ཉིད།།

དཔེར་ན་ཚོལ་བྱང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཚོལ་བྱང་སྐྱེ་མི་ཉག་བཞིན།།

འོན། སྤྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བ་ལྟ་བུའི་ཉགས་འདི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གོང་གི་
 སྤྱི་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞིན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པའི་སྤྱོད་སེམས་ཤེས་བྱ་
 ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་བ་དེས་ན་བྱེ་བྲག་དང་སྤྱི་ཡི་ཚོས་ནི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་ཉིད་དུ་བྱང་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོལ་བ་ལས་
 བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་ཉག་ཅེས་འགོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། ཡང་ཚོལ་བྱང་
 ནི་སྤྱི་དང་ཚོལ་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ལ་སྤྱིར་
 དངོས་པོ་དང་ཚོལ་བྱང་གི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་ཚོས་མི་ཉག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་

ཕྱོག་གི་བྱུང་པ་བྱུང་ཅིང་། ཆོས་ཅན་སྤྲེལ་ཏྲགས་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་བས་
ན་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱུང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤྲོང་ལ། ཕྱོགས་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་མི་
སྒྲོན། ཕྱོགས་གྱི་ཡན་ལག་མིན་པར་འཐད། །དང་པོ་

ཕྱོགས་ཡན་ལག་ནའང་གཞོད་མེད་ཕྱིར།

ཆོས་ཅན་ཐད་མ་བྱུང་མིན།

དཔེར་ན་གོང་དུ་རྩ་ཅན་འདི།

རྩ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ་མིན་བཞིན།

ཆོས་བྱུང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱུང་ཏྲགས་སུ་བཞོད་པ་དེའི་
ཆེ་ཆོས་བྱུང་ཉིད་ཕྱོགས་སམ་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་
བས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྲགས་སུ་འགོད་རུང་ན་གོང་དུ་གཞན་
ལ་སྒྲོན་བཞེད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་བྱུང་
གི་སྤྱི་ཞེས་བཞོད་པའི་ཆེ་ཆོས་བྱུང་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་སྤྲེལ་ཡན་ལག་
ཡིན་ནའང་ཏྲགས་དེས་སྤྲེལ་མི་ཏྲག་པ་འབྱུང་བ་ལ་དེས་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་

ཡུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཅན་སྤྲད་ཏེ་ཉག་ས་ཚོལ་བྱང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་
 པ་མིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཏ་ཅང་གསལ་པོར་མ་མཐོང་པའི་གོང་བྱ་མང་པོ་ཉི་པའི་
 སྐབས་སུ་ཅི་ཏྲ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་ན། གོང་བྱ་རྩ་ཅན་
 འདི་རྩ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏྲ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རྩ་ཅན་གྱིས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་གོང་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩམ་ནས་རྩ་ཅན་ཉག་ས་སུ་བགོད་
 བ་ཡང་ཏྲ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་རུང་བ་བཞིན་གོ།

གཉིས་པ།

ཡང་ན་དེ་རྟོགས་ནས་ཐོག་ཕྱིར།

སྐབ་པའི་དུས་སུ་ཡན་ལག་མིན།

ཡང་ན་ཚོལ་བྱང་ཞེས་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་
 སྤྲད་མཆོན་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ཚོལ་བྱང་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན་དུ་
 མི་གནས་པར་ཐོག་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མི་ཏྲག་པར་ཚོལ་བྱང་གིས་སྐབ་པའི་
 དུས་སུ་ཚོལ་བྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཚོལ་
 བྱང་གི་ཉག་ས་ཀྱིས་གསལ་དུ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྟས་བྱེན་གྱི་

ཁང་པ་ཤེས་འདོད་ནས་བྲིས་པའི་ཆེ་བྱ་རོག་གནས་པ་འདིའི་ཞེས་བསྟན་
 པ་ན། ཁང་པ་ཤེས་ནས་དེར་བགོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་འཛིན་གྱི་བྱ་རོག་
 ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའམ། གོས་དཀར་པོ་ཅན་དེ་བྲིད་ཤོག་ཟེར་ན་གོས་
 དེས་མཆོན་པའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་འདོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བྲིས་སུ་གོས་དཀར་པོ་
 མ་བགོས་ན་བྲིད་བྱ་མེན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་རོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་རྟགས་བཀོད་ཚད་བསྟོང་བ།

ཆོས་ཐ་དད་ཕྱིར་བྱད་པར་ཡང་།

དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན།

འདི་དང་མཉན་བྱ་འདྲ་བས་ན་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲིམ་
 རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ་བྱད་གཞི་སྒྲ་དང་ལྟོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
 བྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 གི་དོན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གོ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་སོང་ནས།

དནི་གཉིས་པ་གོ་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། རྩོགས་ཆོས་དགའི་
 དགོས་སྤྱི་བ་བསྟན། །དབུས་མ་གསུམ་དགོས་བྱེ་བྲག་བཤད། །མ་
 དམིགས་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། །དང་པོ་ལ། རྩོགས་ཆོས་ལས་
 བཅམས་དབྱེ་བའི་དོན། །རྩོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེད་པ་སྤང་། །རྩོགས་
 ཆོས་དགའ་བྱ་དབྱེ་དོན་ནོ། །དང་པོ།

གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན།

བདེ་བར་བརྩུང་བ་འགྲུབ་བྱའི་བྱིང་།

རྩོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས།

མདོར་བསྟུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།

ཆོད་མ་མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ། གས་ཆོས་
 མཐུན་རྩོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་
 གསུམ་མི་མཐུན་རྩོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིང་
 རོ། །ཞེས་དང་། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་
 བྱ་ཚོ་ལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་ཚོ་ལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན། །དེ་དགའ་རྟག་

བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་མ་བྱུན་ལ་ཡོད་དང་། །རྣམ་གཉིས་
 མེད་ལ་མེད་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཏན་ཆིགས་དེ་ལས་བསྐྱོད། །འགལ་
 བ་གཞན་རྣམས་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཆིགས་བཅད་དང་
 སོ་འདི་རྣམ་ངེས་དང་ཐ་མ་རྒྱན་དུ་བྲངས་པ་ཡིན་པས་དང་སང་མདོ་རྩ་བའི་
 འགྲུར་དང་རྩལ་མི་འབྲ་ཡང་འདི་ལྟར་བདེའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་དགྲུ་
 ཅུ་མ་ཞིག་བསྟན་པ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། །སྤྱིར་རྟགས་འདི་ལ་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་དག་ལའང་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། དེར་ཡང་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་།
 ལྟར་སྤང་ལའང་མ་གྲུབ་འགལ་བ་མ་ངེས་པ་གསུམ་དང་། །སོ་སའི་ནང་གི་
 དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་དག་གཉིས་དང་ལྟར་སྤང་བདུན་ཏེ་དགྲུ་
 སོ་འདི་ཁོན་ལས་ཅིའི་སྤྱིར་མ་གསུངས་ཞེན། །གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་
 དང་ལྟར་སྤང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཆིགས་རྩལ་དུས་བདེ་
 བར་བཟུང་ཞིང་རྟགས་པར་བྱ་བ་འགྲུབ་བྱའི་སྤྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་དགྲུར་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས་མདོར་བསྟུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གྲུ་

བཞི་པའི་རེ་ཁྲ་ལ་ཐུར་མ་གཉིས་གཉིས་བསྐྱོལ་བའི་རེད་མིག་དགུ་ལ་སྟེང་
 མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་
 ཆོས་ཅན། རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད། བར་མ་
 གསུམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་
 ཅན། ཏྲག་སྟེ། རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད། རོག་མ་གསུམ་
 ལ་རིམ་བཞིན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོམ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་ཏྲག་སྟེ། རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཏྲག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཀོན་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་གཉིས་དང་། རག་ལ་བ་གཉིས་
 དང་། མ་ངེས་པ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དགུའི་འཁོར་ལོ་ལས། སྟེང་
 རོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གོ། །ལོགས་ལ་འགལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །བྱར་
 བཞིར་ཐུན་མོང་མ་ངེས་བཞི། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབུས་ཀྱི་ཐུན་མིན་མ་ངེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་
 དུ། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཀྱང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དེ་རེ་རེ་ལ་འང་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་
 གསུམ་རེ་སྐྱར་བས་གསུམ་གསུམ་དགྲུང་འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་
 མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་
 མེད་པ་ནི་སྟོང་གི་རེའུ་མིག་ལ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སོ། །མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་
 བློ་འོག་གི་རེའུ་མིག་ལ་གནས་པ་འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་འོས་པ་ཡང་
 དག་གོ། །དེ་ལས་གོ་བརྗོད་པ་གཉིས་ནི། འོག་གཉིས་ལ་བཀོད་པའི་འགལ་
 བ་གཉིས་སོ། །ལྷག་མ་ལྔ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དབུས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀར་མེད་པའོ། །ཟུར་བཞེར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་
 ལ་དེ་ཡང་རེའུ་མིག་དང་པོར་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་བྱབ་པར་ཡོད་པའོ།

གསུམ་པར་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་པར་ཡོད་ཅིང་མི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །བདུན་པར་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་པར་ཡོད་པའོ། །ཐ་མ་
 དགུ་པར་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཆ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་གསུམ་ནི་རྟགས་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་
 པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གསུམ་རིམ་པས་སྦྱར་
 བའོ། །བར་མ་གསུམ་ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གཞིར་བཞག་ནས་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲར་བཞིན་སྦྱར་བའོ། །འོག་མ་གསུམ་
 ནི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་རིམ་པས་སྦྱར་བའོ། །འདི་དག་གི་དཔེ་
 ཡང་། ཐོག་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁལ་མི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་བུམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་གཉིས་པའི་བུམ་པ་དང་ནམ་མཁལ་
 གསུམ་པའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྟོག་དང་ནམ་

མཁའ་གཉིས་སོ། །བར་བ་གསུམ་པོ་མཐུན་པར་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་
 མཁའ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་དང་སློག་གཉིས་སོ། །འོག་མ་
 གསུམ་གྱི་དང་པོའི་མཐུན་ཕྱོགས་སློག་དང་ནམ་མཁའ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་བུམ་པ། གཉིས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་དང་སློག་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ནམ་མཁའ། གསུམ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་རྩལ་
 སྟན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་དང་བུམ་པའམ། ཡང་ན་སློ་དང་བུམ་པ་
 བུས་ཀྱང་རྩལ་དོ། །རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའམ་ལུས་ཅན་མིན་པ་ནི་པན་
 ཚུན་ཐོགས་རེག་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་རྩལ་སྟན་
 ཏྱག་པ་མིན་ཡང་གཞན་གྱི་རོལ་པའི་འདོད་དོར་མཐུན་ཕྱོགས་བུས་ཆོ་
 དེ་ལ་ཏྱགས་འདི་མ་བྱུབ་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །འདི་ཅུམ་གྱིས་གཏན་
 ཆིགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གི་གནད་ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་རུས་ཏེ།
 མདོ་ལས། གང་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་དག་དང་ནི། །དེར་སྒྲུང་པལ་ཆེར་
 ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྒྲུང་གི། །དོན་དུ་དེ་དབྱེ་
 བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་དེང་སང་ཞ་མའི་འགྲུང་

འདི་དང་མི་འབྲ་ལ་འདི་བདེའོ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ས་ཆོས་ལ་ཚུད་སྤྱོད་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱད་ཐ་དད་པ་ལ།

བྱེད་པས་མི་ལྷན་གཞན་ཅེ་ལྷན་པ།⁽¹⁾

ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱོད་རྣམ་གཞན་བྱེད།

ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དག་དང་།

བྱ་བ་དག་ནི་ལྷན་ཅིག་བཟོད།

དེ་སྦྱར་ཅེ་མེད་ཀྱང་⁽²⁾བཟོད་འདོད་ལས།

དེ་དོན་ཉིད་ནི་ཆོག་ས་པར་འགྱུར།

གང་སྤྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཞན་སྤྱིར།

དཔེར་ན་ནག་པ་འཕོང་སྦྱོན་པ་ལས།

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་མིང་། ༡༥༩༡-༥། མིང་ཐང་དཔེ་རྒྱུས་༥༩༡-༩། རྒྱན་དང་།

(2) ལྷན་ཐང་དཔེ་མིང་། ༡༥༩༡-༥། རྒྱན་དང་།

སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱོན་ཞེས་བའངས།⁽¹⁾

སྲོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་⁽²⁾འགྱུར་ཞེས་བཞིན།

དེར་ཡང་ལྷ་པོ་རྣམ་གཅོད་བ།⁽³⁾

དོན་རྣམས་ལ་ཅི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལྟར་གྲགས་དང་བྱས་བ་དང་།

སྐྱེ་ཅི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲངས་སྤྱིར།

དེས་ན་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་བས།

ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱད་བར་ཡིན།

དེ་ཡི་བྱད་བར་ཅན་ཀྱི་ཆོས།

རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་རྟོན་མིན།

རྟོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུབ་པ་ཞེས་བའདི་བྱས་བ་དེ་སྐྱེ་ལ་གྱུབ་པ་ན་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༣༥༩༡-༦། རྟོགས་བྱའངས། ༽

(2) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༣༥༩༡-༦། རྟོགས། ༽

(3) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༣༥༩༡-༦། རྟོགས་པའི། ༽

ཏྲགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ན་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་
 མེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་པར་མི་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། དེ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ་མི་མཁས་པའི་ཅོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལ་ཆོག་གི་སྤང་ངེས་བཟུང་གི་སྦྱོར་ཚུལ་ཐ་
 དད་པར་བྱེད་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་ལ་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་
 དང་། ཁྱད་གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
 དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་བཟུང་ཁོ་ན་འཕམ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྤང་འདི་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་སྦྱར་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་སྐྱབ་
 འཕོང་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་སམ། སྐྱེ་ལ་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུའོ། །ཁྱད་
 པར་ཅན་དག་དང་སྦྱར་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དེ། སྲིད་སྐྱབ་ཁོ་ན་
 འཕོང་སྐྱེན་པ་ཞེས་དང་། སྐྱེ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་
 བ་དག་དང་ནི་ལྡན་ཅིག་ངེས་བཟུང་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་ན་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་
 དེ། སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་འཕམ། བ་ལ་བེའུ་འབྱུང་སྲིད་
 པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ཏྲགས་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །ངེས་ན་

དངོས་སུ་ནམ་བཙད་སྐྱར་བའི་སྤྲི་རུས་པ་དེ་ལྟར་ནམ་ཉོག་གཏིང་ཚུགས་
 བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་དེས་བཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་
 མེད་ཀྱང་དེས་བཟུང་གི་དོན་དེ་ལྟ་བུར་ཞེ་ལ་བསམས་ཤིང་བརྗོད་འདོད་
 ལས་དངོས་སུ་མ་སྤྲིས་ཀྱང་དེས་བཟུང་དེ་ཡི་དོན་ཉིད་ནི་སོ་སོར་ཉོགས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། མ་སྤྲིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཉོགས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དག་སྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ལམ་དགོས་པ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་འགལ་ལྗོན་ནམ་བར་གཅོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་
 བ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་སྤྲིས་པ་ལས། སྤིང་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་ལས།
 སྐྱོན་པོ་ནི་མཆོ་སྤྲིས་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྲིས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་
 གི་དོན་ནི་ནག་པ་ལས་འཕོང་སྐྱེན་པ་གཞན་མེད་ཅེས་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་
 དེ་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཅེས་དུ་གོ་ལ། སྤིང་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་པའི་ཆོད་དུ་
 གྲགས་པས་དེ་ལ་མི་ལྡན་མི་སྤིང་པའི་དོགས་པ་མེད་ཕྱིར་གཞན་ལྡན་ནམ་
 གཅོད་དུ་གོ་བ་དང་། མཆོ་སྤྲིས་ལ་དཀར་པོ་སོགས་ཡོད་པས་མི་ལྡན་
 གཅོད་མི་རུས་ཤིང་གཞན་རིན་ཆེན་སྐྱོན་པོ་སོགས་ཡོད་པས་གཞན་ལྡན་

ཡང་གཙོད་པ་མེད་པས་ཚུ་སྐྱེས་ལ་སྒྲོན་པོ་མི་སྲིད་པ་གཙོད་པ་ཙམ་དུ་
 གོ་སྒྲི། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱ་བཞེད་ཚུ་ལ་ལ་བྱད་མེད་
 གྱང་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་དོན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་ཆོན་པར་
 བྱལོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་དེར་ཡང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་བོ་
 རྣམ་པར་གཙོད་པ་ཡི་དོན་དུ་བཞེད་པ་ལས་ངེས་བཟུང་གི་དོན་རྣམས་ལ་
 བེ་ཅན་པ་མེད་ཉོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ནག་པ་འདི་འཕོང་སྐྱེན་ནམ་
 མི་སྐྱེན་སྙམ་དུ་བྲིས་པའི་ཆེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་སྐྱས་པས་འཕོང་
 སྐྱེན་པ་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲོན་ཀྱི་སྐྱ་ཙམ་གཞན་སོགས་གཙོད་དོན་མེད་
 ལ། ཅི་ནག་པ་འདི་ལ་འཕོང་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་
 བྲིས་པའི་ཆེ་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་དམིགས་བསམ་པའི་ཆེ་འཕོང་ལས་
 གཞན་པ་འགོག་པའི་ཚུ་ལ་དུ་གོ་བ་དང་། སྲིད་སྐྱབ་དང་ན་ཅན་གཉིས་ལས་
 སུ་འཕོང་སྐྱེན་བྲིས་པས་སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་དེའི་སྐབས་
 ཀྱི་ཆེ་བོ་ན་ཅན་ཡིན་པའི་བྲིས་ན་ཅན་ལ་དེ་འདྲའི་འཕོང་སྐྱེན་པ་ཡོད་པ་ཙམ་
 བསྐྱོག་གི་གཞན་ར་མ་ཉ་སོགས་ལ་འཕོང་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མི་བསྐྱོག་གོ

།འཛིག་རྟེན་འདི་ན་འཕོང་སྐྱེན་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་ངེས་པའི་ཆེ་སྲིད་སྐྱབ་འཕོང་
 སྐྱེན་ཞེས་སྐྱས་པ་ན་སྲིད་སྐྱབ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་དེ་འབྲའི་འཕོང་སྐྱེན་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་གཙོད་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་སྟེ་འདི་ནི་བརྗོད་འདོད་ལས་
 སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱར་རང་གི་རྒྱས་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཀྱི་འདུང་ངེས་བཟུང་
 དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གོ་བར་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ན་དེ་གཞན་དུ་
 བྱ་མི་རྒྱས་ཏེ། སྐྱོད་ན་རྣམ་འཛོག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་
 ལས་དོན་རྗེ་ལྟར་གོ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་རྣམས་
 གྲང་འཇུག་པ་ཡིན་པས་བརྗོད་དོན་མཆོན་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཆོན་གཞན་
 གྱིས་དབྱུང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
 དབང་དང་། སྐྱ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་ཆེན་གཙོད་ཅིང་འདོད་ཡུལ་ངེས་པར་བཟུང་བའི་
 འབྲས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གཙོད་སྐྱ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་སྐྱབས་
 འདིར་སྐྱོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་བྱབ་ཚུལ་ནི་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་

བ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ནར་གྱུར་ནས་
 མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་རྟེན་པའམ་ཡོད་པ་མིན་
 ཉེ་གཞན་ལ་ཐུན་པ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་དགུ་ཅུ་དཔྱེ་བའི་དོན།

རང་བཞིན་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་དོན་དུ།

གཏན་ཆོག་གས་གཉིས་དང་ཕྱོག་པ་གཉིས།

ཚོད་ཕྱིར་བྱང་པར་སྤྱི་དག་སྟེ། །ལྷག་མ་ཕྱོག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།

ཕྱོགས་ཆོས་དགུ་ཅུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་
 ཡི་སྐྱབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་དཔེ་བརྗོད་ཀྱིས་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་སུ་བྱས་པ་དང་ཚོལ་བྱང་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་
 གཉིས་དང་། དེ་ལས་གོ་ཕྱོག་པ་འགའ་བ་གཉིས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་རྟག་
 པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲ་མ་གཉིས་པོ་དག་བཀོད་པ་དང་། རྗེས་འགོ་དང་ཕྱོག་པ་
 ཆོག་རྒྱང་བྱུང་བ་གཏན་ཆོག་གས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡོད་པས་དེ་གཏན་

སྒྲུབ་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་འགོ་བྱུང་པ་ཁོ་ནས་མི་ཆོག་སྟེ། སྒྲུབ་པའི་
ཁྱབ་པ་འབྱུང་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅམ་མཐོང་བས་ཆོག་ན། ཚུལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ།

མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་སྐབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 སྒོ་ག་དང་ནམ་མཁའ་དག་ལས་སྒོ་ག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེ་
 ལ་རྗེས་འགོ་ཅམ་གྲུབ་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཚོ་ལ་བྱུང་བུམ་པ་སོགས་
 ལས་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་གཏམ་ཆོག་ས་སུ་མིང་རུང་སྐྱམ་ན། རྟག་སྟེ།
 དེ་ག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་རྩལ་ཐུན་དང་
 ནམ་མཁའ་དག་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
 བདེ་བ་དང་བུམ་པ་དག་ལས་བདེ་བ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེ་ལ་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས་རྟག་ས་ཡང་དག་
 མིན་སྐྱམ་ན། ཚོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་
 གཏམ་ཆོག་ས་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་སོགས་
 ཚོ་ལ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པར་འཇུག་ཅིང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྒོ་ག་
 དང་ནམ་མཁའ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེས་ན་ལྟོག་པའི་བྲུབ་པ་ཡང་
 དག་པར་མ་གྲུབ་པར་ཆད་དཔེ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལྟར་མཐོང་ཡང་
 གཏམ་ཆོག་ས་མིན་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབུས་ན་གནས་པ་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་པོའི་དགོས་པ་
 གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་གཉིས་པོའི་དགོས་པ་བཤད། །མ་
 དེས་གཅིག་པོའི་དགོས་པ་བཤད། །དང་པོ་ལ། ཟུན་མིན་སོ་སོའི་
 དགོས་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
 དང་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། འབྲས་ཏྲགས་དཔེ་ལ་རྩྱུང་
 དང་། །རང་བཞིན་ཏྲགས་ལ་བྱས་སྒྲིམ་དོན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་
 ལ་རྩྱེད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །གོ་བྱ་ལ་བྱབ་ཡོད་མིན་ཏེ།
 རྒྱ་ནི་འབྲུལ་བ་སྤིང་བྱིར་རོ། །དེ་བྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག།
 བྱས་མི་ཏྲག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་འགའ་ཞིག་ཉིད་ལས་གཞན་
 གྱིས་ཏེ་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ནི་རང་གི་གོ་བྱ་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་འགོད་ཚུལ་
 ལྟར་བྱབ་མཉམ་དུ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་སྤར་ཡོད་
 བས་བྱབ་ཀྱང་མེ་ཡོད་ཅིང་ལ་དུ་བ་ཡོད་གྱིས་བྱབ་པ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ཅིང་
 ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤིང་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཆོག་དང་

བརྗོད་འདོད་ལྟ་བུ་སོགས་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱན་ལ་རིགས་འབྲ་བ་ཡིན་པ་
 དེ་ཕྱིར་འབྲས་ཏྲགས་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚང་མར་ལྟ་བུའི་མེ་ཡོད་ལ་དུ་བ་མཐོང་ཡང་མེ་ཡོད་
 ཚད་ལ་དུ་བ་མཐོང་བས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེ་ལ་བྱུང་གིས་མི་
 ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིག་དང་བུམ་པ་ལས། བུམ་པ་
 ལ་མཐོང་། སྒྲིག་ལ་མ་མཐོང་བས་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པས་
 འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེར་བྱེད་ཞིང་། འབྲས་ཏྲགས་དངོས་སུ་འགྱུར་ཚུ་ལ་
 བྱི་སྐྱ་ཚེ་ལ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་དམིགས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་འབྲས་
 བུ་དང་། དེའི་རྒྱ་སྐྱ་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་པར་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་ལ་
 བྱུང་གིས་མི་ཏྲག་པ་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་
 མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཆེགས་སུ་བྱེད་ན་དོན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་འགྱུར་ཚུ་ལ་ཆེགས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དུ་བས་མེ་སྐྱབ་པ་
 ལྟ་བུའི་འབྲས་ཏྲགས་དངོས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་དཔེ་
 བརྗོད་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཀླས་པ་དང་། ཚེ་ལ་བ་ལས་

བྱང་བར་དམིགས་པ་ལ་རྟག་པ་མི་སྲིད་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ་འབྲས་
 བུའི་རྟགས་སུ་འང་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བྲས་པ་དང་མི་རྟག་
 བདག་གཅིག་འབྲེལ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྲས་པ་དང་།
 སྐྱ་དེ་གཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྐྱར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྲས་པའི་བྱེ་
 བྲག་རྒྱ་ཡི་བྱང་པར་སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བ་དང་། མི་རྟག་པ་སྐྱའི་
 རྟེན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་
 གྱི་རྟགས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཅེག་རྩོལ་བྱང་མིན་པས་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་མིན་ཡང་སྐྱ་རང་གི་རྟེན་ན་
 རྩོལ་བྱང་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འབྲས་རྟགས་སུ་
 བྱེད་པ་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱང་བཟུང་ན་རྩོལ་བ་
 མེད་པའི་སྐྱ་ན་སྐྱ་དེ་གནས་པ་མེད་པར་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་སྐྱ་སྐྱོན་མེད་གསར་སྐྱེ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་བཅས་ཅོམ་བྱུང་མོད་གྱི་

ཚུལ་བ་སོགས་རྒྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུས་རྒྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟགས་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ཏེ།
 རི་ལྟར་སྐབས་འདིར་ཚུལ་བུང་ཞེས་བ་དེ་ཡུལ་སྤྱིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཟུང་
 བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་ཚུལ་བ་ལས་བུང་བར་དམིགས་
 པའི་ཉན་ཤེས་ལ་དེར་བཏགས་བ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་
 པའོ། །དགོས་བ་མེད་པར་ཅི་སྟེ་གདགས་ཤེ་ན། དགོས་བ་ཡོད་དེ།
 བུས་བ་དང་སྟེ་བ་འགག་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་
 བུབ་བ་ལས་དེ་ལྟར་འདོག་གི་ཡུལ་ཅན་མ་འབྲུལ་པས་དམིགས་བ་ལས་
 གཞན་དུ་རྣམ་གཞག་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་དུའོ།

གཉིས་བ་ཚོད་སྤོང་ནི།

སྤྲེལ་ཡོད་བ་ཡི་ཤེས་བ་ནི། །བརྒྱལ་མ་ཐག་བུང་ངེས་མིན་ཏེ།

སྐྱབ་བྱེད་དབང་པོ་སྐྱུ་ལ་དེ།

རྣམ་ཀྱན་ཉིར་སྦྱོར་མིན་ཕྱིར་དོ།

སྟོས་བ་མེད་པར་འགའ་ཞེག་ཆོ།

འབྲས་མི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར།

ཤེས་པ་འདི་འབྲ་རེས་འགལ་བའི།

འབྲས་བྱར་བྱུང་བ་ས་དེ་ཉག་ས་ཡིན།

པ་རོལ་དག་ན་ལེ། འོན་དེ་ཉར་དམིགས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ན་
 དེ་སྤྱིའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད་དེས་སྤྱི་ཉག་པར་རི་ཉར་སྤྱབ་སྟེ། སྤྱི་
 ཉག་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རི་ཉར་ན་ཚོལ་
 བས་སྤྱི་མར་ཡོད་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱེད་པར་མི་
 བྱེད་པས་ན་འབྲས་ཉག་ས་ཀྱི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞིན། སྤྱི་ཉག་པ་ཚོལ་བ་མ་
 སྤྱིས་པའི་མར་ནས་ཡོད་པ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉན་པའི་ཤེས་པ་སྤྱེད་པ་ཡིན་ན་
 བྱི་དེ་ཉག་ཏུ་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཀྱི་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་སོགས་ཀྱིས་
 བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་རེས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ཉར་སྤྱི་ཉག་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་
 སེལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་ལ་དང་། ཡུལ་སྤྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚོལ་བ་
 དེ་ཡིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་པན་པའི་བྱ་བ་ཉར་སྤྱིར་མིན་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་བཅུལ་མ་ཐག་ཏུ་རེས་པ་མིན་དགོས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་ཐོས་པ་

ནམ་ཡང་མེད་ལ་བརྩམ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོས་ངེས་པས་ན་སྤྱོད་ཐོས་པའི་ཉན་
ཤེས་ནི་ཉག་པའི་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ཉག་
ཀྱང་སྤྱིབ་པས་མ་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ཚོལ་བས་སྤྱིབ་བྱེད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་
པ་ཅི་ཞེ་ན། ཉག་པ་ལ་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པས་བསྤྱིབས་པ་དང་མ་
བསྤྱིབས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་མི་རུང་བས་ན་སྤྱིབ་མི་བྱས་པ་
ལ་སྤྱིབ་བྱེད་མི་སྤྱིད་པས་དེ་སེལ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་དོ།

གལ་ཏེ་སྤྱིའི་ཡོད་ཀྱི་བྱམ་པ་མར་མེས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་སྟུང་
ན། བྱམ་པ་མི་ཉག་པའི་སྤྱིར་ན་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་ལ་བསྤྱིབས་མ་
བསྤྱིབས་རུང་གི་ཉག་པ་ལ་དེ་མི་རུང་དོ། །ཚོལ་བས་དབང་པོ་ལ་
ཕན་བཏགས་ནས་སྤྱོད་ཉག་པ་ཐོས་སོ་ཞེས་པའང་མི་རུང་སྟེ། སྤྱོད་ཉག་
པ་རྒྱ་ཡིན་ན་དེས་རང་འབྲས་ཉན་ཤེས་ཉག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཚོལ་
བས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབང་པོའི་སྟུང་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ལ་སྟོས་
ནས་ངེས་འགའ་བསྐྱེད་ན་དེ་བྱེད་པར་བྱར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་
ཉམས་པར་འགྱུར་དོ།

སྒྲ་རང་གི་དེ་ལོ་རྟག་པ་ནི་རྒྱུ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ན་
 ཚཱ་ལ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་ཚཱ་ལ་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཉན་ཤེས་
 སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྣམ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བྱུང་པ་སྒྲ་རྟག་པ་དག་ནི་གཤམ་
 ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྟོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དུས་འགའ་
 བེག་གི་ཆེ་འབྲས་བྱ་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་འགའ་
 བའི་ཕྱིར་ན། ཚཱ་ལ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་
 བ་རྟག་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པར་རྒྱ་
 རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་
 བྱར་བྱུབ་པས་ཚཱ་ལ་བྱུང་དེ་རང་གི་རྒྱ་སྒྲའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་སྒྱུབ་པའི་
 འབྲས་རྟགས་སམ། རང་གི་རྒྱ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་སྒྱུབ་པའི་
 འབྲས་རྟགས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་བྱས་སྟོས་དོན།

འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད།

གྲུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་ནི།

འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་པ་ན།

ཐམས་ཅད་དེ་འབྲས་ཤེས་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་འདིས་འབྲས་བྱའི་ཉག་ས་དོན་
 གྲིས་མཆོན་རྒྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཉག་ས་མཆོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེས་
 བ་རང་བཞིན་ཉག་ས་གྱི་དཔེ་བཟོད་ལོག་ས་སུ་སྟོན་པ་དོན་མེད་དོན་ཞིག།
 ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་འདི་ཉིད་གྲིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 གཏན་ཆེག་ས་ཉིད་གྲུབ་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་འདི་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་
 ཉིད་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པའི་ཉག་ས་སུ་བཀོད་དེ་དཔེར་བཟོད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་
 ཚུལ་བྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆོས་དགྲའི་གངས་སུ་བསྟན་པ་ན་རང་
 བཞིན་གྱི་ཉག་ས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བྱུང་གིས་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པ་དེ་འབྲས་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ལོ་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་ཉག་ས་ལ་ལ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
 འཇུག་གོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྒྲུང་དུ་ལོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དེ་ལས་འབྲེས་པའི་
 དོགས་སྤོང་ལ། བཤད་ཟིན་སྒྲོས་པའི་དོགས་པ་སྤང་། །འཆད་འོས་མ་
 བཤད་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ།

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་དོན།

གཏན་ཆོག་པ་བརྗོད་བྱས་རྟོགས་དོན་དུ།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་བཤད་དེ། །མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད།

འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་པ་འབྲུང་བ་
 ཡིན་ན་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་གཏན་ཆོག་པ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་
 དུ་སྤར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་འདིར་སྒྲོས་ཏེ་
 བསྐྱར་བས་ཅི་བྱ་ཟེར་ན། སྤྱིར་གཏན་ཆོག་པ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ནི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ནའང་། དོན་དེ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་གཏན་
 ཆོག་པ་དེ་ཉིད་པ་རོལ་ལ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཆོག་པ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 མདོར་བསྐྱུས་པ་ཅུ་མ་བཤད་དེ། གཏན་ཆོག་པ་སུ་འབྲུང་ཚུལ་གྱི་

མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ།

དེས་ཅེ་འདིར་⁽¹⁾འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི།

རང་བཞིན་སྟོགས་གཅིག་བཞེན་ཅེ་པའང་⁽²⁾བཤད།

དེས་ན་རྩོལ་ལས་གསལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་།

རྩོལ་བྱུང་གིས་འབྲས་བུའི་རྟགས་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་
 པའི་དཔེ་བཅོམ་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆིགས་ལའང་མ་ཐུན་
 སྟོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་བཅོམ་ལོགས་སུ་
 འཆད་འོས་པ་ལ་དེ་མ་བཤད་པས་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞིན། རྩོལ་
 བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྦྱབ་པ་དེས་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་
 ཡང་དོན་ཀྱིས་མཆན་པར་བྱས་ཤིང་། དེར་མ་ཐད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་
 བཞིན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་བྱུང་

(1) རྩོད་གོ་དཔེ་མིང་། ༥༩༡-༦༡ རྩ་བཤམ།

(2) རྩོད་གོ་དཔེ་མིང་། ༥༩༡-༢༡ རྩ་བཤམ།

བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཆ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་པ་ཡིན་པས་
 དཔེ་བཅོད་ལོགས་སུ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བ་ལས་སྤྲ་ཉན་ཤེས་ལ་
 གསལ་བ་འབྲས་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཅོད་དང་། སྤྲ་ཉན་རྩོལ་བ་ལས་གསར་
 དུ་སྤྲེ་བ་རང་བཞིན་ཏྲགས་ཀྱི་དཔེ་བཅོད་དེ། དེ་གཉིས་འབྲ་བར་ཉེ་ཐུན་
 མོང་དུ་གཅིག་བྱ་དེ་དཔེར་བཅོད་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ཐུན་མོང་གི་དགོས་པ་ལ། སྤྲུབ་པའི་
 དོན་དང་དགག་པའི་དོན། །དང་པོ།

ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་བའམ།

རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང་།

དེ་ནི་དེ་དང་འབྲུལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་བྱེ།

འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱ་གང་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་བྱུང་གི་
 འབྲེལ་བའམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་བདག་
 གཅིག་འབྲེལ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་རང་གི་ཏྲགས་དེ་ནི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྤྲང་

དུ་གཏན་ཆོགས་འདི་གཉིས་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ནས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ།

ལྡན་པ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ། །དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་དག་འབྲེལ་བ་སྤྱད་པའི་བྱིང་།

གཏན་ཆོགས་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡིན།

ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་པ་སྐབ་བྱེད་མིན།

གཞན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདུ་བ་ཅན་དང་རྗེ་ཁོལ་

གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་གང་དག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་

པ་མིན་པ་ངེས་ན་དེ་དག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་སྐབ་ན་འབྲེལ་བ་སྤྱད་

པའི་བྱིང་དེ་འབྲེལ་གཏན་ཆོགས་མིན་ནི་ཞེས་ཚུལ་འདིས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་

ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལྡན་འདུ་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་

བ་གཉིས་པའི་ཅ་མ་ཞིག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་

ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲེལ་བ་ཕྱང་གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ལུས་

གང་ཡང་མེད་དེ། ཏྲགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རུང་
བ་མིན་པས་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུབ་
བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་གཅིག་བཤད་པ་ལ། རྩོག་ལ་ལྷོག་བྱུབ་
བྱུབ་པ་དགག། རྩོག་དང་མཉན་བྱ་འབྱུང་པར་མཚུངས། །ཚུལ་དེས་
རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་མཆོན། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་བྱུབ་མེད་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་འགོད། །ལྷོག་བྱུབ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་ལུང་འགལ་དོགས་པ་སྤང། །དང་པོ།

ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན་པར་བརྟེན།
དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་ལ་མེད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགྲོ་གནས།
རང་གི་བདག་གམ་རྒྱ་དངོས་ནི། །བྱུབ་ན་ལྷོག་པ་བྱུབ་འབྱུར་བ།
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱུང་པར་ནི། །ལྷོག་མེད་རྗེས་འགྲོ་འདོད་མ་ཡིན།
རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་ལེ། །གསོན་པོའི་ལུས་ཆོས་ཅན། །བདག་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་བདག་སྐྱབ་པའི་
 གཏན་ཆེགས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ཡང་གསོན་ལུས་ཐམས་ཅད་སློགས་སུ་
 བྱ་དགོས་པས་དཔེ་གཞན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདག་ཡོད་པ་ལ་སློག་རྗེས་སུ་འགོ་
 བའི་ཚུལ་བསྟན་མི་རུས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་
 དོ། །དེ་ལ་དབྱུང་ན་ལྡོག་པ་བྱུང་བའི་དོན་མེད་དེ། མི་མ་སྤྱན་སློགས་ལས་
 ལྡོག་པ་ཉིད་ནི་ཆོད་མས་ངས་པ་ཉིད་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་མེད་
 བ་རྟགས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་སྤྱན་སློགས་ལ་མེད་
 ཅས་ངས་དགོས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྟགས་
 ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་སློག་ལྡན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ལྡོག་པ་བྱུང་བ་ཅས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་རྗེས་འགོ་འང་གནས་དགོས་ཏེ། རྗེས་འགོ་མེད་པར་ལྡོག་
 བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རང་གི་བདག་
 གམ་རྒྱ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཡི་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ནི་
 བྱུང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མ་སྤྱན་སློགས་ལས་ལྡོག་པ་བྱུང་བར་འབྱུང་

བ་ཡིན་ཡང་བདག་དང་སློག་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་
 དོ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གསོན་ལུས་
 གྱི་བྱུང་པར་སློག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་དང་བདག་
 ལ་འབྲེལ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་མ་ཐུན་སློགས་ལས་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་བ་
 མེད་ལ། མ་ཐུན་སློགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཕྱིར་གྲུབ་དོན་སྤྲོད་ནི།

མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས།

ལྷོག་པའང་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པ། །གཞན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར།

འདི་ལ་ལྷོག་པ་མེད་ན་སློབ་དཔོན་སློགས་གྱི་སྤྱང་པོས། ཐུན་མིན་མ་ངེས་པ་
 འདི་ནི་སློགས་གཉིས་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུངས་ཤེ་ན། སློབ་
 དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་ལྷོག་བྱུང་བྱུང་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། སློགས་གཉིས་
 ཀར་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་སུ་འང་གསུངས་ལ།
 དེ་པ་རོལ་གྱི་ལྷོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་འདོད་པའི་ངོར་འདི་འང་མི་མ་ཐུན་སློགས་

ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་
 བ་སྟེ། ལྟོག་རྒྱུར་ཅ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་
 ལྟོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆེགས་
 ཡང་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་དོན་
 གྱིས་འགྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟོག་ཁྱབ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
 བ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྟོག་པ་ཡིས། །སྟོག་སྟོགས་དག་ནི་ལྟོག་འགྱུར་ན།

སྟོག་སྟོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ།

ཁྱབ་འགྱུར་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

གཞན་ལྟོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། །གཞན་ལྟོག་པར་ནི་མི་རུང་བྱིང།

གཞན་དག་ན་པེ། སྟོག་སྟོགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་བདག་ཡིན་ལ་ལྟོག་ཕྱོགས་
 སྟོག་མེད་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཅན་ལ་སྟོག་
 མེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་མ་

མཐོང་བའི་ཕྱིར་སློག་མེད་ན་བདག་ལྟོག་པ་དང་། ཡོད་ན་བདག་ཡོད་
 བར་གྲུབ་ཐོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་ལྟོག་པ་ཡིས་སློག་སོགས་
 དག་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ནི། སློག་སོགས་མེད་པས་བདག་
 མེད་པ་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སློག་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་མེད་ན་མི་འགྱུར་གི་འབྲེལ་
 བ་ཆད་མས་མི་རྟོགས་ཤིང་། བདག་མེད་དང་སློག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་སོ་
 གང་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ།
 འབྲེལ་མེད་གཞན་བདག་ནི་ལྟོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་གཞན་སློག་ནི་
 ལྟོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པས་བ་ལང་ལྟོག་པའམ་མོ་གཤམ་
 ཀྱི་བུ་ལྟོག་པས་མིག་སོགས་ལྟོག་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དེའི་འབྲེལ་མཛོད་སྐྱམ་གྱིས་མི་
 འགྲུབ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་སྟོ

དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པས་ན།

དེ་དམིགས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་།

མ་རྟོགས་ན་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར།

འིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད།

གཞན་ལ་མཐོང་མེད་དེ་བོ་ཅན།

བྱམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས།

ལྷོག་པ་འེས་པ་མེད་པ་ཡི། །ལྷོག་པའི་བྱམ་པའང་རྗེ་ལྟར་ཡིན།

བདག་དང་སློག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་
 བའམ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནི་ཞིན། མི་འཐད་དེ། བདག་
 དང་སློག་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་འགལ་ཏེ། སློག་མི་རྟག་ལ་བདག་
 རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང། བདག་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦྱངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་
 གལ་ཏེ་རྒྱ་བདག་ནི་དམིགས་པས་ན་འབྲས་བུ་སློག་སོགས་དེ་དམིགས་
 པའི་རྗེས་འགྲོ་དང། བདག་དེ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་སློག་ལྷོག་པའམ་
 མ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མེ་དུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུབ་ན་དེ་བྱུང་གི་
 འབྲེལ་བའི་ཚུལ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་དེ་ནི་ནམ་ཡང་དངོས་

སུ་མཐོང་མི་སྲིད་པ་ས་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་གཞི་འགར་བདག་
 ཡོད་པ་ས་སྒྲིག་དེ་མཐོང་བ་དང་མེད་པ་ས་མ་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ས་
 འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་ཆད་མས་མ་དམིགས་ཏེ། མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་དང་སྒྲིག་གི་
 འབྲེལ་བ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་བདག་ཁོ་རང་ནམ་ཡང་
 མ་དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའམ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་
 ཞེས་རི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞི་ལ་ལར་སྤང་
 རུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་ཅེས་ལྟོག་པ་རྟོགས་རིགས་ཏེ་མཆོན་
 མོའི་རྒྱ་མཆོར་མེ་བཞིན་ནོ། །སྤང་རུང་མིན་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་
 སྦྱབ་བྱེད་མེད་དེ། རྒྱད་གཞན་གྱི་རྟོག་པའི་བྱུང་བར་དབྱུང་པ་བཞིན་ནོ།

བདག་ནི་སྤང་རུང་མིན་པ་ས་ན་གཞན་གསེན་ལུས་ཀྱི་བྱུང་བར་
 འགའ་ལ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་དེ་ནི་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་
 དོ་ཅེས་དམིགས་བསལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་
 བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བས་ངའི་བྲིམ་དུ་ཤ་ཟ་ཡོད་ལ་བྲོད་ཀྱི་བྲིམ་དུ་མེད་
 ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ལས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངས་

བྱེད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་དེ་གཞི་གང་ལ་མེད་པའམ་ལྡོག་
 པ་ནམ་ཡང་ཆོད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་བྱམ་སོགས་ལ་བདག་
 དང་སྟོག་ལྡོག་པའི་བྱལ་བའམ་ངེས་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཆོག་ཙམ་
 དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་བདག་
 དངོས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་སྐྱབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་ཙམ་ལས་འོས་
 མེད་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་
 དེགས་པས་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་འབྱུང་བ་ལ། བདག་ཆོས་ཙན་བྱས་སྟོགས་
 ཆོས་མེད། །བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་བྱལ་བ་མེད། །དང་པོ།

སྟོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན།།

ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འབྱུང།།

གཞི་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་གི་ངོ་མོ་མ་
 དམིགས་པས་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཆོང་

བའི་གཏན་ཆོག་ས་ནས་ཡང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྩི་ལྟར་ན་སློག་
 དང་གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་བྱད་པར་ལ་ལར་མཐོང་བ་
 ཡིས་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་དང་འདིར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་
 དེ་ལྟར་བདག་གྲུང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ལ་ལར་མེད་པ་མཐོང་
 བ་བདག་དེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བདག་ནི་ཡུལ་དུས་གང་དུའང་མཐོང་མི་
 སྲིད་པས་དེ་གཞི་གང་དུ་ཡོད་མེད་སེམས་པར་བྱེད་པ་རྩི་ལྟར་འཐད་
 དེ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་གང་
 བཞོད་གྲུང་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྟོགས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ།
 མོ་གཤམ་བྱ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་རྟོགས་འགོད་པ་བཞིན་ལོ།

གཉིས་པ་ལ། མེད་ན་མེད་པའི་ལྷོག་མི་འགྲུབ། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་
 རྗེས་འགྲོ་མིན། །དང་པོ་ལ། བདག་ལྷོག་པས་ན་སློག་ལྷོག་མིན། ཡིན་
 པར་སྐྱབ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས། །བྱས་པ་ལ་སོགས་མཐོང་མེད་པ།

ལུས་ལ་འང་གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན། །ལུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན།།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ལྟོག་པས་སྟོག་ལྟོག་པ་མི་འབྲུབ་ཚུ་ལ་བརྟེན་
 པ་ལ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་ཅེ་དེ་ལྟ་ན་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྟོག་དང་མི་
 ལྟ་ན་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་ཐལ་བ་འཕེན་
 པ་དེ་གྱིན་སྟེ། སྟོག་གི་རྒྱ་བདག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གང་ཞེན།
 སྟོང་དང་རྩ་ལ་བ་སོགས་རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སྟོག་སོགས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་ལུས་
 ལ་འང་གལ་ཏེ་སྟོང་སོགས་རྒྱ་དེ་མེད་ན་གསོན་པའི་ལུས་ལ་འབྲས་བུ་སྟོག་
 དེ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་རོ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་
 དེ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པ་ལོ།

གཉིས་པ།

གལ་ཏེ་རྩང་ཟད་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །ཐད་དང་པ་ཡང་དེར་རྟོག་ན།།

གཞལ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་རྣམས།།

བདག་དང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག།

མི་འདོད་ཅེན་ཆད་མ་ཉིད། །འདོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་དང་།

དངོས་མེད་རྣམ་གཞག་གང་གིས་བྱས།

གལ་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གསོན་ལུས་དང་བྱམ་པ་གཉིས་
 ཀ་བདག་མེད་པར་འབྲ་བས་ཆ་འདིས་ཅུང་ཟད་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་གཞན་སློ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཡང་སོག་མེད་
 པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་དེར་རྟོག་ན་ལུས་བྱམ་གཉིས་ཀ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་དང་བཅས་
 པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞན་རྗེས་སུ་
 དཔོག་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །བྱམ་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང་
 བས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཅེན། ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་བཀོད་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ན་འདི་ཡང་ཆད་མས་འབྲུབ་
 དགོས་ལ། ཆད་མ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
 ཆད་མ་དེ་མེད་པར་སྐྱེས་བྱའི་ཞེ་འདོད་ཅེན་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་

མེད་དུ་ནམ་པར་གཞག་པ་གང་གིས་རུས་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་མི་གཙོ་ཞིང་
 ཚད་མ་གཙོ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་མི་འདོད་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་དེ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་མིན་པ།

སོག་དང་མིག་འབྲེད་ལ་སོགས་ནི།

བན་འདོད་ཚེ་ལ་བ་ལས་སྐྱེས་ཡིན།

དེ་དག་ཡུལ་དབང་སྒོ་ལས་བྱུང་།

དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱན་ལ་ནི།

སྒོས་པ་རང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་།

དེ་ཙམ་ལས་ནི⁽¹⁾བདག་དངོས་འདི།

རྗེས་འགོ་སྒོག་པ་ལ་བརྟེན་ཡིན། ⁽²⁾གཞན་དུ་རྟོག་ན་སྤྱག་པ་མེད།

སོག་དང་མིག་འབྲེད་འཇུ་མ་དང་མཆུ་འགྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་

(1) ལྷན་བང་དཔེ་འདི། ༡༥༥༧-༦། ཉ་ཙམ་ལ་འདི། ་

(2) ལྷན་བང་དཔེ་འདི། ༡༥༥༧-༦། ཉ་བརྟེན་མིན། ་

དན་པ་དང་མངོན་འདོད་དང་རྒྱུད་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་
 ལ། དན་སོགས་དེ་དག་ཡུལ་དང་དབང་པོ་སློང་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །ཡུལ་སོགས་དེ་ཡང་པན་ཚུན་སྒྲན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་ལྟོས་
 པ་ཅན་གྱི་རང་གི་རིགས་འབྲས་མཉམ་ལེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་རོ་སྐྱར་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་མཐོང་བའམ་ངེ་ཆོར་བ་ལས་སྐྱར་བ་དན་
 པ་དང་མངོན་འདོད་ཀྱི་འབྲམ་ཚུ་ལྷང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རུས་པ་དང་སློང་དང་
 ཚོལ་བ་ལས་དབྱགས་འབྱེན་རྒྱུ་དང་མིག་འབྱེད་འཇུག་སོགས་འབྱུང་
 བ་ལྟ་བུ་དང་། དན་སོགས་དེ་དག་ཡུལ་དབང་སློང་ཡི་ཀྱིན་གསུམ་ཆོགས་
 པ་ལས་སྐྱར་འདས་པ་དན་པ་དང་། གཞན་ལ་མངོན་འདོད་དང་ཚོལ་བ་
 བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དབང་པོ་མིག་དབང་རང་གི་རིགས་འབྲས་ལས་བྱུང་
 བེད་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་ཀྱིན་ཡིན་ལ། ཡིད་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་
 ཀྱིན་དང་། ཤེས་པའི་སྒྲན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ལས་དབང་པོ་འང་ལེགས་པར་
 གནས་པ་སོགས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དེ་ཅུ་ལས་ནི་བདག་གི་དངོས་
 པོ་སྟེ་བདག་ཅེས་པའི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་

དུག་པོ་འདི་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་དུ་མ་མི་ཉག་པ་འདི་ལ་བདག་ཏུ་
གདགས་པ་ལས་བདག་ཅེས་རང་རྒྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་
བདག་ཅེས་གདགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་
ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགོ་དང་། མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱོག་པ་ལ་བཞེན་པ་
ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་དབྱགས་དང་སྒོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བདག་ཉོག་ན་
རྒྱ་རྒྱུ་མས་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་ཆད་མས་མ་
མཐོང་ཡང་རྒྱར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་སྟོན་དང་མཉན་བྱ་མཚུངས་པ་ལ། ཅ་བའི་ཉགས་ནི་
འགོད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།
འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དང་།

སྟོན་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་ན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་སྒྲ་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མཉན་བྱ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གསོན་
ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་སོགས་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་

མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷོག་ཅན་རྟགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། ལྷོས་གཞི་
 རྟོགས་ལ་བརྟགས་ནས་དགག། གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ནས་
 དགག། །དང་པོ་ལ། ལྷོག་བྱུང་མེད་པར་མཚུངས་པ་སྦྱབ། །དེ་ཡི་ལན་
 ཏུ་བཀོད་པ་དགག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

མ་ཡིན་ལྷོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང། །འདི་ནི་འཁྲལ་པའི་བྱེར་ཞེས།

རི་ལྟར་བསྒྲུབ་མིན་ཉིད་ལས་དེ། །ལྷོག་མིན་འོན་དོན་གྱིས་དེ།

བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འཇུག་མིན་དེ་ལྟར།

བརྗོད་འགྱུར་དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས།

པ་རོལ་པོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉན་བྱ་དང་སློག་
 སློགས་རྟགས་སུ་བྱས་པ་འདི་མི་མཐུན་ལྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་ཅན་ཡིན་
 ཡང་མཉན་བྱ་འདི་ནི་དེ་སྦྱབ་ལ་འཁྲལ་པའི་བྱེར་ཏེ། བསྒྲུབ་ཏེ་མི་རྟག་
 པར་བཀོད་ཀྱང་རུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་མིན་འོ་ཞེས། རི་ལྟར་འཁྲལ་
 ཞེས་རྗེས་པ་ན་དེ་དག་ན་རེ། མཉན་བྱ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་མི་

མ་སྐྱུན་སྤྱོགས་ཉིད་དམ་ཁོན་ལས་དེ་ལྟོག་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱུན་སྤྱོགས་
 ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོལ་ན། འོན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་མིན་པས་འཁྱལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་མ་འཁྱལ་པར་
 མི་འགྱུབ་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་བན་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 བ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་སྤྱོག་སྤྱོགས་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཕགས་པ་ནི།

བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས།།

བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་དོན་གོ་བས།།

གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྐྱུན་པར་བརྗོད།།

དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས། །འདི་འདྲའི་མི་འཁྱལ་གྲུབ་མ་ཡིན།།

བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག །

རྟགས་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མེན་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་དོ་ཅེས་བརྗོད་

བའི་ངེས་བརྒྱུད་དེས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཞེས་པས་ཁོ་ནའི་ངེས་བརྒྱུད་གིས་
 མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་པ་སྟོན་ཏེ་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་མེད་
 ཅེས་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་པ་མི་སྟོན་ན་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་
 དམིགས་བསལ་བ་དོན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་པ་དེའི་དོན་
 གྱིས་གོ་བས་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བར་བརྗོད་
 པ་སྟེ། མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་སམ་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལ་
 མེད་ཅེས་བ་གང་རུང་གིས་གཉིས་ཀ་མཚོན་ཀུས་སོ།།

དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 ལྡོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་འདི་འདྲའི་རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འབྲུལ་
 བ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སོགས་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཁོ་
 ན་ལས་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ན་ནི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པ་ལ་ཡོད་
 བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་དེ་ལ་རྟགས་མེད་པའམ་
 བཀག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་བཀག་པ་འགོག་པར་

བྱེད་པ་ན་ནི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གང་
ཡང་མིན་ནོ།

ངི་ཉྱར་ན་ཉྱས་བྱིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའམ། ལྷགས་འདི་རྣམས་
ལ་རྩ་མེད་པ་མེད་ཅེས་པ་ཉྱར་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མཁམ་སྐྱབ་
པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་འགོག་པ་ལ། རྩོགས་སྒྲ་བརྗོད་དང་དེ་ཡི་
ལན། །དང་གོ།

བསྐྱབ་བྱ་མེད་ལས་: རྩོག་⁽¹⁾མེད་པ།

དེས་ན་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལ་མེད།

སྒོག་སོགས་ཉྱགས་སྒྲ་བཞོད་པ་འདི་མི་མ་ཐུན་རྩོགས་ཁོན་ལས་རྩོག་པའི་
རྩོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཁོན་གང་གིས་ན། རྩོད་སངས་རྒྱས་པ་
ཉྱར་ན་བདག་ཡོད་གཏན་ནས་མི་འདོད་པས་འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་ཐུན་
དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ལ། གསོན་ལུས་རྩོགས་སྒྲ་བྱས་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་

(1) རྩོད་བང་དཔེ་འདི། ༡༥༥༨-༡། །བརྗོད།

མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་མེད་པ་དེ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་
 མི་རུང་སྟེ། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ལ་
 བརྟེན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། དེ་འབྱུང་ཁུངས་སུ་རུང་བ་མིན་པས་ན་ཕྱོག་པའི་
 ཉིན་དུའང་མི་རུང་བས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་ཅེས་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་
 སྐྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྟགས་སྟོག་སྟགས་དེ་ཕྱོག་
 པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་རྟགས་
 འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་སྟེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་མེད་པ་
 ཅུམ་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཆེག་ཀྱང་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞིན།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། ཁས་ལེན་འགལ་འདུར་ཐལ་བས་
 དགག་ །ཅི་ཡང་མི་སྐྱར་ཐལ་བས་དགག་ །དགག་པ་གཏན་མེད་ཐལ་
 བས་དགག་ །དང་པོ།

མེད་ཅེས་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །རི་ལྟར་མེད་ལས་ཕྱོག་པར་འདོད།
 ཕྱོག་པ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན། །དངོས་ཡོད་མེད་ནའང་ཡོད་ཡིན་ལ།

དངོས་པོ་ཅེ་མེད་པའང་⁽¹⁾ཡོད་མིན་ཞེས།

སྤྱོད་པོ་ཡིན་ནི་དཔྱད་ལ་ཉྱེས།

ཁྱོད་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ན་མེད་ཅེས་
 བ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ལྡོག་པ་དེ་ལྡོག་པའམ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་
 དེས་ན་དེ་འབྲེལ་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་རྩི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་
 བར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྡོག་པ་དེ་དངོས་མེད་ལས་ལྡོག་
 བར་མི་འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་འགལ་
 ཏེ། ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་དེ་ཡང་མི་
 འདོད་ན་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། དེར་ཡང་སྒྲིན་
 མཚུངས་པས་དངོས་མེད་ལ་ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ལྡོག་པ་ཡང་མེད་ཅེས་ཐུག་
 པ་མེད་པར་བརྗོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དགག་པ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་
 དགག་པ་དང་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་གོ་བ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་གཉིས་
 སྐྱངས་འགལ་ཡིན་པས་འགལ་འདྲའི་ཁས་ལེན་ལན་བརྒྱར་བསྐྱར་བའི་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༡༧༥༨-༩། ༩་མེད་པ། ༽

ཆོག་ས་ཆེན་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་པ་འདི་
 དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནལ་མ་གོ་བས་ལྷོག་ལྷན་ཉགས་དེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཞིང། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་
 པོ་མེད་ནའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་
 མཆན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་ལ་ཉགས་དེ་ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཉགས་ལྷོག་པ་ཅེས་པ་དགག་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་མེད་པའང་
 བསྐྱབ་བྱ་དངོས་མེད་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་སྦངས་ཏེ། བསྐྱབ་
 བྱ་ལས་ཉགས་ལྷོག་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པོ་ཕྱི་
 རོལ་པ་ཡི་ནི་ནམ་དཔྱོད་ལག་ལ་འདྲུ་ཅན་འདི་ལ་ལྷོས་ཞེས་དབྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཁས་ལེན་ཞིང་དངོས་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་ཁས་མི་ལེན་པ་མཆར་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་ཐམ་བས་དགག་ག།

གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྷོག་མེད་ན།།

གཏན་ཆོག་ས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི།།

དེ་ཡང་མིན་ན་ལྷོག་བཀག་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འགོག།

སྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར།

སྐྱ་ལས་རྩུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན།

ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལས། །མེད་ཕྱིར་འདིར་ནི་མི་སྐྱ་འཕྲོག།

གལ་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་དེ་ལས་རྟགས་དེ་ལྷོག་པ་མེད་ན་གཏན་ཆིགས་
 སྟོག་དེ་མེད་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། འདོད་ན་རྒྱུས་འགྲོའང་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཞིང་དངོས་མེད་ལ་སྟོག་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བརྟེན་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ན་ནི་ལྷོག་པ་བཀག་པ་སྟེ་ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ་
 བྱི་རྟགས་དེ་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ན་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མིན་
 ཞེས་ད་ལྟ་ཅི་སྟེ་འགོག དེ་ལྟར་རྟགས་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འདོད་མེད་
 པའམ་ལྷོག་པར་ཡང་མི་འདོད་ན། སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པར་
 སྐྱ་ལས་རྩུང་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་།
 བརྗོད་པ་སྐྱ་ཡི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་མེད་པ་ལས་རྩུང་བ་མེད་ཕྱིར་
 དངོས་མེད་འདིར་ནི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་སྐྱ་བ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱགས་

བ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་དགག་པ་གཏན་མེད་ཐལ་བས་དགག་པ་ལ། གཞན་ལ་ཐལ་བ་འགོད་པ་
དང་། །རང་ལ་དེ་མི་མཚུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དངོས་
དང་དེ་ལན་དགག། །དང་པོ།

ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། །དེ་ནི་མེད་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན།།

རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ།།

དགག་པ་འདི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར།།

གང་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དགག་པ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། དགག་པ་འི་
ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་བས་སོ། །དགག་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་འདོད་བས་ན་དེ་ལྟའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་འདི་ལ་
དགག་པ་འདི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅེན། །རི་ལྟར་དེ་ཡོད་དེ་ལྟར་ནི།།
མི་འགོག་རི་ལྟར་དེ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཡང་ཡུལ་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གཞིར་
 བཟུང་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཅི་ན། རི་ལྟར་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
 ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་འགོག་ལ། རི་ལྟར་དེ་མེད་
 པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ནི་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་དུས་དང་སྐྱར་ཀྱང་
 རུང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 གང་རུང་ལས་འོས་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་གང་ལའང་དགག་པ་མི་འཇུག་
 བས་ན་སྒྲིན་སོ་ན་གནས་སོ།

གཉིས་པ་སྒྲིན་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ལ། དགག་སྐྱབ་
 རྟེན་ནི་སྒྲིན་དོན་ཡིན། །རི་ལྟར་དགག་དང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ། །དང་པོ་ལ།
 དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་ལོ། །དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་མིན་སྒྲིན་ལ།

བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དང་།

དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན།

ཡོད་པ་དགག་མི་རྒྱས་ལ་མེད་པ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་དགག་པའི་ཐ་
 ལྷན་མི་འཐད་པར་དབྱེད་པ་འདི་ཁྱེད་ལ་འང་ཅིའི་བྱིར་མི་མཚུངས་ཤེ།
 དངོས་པོའི་དོན་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བར་གནས་པ་ཅམ་ལས་
 འཕེལ་འགྲེལ་དང་། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྐྱབ་ནི་ཐ་ལྷན་
 གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་མེད་ལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་ལྷན་
 མི་འཇུག་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ་མེད་
 པ་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་ལ་དབྱེད་ན་སྐྱབ་པ་འང་མེད་མོད། དགག་
 སྐྱབ་ནི་སྐྱ་དོན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དངོས་
 པོ་ལ་འང་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ་བྱམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་
 རོ། །དངོས་མེད་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་འཇུག་སྟེ། བྱམ་མེད་ཡོད། བྱམ་
 མེད་མེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་མིན་བརྗོད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པའི་ཤུགས་ལ་རྣམ་བཅད་བྱུང་པ་དང་། དགག་
 པའི་ཤུགས་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་སྐྱབ་པ་བྱུང་པའི་དགག་སྐྱབ་ཐ་ལྷན་
 གྱི་གནད་གསང་འདི་ཁོ་ན་སྦྱིར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒོ་ངོར་དགག་པ་

དང་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་
 སྒྲོ་འདོགས་པ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ས་དོན་གང་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་བ་དེ་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུ་ལ་དང་མ་ཐུན་པར་སོང་བའི་ཆེན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་དོན་ལའང་
 གྲུབ་ཅེས་འཛིན་དགོས་པས་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་
 ཚུ་ལ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུ་ལ་ལ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་བྱར་མེད་དེ་
 སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚུ་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་གང་ལ་བརྟེན་དབྱང་
 ན་ཕྱི་རོལ་རང་མཆོན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་མཆོན་ལ་དགག་
 སྐྱབ་མི་རུས་ཤིང་དེ་སྒྲའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་སོགས་སྐྱ་ཆེར་བཤད་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བྱ་བེར་ན། རྟོག་འོར་སྒྲང་བ་
 སྒྲ་དོན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྐྱབ་

བ་དང་དགག་བ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མིན་ལས་
 ལོག་ཅིམ་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་རྟོག་ཡུལ་
 བ་སྤྲང་བ་དེ་ལ། སྤྱི་མཉན་བྱ་ཡིན་ཞེས་དང་། སྤྱི་ལ་སྟན་པ་ཡོད་ཅེས་དང་།
 སྤྱི་ལུས་ཅན་མིན་ཞེས་དང་། སྤྱི་ཏྱག་པར་མེད་ཅེས་སེམས་ཤིང་བརྗོད་པ་
 ལྟ་བུལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཏྱག་པ་ཡིན་པར་སེམས་
 ཤིང་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བཏགས་ཀྱང་སྤྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྤྱི་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་སྤྲང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེད་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་གོ་ཁིང་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདིས་མཁས་པ་
 བརྗེ་ཏན་སྤྱི་ལོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་གྱི་འཛིག་རྟེན་པ་མཐའ་དག་ཐ་སྙད་
 གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཐད་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དངོས་མེད་ཀྱང་རྟེན་
 འཐད། །སྤྱི་དོན་ལས་གཞན་རྟེན་མི་འཐད། །དང་པོ།

དེ་འབྲེལ་མེད་ནའང་ཆོས་ཅན་དེ། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་སྤྲང་།།

དེ་ཡང་སྤྱི་འཇུག་པ་ཉིད་ལས། །ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད།།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་མིན་
 བ། སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་སྟེ། འདི་རང་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཟུམ་
 པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱས་པ་སྐྱེ་ལ་མི་འབྱུག་པ་སྐྱར་འབྱུར་ཏེ། སྐྱར་མིང་
 དང་མཚན་མ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་
 དངོས་པོ་མེད་ན་འདི་ཐ་སྙད་གྱི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འབྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཐ་སྙད་
 གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་སྐྱོན་དེ་འབྲེལ་འདི་བྱེད་མ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་
 དབྱེད་ན་རང་མཚན་ཚུགས་སུ་བྱ་བྱུབ་པའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་
 མེད་ནའང་། སྐྱར་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་རྟོག་ཅོར་སྐྱར་བའི་
 ཆོས་ཅན་སྐྱོན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་
 མེད་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོལ་སྐྱར་ཞིང་། སྐྱོན་དེ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུག་པའི་
 དུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་མ་བརྟགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་བྱས་ནས་
 ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་རྟོག་ཅོར་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་བྱང་
 རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཐ་སྙད་ནུམས་བརྟེན་པར་འདོད་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 ཚུལ་ལུགས་དེ་ལྟ་བུར་ཟད་དོ།

དེ་ཡང་བརྟགས་ན་སྤྱོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་
གནད་ཀྱིས་བརྟ་རང་མཆན་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐོག་མེད་བག་
ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་རྟོག་ངོར་སྤང་བས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟོན་དུ་བྱང་
བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་ལས་གཞན་རྟོན་མི་འཐད་པ།

དེ་ལྟ་མེན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི།

ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན།

བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་།

བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར།

ཐ་དད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན།

བཀག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན།

སྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག །ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་མི་འགྱུར།

སྤྱོད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མེན་ན་དོན་རང་མཆན་རྣམས་ཀྱི་

ཆོས་གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་བདག་ཉིད་

གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱབས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་།
 དགག་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ལ་དགག་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 བགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་རང་མཆན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་ཆ་ཐ་
 དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་བདག་
 ཉིད་གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དང་། བྱམ་པ་བཞིག་པ་ན་ཀུན་
 འཇིག་པ་ལྟར་རང་མཆན་ལ་ཁ་ཅིག་གྲུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་མ་གྲུབ་པའི་
 ཆ་ཐ་དད་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་རང་མཆན་དེ་དང་བསྐྱབས་ཆོས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་
 ཆོས་གྱི་རང་མཆན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་གཞན་
 དང་གཞན་བགག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་
 ཆོས་དེ་སྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་
 གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་ལ་མི་རྟག་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་སོགས་སྐྱབ་པ་འཇམ། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པ་སོགས་དགག་པ་
 ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་སོ་སོ་ནས་ཐ་དད་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་མཆོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་
ན་ཆོས་དེ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྟོག་ངོར་
དགག་སྐྱབ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །བཏགས་ཅམ་དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་
བྱང་། །བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྒྲིང་། །དང་པོ་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ།

ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་བྱས་ཏེ།

གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་དེ་བརྟེན་དང་།

གཞན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་།

འགོག་ན་དེ་ཡིས་དབེན་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་ལྟ་བུ།

ལྟོག་པ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་སྐྱབ་ལྟ་བུ་
གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་སྐྱབ་པ་ན་
བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཆོས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་དེའི་སྐབས་སུ་རྟོག་ཡུལ་དུ་

མི་ག་ཟུང་བར་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཉག་པ་འགོག་
 པ་ན་དགག་བྱ་ཉག་པ་དེ་ཡིས་སྐྱེ་དེ་དཔེན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། དགག་
 བྱེད་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་སྟེ། དགག་པ་ནི་དགག་བྱ་
 བཅད་ནས་སྟོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དགག་བྱ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་
 པས་དགག་བྱ་མེད་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟོས་པ་
 ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལྟོག་པ་གཞན་ཡང་མི་འགོག་པ་ལྟ་བུར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་འཕམ་མེད་མིན་དུ་
 དགག་པའི་ཐ་སྙད་དེས་དེ་ལྟར་སྟོ་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པས་ན་གཞན་སེལ་
 བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་སྤྱི་ཆོགས་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་
 ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདུ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ།

མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི། ཐ་སྙད་ནི་ལྟར་སྟོས་བསྟན་པ།
 དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བཟགས་པར། ཐ་དད་དོན་རྟེན་ཁས་ཅིན་པ།⁽¹⁾

(1) ལྟར་བང་དཔེ་ཤིང་། ༡༥༩-༡། ཉ་ཁེན་པས། །

ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི།

འཛིག་ཉེན་དོན་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར།

ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱོད་དོན་ལ་
 བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གང་ཞིག་ངེས་པོར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་
 འོངས་པའི་སྒོས་བསྟན་པ་སྟེ་སྒོ་རང་གི་རང་གིས་མཆོན་པར་གྱུར་པ་འདི་
 བྱི་ངེས་པོར་སྟངས་བཞེད་བཞེན་ཉིད་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་མ་བརྟགས་
 པར་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་ཉེན་ནི་སྐྱོད་ཅན་མོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་
 གང་དེ་འཛིག་ཉེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་
 ཉེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ལ་བཞེན་ནས་ཁས་སྒྲུངས་ན་འང་ཡང་དག་པར་
 དབྱེད་ན་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞོད་དོ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་མཐོང་ཞིང་གོམས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་
 འཛིག་ཉེན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་དབྱེད་
 པའི་རིགས་པས་སུན་བྱུང་ཞིང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟུངས་དོན་གོ་བ་
 ཅམ་དུ་ཟད་ལ་དོན་གོ་བ་ཡང་སྒྲུང་བརྟག་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྱུར་བ་

ཅམ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་ཅམ་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བར་
 དབྱད་ཀྱང་དེ་ཅམ་ལ་གཞོད་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་འདི་དག་ནི་མ་བཟླས་པར་
 བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་མིན་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་བཟླས་པ་ཡིན་ཡང་དངོས་ལྟར་སྤང་བ།

དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་འབྲས་མེད། །དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག །

ཐ་དད་རྟེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང། །འབྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི།

བསྐྱད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟན་ཉིད།

མིན་ཡང་མཐོང་བས་སྦྱོར་དེས་ན།

དེ་བསྐྱད་པ་ན་འང་ཤེས་མ་ཡིན།

མིག་དབང་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་དང་ཉན་ཤེས་
 དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ་ན་དབང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ན་
 མིག་དབང་དེ་ན་དབང་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 སེལ་བའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གནས་པར་
 བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་བོར་རང་མཆོན་གཅིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་མེད་

དོ། འོན་ཀྱང་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོར་ལྷོག་པ་ཐ་དང་པའི་རྟོག་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་བཞག་པ་
 འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་པ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་དགག་བྱ་དེ་རྟོག་
 དེ་ལ་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། རྟོག་པས་འཕེལ་འགྲིབ་
 ལྟ་བུར་བསྐྱད་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དུ་དབྱེ་ཞིང་
 འདི་ལ་འདི་ཞེས་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་ཞེན་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལས་དོན་ལ་
 ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་དེ་ཐ་དང་དུ་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པས་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་དེ་དག་
 བསྐྱད་པ་ཡིན་ནའང་བསྐྱད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་ནས་ཐ་སྙད་ལ་མི་འཇུག་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྤྲི་
 རྣམ་བཅད་ལྟར་སྒྲོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་མཆོན་ནས་ཆོས་ཅན་དག་ཀྱང་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་
 གསུམ་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འགྲིབ་པ་

ལྷ་བྱ་དང་། གཅིག་ལས་དུ་མར་སྤེ་སྤེ་བཅ་པོ་ཤེས་པ་ལྷན་མིན་ཞེས་
 དང་། བཅ་པོ་ལའང་ཡུལ་ལྷ་དབང་ལྷར་སྤེ་བས་འཕེལ་བ་ལྷ་བྱར་བྱས་
 གྲང་འབྲས་བྱའི་ཆ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལས་རྟོག་ངོར་དབྱེ་
 བསྟུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་ལ་དེ་ལྷར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའམ་
 སྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་རི་ལྷ་བ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མི་སྲིད་དོ།

གཉིས་པ་ལྷོས་གཞི་སྤྱོད་ལ་བརྟག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་རིགས་
 པ་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བསྟུ་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོས་གཞི་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་འགྲུབ་དང་། །སྤྱོད་པ་གྲུབ་ན་ཡང་ལྷོག་མི་འགྲུབ། །ལྷོག་
 གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་འགྲུབ། །དང་པོ།

ཡོད་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་འཇུག་པའི་བྱིས།

དེ་མེད་མ་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་འགྲུས།

ཁས་སྒྲངས་ཆད་མ་མིན་པ་ལས།

མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།

གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོག་ལྟན་ཉགས་སུ་འགོད་པ་
 འདིར་ལྟོག་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ན་སྟོན་དུ་བྱུང་པ་གཉིས་པོའི་ལྟོས་གཞི་
 རྟོགས་གང་ཡིན་ཤེས་དགོས་པ་ལ་རྟོགས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
 ལྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་གཏན་ཆོགས་འཇུག་བཞིན་པའམ་འགོད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པས་བྱམ་སོགས་ཀྱང་བདག་མེད་པར་མ་གྱུང་པས་མི་མཐུན་རྟོགས་སུ་
 མི་འགྱུར་རྟོ། །བྱམ་པ་སོགས་ལ་བདག་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་
 གྲུངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་རྟོགས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་ཁས་
 གྲུངས་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་
 མཐུན་རྟོགས་སུ་འགྱུར་རྟོ།

གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ཁས་གྲུངས་པ་དེ་ཆོད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་
 བ། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་གྲུངས་ཆོད་མ་མིན་པ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་
 བྱམ་སོགས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་མི་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་གང་གིས་ངེས། དེས་ན་བྱམ་སོགས་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གང་དུ་འགྱུར་གཏོང་མེད་པས་འདི་
 འདྲའི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་ཕྱོགས་ངོས་ཟིན་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་
 ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱུ་ཡང་ངེས་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་རང་གར་སྤྲོ་བ་ཅམ་སྟོ། །གལ་
 ཏེ་བྱམ་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་པ་དེ་
 བརྗོད་དགོས་སྟོ། །སངས་རྒྱས་པའི་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་སོགས་
 གྱིས་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་ཁས་ལེན་ན་གསོན་ལྷུས་བདག་
 བཅས་སུ་སྤྲོ་མི་རིགས་སྟོ།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་གྲུབ་ན་ཡང་ལྷོག་པ་མི་འགྱུར་པ་ལ། མ་ངེས་ལྷོག་ཅམ་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ། ངེས་པའི་ལྷོག་པར་སྤྱོད་བྱེད་མེད། །དང་པོ།
 མེད་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ན་ཡང་།
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་ཐེ་ཆོམ་ཟ།
 དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཕྱིར་དེ། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པར་ཡང་།
 སྤང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི།

ངེས་པར་གྱུབ་ན་གཞན་ལས་ནི།

ལྷོག་གྱུབ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་།

མཐོང་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ།

གསལ་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་།

དེ་ཡི་རིགས་གྱུར་དོན་ཡོད་པས།

མ་མཐོང་བས་འགར་ངེས་མེད་དེ།

མཁྱེགས་པ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་བཞིན།

འདི་ལྟར་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་གྱིས་མ་ཐུན་བའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལས་
 ཉགས་ལྷོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པར་བཀག་ཟེན་
 གྱུར། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལས་ཉགས་ལྷོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ངེས་ཁྱོད་
 གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཞིག་པན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་བདག་ཡོད་འདོད་
 གྱི་བདག་མེད་མི་འདོད་པས་སློག་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་མ་ཐུན་
 ཕྱོགས་བདག་ཡོད་པ་ལས་གྱུར་ལྷོག་གམ་སྒྲམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་སྟེ། སློག་
 དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་

དེ་ལ་ལྟོག་གས་མི་ལྟོག་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་དེ་མི་མ་ཐུན་
 རྟོགས་ལས་ལྟོག་པར་ཡང་ཐེ་ཆོམ་བ་སྟེ། མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་བྱུང་ངེས་སུ་
 མ་མཐོང་བས་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་ལྟོག་ངེས་སུ་གང་གིས་འབྱུང་སྟེ། འདི་
 ལྟར་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་ལ་ནི་ཡོད་
 ངེས་པར་བྱུང་ན་གཞན་ཅིག་ཤོས་ལས་ནི་ལྟོག་པ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་འདི་
 ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གང་ཞིག་ཆད་མས་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟགས་དེ་མི་
 མ་ཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ཡིན་ན་ཡང་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་
 མ་ཐུང་དག་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བས་ན་རང་གིས་མཐོང་བ་མེད་
 པའམ་མ་སྤང་བ་གཞན་དག་ལ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་
 བ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་མི་མ་ཐུན་རྟོགས་མ་ཐུང་དག་མ་མཐོང་ཡང་
 དེ་ལ་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཆད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་རང་ལ་སྤང་བ་
 རྟགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་བདག་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གས་གསལ་བ་མ་ཐུང་དག་ལ་སྟོག་

འདི་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་དེ་ཡི་རིགས་
 སུ་གྱུར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ཡོད་སྲིད་པས་སློག་འདི་བྱུང་པ་
 སོགས་འགའ་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་གྱི་བྱེ་བྲག་འགར་ཡང་
 མེད་པའི་ངེས་པ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མ་བྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བྱུང་བྱེད་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། འིང་དང་རྩོ་
 སོགས་མཆོན་གྱིས་ཆོད་པར་མཐོང་ཡང་མ་བྲེགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྩོ་
 རྩོ་པ་ལམ་སོགས་མི་ཆོད་པ་སྲིད་པ་བཞིན་རྟོ།

གཉིས་པ་ངེས་པའི་ཕྱོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་མེད།

ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན།

ཐེ་ཆོམ་གང་ལས་ཕྱོག་པར་འགྱུར།

དེ་ཡང་ལ་ལར་དེ་འབྲས་དང་། བདག་ཉེས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད།

༥ དེས་ན་⁽¹⁾བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་ཕྱོག་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ།

བྱུང་སོགས་མི་མ་སྐྱབ་སྐྱགས་ཡིན་དུ་ཆུག་གྱུར་དེ་ལས་སློག་སོགས་

(1) ལྷན་བཅད་དཔེ་འདིར་། ༡༥༤༧-༢། ༩ དེ་ནི།

ལྷོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་སློག་སོགས་དེ་ཡོད་པ་འགལ་བ་
 གཉིས་པོ་གང་ཡང་ཆད་མས་མ་མཐོང་ན་མི་མ་སྤུན་སློགས་ལས་ལྷོག་
 གམ་མི་ལྷོག་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ལྷོག་
 པའི་རྒྱ་མཆན་མེད་ལ། བདག་མེད་ལ་འགལ་བ་དེ་ཡང་བརྒྱད་འགལ་
 ཡིན་ན་ནི་ལ་ལར་ཏེ་བདག་ལ་རྟགས་དེ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་
 དེ་ཡི་འབྲས་བྱ་སློག་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་བདག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་
 དག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེ་འབྲེལ་
 ཤེས་བྱེད་དེ་མེད་པ་དེས་ན་མི་མ་སྤུན་སློགས་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་
 སློག་འདི་ནི་ལྷོག་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ལྷོག་པ་ཐུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་མི་འགྲུབ་ལ།

ལྷོག་ཏུ་རྒྱག་པ་དེ་ལྟ་ན་པར་།

བདག་མེད་མེད་ལས་བདག་མི་འགྱུར།

གང་གིས་དེ་ནི་ལྷོག་མེད་ལ།

ངེས་པར་དངོས་པོར་འདོད་མ་ཡིན།

དཔེར་ན་སློག་སོགས་མ་ཐུན་སློགས་ལ།

ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་བཞིན།

སློག་དེ་བདག་མེད་པའི་སློགས་ལས་ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཙམ་
 གྱིས་ཞེ་འདོད་ལ་མི་པན་ཏེ། བདག་མེད་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་བདག་
 གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན།
 རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པ་ལ་ངས་པར་དངོས་པོར་འདོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་པ་ཅན་པ་དེས་སློག་སོགས་
 ཏགས་དེ་མ་ཐུན་སློགས་ལ་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་
 འདོད་པ་བཞིན་རོ།

དེས་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་བསྐྱོགས་པས་ཅིག་ཤོས་ལ་གོ་བྱས་
 ཏེ་བར་ན་ཕྱང་གསུམ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་འདི་བས་མ་ཐུན་སློགས་ལས་
 ལྷོག་པ་མེད་ཅེས་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་ལྷོག་པ་དང་དེ་མེད་པ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་ལྷོག་པ་མེད་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་ནས་ཡོད་པར་
 རིགས་ལ། དེ་གྲུབ་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་མེད་

ཅེས་པའི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཡོད་མི་འབྱུང་པ་ཁོ་རང་གི་
ཁས་སྒྲངས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ

གལ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས།

ཕྱོག་མེད་དེ་རྒྱས་རྗེས་འགྲོ་ཅན།

རྗེས་འགྲོ་ཅན་མིན་ཕྱོག་མིན་ན།

བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན།

གལ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཕྱོག་དེ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལས་ཕྱོག་གི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་ན་དེ་ཡི་རྒྱས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་
འབྱུང་དགོས་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཅན་ཡང་མིན་ཕྱོག་པ་ཅན་ཡང་མིན་ན་བསྐྱུ་
བྱ་ལ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཉགས་དེས་
བདག་མེད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ་བདག་བཅས་ཀྱང་འབྱུང་པ་མིན་
པས་འབྲེལ་མེད་ཉགས་སུ་འགོད་པ་ཁོ་རང་ཟད་དེ། བ་ལང་ཡོད་པར་སྐྱབ་
པ་ལ་ཉར་མིགས་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བར་དབྱང་པ་ལ། རེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་འབྲེལ་ལ་
ལྟོས། །འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མས་ངེས། །བདག་སྟོག་ལ་དེ་མེད་
ཕྱིར་འབྲུལ། །དང་པོ།

འཇུག་ལ་གང་གི་རང་བདག་ཉིད། །གང་མེད་མི་འབྱུང་ཅན་གྱུབ་པ།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལྡོག་བྱེད་དེ། །འཇུག་པ་ན་ཡང་འཇུག་བྱེད་ཡིན།

བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་སྦྲད་དུ་ཉག་ས་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཉག་ས་གང་གི་རང་
གི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་
གྱུབ་པ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལོག་པ་ན་ཉག་ས་ལྡོག་པར་བྱེད་པར་
འདོད་དེ། ཉག་ས་འཇུག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གྱུབ་པོ།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མས་ངེས་པ།

མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན།

དེ་འདྲའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་ལུས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
ཆོད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་འབྲེལ་བ་

འཛོག་མི་བྱས་ཏེ། དངོས་སོ་གང་དང་གང་ལྟར་ཡིན་པ་ཆད་མ་ལ་སྟོས་
ནས་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་བོ།

གསུམ་པ་བདག་སྟོག་ལ་དེ་མེད་བྱིར་འབྱུང་པ་ལ། དེ་བྱུང་འབྲེལ་མེད་དངོས་
སུ་བསྟན། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་མེད་དོན་གྱིས་བསྟན། །དང་པོ་ལ།
རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཆད་མ་བཤད། །ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འབྱུང་མེད་
སྟུག། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་སྟོག་སོགས་ལ་དེ་མེད། །དང་པོ།

འབྲས་བྱ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ག། །དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད།
འབྲེལ་བ་སྟུབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་རྒྱ་གང་
ཞིག་མཐོང་བ་ན་འབྲས་བྱ་མཐོང་བ་དང་རྒྱ་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་ན་འབྲས་བྱ་
ཡང་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་དམིགས་པའི་
ཆད་མས་དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྟོག་སོགས་ལ་དེ་མེད་ག།

དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མེད་བྱིར། །དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་པ་ན། །དེ་དག་མེད་པར་མི་སྲིད་བྱིར།

བདག་དང་སློག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མི་སྲིད་དེ། སློག་
 དམིགས་ཀྱང་དེ་བདག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་མཐོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འདི་
 ཞེས་ཞེས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ངེས་ན་སློག་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པར་ངེས་
 པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་དོན་
 གཞན་བདག་ཡོད་པར་རྟགས་ངེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བས་རྟགས་སློག་དེ་ཡོད་ཅེས་
 རྟགས་བདག་ཡོད་པ་མིན་ལ་ལྟོག་པའང་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་རྟག་ཏུ་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་བདག་མེད་
 པ་ན་འབྲས་བུ་སློག་དེ་དག་མེད་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སློག་
 དམིགས་པ་འདི་བདག་གི་འབྲས་བུར་ཚད་མ་གང་གིས་འབྲུབ་སྟེ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ངེས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དག་ནམ་ཡང་འབྲུལ་པ་མེད་ཚུ་ལ་
 ལ། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ། །འཆོལ་བར་འདོད་པའི་

གཞན་ལན་དགག། དང་པོ།

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས།།

རྒྱ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་བྱིར།།

དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་བྱང་།།

ཇི་ལྟར་དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་ཡིན།།

ཆོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཐ་དད་བྱིར།།

དངོས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ངོ་བོ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་བྱེད་མིན་ན། །འགྲོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།།

འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཐ་

དད་པ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བའི་བྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་

པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་

པར་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་དག་མེད་པར་རྒྱ་མིན་གཞན་ལས་བྱང་

བ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞན་ལས་

སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཅིག་ཤོས་དང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་ཞིང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གྲོ་དང་ནས་གྱི་འབྲས་
 བྱ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་ཡི་
 དབང་གིས་འབྲས་བྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་ན་འགྲོ་བ་སྟེ་འཛིག་ཉན་
 བ་ཡོད་དོ་ཙམ་འདི་ཀུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱང་དེས་སོ་
 སོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་མིན་སྐྱེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ལ་མ་ངས་རྩྭ་བ་
 སྤང། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བཞག། །དང་པོ་
 འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་བྱེད།

མིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཉམས།

གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་མ་ན། །མེད་མེ་མིན་རང་བཞིན་གཉིས།

དེས་ན་གཞན་ནི་དེ་བསྐྱེད་པའི། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ཉིད།

དེ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།

རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་

ཞེས་པ་དེ་མ་དེས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཏུ་བ་རང་གི་རྒྱ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་རྒྱ་མིན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ལས་
 ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་བོ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མེ་
 འབྲས་ཏུ་བ་དང་རིགས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་ཏུ་བ་རྒྱ་མིན་ལས་སྐྱེས་
 ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རྒྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་འདི་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་
 པ་ནི་རྒྱ་ཡི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་ན་ཏུ་བ་གཅིག་གི་རང་
 བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ་འང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
 ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཏུ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་མེ་མིན་ལས་
 སྐྱེས་པ་དང་མེ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏུ་བ་གཅིག་ནི་
 རིགས་ཏུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། ཅན་ན་
 དང་ལྷག་པའི་ཏུ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། ཅན་ན་དང་ལྷག་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཏུ་བའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བ་
 ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱེད་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པར་

བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ལྟོ་བས་ལས་དེ་ལྟ་བུ་འདྲི་དོ་བོར་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 མེ་མེད་བཞིན་དུ་མེ་འབྲས་དུ་བ་ནི་གྲོག་མཁར་དེ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལྟས་
 པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པའང་མི་
 འགྲུབ་པས་ཉག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཉག་ཏུ་མི་སྐྱེ་ཡང་གྲོག་མཁར་ལ་
 བཏེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་དུ་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ་སྟུམ་ན། དངོས་པོའི་རང་
 བཞིན་ནི་རྒྱུ་ལྟོ་བས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རང་
 བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་རོ།

དུ་མར་གྱུར་ཀྱང་དུ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ན་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡང་ཡིན་དགོས་པས་དེ་འགལ་
 ཏེ། དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་
 བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་འགལ་ན་དེ་དུ་བ་ཅ་མ་དུ་མ་ཟད་དེའི་རྒྱར་
 འདོད་པ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་ཡང་མེད་ང་མེ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་པས་དེའི་
 རྒྱ་དེ་མེ་དངོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་རྒྱ་མིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་མེས་

དཔེན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་འདི་ལ་ཡིན་པ་དང་
 མིན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། འགལ་བའི་གཞི་
 མ་ཐུན་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་མིན་པ་གཞན་བརྒྱ་
 ཕྱེན་སྤྱི་བོ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཕྱེན་སྤྱི་བོ་དེ་
 མེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལས་བྱུང་
 བའི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ན་དུ་བ་དེ་ནི་བརྒྱ་ཕྱེན་
 སྤྱི་བོ་དེ་ལས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་
 ཅེག་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དབྱུང་མི་དགོས་
 ཏེ། ཅན་ཅན་གྱི་མེ་ལས་ཀྱང་འུག་པའི་དུ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གྲུབ་དོན།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག །

པན་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད།

དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བཞིན།

འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་རྟོགས་འགྱུར།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་པན་ཚུན་གཞན་དུ་འཆོལ་བ་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་ངེ་ལྟར་མེ་རང་གི་རང་བཞིན་མཐོང་
 བ་ན་མེ་དེ་ཡོད་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་བཞིན་མེ་མ་མཐོང་བར་འབྲས་བུ་དུ་བ་
 མཐོང་ན་ཡང་མེ་དེ་ཡོད་པ་འབྲུལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་ཚུང་བ་སྤོང་བ་ལ། རོགས་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་
 ལན། །དང་པོ།

རྒྱ་དང་འོ་མ་རུལ་འགྱུར་བཞིན། །དུ་མ་ལས་གཅིག་ངེ་ལྟར་འགྱུར།།
 ཅེ་སྟེ་རྒྱ་གྲོག་མཁར་དང་མེ་རིགས་མི་མཐུན་པས་འབྲས་བུ་དུ་བ་
 གཅིག་མི་བསྐྱེད་ཅེས་པ་དེ་ངེས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་འོ་མ་རིགས་མི་
 མཐུན་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 དེ། འོ་མས་ཀྱང་འབྲས་ཆན་སོགས་རུལ་བར་བྱེད་ལ་རྒྱས་ཀྱང་དེ་བྱེད་
 བར་འགྱུར་བ་བཞིན། རྒྱའི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་
 རིགས་གཅིག་པ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ནའང་དེ་ལྟར་
 འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ། ལན་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་བརྗོད། །དང་པོ།

གཤེར་རྒྱས་གང་ལས་རྩལ་འགྱུར་ཏེ།

གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཉིད་ཅི་འདི་ནི།

ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ།

ཐ་དད་གཤེར་ཉིད་རྗེ་ལྟར་ཡིན།

རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་སྤྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲོ།

ཐ་དད་མེད་སྤྱིར་གཅིག་ཅེས་བརྗོད།

ཆུ་དང་འོ་མ་དག་རྩལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་
ཀའང་གཤེར་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རིགས་གཅིག་པ་གང་ལས་འགྱུར་
ཆན་སོགས་རྩལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་གཤེར་བར་
རིགས་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེད་མེས་དཔེན་གྲོག་མཁར་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །པ་
ངོ་བོ་ཐོན་པེ། དེ་ལྟ་ན་ཅི་ཆུ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྗེས་ཐ་དད་པ་དག་ཡིན་ན་
གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དམ། འདོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གཅིག་
ཏུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ན་ཆུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གཤེར་

བཞིན་དུ་གཅིག་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལོ་ལས་ཐང་དང་པའི་གཤེར་
 བ་ཞེས་པ་གཅིག་གྱུར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིད་ཀྱས་ནི་གང་ཡང་མེད་
 དོ་ཞིན། དེ་ནི་བདེན་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་མཆོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསམས་ན་ལྷ་
 དང་ལོ་མར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་སོ་སོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལྷ་ནང་པན་ལྷན་
 ཡང་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་པན་ལྷན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་
 པའི་ཐང་དང་ཡིན་ཞེས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཟེན་པ་བཞིན་གོ།

ལོ་ན་རིགས་གཅིག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེན། བཟླན་པར་གྱུར་པའི་
 ཆོས་ཙམ་གཤེར་མིན་ལས་ལོག་པ་ལ་གཤེར་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་
 གཤེར་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་འཇུག་
 པ་ལ་ལྷ་དང་ལོ་མ་འདི་གཉིས་ཐང་དང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཤེར་བར་རིགས་
 གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རིགས་གཅིག་
 པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་
 རང་མཆོན་མ་འདྲེས་པ་ཁོན་ལ་འདིའི་རྒྱ་འདི་དང་འདིའི་འབྲས་བུ་འདི་
 ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་མི་ཀྱས་སོ།

གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ལ། རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་ཚུ་ལ། གཤམ་
གྱི་ཞེ་འདོད་ཁེགས་པའི་དོན། །དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི།

རྟོན་ཡིན་དེས་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན།

མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཤམ་ལ་ནི།

སྟོས་པ་ནིད་ལས་སྤྱད་བའི་ཕྱིར།

དུ་བ་དེ་ལ་འབྱུང་མེད་ཅན།

དེ་ལྟར་འབྲས་གཤམ་དེ་བཞིན་འབྲུབ།

ཚུ་འོ་རྗེས་ཐ་དད་ཀྱང་གཤམ་བར་རིགས་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་མེ་ཡི་བྱད་
བར་དག་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་མེ་མིན་ལས་སྟོན་པའི་ཆ་གང་གིས་ནི་དངོས་པོ་
གང་ལ་འདི་ཐམས་ཅད་མེར་རིགས་གཅིག་ཅེས་རྟོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་
པ་ཆ་ཞིང་སྟེག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེས་ནི་རང་
འབྲས་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་ལྟར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་བས་
མེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་མེར་ཤེས་བར་གྱུ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དུ་བ་

འབྲུང་བའི་ལྷན་ཅིག་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ནམ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་བྱུང་ཤིང་
 ཡང་ཡོད་པ་ལ་ནི་ལྷོས་པ་ཉིད་ལས་དུ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དུ་བ་དེ་
 བྱི་རྒྱ་མེ་དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་པར་འབྲས་བྱ་འབྲུང་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ལྷན་འབྲས་བྱ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མི་འབྲུལ་བར་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་ལགས་པའི་དོན་བཤད་ག

དུ་བ་བྱུང་ཤིང་འབྲུར་བ་ཡི། །ཡན་ལག་རྟེན་ལ་མེར་འཛོག་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་མེ་མིན་དེ་དུ་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་མེ་དེ་ཉིད།

དུ་བ་འབྲུང་བ་དང་བྱུང་ཤིང་ལ་འབྲུར་བ་སྐྱེད་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་
 བྱིན་སྐྱི་བོ་དེ་དེ་འབྲའི་མེ་དེ་མིན་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་སྔོ་ལ་བྱུར་བ་དེ་དུ་
 བ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་དངོས་ཡིན་ན་མེའང་
 བརྒྱ་བྱིན་སྐྱི་བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུ་བའི་རྒྱ་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ནི།

ཇི་ལྟར་རང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས། །རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར།།

ཤེས་བྱ་འཇིག་དང་བྱས་པ་ཉིད། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་རྟགས་དེ་འབྱུང་བ་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་དེ་འབྲེལ་བྱས་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ན་རྟགས་བྱས་བྱེད་
ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན། རང་བཞིན་མི་རྟག་པའམ་
འཇིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཅན་བྱས་པ་ཉིད་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་
བ་དང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ལས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་གོང་
དུ་མེའུ་དང་པོ་སོགས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་བདག་དང་སྟོག་ལ་མེད་པར་དོན་གྱིས་
བསྟན་ཏེ། འདིར་དེའི་འབྲེལ་བ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་མཚོན་ཚུལ་ནི།

ལྟོག་ཅན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་མཛད་ལས།།

གཏན་ཚིགས་མིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི། །ཚུལ་འདིས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ།།

ལྷོག་པ་ཆིག་རྒྱང་ཅན་དུ་འདོད་པའི་གཏན་ཆིག་ས་ཐམས་ཅད་གཏན་
 ཆིག་ས་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་པར་སྒྲུབ་པ་
 ལ་མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས། དེ་གཏན་ཆིག་ས་
 མིན་པ་ཉིད་སྒྲུས་ཀྱང་ཉིག་ས་པར་རྒྱས་པ་ཡི་ཚུལ་འདིས་ལྷོག་པ་ཆིག་
 རྒྱང་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མཉན་བྱ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་
 ཆིག་ས་མིན་པར་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཐ་དད་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ལ། རྒྱ་བྱུང་རང་གསུམ་དོན་གྱིས་མཚོན། །ལྷག་མ་དེ་དང་འབྲེལ་
 ཡིན། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་དཔེ་ལས་དོན་གྱིས་བྱུང་། །ཀྱན་ཀྱང་མ་
 དམིགས་ཅམ་དུ་འདྲ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ་བྱུང་མ་དམིགས་དཔེ་བྱུང་
 ཚུལ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཀྱང་བྱུང་བ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་
 འོག་པར་ཉིག་པ་བསལ། །དང་པོ།

རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ལྷོག་ཉིད་གྱིས། །དོན་ལྷོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས།

མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་བྱིར། །ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ།

ཕྱོགས་ཚོས་དགྲར་བྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་དཔེ་སོ་སོར་
 བསྟན་པ་ན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་སྟོན་པར་རིགས་པ་ལ་དེ་མ་
 སྟོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་པོའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། འི་སྟར་ན་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོའི་ཕྱོག་པ་
 སྟོན་པ་ན། རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ཕྱོག་པ་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བྱ་དང་བྲུབ་བྱའི་དོན་
 ཕྱོག་པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས། རྒྱ་བྲུབ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་པོའི་དཔེ་ནི་
 དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་ཐ་དད་པར་
 བཤད་དོ། འདྲ་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་འདིས་ཉགས་ཀྱི་གནད་རྣམས་
 མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལས་དོན་
 ཁོང་དུ་ཆུབ་ཀྱས་པའི་བྱིར་དོ། འདྲ་ཡང་རྒྱ་ལོག་ན་འབྲས་བྱ་ཕྱོག་ངེས་
 པ་དང་། བྲུབ་བྱེད་ལོག་པས་བྲུབ་བྱ་ཕྱོག་ངེས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡིས་
 མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་དགག་ཉགས་སུ་
 བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་རུང་བྱད་པར་མི་དགོས་དང་། རྟགས་གསུམ་
འཆོལ་བར་རྟོག་པ་བསལ། །དང་པོ།

དེ་ལ་འང་སྐྱེས་བྱ་མཐོང་མེད་ལས།།

སྟོག་སྟོགས་སྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར།།

གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་བ་བཤད་པས།།

བལྟར་རུང་དོན་ལ་དེ་ཞེས་བསྟན།།

དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མ་
དམིགས་པ་ལ་ལྷང་རུང་དང་མི་རུང་གཉིས་སུ་མ་བྱེས་ན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་
མི་ཁེགས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འབྱེད་པས་དེ་འབྲའི་ངེས་གཟུང་མེད་པས་འདི་
ལྷང་རུང་གི་བྱད་པར་དང་བཅས་པར་ངེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་། རྟེན་འཁུགས་
དམིགས་པ་དེ་ལ་འང་ལྷང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱ་དགོས་པར་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། དེགས་པ་ཅན་པས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྦྱབ་པར་སྟོག་
གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པ་ན། དེ་ལ་ལན་དུ། བདག་གམ་སྐྱེས་བྱ་དེའི་ངོ་
བོ་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་ན་སྟོག་སྟོགས་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་

ལས་ལྟོག་པ་ངེས་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོག་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་རིགས་པ་བརྟག་པ་སོགས་སུ་བཤད་
 པས་ན། དགག་བྱ་ལོག་པ་དེ་ཡང་བསྟར་རུང་གི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་
 དེ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྦྱེས་བྱ་མ་མཐོང་བ་
 དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོག་པས་སོག་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ།

འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ།

ཁས་སྤང་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད།

སྦྱབ་བྱེད་སྤྲ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་དོ།

རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྦྱབ་བྱ་འགྱུར་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་ཤིང་
 བསྦྱབ་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅེས་སྦྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་ལ། སྦྱབ་
 པའི་སྦྱབས་ལྟོག་པའི་དོན་གྱིས་དགག་པའང་གོ་རྒྱས་པས་ན་འབྲས་རང་
 མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འང་བྱེ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། བསྦྱབ་བྱ་

འགྲུབ་ནུས་སོགས་སུ་མཚུངས་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱང་ཡོད་པས་སོ་
 སོར་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་
 ལ་འང་དངོས་པོའི་ཆ་གང་ཡང་ཁས་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་དགག་བྱ་དེ་དགག་པ་
 ཅམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དེ་དགག་བྱས་དཔེན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 དངོས་པོའི་ཆ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོག་གས་གཉིས་
 པོ་དག་གིས་ནི་དགག་པ་ཅམ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱེ་བ་འང་འཐད་པར་འགྲུར་རོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ཡང་གྲུབ་པ་
 ལ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་དགོས་པ་བཤད། །དེ་ཡི་བྱེད་ལས་གང་
 ཡིན་བསྟན། །དེ་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་དོན། །དང་པོ།

དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི།

ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར།

མི་དམིགས་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན།

འོན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ནི་རྒྱ་ཁྲབ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱམ་སོགས་དམིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་པ་
 ཞེས་པ་དེ་འདི་སྟར་ཡོད་པར་དམིགས་པ་ལས་སྒྲང་བ་འདི་ལས་གཞན་དུ་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གང་རྒྱལ་ཁྲབ་བྱེད་སྒྲང་དུ་རུང་བ་དེ་དམིགས་
 བ་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མ་དམིགས་ན་མེད་ཅེས་
 དོན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲང་རུང་རང་གི་དོ་བོ་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་ཤིང་།

འོན་ཀྱང་དགག་བྱ་རང་གི་དོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་
 དེ་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོད་སྒྲུབ་ན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་དང་། དེའི་
 འབྲས་བྱ་ལོག་ན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་སོགས་སྒྱུར་པའི་སྒྲོན་པ་ཐ་དང་
 པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དམིགས་པ་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ལྷོག་དོན་སྒྲང་རུང་དེ་

མ་དམིགས་ན་མེད་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྣང་རུང་དེ་མ་
 དམིགས་ན་ཡང་མེད་པའི་ཐ་སྣང་ངེས་པར་སྒྲོར་བ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་
 བྱའི་ཕྱིར་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྣང་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་
 གཅིག་ཡོད་པའང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ངེས་མི་
 ཤེས་པ་སེལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྩྭ་བ་སྤང་། །དང་
 བོ་ལ། དགག་བྱ་ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཆོམ་འགོག། །དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྣང་
 བྱུང་། །དང་བོ།

ཡུལ་མེད་ཕྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་ནི།

ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཆོམ་འགོག་འགྱུར་ཏེ།

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ངེས་ཅི་ཞིག་འགོག་ཅིང་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་ཡུལ་བྱམ་
 སོགས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་གཞི་དེར་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བརྗོད་དག་གི་ཐ་སྣང་དང་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་

ཆོས་དག་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱུང་བ།

དཔེར་ན་སླེག་པར་བྱེད་མིན་གྱིར།

མེ་མ་ཡིན་ནེས་བྱ་བ་བཞིན།

དེ་ལྟར་ཡུལ་མེད་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་བྱུང་ཏུ་ཟེན་གྲང་
དེ་ལས་དེའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དམར་འབར་བ་མཐོང་
ནས་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་མ་བྱུང་པ་ལ་འདི་ནི་སླེག་པར་བྱེད་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་མེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སླེག་པར་མི་བྱེད་པ་
བྱུང་ཟེན་གྲང་དེ་ལ་མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་པ་དོན་ཡོད་དེ། དེས་མེ་ཡིན་
གྱི་ཐ་སྙད་དང་ཐེ་ཆོས་གཉིས་ཀ་འགོག་ཅུས་ལ། མེ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་
ཅུས་ཏེ་འོག་སློག་ལལ་དང་ལྗན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཞིང་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་
པ་ལ། བོད་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། འོག་སློག་ལལ་དང་ལྗན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།

དུ་བྱས་ནའང་སྤང་རུང་གང་ཞིག་མ་སྤང་བ་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་
ཡོད་མེད་དུ་འཛོག་པ་སྟོང་ལ་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྱུང་ཐབས་མེད་ལ།
ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ན་སྟོག་པའི་གཞི་དེར་དེ་ཉིད་མི་སྤང་བ་དེ་ལས་གཞན་
པའི་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།

དེ་ཕྱིར་གང་ན་བསྟར་རུང་གི་དོན་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་
དམིགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མེད་པའི་སྤྲད་དང་ཤེས་པའི་ཐ་སྟད་
སྤྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐ་སྟད་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུ་
སྤྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡོད་ཅེས་ནས་གཞན་ལ་
རག་མ་ལས་པར་ཐ་སྟད་དེ་འཇུག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤང་
དུ་རུང་བ་དེ་མ་མཐོང་ན་དེ་ཅེས་གྱིས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟད་འདི་
ཕྱིར་གནག་རྗེ་མེད་པར་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུང་པས་མེད་པའི་ཐ་སྟད་དེ་
མི་དམིགས་པ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་དེ་ལས་ནི་མེད་ཅེས་པའི་སྟོ་
དང་སྤྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ལས་གཞན་ལ་རག་
ལས་པ་མེད་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དགོས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྒྲོང་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་དཔེ་བསྟན་
བལྟོ། དང་པོ།

ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཚྛངས་པས་འདིར།

གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ།

བྱུང་བ་དང་ནི་ཆོས་མ་ཐུན་ལས། །བརྗོད་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

དེ་ལྟ་ན་རྟགས་འདི་བཞོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིས་མི་
ཤེས་པ་ཤེས་སུ་གཞུགས་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཡོད་
དེ། དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
མེད་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྒྲོང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་མཛོན་སུམ་
གྱིས་བྱུང་ནས་ཡོད་ན་ཡང་བསྟན་བཅས་ངན་པ་སོགས་ལ་འཆེལ་ནས་དེ་
འབྲེལ་གྱི་མཚན་ལ་ཚྛངས་པས་དོན་འདིར་གཞན་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཐ་སྟད་མི་བརྗོད་པ་དེ་
དག་ལ་བྱུང་སོགས་མི་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྟད་བྱུང་བ་དེ་དང་ནི་ཆོས་
མ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལས། ཚྛངས་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་

བ་དེ་ལའང་མེད་པའི་བརྟ་འདོགས་པར་བྱ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་འབའ་
ཞིག་སྟེ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྦྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གོ།

དཔེར་ན་ས་སྤྱུག་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཆར་སྦྱང་རུང་དུ་འདོད་
བཞིན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ཡང་མེད་ཅེས་མི་འདོད་པའི་གྲངས་
ཅན་པ་ལ། རྩོགས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། སྦྱང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་དེས་རྒྱ་ལའང་འབྲས་བུ་མེད་ཅེས་
པའི་བརྟའམ་ཐ་སྙད་བར་བྱེད་པའི་སྦྱད་དུ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་དཔེ་བསྟན་ག

དེ་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས།

རྒྱ་དང་འབྲས་ཉིད་སྦྱབ་བཞིན་ཏེ།

དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྒྲ། ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གཞན་ལ་དཔེ་སྟོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་རང་གི་ངོ་མོའང་
གཏན་ཆོགས་སྟོན་ཅན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་སྟོན་མེད་སྦྱབ་ལུས་པ་
ནི་དེ་ལྟར་གང་ཡོད་ན་གང་མཐོང་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་། མེད་ན་མ་མཐོང་

བའི་ལྷོག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་འདི་ནི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་འཇིག་རྟེན་ན་
 ཡོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ལ་
 ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་རྒྱ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱར་
 བ་འདི་ནི་དེ་དག་ལ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
 དམིགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་དོན་ནི་
 སྐྱར་ནས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འབྲའི་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ལྟོས་པ་ཅན་འབྲས་བུ་དང་། ལྟོས་ལུལ་རྒྱ་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱར་བས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་
 དོན་དེ་དག་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱས་ཤིང་དེའི་དོན་མང་པོ་བརྗོད་མི་དགོས་
 བར་ཐ་སྙད་ཟེར་ཡངས་པས་རྟོགས་བྱ་ཁོང་དུ་ཚུབ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དེའི་དཔེ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་ནི།

རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པས་ན།

འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་རབ་དབྱེ་བ་འད་པ་ལས།

ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བསྟན།

འོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 བེད། དེ་ཡང་མི་འཁྲུལ་བའི་ཏྲགས་ཡིན་ན་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་
 བའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་བ་སྟེ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་འཛོག་
 གི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་རང་གི་ཐ་སྟོང་མེད་པའི་
 གྲུ་མོ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྐྱབ་པས་ན་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་གྱི་རབ་དབྱེ་
 བ་འད་པ་ལས་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བསྟན་གྱི་འདི་ཐ་
 དད་པར་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་དཔེར་མ་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེ་ཡང་སྤར་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་
 སྟེད་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་
 སུ་བ་འད་པ་བཞིན་ཏེ། འདིར་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཐ་སྟོང་
 གྱི་ཡུལ་དུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་

སྐབས་ཀྱི་དངོས་སྒྲུ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 བ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པ་ཅམ་ནས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་དང་བའི་ངོ་བོ་གྲུང་
 བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སྒྲུ་ལས་དངོས་འབྲས་འབྱེད་ངེས་པ་དང་མ་དམིགས་པ་
 ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་ངེས་མེད་དེ་གངས་ཅན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། དངོས་སྒྲུ་ནི་
 དངོས་སོ་ཡིན་ལ་མ་དམིགས་པ་དངོས་མེད་ནི་སྐྱེད་པའི་སྒྲུ་མིན་ཏེ། རྣམ་
 བར་བཞག་འཛོག་གི་སྒྲུ་ཡིན་པས་མཚུངས་པར་ཚྲོད་དུ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱན་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་ཅམ་དུ་འདུ་
 བ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྤྱོད་བས་བྱུག། །དེ་ལས་གཞན་དུ་
 མི་འཐད་པའོ། །དང་སོ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྟུ་
 གསུམ། །དང་སོ།

གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས།

འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་འམ།

མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་ཅན་གྱི། རྫོའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

བྱམ་པ་མེད་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་དབྱེད་ན་མི་

འཐད་དེ། མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པའི་སྒོ་མ་སྒྲེས་པ་ཅ་མ་ཡིན་
 ལ་དེ་ཅ་མ་གྱིས་དོན་ཁྲིགས་ན་གཉིད་དང་མིག་བརྩམས་པ་སོགས་
 སྤྱི་ཉེ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་དམིགས་པའི་སྒོ་མ་སྒྲེ་བས་ཀྱང་ཁྲིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་ཆད་མ་ལོག་པས་གཞལ་བྱ་འགྱུར་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་
 དུལ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རི་ལྟར་
 དམིགས་ཏེ་མེད་པ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །མངོན་
 སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཉགས་སུག་མེད་དུ་བཀོད་ནས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་དོ་
 ཟེར་ན། འདི་དངོས་མེད་ཡན་གར་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བའང་མ་
 ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་ལོག་པ་ཅ་མ་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན། དགག་བྱ་མེ་ལྟ་བུས་དབེན་པའི་
 དངོས་པོ་སྤྱོགས་ལྟ་བུ་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུར་
 རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་ལས། སྤྱོགས་འདི་ནི་འདི་ལྟར་མངོན་
 སུམ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྤྱོགས་འདི་ན་མེ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བར་འགྱུར་

བ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱས་དཔེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་པ་ན་དགག་བྱ་མ་
དམིགས་པར་དོན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་ནས་སྤྱོད་ན་དེ་དོན་བྱུང་། །བྱང་ཅན་སྤྱོད་ལས་
འདི་གཞན་མིན། །དང་པོ།

སྤྱོད་བ་བྱང་པར་ཅན་ཉིད་ལས།།

དོན་རྣམས་བྱང་པར་ཅན་དུ་རྟོགས།།

དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱོད་ནི། །འདི་ནི་ཐ་དད་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན།།⁽¹⁾

དེ་སྤྱོད་སྒྲོ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། །བྱུང་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེའི་དོན།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་བྱུང་མེད་སྤྱིར། །འགའ་ཡང་ཐ་དད་བྱུང་མི་འགྱུར།།

དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྤྱོད་བ་ན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱང་པར་ཅན་
དུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལས་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེས་དཔེན་པའི་བྱང་པར་ཅན་དུ་
རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྣམ་བྱས་དཔེན་པར་གནས་པ་
ཉིད་དེ་ལྟར་སྣམ་བྱ་དང་མ་འདྲེས་པར་བྱང་པར་ཅན་དུ་སྤྱོད་བ་ན་ཀ་བ་ལ་

(1) ལྟར་བང་དཔེ་འདིར། ༡༥༧-༩། ༡ འདི་ནི་ཐ་དད་སྒྲོ་རྒྱ་ཡིན།། ། ཞེས་པའི་ཆེག་ཀླང་དེ་མི་འདུག

སྐམ་བྱ་མེད་པར་དམིགས་པའང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རྩོགས་གང་ན་མེས་དབེན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །མ་འདྲེས་པའམ་དབེན་པ་
 དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱོང་བ་རང་རིག་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
 བྱི་མ་འདྲེས་པར་གཅིག་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཀ་བྱམ་ཐ་དད་པར་སྐྱོང་བའི་ཀ་བ་ལ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་
 ཞེས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་གང་གིས་དབེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྒོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བའི་སྒོ་རང་རིག་ཉིད་ལས་
 བྱལ་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་སྐྱོང་བ་ཅམ་ལས་འགྱུར་རོ། །སྒོ་ཐ་དད་
 པར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཅན་དེའི་གཞལ་བྱའི་དོན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
 དབེན་པ་དང་མི་དབེན་པར་འཛོག་སྟེ། དབེར་ན་དུང་ལ་དཀར་པོས་དབེན་
 པ་མ་དམིགས་ཤིང་ནག་པོས་དབེན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུང་ལ་ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་ཡོད་ཅེས་དང་། ནག་པོ་མེད་ཅེས་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་གཅིག་དམིགས་པས་དེ་ལ་མེད་པའི་དགག་བྱ་མ་དམིགས་
 པར་རང་ཉིད་ལས་བྱལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་མངོན་སུམ་

རྩོད་བས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཆོས་ལག་འཕང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་
 སྒྲུལ་བུ་མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་རི་
 བཀོད་ཀྱང་དེ་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་མི་སྲིད་པས་སྒྲུལ་མེད་མི་འགྲུབ་
 ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་བུམ་སྒྲུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འགྲུབ་ལོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆ་རྩོད་ལས་འགྲོ་བཞིན།

རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་རྩོད་ལས།

གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་།

དེ་ལས་བྱད་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད།

ཆོས་གང་གི་རང་བཞིན་དགག་བྱ་དང་མ་འདྲིས་པར་དཔེན་པའི་བྱད་པར་
 ཅན་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་རྩོད་བ་ལས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གཞན་བསལ་
 བའམ་མ་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་
 དགག་བྱ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་དགག་བྱ་མེད་པ་ཙམ་ཡན་

གར་དུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་མ་འདྲེས་
པའི་དངོས་པོ་གཞན་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་འོན་པསྟུག

དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི།

རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས།

∴རང་ཉིད་⁽¹⁾ཅམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན།

དེ་མེད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན།

དེས་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་དགག་བྱ་དེས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་རང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས་རྟོགས་པས་ན་རྟགས་ལ་མི་སྟོས་པར་མི་
དམིགས་པ་རང་ཉིད་མངོང་བ་ཅམ་གྱིས་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། དམིགས་པ་ཅམ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་
ཅན་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའི་དོན་ལོགས་སུ་
དམིགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་བོ།

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདིར། ༡༥༧༧-༦། ༩་རང་བཞིན། ་།

དེས་ན་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནའང་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་
 རྣམ་གཞག་གམ་ཐ་སྟོད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་
 བ་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཡང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་བོ།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ།

གཞན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད།

མི་དམིགས་པ་ལས་རྟགས་པར་འགྱུར།

གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར།

དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པ་སྤོང་བས་བྱུང་བ་མིན་ན་བྱམ་སོགས་དོན་
 གང་ཡིན་གྱི་མེད་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་རྟགས་
 པར་འགྱུར་དགོས་ལ། རྟགས་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་དམིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་མཐའ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་མི་སྤིང་
 པས་མི་དམིགས་པ་འཕམ་དགག་པ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མེད་དོ།

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ལྷག་མ་དེ་དང་འབྲ་བར་བསྟན་པ་ལ། མི་
སྤང་དགག་ཡུལ་གྱི་བྱང་ཅམ། །འགལ་དམིགས་སྒྲོར་དབྱེ་ཅམ་དུ་
བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་འགོག་མེད་ངེས་སྒྲུབ་
བར་མི་རྒྱས་པའོ། །དང་པོ།

མི་སྤང་ངེས་པ་མི་རུང་བྱིད།

གཞན་དུ་བཞག་པ་འགོག་འགྱུར་དཔེད།

སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི།

ནམ་རྟོག་ལ་སོགས་མི་འགྲུབ་བཞིན།

ཕྱོགས་ཆོས་དགའི་སྐབས་སུ་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆིགས་གྱིས་
རྒྱ་བྲབ་རང་གསུམ་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་མཆོན་དུ་ཚུག་ཀྱང་དགག་
རྟགས་ལྷག་མ་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་དམིགས་དག་
མཆོན་བར་མི་རྒྱས་སོ་སྟུམ་ན། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་མ་
དམིགས་པ་ཅམ་དུ་བྱང་མེད་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་ལ་སྤང་རུང་མི་རུང་
གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཡོད་པའི་བྱིར་མི་སྤང་བའམ་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་དག་མ་

དམིགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཁེགས་ཏེ། བསྐྱལ་དོན་ལ་ཟ་ལྟ་བུ་མདུན་
 གྱི་གཞི་སོགས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་བྱིང་།

མེད་ངེས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་ཙམ་
 འགོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
 དཔྱེད་པ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྲ་མོ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་
 དུ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྲ་མོ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་མེད་ངེས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་
 སྤང་། །དང་པོ།

འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་འདིས་ནི།

ལྟོག་པ་སྐྱབ་པར་རུས་མ་ཡིན།

ཡོད་ངེས་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་མི་
 སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་བསྐྱལ་དོན་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དེ་
 མེད་ངེས་སུ་འགོག་པ་ལ་རྟགས་དེ་མི་མ་བྱུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་སྐྱབ་པར་

རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འག་ཟ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་མ་དམིགས་པ་སྤིང་བའི་ཕྱིར་བོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ།

ངེས་པ་སྐྱབ་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་ལ།

དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་མ་དམིགས་པ་དེ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་
གཏན་ཆིགས་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མེད་ངེས་པ་སྐྱབ་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་དགག་པའི་གཏན་ཆིགས་ལ་དང་པོའི་སྟེ་སྤྱང་རུང་མ་
དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་རུང་མ་དམིགས་ན་དོན་དེ་
ཁེགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྤྱང་བ་མ་དམིགས་པ་ལས་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཅན་གྱི་ཡོད་ངེས་གྱི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་
ཅན་འགོག་པ་ཅམ་མོ།

གཉིས་པ་འགལ་དམིགས་སྤྱོད་དབྱེ་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། འགལ་གཉིས་དབྱེ་བ་

སྤྱི་རུ་བསྟན། །ཆད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་བཤད། །དང་པོ་

རང་གི་སྤྱོད་བཤག་ལ་དེའི། །རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྱོད་བཤམ།

དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོ་སྟེ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ།

ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བྱུང་ཕྱིར་ཏེ།

བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན།

ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་།

ངེས་གྱུར་དང་ནི་ལྟོས་བཅས་བཞིན།

འགལ་དམིགས་ཀྱི་དཔེ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་དགག་
བྱ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་དོན་དགག་བྱ་རང་ཉིད་མི་
དམིགས་པ་དང་འགལ་ལྷན་ཡོད་པར་དགག་བྱ་དེ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་
པ་བྱུང་བེན་པས་གང་དཔེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཙམ་གྱི་
ཁྱད་པར་དུ་ཟད་དེ་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་མཆོན་པ་སྤང་རུང་མི་དམིགས་
པ་རང་གི་ངོ་བོར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་འགོད་པ་དག་ལ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་
དེ། མི་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཚུལ་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྦྱོར་བ་
རྒྱ་ཁྱབ་རང་གསུམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་འཕམ། ཡང་ན་དགག་བྱའི་དོན་
ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སྟེ་དེ་ལ་འདར་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་

འགལ་དང་། བན་ཚུན་སྤངས་འགཉིས་སུ་གནས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་
 དོན་གང་ཞིག་རྒྱ་མ་གཏུགས་པས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་ཡང་
 འགལ་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རྒྱན་རྒྱས་མཚུངས་སུ་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་པའི་དངོས་པོ་དག་ཡིན་
 ལ། འདི་ལ་ཆ་རེག་གང་རེག་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་། བདག་འཛིན་དང་
 བདག་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་འགལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །རམ་གྱི་སྒྲུ་ནི་
 སྤྱད་ཆིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཐ་དད་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་བཅད་པས་ཅིག་ཤོས་གོ་རྒྱས་པའི་
 དངོས་འགལ་ཏུ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་པ་དང་ནི་
 འཛིག་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དངོས་འགལ་ལོ།

དངོས་འགལ་ཏུ་གྱུར་པ་པན་ཚུན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཏུ་བྱས་
 བས་དགག་པ་བརྗོད་པ་མིན་ཡང་དེ་ཁྲབ་བྱེད་ཏུ་གྱུར་པའི་བརྒྱུད་
 འགལ་དག་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་

གྲུབ་ཅུ་ནས་འཛིག་ངེས་པར་གྱུར་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་
 བ་བཅས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འགལ་
 བ་མིན་ཡང་ངེས་གྱུར་དང་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་བྲུབ་བྱེད་མ་ངེས་པ་འགལ་
 བའས། ལྟོས་བཅས་དང་ངེས་གྱུར་གྱི་བྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་འགལ་བས་
 ཅན་བརྒྱད་འགལ་ལམ་ཆད་མའི་གཞོད་འགལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་དོ།

གཉིས་པ་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་གྱི་ཐག་བཞད་པ་ལ། ལྟོས་བཅས་ན་ནི་ངེས་མི་
 འཐད། །ལྟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད། །རང་ཆོས་ངེས་པར་མཐུག་
 བསྐྱ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག། །དང་པོ།

རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཉི་བར་ནི། །གདོན་མི་བ་བར་ག་ལ་ཡོད།

ངེས་གྱུར་དང་ལྟོས་བཅས་འདི་ཆད་མས་གཞོད་འགལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་
 བ། གལ་ཏེ་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གྲུབ་ཅུ་དང་ཉི་བར་ནི་གདོན་མི་བ་བར་
 འཛིག་ངེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྒྱ་དང་མ་སྤད་པར་སྤེད་
 བས་འཛིག་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་

ལྷོས་བཅས་ཡིན་ན་ངེས་པ་དང་ལག་ལ་ལོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ།

དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཡིན་ན། །བརྒྱད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྲ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་གཞན།

བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཛིག་འགྱུར་ན།

དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་པ་ཡི། །ངང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར།

དེ་ནི་བདག་ཉིད་བྱུང་བྱུར་ན།

བདག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་།

བདག་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་མིན་ན། །དེ་ཡི་ལྷོས་བྲ་གང་ཅི་ཞིག་།

ལྷོས་བཅས་ཡིན་ཡང་འཛིག་པར་ངེས་ཏེ། དངོས་པོའི་རྒྱ་རང་ཉིད་ལས་

འཛིག་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞིན། དངོས་པོའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་དངོས་

པོ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པར་དངོས་པོའི་རྒྱ་ས་དངོས་

པོ་བསྐྱེད་ལ། སྐར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་

དེའི་བར་དུ་བརྒྱད་པའི་དུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྲ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་པོའི་རུས་

བ་འབྲུག་ཡུལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་གྲུབ་ཟེན་བ་ཡང་འབྲུབ་བྱར་མེད་
 ཅིང་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དངོས་པོ་
 དེ་ཡིན་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་འཛིག་རྒྱས་དངོས་
 མེད་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་གྲུབ་ཟེན་དངོས་མེད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་ལ་
 དངོས་མེད་དངོས་མེད་དུ་བྱ་བ་མི་སྲིད་པས་འཛིག་རྒྱ་འདིའི་ལས་སུ་བྱ་
 བ་དངོས་མེད་ཡིན་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དངོས་མེད་ལ་རྒྱ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོ་
 ལ་དེས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རང་གར་སྒྲིབ་ཅུ་མ་མོ། །འོན་དངོས་
 པོ་ཡང་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ་དངོས་མེད་སྐྱེད་མི་རྒྱས་པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་
 མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་འོན་ཀྱང་
 རྒྱ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྣང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་འདྲའི་
 དངོས་པོ་ད་ལྟ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་རྒྱ་མི་དགོས་ཀྱང་དེ་ཅུ་
 གྱིས་སྐྱེད་རྒྱ་མི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། སྤར་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་འདི་འབྱུང་མི་སྲིད་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་འཛིག་པ་འགལ་བ་དག་
 མི་བྱེད་པས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་

བསྐྱེད་པས་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞིན། བྱམ་
 པའི་རྒྱ་དེས་བྱམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་
 བ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་མཐོང་ནས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་
 སྐྱེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྐྱེད་ཅིག་མའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་གཉིས་ཀ་འགལ་
 བ་རུལ་ཅམ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་འོག་
 ཏུ་འཇིག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་འཇིག་པ་དེ་ནི་མེའི་ཆ་བ་
 བཞིན་དུ་བྱམ་སོགས་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་རང་གི་
 རྒྱ་ལས་བདག་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་གཞན་
 གང་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དེ་བྱམ་སོགས་
 དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་འཇིག་རྒྱ་དེས་དོན་
 གཞན་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་བྱམ་སོགས་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་
 ལ་ནི་ཕན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡི་
 ལྟོས་བྱ་རྒྱ་གཞན་གང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་བྱས་པས་ཀ་བ་མི་འཇིག་

བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱ་ཞེས་དངོས་པོའི་རྒྱར་འདོད་བ་དོན་མེད་
ལ་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་ན་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་དོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་ལྟོས་མེད་མ་དེས་པར་མི་འབྲེལ་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་ཚྲོད་སྤྲོད་
གཉིས། །དང་པོ།

ལྟོས་མེད་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ནི།

དེ་ལྟ་མིན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར།

དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར།

སྤྲོད་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་བཞིན།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཙམ་ནས་མའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གཤེས་ཀྱིས་
འཛིག་དེས་པར་གྱུར་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་
དངོས་པོ་ནི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ནི་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དེས་སྐད་
ཅིག་བྲི་མ་རྣམས་སུ་མི་འཛིག་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
དང་སྤྱེལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་
པར་མི་འདོད་བ་བཞིན་འོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་སྤོང་ག།

ལྷོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་གྲང་། དངོས་པོ་ཡོད་མིན་འགྱུར་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་གྱུར་དེ་དངོས་ཉིད་ཡིན། དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར།

འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་གྲང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མ་སྤོང་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་དེ་ལ་

འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འང་མི་འཐད་པས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་མི་སྤོད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་

དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྤོད་པ་དེ་ལྟར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་

ཏེ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་རང་ཚོས་ངེས་པར་མཐུག་བསྟུ་ག།

གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་ལྷོས་མེད། དེ་དག་དེ་ཡོད་ལ་ངེས་ཡིན།

འབྲས་བུའི་ལས་ལ་གཤགས་བྱེད་པ།

མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་པས་པ་བཞེན།

དངོས་པོ་གང་དག་ལ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡོད་པ་ནི་མེད་ཆ་བ་བཞེན་དུ་རང་གི་

ཆོས་ཉིད་དུ་ཟད་པས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་དེ་
 ཡོད་ཅེས་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆོག་ས་པ་ཆང་ནས་རྒྱས་པ་
 རོགས་མེད་དུ་གྱུར་པ་དག་རང་གི་འབྲས་བུའི་ལས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱེད་པར་
 བྱེད་པའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་པ་བཞིན་རོ།།

གསུམ་པ་མཐུག་དོན་ལ། གཞུང་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་
 ལུ་ལ། རྟོགས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བ་ལོ། །དང་པོ།

སྒྲིལ་རྒྱས་པ་རྒྱུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཟབ་མཐིམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་མེད་ཅན།།

བཙེན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་མེད་ལྟན།།

འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་སྤར་འཛིན་བྱེད་པ་མི་རྟེན་པ་ཅན་ཁོ་བོའི་གཞུང་།།

རྒྱ་མཆོ་ལ་ནི་ལུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་ཁིང་བྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

འདི་ལྟར་སྒྲིལ་རྒྱས་པ་རྒྱུང་བ་མེད་པར་གྲགས་པ་ཡི་རྣམ་དཔྱིད་དང་
 ལྷན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་མཐིམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་
 པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉིན་དང་མཆོན་དུ་འབད་པས་བཙེན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་
 པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུའི་ངེས་གསང་མཆོག་གི་

དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་ཚུང་ཞིང་ལེ་ལོ་
 ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྒོས། དེས་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚུམ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་
 མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་བདག་ཚུམ་པ་པོའི་རྗེས་སུ་སྤར་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟོག་པ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་འདི་
 བེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཚུ་བོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒོ་
 གོས་ཀྱི་ལུས་ལ་བེམ་ཞིང་མི་མཛོན་པར་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་
 རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམས་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བུ་རན་པའི་ཆོང་ཆོང་སྟེག།
 འཕགས་པ་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ།
 གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྡན་སྒོ་བན་ཉི་མོང་འཛིགས་པ་སྟོང་།
 དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒོ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་བསྒྲོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན།
 ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་
 ལེའུ་བཞི་པའོ།

དེགས་པ་དང་མི་དེགས་པའི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་པ་
 ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ངན་
 པའི་ནགས་འབྲུག་པའི་ཆང་ཆིང་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པ་
 འངས་དཔལ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒང་
 པའི་གཞུང་ནས་བཞད་པ་ཡང་དག་པའི་དེགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དང་།
 འདི་འདྲ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སྟོ་ཡི་སྤང་བ་གསལ་
 བར་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་ལྗན་པ་འདི་ནི། སྟོ་གྲོས་ངན་པ་ཉི་སྟོང་
 ཉེ་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ནམས་འདི་ལ་འདིགས་པ་སྟེ་ཞིང་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་
 ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྗན་པ་མཁས་པའི་
 ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་ཡི་བརྟོ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ལུས་ཉི་མ་དང་
 སྤྱར་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོགས་བཅད་བྱེ་མ་འདི་
 བེ་མོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དག་གིས་འགྲོ་དོན་འཕེལ་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཀྱི་སྤྱད་དུ་
 སྤྱར་བའོ། །ཆང་མ་ནམ་འབྲེལ་ལས་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་
 བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ།།

བཞི་བ་མཐུག་དོན་ལ། མཛེད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་གཉིས་
ལས། །དང་པོ།

ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་རྫོང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་རྒྱུད་
དུ་བྱང་བ་གཞུང་ལུགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བར་འཇུག་
བ་སྟུན་པའི་གྲགས་བས་སའི་སྟེང་མ་ལུས་པར་བྱབ་པ་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་མཛེད་པ་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་བྱང་།

ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བླུ་ཏི་ཤྱི་ཤུ་ཉི་དང་།

བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་དག་བའི་སྟོ་བོས་ཀྱིས་བསྐྱུར།

ཐུ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་བླུ་ཏི་ཤྱི་ཤུ་ཉི་ཞེས་དཔལ་ལེགས་འབྱོར་ཞི་བ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་དག་བའི་སྟོ་བོས་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཞེས་མ་ལོ་རྒྱུ་འི་
འགྱུར་བྱང་ངོ།

འདི་གཞུང་མིག་གཅིག་རྫོག་ལོ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་བྱང་ནི།

དཔལ་ལུན་དམ་པའི་ལས་ལ་མངོན་དགས་པ། །སྤང་མེད་

ཆེ་བའི་བདག་ཅན་རྒྱལ་པོ་མཆོག། དགེ་བའི་ཐུགས་མངའ་
 དེས་བས་ས་སྐྱོང་བ། །མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་སྒྲིལ་བཀའ་ས་བསྐྱུ་
 བས། །བཙུན་ལྷན་ལྷག་པར་དཔྱོད་ལྷན་ཅེ་འཆད་པོ་དང་། །⁽¹⁾ཉན་
 པོ་ཆོལ་དང་ཕྱི་ཆོལ་དོན་དེས་དང་། །འབེལ་གཏམ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་
 ཆེན་སྐྱོང་བུའི་ཕྱིར། །འཇམ་སྒྲིང་མཁས་པའི་རྒྱན་གྱུར་རྒྱན་
 འདི་བསྐྱུར། །ཉ་ངན་ཀུན་སེལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དོན་དམ་
 རྣམ་དཔྱོད་ལྟར་ལེན་བསྟན་བཙུགས་འདི། །གཞུང་མང་དོན་དཀའ་
 རྒྱབ་པར་དཀའ་ལྟ་ཡང་། །འབྲས་བུ་ཆེ་ཕྱིར་འབད་པར་རིགས་པ་
 ཡིན། །ལོག་པའི་རྒྱན་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་གཞོལ་གྱུར་བ། །ལྟ་བ་ཚུ་བོ་
 རྒྱུག་པར་དཀའ་མོད་ཀྱི། །ཡང་དག་རིགས་པས་ལེགས་པར་བརྟ་
 སྟེན་ན། །འགའ་ཡི་ཡིད་ལ་ཅི་སྟེ་འབབ་མི་འགྱུར། །སྐྱོད་ཀུན་གཉིས་
 ཀ་ཉམས་སུ་བདེར་ལོན་ཏེ། །ཐུན་སྐྱུལ་གྱིས་ནི་མ་བསྐྱེད་ལེགས་
 བསྐྱུར་བ། །སྟོན་གྱི་སྐྱུར་བྱེད་དམ་པ་དེ་དག་གི། །བྱི་ཅ་མ་བྱོ་བ་

(1) ལྷན་ཐང་དཔེ་འདི། ༡༥༤ཁ-ལ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན། །

ད་ལྟ་ཁོ་བོར་ཟད། །དཔལ་ལྷན་ཁ་ཆེའི་རིགས་པ་བའི། །གཙུག་གི་
 རོར་བུ་སྐལ་ལྷན་ནི། །རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་ནས། །སློབ་ལྷན་བཟང་
 པོས་འདི་བསྐྱར་རོ། །ཁྱོད་ཁྱེད་ཆེན་པོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཤར་སྤྲུགས་ན་
 དུལ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་
 འདབས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེའི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་
 པོ་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དགེ་སློང་སློབ་ལྷན་
 ཞེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ།

དུས་ཕྱིས་སའི་སྤྲོད་ན་འགྲན་སྒྲུབ་མས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཁས་
 པ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ཤུག་ཤྱི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་།
 ཤུག་ཤྱི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱར་
 ཅིང་ཁུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་དོན་འདི་དག་དགག་སྐྱབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་
 ལ་པབ་ན་དེས་དམ་པའི་དོན་ལའང་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོང་ཆོང་ལས་

གྲང་བཀལ་མི་བྱས་ན། ཚུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ངེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཐོག་
 མར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་དམ་པའི་དོན་ལ་གདོད་འཇུག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། **སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཁྱ་སྟུབ་ཀྱིས། ཐ་སྙད་ལ་**
ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་
ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟོང་དུ་འགོ་བར་བྱ་
བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་གྲགས་
བས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་
པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
 འདི་ལྟ་བུའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུར་མཐོང་
 ལས་འདས་པའི་ལུལ་ལམ་བསལ་ཅིང་མཆོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་

འུ་ཀྱའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་སྡགས་ཀྱི་གཞུང་གང་འཆད་ཀྱང་བཟོ་
 དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མཐོར་བར་འཇལ་དགོས་པས་
 ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཏཱ་ལྷེ་ལྷ་
 ལ་སོགས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་དབྱེད་པས་ལམ་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚུར་
 མཐོང་གི་ཡུལ་ལ་མགོ་རྫོངས་པར་གྱུར་པ་ཤིས་ཀྱི་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་
 བྱའི་རིགས་ལམ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲིབ་
 ཀྱི་མཆོང་དམར་འབྲིན་དུ་བཏོལ་བའི་ཆོ། ཚུར་མཐོང་དང་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལག་མཐེལ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ཉམས་ཉིད་པ་ན་དེ་
 ཅུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་
 པ་འང་ཤུགས་ཀྱིས་འཛིག་ཅིང་། རྟོག་གའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འང་འདྲ་ཤིང་མ་ཤོར་བའི་ངེས་པ་རྣམ་དག་
 རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཛོང་བར་འགྱུར་ཏེ། **རྣམ་ངེས་ལས། འདི་ནི་ཀུན་**
ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་འང་

བ་རོལ་རྫོང་ས་བས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །བསམ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གོམས་བར་བྱས་པས་རྣམ་པར་འབྱུང་
 བས་དབེན་ཞིང་རྩི་མ་མེད་ལ་སྡོག་པ་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཚད་
 མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང། ཚད་མ་མངོན་ལས། གང་ཞིག་
 རྟོག་གཏི་ལམ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་བྲིད་ན། །དེ་ནི་སྤྱབ་པའི་བསྟན་
 ལས་ཆེས་བསྐྱང་ཉམས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོན་དབྱེད་
 བར་བྱ་བའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་
 མོ་ནི་རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་གཏི་ལམ་ཁོ་ནས་ཆོས་
 ཉིད་ཆོལ་ན་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་རིང་དུ་བསྐྱང་ཞིང་ཉམས་
 བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སྤྱབ་པའི་
 དགོངས་དོན་རྣམས་ལོག་པར་སྤྱི་ཞིང་གཞན་དུ་སྤྱོད་བ་ངན་པ་དག་ནི་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་དབྱེད་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་སྤང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཆོས་དང་མ་སྦྱན་པར་ཆར་གཙོན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཚུར་མཐོང་གི་རྟོག་གི་འབའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དངོས་
 སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྦྱན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལམ་གང་ཞིག་ཆོས་
 ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་དུ་འབྱུག་པ་དང་མི་མ་སྦྱན་པར་འགྲོ་བ་དེ་དག་
 དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་མ་སྦྱན་པར་འབྱུག་པ་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྦྱན་སྦྱང་བ་ན། རྟོག་གི་
 ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་བྱུང་ལམ་བཏོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འབྲུ་སྦྱན་དུག་ཏུ་སོང་བའི་དཔེ་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་རྟོག་གི་སྟེ་མས་པ་ཅམ་གྱིས་རྟོག་གི་ལས་འདས་པའི་
 དོན་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་སུ་
 རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། **མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།**
 འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུ་ལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །དེ་

ལས་ཆོས་འཛོལ་དེ་ཡོད་དེ་ལས་སྒོ་གོས་རབ་ཏུ་སྒྲེ། །གང་ཆེ་དེ་ནི་
 སོ་སོ་རང་རིག་མེད་ན་རི་ལྟར་ངེས། །བདག་གིས་མི་ཤེས་སངས་
 རྒྱས་ཟབ་མོ་མཐུན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གཏི་ཡུལ་
 མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་ཟབ་མོ་འདི་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འགྲུར་ཞེས། །བྱ་
 བ་དེ་ནི་སྒྲག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན། །དམན་པར་མོས་ཤིང་
 ཁམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དམན། །གོགས་པོ་དམན་པ་དག་གིས་ཡོངས་
 བསྐྱོར་བ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས། །འདི་
 ལ་གལ་ཏེ་མོས་མེད་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཐོས་རྗེས་འབྲངས་ཏེ་སྒོ་ལྟན་
 ཐོབ་ནས་ནི། །གང་ཞིག་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་བྱེད་པ། །རྣམ་པ་
 ལྷ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་ལུས་ལ། །ཚོངས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ངེས་
 པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བཟོན་པོ་
 རྣམས་ནི་གང་གསུངས་པའི། །སོ་སོ་རང་རིག་སྒྲོད་ཡུལ་ནི། །རྟོག་
 པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འང་དེ་བཞིན་
 མིན། །ཞེས་དང་། བཏོ་སྤྲེ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། ཟབ་མོ་

བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་
 བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཏི་ཐུག་ཚེངས་པ་འདི་དག་
 བློ། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། །ཞེས་དང། སོ་
 སོ་རང་རིག་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་
 ཡོངས་ཆད་པ། །ཚོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་
 རྟོག་གེ་ཀུན་ལས་འདས་མཆན་ཉིད།

ཅས་དང། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་དགའ་
 བློ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལས། །མི་རྟོག་རྟོག་ཡུལ་མ་ཡིན་ལྟ་བུ་བར་
 དགའ། །རང་བཞིན་ཞི་ཞིང་འགག་མེད་འབྱུང་བ་མེད། །མཁས་
 གསལ་ཞེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན། །དོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཞི་ཞིང་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལ་དགའ། །རྒྱུད་ལས་རྣམ་གྲོལ་མཉམ་པར་སྤྱོད་པར་
 འདས། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་ཆོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད། །དུས་
 གསུམ་གྲོལ་བ་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཞིང་མཆོངས།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་

དོན་ལྟར་ཡིད་ལ་བཞག་ནས། འདི་ལྟར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཤེས་
 བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདེན་གཉིས་གྱི་ཚུལ་
 བ་སྟོད་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་གཏན་ལ་པབ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གྲུབ་དོན་བདེན་པ་དབྱེར་
 མེད་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
 བ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།
 འཕགས་པ་སྒྲོ་བྱོས་མི་བད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་
 ཞེན། གང་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་
 ཞེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་དང་། སྐྱ་དང་བདས་བསྟན་པ་རི་སྟེད་
 པ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་
 ཡི་གེ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། གང་འདི་མཚན་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་

མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྟོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་ཡང་མི་ལྟོང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་
 བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་སྦྱས་པ། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ནི་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
 པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྦྱིས་པ། མ་འགགས་པ། སྦྱ་བར་བྱ་བ་དང་།
 སྦྱ་བ་དང་། ཞེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ལྷའི་བྱ་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་བར་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བྱ་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་འབྲུག་པ་ཡང་མེད་ལྟོག་པ་འང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ལྷའི་བྱ་འདི་
 བོད་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་རི་ལྟར་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
 དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ལྷའི་བྱ་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ནི་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མོས་པར་དཀའོ་ཞེས་དང་།
 གང་འདི་སྟམ་དུ་དོན་དམ་པར་འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
 སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འདི་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་
 དུ་སེམས་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པ། སྒྲོས་པ་དང་
 བཅས་པ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་

བ། འབྲུག་ས་པ་དང་བཅས་པ། འཛིག་ས་པ་དང་བཅས་པ། རྟ་དང་
 བཅས་པ། སྤྱག་བསྐལ་དང་བཅས་པ། ཟུག་རྩ་དང་བཅས་པ། ཏུག་
 དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། དོན་
 དམ་པར་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་
 ན་ནམ་པར་བྱང་བ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། དོན་དམ་པར་ན་ནམ་པར་
 བྱང་བ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
 དང་མཉམ་མོ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
 ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་དགེ་སྦྲེལ་གྱི་དོན་དམ་པར་ན་
 ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང། བཙུན་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་འཛིག་ས་པར་བྱའོ། དེ་བས་ཀྱང་
 དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིག་ས་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

དད་པས་སྒྲིད་པའི་ས་ལ་སྒྲིད་པ། མི་དམིགས་པ་ལ་མོས་ཤིང་།
 ཉན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སྒྲིལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དམིགས་པ་ཅན་ངས་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཉན་མོངས་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་ནོམོས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བརྒྱར་གཤགས་པའི་སྒྲིལ་
 ཅེ་མོའི་ཐོག་མས་མར་གྱི་ཐིགས་པ་སྒྲངས་པ་ཆད་ཡོད་པ་བཞིན་
 དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འདུས་མ་
 བྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆུང་ངོ་། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འོད་
 སྒྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་མར་གྱིས་གང་བ་དེ་
 ཅུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དམིགས་
 པ་མེད་པ། དད་པས་སྒྲིད་པའི་ས་ལ་མི་སྒྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིད་
 པའི་རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་འདུས་བྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་མི་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ་འོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་མེ་འབར་
 བས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་

དང་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་འགྱུར་རོ། །འོད་སྤང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་པའི་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་སྤུས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་
 སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིས་ལེགས་པར་གཏོར་
 ལ་པའ་པའི་མ་ཐུས་རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པའི་རིམ་
 པ་ཀུན་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགལ་བ་མེད་པར་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུ་བཞིན་
 དུ་བགྱོད་དེ། མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ངེས་དོན་ཐབ་མེའི་དགོངས་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་

དེ་དག་ནི། ཡང་དག་པའི་རིགས་ལས་གྱི་ར་རོ་སྒྲོགས་ཤིང་སྒྲོ་གྲོས་
 གྱི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཛིགས་མེད་མིའི་སེངྒེ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་
 སྤང་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།

འདིར་སྒྲས་པ།

གང་གི་སྒྲོ་གྲོས་ལས་བབས་ལེགས་བཤད་སྤང་། །འཛིན་པའི་གོ་སྐབས་
 གཞན་དུ་རྟེན་དཀར་བས། །རྒྱ་མཚོར་རྩ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐེམ་
 བར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་དཀར་བསྒྲགས་པའི་གཞུང་། །སྤར་ཡང་རྩ་
 གཏེར་ཆེ་ལས་རྩ་སྤང་བཞིན། །དད་བཙོན་སྒྲོ་ཡི་ལམ་དུ་དེང་བངས་
 བས། །རྫོམ་པ་མེད་པར་བཅེ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྐལ་
 བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཅས་སུ་བཞག། །རང་བྱུང་འབྱེན་སྤང་བསྟོད་པས་
 མ་བསྒྲགས་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་དབྱེད་བྲིས་གྱི་མི། །གཟི་
 བརྗེད་ཅི་འདྲ་ཆིག་གི་ལམ་ནས་ནི། །སྒྲོ་གྲོས་མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བར་
 བྱོས། །བདག་འདྲ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཆད་

ལ་འབྱུལ་བ་མེད་སྟེ་པ་ལི། །གདེང་ཆད་དང་བཅས་ཕྱོགས་མེད་བསྟན་
 འགོ་ལ། །པན་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ཕྱེས་བ་ལགས། །འདི་ཡི་ལེགས་
 བྱས་ཉི་མའི་སྤང་བ་ཡིས། །སྟོགས་མའི་ཐུན་བ་པ་མཐར་བསྐྱད་ནས་
 སྟ། །ཡང་དག་སྟོ་ཡི་ལྷུང་ལ་གཞོན་བྱའི་ཆ་ལ། །ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པའི་
 དགའ་སྟོན་སྟོང་གྱུར་ཅིག །བདག་ཡུང་སྟེ་ཀུན་བདེ་གཤེགས་གསུང་
 གི་མཛོད། །རྣམ་འབྱེད་སྟོ་ཡི་སྤང་བས་འཁྱོར་གྱུར་ཅིང། །ང་རྒྱལ་མེད་
 བར་ལྷག་པའི་བསམ་བ་ཡིས། །བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེ་སྤྱིང་མཐར་སྟེལ་
 གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ལུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
 རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་བཞིན། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་
 བས། །ཆོས་མིན་ཆར་གཙོད་ཆོས་ཚུལ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འཇམ་དབྱངས་
 ཉི་མའི་སྤང་བ་སྟོང་ལ་འབར། །ལེགས་བཤད་ཆོག་གི་འདབ་ཡངས་
 ཕྱོགས་བཅུར་བཞད། །གཞན་པན་སྤང་ཅིའི་རྒྱལ་དམར་མཁའ་མཐར་
 རྒྱས། །ཚུལ་དེས་འགོ་ཀུན་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྟ་བའི་རབ་རིབ་
 རྣམ་བར་བསམ་བ་ཡི། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མཛོང་བའི་ཤེས་རབ་སྟུན། །སྤྱིང་

འདིར་ནང་གི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་དེས། །འགོ་ཀུན་ཉག་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་
 བྱུར་ཅིག། །སྤྱི་བའི་སེལ་ཁྲིའི་ཞབས་ཀྱི་ཚུ་སྤྱེས་ལ། །སྤྱི་བོས་རེག་བྱས་
 རྣམ་དཔྱེད་ཡངས་པའི་སྤྱུལ། །མཁའ་དང་མཉམ་པ་རིགས་ལམ་སེལ་ཁྲིའི་
 གླ། །སྤྱོད་པས་པས་འཛིག་ཉེན་འདི་ཀུན་མཛེས་བྱུར་ཅིག། །སྤྱོད་པས་མེད་རྒྱལ་
 བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས་བྱུར་ཅིག། །སྤྱོད་པས་འཛིན་ཟུག་རྩའི་རིམས་ནད་
 བྱང་བྱུར་ཅིག། །སྤྱོད་པས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཀུན་ནས་ཞི་བྱུར་ཅིག། །སྤྱོད་པས་བཅུར་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་བྱུར་ཅིག། །སྤྱི་བ་བྲལ་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཉེར་
 གནས་པ། །དོན་ཉི་མ་སྤྱང་བ་ཆེན་པོའི་དཔལ། །འགོག་མེད་འཆར་བས་
 མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀུན། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བྱུང་བྱུར་ཅིག། །འདི་
 བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤྱང་བ་ནི། །གནས་པ་སྤྱི་དུ་སྤྱང་བའི་གཏེར་འདི་
 ཡང་། །སྤྱི་དགའི་ཡིད་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཉག་གནས་ནས། །ངག་ལ་དབང་ཐོབ་
 དོན་ཀུན་བྱུང་བྱུར་ཅིག། །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ནས་འབྲི་འདུན་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 གའི་ངང་དུ་ལུས་པ། །སྤྱི་སྤྱི་མཐུན་མཆོག་བྱུང་དབང་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་རིན་
 པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་འཛིགས་མེད་རིགས་པའི་རལ་གྱི་སོགས་སྤྱོ་གྲོས་

གྱི་སྒྲུང་བ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་བཟུལ་གྱི་བྲངས་ལ་གཞུང་འདིའི་བཤའ་
 བ་བཀྲིད་པའི་སྐབས་སུ་དེར་ཉན་པར་འཁོད་པ་ལྷག་བསམ་རྒྱལ་མཆོན་
 དང་། ལེགས་པའི་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེལ་བཤའ་གསལ་པོ་ཞིག་གྲུབ་
 པ་ཅིས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞེས་མ་བྱུན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་
 ལ་བཏེན་ནས། སློབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཆད་
 མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཆལ་གྱི་ལེགས་པར་བཤའ་པའི་
 རོ་སྤྱོད་ཞིང་། ཀམ་བཙོས་བྲགས་རྒྱ་མཚོ། འུ་ཡུག་བ་རིགས་པའི་སེངྒེ།
 རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ། རོང་སྟོན་ཆོས་
 རྒྱུ། བསོད་ནམས་སེངྒེ། རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འབྲེལ་
 བཤའ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེད་སྤྱོད་སོགས་བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཕྱིའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་
 བར་བྱས་ཤིང་། ཆད་མའི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཇོག་
 པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་སློབ་དཔུན་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་
 བས་རང་ལོ་ཞིག་ཅིག་པ་རབ་ཆེས་མི་ཟད་པའི་ལོའི་ཐ་སྐར་ལྷ་བའི་ཆོས་

བཅུ་ནས་བཅུ་མས་སྤྱོད་བཤད་བ་དང་། ཕྱི་དོ་འགྲེལ་བ་འབྲི་བ་སྤྲུགས་མའི་
 ཚུ་ལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་མོ་པག་གི་ལའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་
 བའི་ཆེས་གཅིག་ལ་བྱུབ་བར་བགྱིས་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཚུ་ལ་འདི་ལ་དོན་
 གཉེར་ཆེན་པོས་འབྱོར་བའི་སྤྱིས་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་
 ཞིང་ལྷག་བསམ་གྱི་ཁུར་མཆོག་ཏུ་ལེན་བ་གནས་ལྔ་རིག་བ་ཀམ་ལྷག་
 བསམ་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཆོན་ནམ་འཇམ་དཔལ་དགའ་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་
 བྱ་བས་བགྱིས་བ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
 འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབོས་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་དང་། བསྟན་བའི་སྤྱང་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

པར་བྱང་སྒོན་ཆིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཆོར་རོག་ཅིག་ཏུ། །གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
 ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །འི་
 མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དབར་དུ་བསྐྱལ་བའི་རྣམ་
 དཀར་ལྷང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ། །གདངས་
 ཏེ་རྒྱད་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབར་
 འཕྲེར་ཤོག། །ཅེས་པ་འདི་འདྲེད་དུས་ཡིད་སྤུབ་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྲུམས་བའི་སྒྲོམ་སྒྲིལ་སྤྱོད་མི་བཟང་པས་གངས་ལྷོངས་
 ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤར་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅོམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
 བྱས། རྣོགས་དང་ལྣོགས་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མཆོད་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆེ་བྱ་སྤྱིའི་སྦྱར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
 བ་སོགས་སྟོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཆོགས་མཆོ་སྤར་བདོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། ལྷང་ལྷགས་ཤོད་ཁབ་ཅན་དུ་
 བསྟན་བའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྷོངས་འདིར་ཡང་བྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་འི་མ་མེད་པ་
 དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཇམ་སྤིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འཛེན་ཤུ་ཀྱུ་མེ་ཞེས་རིང་ལྷགས་སྟོ་
 ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། རང་བསྟན་གྱལ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་
 དག་དཔར་དུ་སྟན་དང་བསྟན་འཕྱར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བ་སྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ། །ཤུ་ཀྱེ་འདག་སྟོང་ཆོས་སྤྱོ་བ་རྣམ་དབང་
 རྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་གློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

རྗེའི་ཆུལ་ལས་སྤྱིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
 བའི། །སྟོགས་བཅུའི་ཆ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་བོད་
 མཁས་བྱབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིང་འབྲུལ་པར་གསར་
 སྐྱོན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྐྱོན་དམ་
 ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྐྱོན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་
 སྤྱེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་
 བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁབ་འགོ། །གཉིས་འཛིན་བྲ་བའི་ཆོགས་ལས་རབ་
 བྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་
 མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག། །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་རོང་
 དཔལ་སྤུལ་བསྐྱོན་རྣམས་སྟོན་བཞི།

རྟོག་པ་ལྷག་རྟོན་གྱི་སྤྲུགས། །འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད། །སྐར་ཐང་བཀའ་འབྲུང་། །རྒྱུད་དཔལ།